

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-157-03

Druk nr 2116

Warszawa, 15 października 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy – Prawo bankowe
oraz o zmianie innych ustaw** wraz
z projektami podstawowych aktów wykonawczych,

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz o zmianie innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) w ust. 1:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) międzynarodowa instytucja finansowa – instytucję finansową, której większość kapitału własnego należy do państw będących członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub banków centralnych takich państw,”

– skreśla się pkt 6,

– w pkt 7:

– zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„instytucja finansowa – podmiot nie będący bankiem ani instytucją kredytową, którego podstawowa działalność (uzyskiwanie większości przychodów) polega na wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie:”

– lit. h i lit. i otrzymują brzmienie:

„h) obrotu na rachunek własny lub rachunek innej osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną:

- terminowymi operacjami finansowymi,
  - instrumentami rynku pieniężnego,
  - papierami wartościowymi,
  - i) uczestniczenia w emisji papierów wartościowych lub świadczenia usług związanych z taką emisją,”
- pkt 8 otrzymuje brzmienie:
- „8) podmiot dominujący:
- a) podmiot dominujący w rozumieniu art. 4 pkt 16 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447, z późn. zm.³⁾) lub
  - b) podmiot, który w ocenie Komisji Nadzoru Bankowego może w inny sposób wywierać znaczący wpływ na inny podmiot,”
- pkt 10 i 11 otrzymują brzmienie:
- „10) holding finansowy – grupę podmiotów, w której pierwotnym podmiotem dominującym jest instytucja finansowa, a w skład grupy wchodzi wyłącznie lub w większości banki, instytucje kredytowe lub instytucje finansowe, przy czym przynajmniej jednym podmiotem zależnym jest bank krajowy, bank zagraniczny lub instytucja kredytowa,
- 11) holding mieszany – grupę podmiotów, w której pierwotnym podmiotem dominującym jest podmiot nie będący bankiem, instytucją kredytową ani instytucją finansową, a przynajmniej jednym podmiotem zależnym jest bank krajowy, bank zagraniczny lub instytucja kredytowa,”
- po pkt 11 dodaje się pkt 11a-11c w brzmieniu:

„11a) holding bankowy zagraniczny – grupę podmiotów, w której pierwotnym podmiotem dominującym jest bank zagraniczny albo instytucja kredytowa, zaś przynajmniej jednym podmiotem zależnym jest bank krajowy, bank zagraniczny, instytucja kredytowa lub instytucja finansowa,

11b) holding bankowy krajowy – grupę podmiotów, w której pierwotnym podmiotem dominującym jest bank krajowy,

11c) holding hybrydowy – grupę podmiotów, w której pierwotnym podmiotem dominującym jest instytucja finansowa, zaś większość podmiotów wchodzących w skład grupy nie jest bankami krajowymi, bankami zagranicznymi, instytucjami kredytowymi ani instytucjami finansowymi, zaś przynajmniej jednym podmiotem zależnym jest bank krajowy,”

– pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) bliskie powiązania:

a) posiadanie przez podmiot bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 20% kapitału innego podmiotu lub prawa do wykonywania co najmniej 20% głosów w organach innego podmiotu lub

b) pozostawanie z innym podmiotem w związku gospodarczym, opartym na stałej współpracy, w szczególności wynikającej z zawartej umowy lub umów, który w ocenie Komisji Nadzoru Bankowego może mieć istotny wpływ na pogorszenie się sytuacji finansowej jednego z podmiotów,”

– po pkt 16 dodaje się pkt 16a i 16 b w brzmieniu:

„16a) przedsiębiorca – przedsiębiorcę w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z późn. zm.⁴⁾),

16b) przedsiębiorca zagraniczny – przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy wymienionej w pkt 16a,”

– pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19) oddział banku krajowego za granicą – jednostkę organizacyjną banku krajowego wykonującą w jego imieniu i na jego rzecz wszystkie lub niektóre czynności wynikające z zezwolenia udzielonego bankowi krajowemu, przy czym wszystkie jednostki organizacyjne danego banku krajowego odpowiadające powyższym cechom, utworzone na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa, uważa się za jeden oddział,”

c) dodaje się ust. 2-4 w brzmieniu:

„2. W skład holdingów, o których mowa w ust. 1 pkt 10-11c, wchodzi także podmioty posiadające bliskie powiązania z bankiem krajowym, wchodzącym w skład holdingu, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Za holding bankowy krajowy uznaje się także grupę podmiotów, w skład której wchodzi bank krajowy i podmioty z nim blisko powiązane.

4. Przepisy ustawy dotyczące państw członkowskich stosuje się również do państw nie będących państwami członkowskimi Unii Europejskiej, ale należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego.”;

2) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. Komisja Nadzoru Bankowego wyraża ocenę, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8 lit. b) i pkt 15 lit. b), w formie decyzji. Podmiot uznany za podmiot dominujący lub za podmiot posiadający bliskie powiązania z bankiem może zwrócić się do Komisji Nadzoru Bankowego o ponowne rozpatrzenie sprawy.

2. Od decyzji Komisji Nadzoru Bankowego, o której mowa w ust. 1, podmiot uznany za podmiot dominujący lub za podmiot posiadający bliskie powiązania z bankiem może wnieść skargę do sądu administracyjnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania decyzji.

3. Od decyzji Komisji Nadzoru Bankowego w sprawie oceny, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 15 lit. b), uprawnionym do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy lub złożenia skargi do sądu administracyjnego jest również bank.”;

3) w art. 5:

a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,”

b) w ust. 2:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) udzielanie pożyczek pieniężnych,”

– pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym.”;

4) w art. 6:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) dokonywać, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,”

c) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Bank jest obowiązany do sprzedaży składników majątku, o których mowa w ust. 1 pkt 4, w odniesieniu do:

1) nieruchomości – w okresie nie dłuższym niż 5 lat od daty nabycia,

2) pozostałych składników majątku – w okresie nie dłuższym niż 3 lata od daty nabycia.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 2, nie spoczywa na banku, jeżeli przejęte składniki majątku wykorzysta do prowadzenia własnej działalności bankowej.”;

5) po art. 6 dodaje się art. 6a-6d w brzmieniu:

„Art. 6a. 1. Bank może, w drodze umowy zawartej na piśmie, powierzyć przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu, z zastrzeżeniem art. 6d, wykonywanie wyłącznie:

1) w imieniu i na rzecz banku pośrednictwa w zakresie czynności bankowych, polegającego na:

a) przyjmowaniu wpłat, dokonywaniu wypłat oraz obsłudze czeków związanych z prowadzeniem rachunków bankowych przez ten bank,

b) dokonywaniu wypłat i przyjmowaniu spłat udzielonych przez ten bank kredytów i pożyczek pieniężnych,

c) zawieraniu umów kredytu konsumenckiego w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, poz. 1081 oraz z 2003 r. Nr 109, poz. 1030),
2) czynności faktycznych związanych z działalnością bankową.

2. Powierzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c) i pkt 2, nie może obejmować:

1) zarządzania bankiem w rozumieniu art. 368 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z 2001 r. Nr 102, poz. 1117 oraz z 2003 r. Nr 49, poz. 408), zwanej dalej „Kodeksem spółek handlowych”, oraz w rozumieniu art. 48 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288, z późn. zm.⁵⁾), zwanej dalej „ustawą – Prawo spółdzielcze”, a w szczególności zarządzania ryzykiem związanym z prowadzeniem działalności bankowej, w tym zarządzania aktywami i pasywami, dokonywania oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego,

2) przeprowadzania audytu wewnętrznego banku.

Art. 6b. 1. Przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny odpowiada solidarnie z bankiem za szkody wyrządzone klientom banku wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Zakres solidarnej odpowiedzialności przedsiębiorcy, niezależnie od postanowień zawartych

w umowie banku z klientem, jest ograniczony do wysokości szkody poniesionej przez klienta.

3. Odpowiedzialności przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznego za szkody wyrządzone klientom banku wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1, nie można wyłączyć ani ograniczyć.

Art. 6c. 1. Powierzenie przez bank wykonywania stale lub okresowo czynności, o których mowa w art. 6a ust. 1, może nastąpić po spełnieniu następujących warunków:

- 1) bank poinformuje Komisję Nadzoru Bankowego z co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem o zamiarze zawarcia umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1,
- 2) zostanie zapewnione wykonywanie przez Komisję Nadzoru Bankowego efektywnego nadzoru nad wykonywaniem powierzonych czynności,
- 3) bank i przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny będą posiadać wiarygodne plany działania zapewniające ciągłe i niezakłócone prowadzenie działalności w zakresie objętym umową,
- 4) powierzenie wykonywania czynności nie wpłynie niekorzystnie na prowadzenie przez bank działalności zgodnie z przepisami prawa, ostrożne i stabilne zarządzanie bankiem, skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w banku, możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych banku na

podstawie zawartej z bankiem umowy oraz ochronę tajemnicy prawnie chronionej.

2. Bank zawiadamia Komisję Nadzoru Bankowego w terminie 14 dni, o każdej zmianie, rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1.
3. Komisja Nadzoru Bankowego może żądać od banku w szczególności:
  - 1) przedstawienia kopii zawartej umowy,
  - 2) złożenia wyjaśnień dotyczących realizacji umowy,
  - 3) przedstawienia planu działania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3,
  - 4) przedstawienia dokumentów określających status przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznego, z którym bank zawarł umowę,
  - 5) dostarczenia opisu rozwiązań technicznych i organizacyjnych, zapewniających bezpieczne i prawidłowe wykonywanie powierzonych czynności, w szczególności ochronę tajemnicy prawnie chronionej.
4. Komisja Nadzoru Bankowego nakazuje bankowi, w drodze decyzji, podjęcie działań zmierzających do zmiany lub rozwiązania umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1, jeżeli:
  - 1) wykonanie umowy zagraża ostrożnemu i stabilnemu zarządzaniu bankiem,
  - 2) przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny będący stroną umowy utracił wymagane uprawnienia niezbędne do wykonywania tej umowy.
5. Od decyzji Komisji Nadzoru Bankowego, o której mowa w ust. 4, bank może wnieść skargę do sądu

administracyjnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania decyzji. Przepisu art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁶⁾), zwanej dalej „Kodeksem postępowania administracyjnego”, nie stosuje się.

6. Komisja Nadzoru Bankowego może, bez konieczności uprzedniego upomnienia na piśmie, zastosować środki określone w art. 138 ust. 3, w przypadku gdy w wyznaczonym terminie bank nie doprowadzi do zmiany lub rozwiązania umowy.
7. Przedsiębiorcę lub przedsiębiorcę zagranicznego, który stale lub okresowo wykonuje czynności, o których mowa w art. 6a ust. 1, uznaje się za posiadającego bliskie powiązania z bankiem. Przepisy art. 136 ust. 3, art. 138 ust. 7, art. 141g i art. 141h ust. 1, 4 i 5 stosuje się.

- Art. 6d. 1. Zawarcie przez bank umowy, o której mowa w art. 6c ust. 1, z przedsiębiorcą zagranicznym nie mającym miejsca stałego zamieszkania lub nie posiadającym siedziby na terytorium państwa członkowskiego albo umowy przewidującej, że powierzone czynności będą wykonywane stale lub okresowo za granicą wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego udzielonego na wniosek banku.
2. Do wniosku o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, bank załącza:

- 1) dokumenty dotyczące działalności gospodarczej przedsiębiorcy zagranicznego, który ma wykonywać powierzone czynności,
  - 2) projekt umowy, która ma być zawarta z przedsiębiorcą zagranicznym,
  - 3) plany działania zapewniające ciągłe i niezakłócone prowadzenie działalności w zakresie objętym umową,
  - 4) zezwolenia lub promesy zezwoleń wymaganych w państwie, w którym czynności mają być wykonywane wraz z pozytywną opinią właściwych władz nadzorczych,
  - 5) opis rozwiązań technicznych i organizacyjnych, zapewniających bezpieczne i prawidłowe wykonywanie powierzonych czynności, w szczególności ochronę tajemnicy prawnie chronionej.
3. Do postępowania w sprawie wniosku stosuje się odpowiednio przepis art. 33.
4. Komisja Nadzoru Bankowego może odmówić wydania zezwolenia lub cofnąć zezwolenie, w przypadku gdy:
- 1) istnieje zagrożenie naruszenia tajemnicy prawnie chronionej,
  - 2) w państwie, w którym powierzone czynności mają być wykonywane, obowiązujące prawo uniemożliwia Komisji Nadzoru Bankowego wykonywanie efektywnego nadzoru,
  - 3) powierzenie wykonywania czynności może wpłynąć niekorzystnie na prowadzenie przez bank działalności zgodnie z przepisami prawa, ostrożne i stabilne zarządzanie bankiem, skuteczność systemu kontroli wewnętrznej

w banku oraz możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych banku na podstawie zawartej z bankiem umowy.

5. W przypadku określonym w ust. 1, przepis art. 6c stosuje się odpowiednio.”;

6) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. Oświadczenia woli związane z dokonywaniem czynności bankowych mogą być składane w postaci elektronicznej.

2. Dokumenty związane z czynnościami bankowymi mogą być sporządzane na elektronicznych nośnikach informacji, jeżeli dokumenty te będą w sposób należyty utworzone, utrwalone, przekazane, przechowywane i zabezpieczone. Usługi związane z zabezpieczeniem tych dokumentów mogą być wykonywane przez banki, spółki tworzone przez banki z innymi podmiotami, a także przedsiębiorstwa pomocniczych usług bankowych.

3. Jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, uznaje się, że czynność dokonana w formie, o której mowa w ust. 1, spełnia wymagania formy pisemnej także wtedy, gdy forma została zastrzeżona pod rygorem nieważności.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, sposób tworzenia, utrwalania, przekazywania, przechowywania i zabezpieczania, w tym przy zastosowaniu podpisu elektronicznego, dokumentów,

o których mowa w ust. 2, tak aby zapewnić bezpieczeństwo obrotu oraz ochronę interesów banków i ich klientów.”;

7) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a. Do terminowych operacji finansowych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. h) oraz w art. 5 ust. 2 pkt 4, będących przedmiotem umów zawartych przez bank lub instytucję finansową nie stosuje się przepisów o grach losowych i zakładach wzajemnych oraz art. 413 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.⁷⁾), zwanej dalej „Kodeksem cywilnym”.”;

8) art. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„Art. 8. Bank jest zobowiązany do utrzymywania płynności płatniczej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich płatności.

Art. 9. W bankach działa system kontroli wewnętrznej.”;

9) po art. 9 dodaje się art. 9a-9d w brzmieniu:

„Art. 9a. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniające się do zapewnienia:

- 1) skuteczności i wydajności działania banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) zgodności działania banku z normami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

Art. 9b. 1. Zarząd banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz działanie systemu kontroli

wewnętrznej dostosowanego do wielkości i profilu ryzyka wiążącego się z działalnością banku.

2. Rada nadzorcza banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Art. 9c. 1. W bankach działających w formie spółki akcyjnej, w bankach państwowych i w bankach spółdzielczych nie zrzeszonych w bankach zrzeszających funkcjonuje komórka organizacyjna audytu wewnętrznego.

2. Zadaniem komórki audytu wewnętrznego jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej oraz opiniowanie zarządzania bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością banku.

Art. 9d. 1. Informacje na temat stwierdzonych nieprawidłowości i wniosków wynikających z przeprowadzonych audytów wewnętrznych oraz działań podejmowanych w celu ich usunięcia lub realizacji są przekazywane okresowo radzie nadzorczej.

2. Rada nadzorcza może powołać ze swoich członków komitet do spraw audytu wewnętrznego, który wykonuje czynności nadzorcze nad działalnością komórki audytu wewnętrznego.”;

10) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Do określonych w ustawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego w przedmiocie udzielenia zgody oraz decyzji Komisji Nadzoru Bankowego w przedmiocie:

- 1) wyrażenia oceny,

- 2) zezwolenia,
- 3) zgody,
- 4) nakazania bankowi zmiany lub rozwiązania umowy,
- 5) nakazania sprzedaży akcji w oznaczonym terminie,
- 6) odmowy przesłania właściwym władzom nadzorczym państwa goszczącego zawiadomienia,
- 7) odmowy powiadomienia właściwych władz nadzorczych państwa goszczącego,
- 8) zakazania instytucji finansowej prowadzenia działalności na terenie państwa goszczącego,
- 9) nakazania bankowi wstrzymania wypłat z zysku,
- 10) nakazania wstrzymania tworzenia nowych jednostek organizacyjnych banku, oddziału banku zagranicznego lub oddziału instytucji kredytowej,
- 11) zawieszenia w czynnościach członków zarządu banku lub instytucji finansowej,
- 12) ograniczenia zakresu działalności banku, oddziału banku zagranicznego lub oddziału instytucji kredytowej,
- 13) nałożenia kary finansowej na bank, oddział banku zagranicznego, oddział instytucji kredytowej lub instytucję finansową,
- 14) likwidacji banku lub oddziału banku zagranicznego,
- 15) określenia zakresu uprawnień likwidatora lub innej osoby wyznaczonej przez właściwe

władze nadzorcze państwa członkowskiego do przeprowadzenia likwidacji instytucji kredytowej,

- 16) odwołania członka zarządu banku,
  - 17) nałożenia na członków zarządu banku lub instytucji finansowej oraz na władze oddziału instytucji kredytowej kary pieniężnej,
  - 18) zakazania dokonywania wypłat lub ograniczenia wypłaty z zysków banku,
  - 19) nakazania przekazania określonej części lub całości zysku na powiększenie funduszy własnych,
  - 20) zakazania udzielania lub ograniczenia udzielania kredytów i pożyczek pieniężnych akcjonariuszom (członkom) oraz członkom zarządu, rady nadzorczej i pracownikom banku,
  - 21) żądania zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia,
  - 22) ustanowienia i odwołania kuratora,
  - 23) ustanowienia zarządu komisarycznego,
  - 24) przejęcia banku przez inny bank za zgodą banku przejmującego,
  - 25) wystąpienia do Rady Ministrów o likwidację banku państwowego,
  - 26) odwołania likwidatora banku wyznaczonego przez bank,
  - 27) zawieszenia działalności banku
- stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, o ile niniejsza ustawa nie stanowi inaczej.
2. Decyzje określone w ust. 1 mają moc ostatecznych decyzji administracyjnych i podlegają natych-

miastowemu wykonaniu. Do decyzji tych, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w ustawie, przepis art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

3. O ile ustawa nie stanowi inaczej, termin wydania określonych w niej opinii wynosi 30 dni.";

11) w art. 13 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do banku, którego założycielem jest Skarb Państwa, bank krajowy, instytucja kredytowa, bank zagraniczny, krajowy lub zagraniczny zakład ubezpieczeń lub międzynarodowa instytucja finansowa.”;

12) w art. 17 w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 22b stosuje się odpowiednio.”;

13) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bankiem spółdzielczym jest bank będący spółdzielnią, do którego w zakresie nieuregulowanym w ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252, z późn. zm.⁸⁾), zwanej dalej „ustawą o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających”, i niniejszej ustawie, mają zastosowanie przepisy ustawy – Prawo spółdzielcze.”;

14) art. 21 i 22 otrzymują brzmienie:

„Art. 21. Do utworzenia i działalności banku w formie spółki akcyjnej stosuje się przepisy Kodeksu spółek handlowych, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

- Art. 22. 1. Funkcję organu nadzoru pełni w banku rada nadzorcza składająca się co najmniej z pięciu osób fizycznych.
2. Członków rady nadzorczej powołuje i odwołuje walne zgromadzenie.
3. Bank informuje Komisję Nadzoru Bankowego o składzie rady nadzorczej oraz o zmianie tego składu niezwłocznie po jej powołaniu lub po dokonaniu zmiany tego składu.”;

15) po art. 22 dodaje się art. 22a-22 c w brzmieniu:

- „Art. 22a. 1. Zarząd banku składa się co najmniej z trzech osób fizycznych powoływanych przez radę nadzorczą, z zastrzeżeniem art. 22b.
2. Rada nadzorcza informuje Komisję Nadzoru Bankowego o składzie zarządu oraz o zmianie tego składu niezwłocznie po jego powołaniu lub po dokonaniu zmiany tego składu.

- Art. 22b. 1. Powołanie dwóch członków zarządu banku, w tym prezesa, następuje za zgodą Komisji Nadzoru Bankowego. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje rada nadzorcza.
2. Komisja Nadzoru Bankowego może zażądać informacji i dokumentów dotyczących osób wymienionych w ust. 1 w zakresie niezbędnym do wyrażenia zgody.
3. Komisja Nadzoru Bankowego odmawia wyrażenia zgody na powołanie osoby, o której mowa w ust. 1, jeżeli:
- 1) była ona karana za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe, z wyłączeniem przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego,

- 2) spowodowała udokumentowane straty w miejscu pracy albo w związku z pełnieniem funkcji członka organu osoby prawnej,
  - 3) został wobec niej orzeczony zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji reprezentanta lub pełnomocnika przedsiębiorcy, członka rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej w spółce akcyjnej, spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielni,
  - 4) nie spełnia wymagań określonych w art. 30 ust. 1 pkt 2, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Komisja Nadzoru Bankowego uchyli, w drodze decyzji, wymóg udowodnionej znajomości języka polskiego, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 2, jeżeli nie jest to niezbędne ze względów nadzoru ostrożnościowego, biorąc w szczególności pod uwagę poziom dopuszczalnego ryzyka lub zakres działalności banku.
5. Komisja Nadzoru Bankowego może odmówić wyrażenia zgody na powołanie osoby wymienionej w ust. 1, jeżeli:
- 1) jest prowadzone przeciwko niej postępowanie karne lub postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe,
  - 2) była karana za przestępstwa inne niż określone w ust. 3 pkt 1.
6. Jeżeli powołanie członków zarządu, w tym prezesa, dotyczy kolejnej kadencji tych samych osób, nie stosuje się w stosunku do nich przepisu ust. 1, o ile w stosunku do nich nie zachodzą przesłanki określone w ust. 3 i 5.

7. Decyzja, o której mowa w ust. 1, może określać termin, do którego powinno nastąpić powołanie osób, o których mowa w ust. 1. W przypadku niepowołania osoby, której dotyczy decyzja we wskazanym terminie, decyzja wygasa. Przepisu art. 162 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

Art. 22c. 1. Protokół z walnego zgromadzenia sporządzany przez notariusza zgodnie z art. 421 Kodeksu spółek handlowych powinien dodatkowo zawierać:

- 1) treść wniosków zgłaszanych w trakcie walnego zgromadzenia,
- 2) imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek,
- 3) imię i nazwisko lub firmę (nazwę) osoby, w imieniu której został zgłoszony wniosek,
- 4) rozstrzygnięcie w sprawie wniosku.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, powinien być przekazany Komisji Nadzoru Bankowego w terminie 14 dni od dnia zakończenia walnego zgromadzenia.”;

16) skreśla się art. 23 i 24;

17) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Osoba zamierzająca bezpośrednio lub pośrednio objąć lub nabyć akcje banku jest obowiązana wystąpić każdorazowo z wnioskiem o wydanie przez Komisję Nadzoru Bankowego zezwolenia na wykonywanie prawa głosu na walnym zgromadzeniu, jeżeli w wyniku objęcia lub nabycia akcji osiągnęłaby lub przekroczyła próg 10%, 20%, 25%, 33%, 50%, 66% i 75% głosów na walnym zgromadzeniu. W przypadku gdy statut banku przewiduje uprzywilejowanie lub

ograniczenie akcji co do prawa głosu, wniosek powinien również dotyczyć wydania zezwolenia na udział w kapitale zakładowym w wysokości określonej w zdaniu pierwszym i odpowiadającej mu liczbie głosów bez przywilejów i ograniczeń.

2. Obowiązek uzyskania zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, dotyczy także osoby, która po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego na wykonywanie prawa głosu na walnym zgromadzeniu na poziomie określonym w zezwoleniu, w wyniku zbycia akcji lub z innej przyczyny, utraciła prawo do wykonywania prawa głosu na tym poziomie.
3. Obowiązek uzyskania zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, dotyczy także zastawnika i użytkownika akcji, jeżeli zgodnie z art. 340 § 1 Kodeksu spółek handlowych, są oni uprawnieni do wykonywania prawa głosu z akcji.
4. Komisja Nadzoru Bankowego, udzielając zezwolenia, może określić w jego treści warunek, że nieprzekroczenie określonego progu liczby głosów na walnym zgromadzeniu w terminie wskazanym w zezwoleniu powoduje jego wygaśnięcie.
5. W przypadku gdy zezwolenie dotyczy podmiotu dominującego obejmującego lub nabywającego akcje pośrednio, obejmuje ono także podmioty zależne, w tym podmiot obejmujący lub nabywający akcje bezpośrednio.
6. Osoba, która objęła lub nabyła akcje banku, jest każdorazowo obowiązana niezwłocznie powiadomić o tym bank, którego akcje nabyła lub objęła, jeżeli stanowią one wraz z akcjami objętymi lub

nabytymi wcześniej pakiet powodujący osiągnięcie lub przekroczenie progu 5%, 10%, 20%, 25%, 33%, 50%, 66% i 75% głosów na walnym zgromadzeniu. Bank przesyła Komisji Nadzoru Bankowego powiadomienie w terminie 14 dni od daty jego otrzymania. W przypadku gdy statut banku przewiduje uprzywilejowanie lub ograniczenie akcji co do prawa głosu, powiadomienie powinno również dotyczyć udziału w kapitale zakładowym w wysokości określonej w zdaniu pierwszym i odpowiadającej mu liczbie głosów bez przywilejów i ograniczeń.

7. Komisja Nadzoru Bankowego może odmówić udzielenia zezwolenia, jeżeli wpływ osoby zamierzającej objąć lub nabyć akcje może okazać się niekorzystny dla ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem lub gdy środki przeznaczone na nabycie akcji pochodzą z pożyczki, kredytu lub źródeł nieudokumentowanych, lub gdy przepisy prawa obowiązujące w miejscu siedziby lub zamieszkania tej osoby uniemożliwiają Komisji Nadzoru Bankowego wykonywanie efektywnego nadzoru.
8. Przepisy ust. 1-3 i 5-7 stosuje się odpowiednio do sytuacji, w których następuje zmiana w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu w wyniku zmiany statutu banku lub w następstwie wygaśnięcia uprzywilejowania akcji. Akcjonariusz występuje z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, do Komisji Nadzoru Bankowego w terminie 30 dni od przekazania mu przez bank informacji o zmianie statutu lub wygaśnięciu uprzywilejowania akcji.

9. Osoba zamierzająca zbyć pakiet akcji:

- 1) uprawniający do wykonywania ponad 10% głosów na walnym zgromadzeniu,
- 2) w wyniku zbycia którego pozostały w jej posiadaniu pakiet akcji będzie uprawniał do wykonywania mniej niż 10%, 20%, 25%, 33%, 50%, 66% i 75% głosów na walnym zgromadzeniu

– jest obowiązana powiadomić o swoim zamiarze Komisję Nadzoru Bankowego.

10. W przypadku gdy statut banku przewiduje przywilejowanie lub ograniczenie akcji co do prawa głosu, powiadomienie, o którym mowa w ust. 9, powinno również dotyczyć udziału w kapitale zakładowym w wysokości określonej w tym przepisie i odpowiadającej mu liczbie głosów bez przywilejów i ograniczeń.”;

18) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. 1. Bezskuteczne jest wykonywanie prawa głosu z akcji banku będących przedmiotem czynności prawnej lub innego zdarzenia prawnego powodującego osiągnięcie lub przekroczenie danego progu liczby głosów na walnym zgromadzeniu, jeżeli osiągnięcie lub przekroczenie tego progu nastąpiło z naruszeniem obowiązków określonych w art. 25 ust. 1-3 i 8.

2. Uchwała walnego zgromadzenia powzięta z naruszeniem ust. 1 jest nieważna.”;

19) art. 26a i 26b otrzymują brzmienie:

„Art. 26a. 1. Komisja Nadzoru Bankowego może cofnąć zezwolenie, o którym mowa w art. 25 ust. 1-3 i 8, jeżeli wpływ osoby, która pośrednio lub

bezpośrednio objęła lub nabyła akcje banku, może okazać się niekorzystny dla ostrożnego lub stabilnego zarządzania bankiem lub jeżeli obowiązujące prawo w miejscu siedziby lub zamieszkania tej osoby uniemożliwiają Komisji Nadzoru Bankowego wykonywanie efektywnego nadzoru albo gdy osoba ta nie dotrzymała zobowiązań dotyczących funkcjonowania banku złożonych Komisji Nadzoru Bankowego w trakcie postępowania zakończonego wydaniem zezwolenia.

2. W przypadku cofnięcia zezwolenia akcjonariusz nie ma prawa do wykonywania głosu ze wszystkich posiadanych akcji banku.
3. Uchwała walnego zgromadzenia powzięta z naruszeniem ust. 2 jest nieważna.
4. Prawo wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia powziętej z naruszeniem ust. 2 przysługuje również Komisji Nadzoru Bankowego. Przepis art. 425 Kodeksu spółek handlowych stosuje się odpowiednio.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 oraz art. 26 ust. 1, Komisja Nadzoru Bankowego może nakazać sprzedaż akcji w oznaczonym terminie.
6. Jeżeli akcje nie zostaną sprzedane w wyznaczonym terminie Komisja Nadzoru Bankowego może ustanowić w banku zarząd komisaryczny lub zastosować środki, o których mowa w art. 138 ust. 3 pkt 3 i 4.

Art. 26b. Obowiązek, o którym mowa w art. 25 ust. 6 i 9, stosuje się odpowiednio w przypadku nabycia i zbycia obligacji zamiennych na akcje banku, kwitów

depozytowych w rozumieniu art. 96 ustawy, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8, jak również innych papierów wartościowych, z których wynika prawo lub obowiązek nabycia akcji banku.”;

20) po art. 26b dodaje się art. 26c w brzmieniu:

„Art. 26c. Przepisy art. 25-26b stosuje się odpowiednio do banków spółdzielczych będących spółdzielniami osób prawnych, których statut przewiduje inną, niż określona w art. 36 § 3 zdanie pierwsze ustawy – Prawo spółdzielcze, zasadę ustalania liczby głosów przysługujących członkom.”;

21) w art. 27 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają przepisów rozdziału 9 ustawy, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8.”;

22) w art. 30:

a) w ust. 1:

– w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) fundusze własne, których wielkość powinna być dostosowana do rodzaju czynności bankowych przewidzianych do wykonywania i rozmiaru zamierzonej działalności,”

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) założyciele oraz osoby przewidziane do objęcia w banku stanowisk członków zarządu dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem, przy czym co najmniej dwie osoby przewidziane do objęcia w banku stanowisk członków zarządu posiadają wykształcenie i doświadczenie zawodowe niezbędne do kierowania bankiem oraz udowodnioną znajomość języka polskiego,”

– skreśla się pkt 3,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Komisja Nadzoru Bankowego uchyli, w drodze decyzji, wymóg udowodnionej znajomości języka polskiego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli nie jest to niezbędne ze względów nadzoru ostrożnościowego, biorąc w szczególności pod uwagę poziom dopuszczalnego ryzyka lub zakres działalności banku.”;

23) po art. 30 dodaje się art. 30a w brzmieniu:

„Art. 30a. Bank w formie spółki akcyjnej i bank spółdzielczy może być utworzony po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego.”;

24) w art. 31 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Projekt statutu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, powinien określać w szczególności:

- 1) firmę (nazwę), która powinna zawierać wyodrębniony wyraz „bank” i odróżniać się od nazw innych banków oraz wskazywać, czy jest to bank państwowy, bank w formie spółki akcyjnej czy bank spółdzielczy,
- 2) siedzibę, przedmiot działania i zakres jego działalności,
- 3) organy i ich kompetencje oraz zasady podejmowania decyzji, strukturę organizacyjną banku, zasady składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych, tryb wydawania regulacji wewnętrznych oraz tryb podejmowania decyzji o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych,
- 4) zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) fundusze własne oraz zasady gospodarki finansowej.”;

25) w art. 32 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku banków spółdzielczych, których założyciele wyrazili zamiar zawarcia umowy zrzeczenia, na podstawie

ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, kapitał założycielski nie może być niższy od równowartości w złotych 1 000 000 euro przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu wydania zezwolenia na utworzenie banku.”;

26) w art. 34:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W zezwoleniu na utworzenie banku Komisja Nadzoru Bankowego określa: firmę (nazwę) banku, jego siedzibę, nazwy (nazwiska) założycieli i obejmowane przez nich akcje, wysokość kapitału założycielskiego, działalność, do której wykonywania bank jest upoważniony, oraz warunki, po spełnieniu których Komisja Nadzoru Bankowego zezwoli na rozpoczęcie przez bank działalności, a także zatwierdza projekt statutu banku.

2. Zmiana statutu banku wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego, jeżeli dotyczy spraw wymienionych w art. 31 ust. 3 oraz uprzywilejowania lub ograniczenia akcji co do prawa głosu w banku w formie spółki akcyjnej, a w banku spółdzielczym będącym spółdzielnią osób prawnych zasady ustalania liczby głosów przysługujących członkom w sposób inny niż określony w art. 36 § 3 zdanie pierwsze ustawy – Prawo spółdzielcze.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Decyzja w sprawie wydania zezwolenia na zmianę statutu może określać termin do którego powinna być podjęta uchwała. W przypadku nie podjęcia uchwały we wskazanym terminie decyzja wygasa. Przepisu art. 162 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.”;

27) w art. 40:

a) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Do wniosku załącza się projekt regulaminu oddziału oraz zobowiązanie występującego z wnioskiem banku zagranicznego o zaspokajaniu wszelkich roszczeń, jakie mogą powstać w stosunkach między oddziałem i innymi podmiotami. Przepis art. 31 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. W zezwoleniu na utworzenie oddziału banku zagranicznego w kraju Komisja Nadzoru Bankowego ustala w szczególności siedzibę oddziału, rodzaj czynności bankowych, do wykonywania których oddział jest upoważniony, minimalną wysokość funduszy niezbędnych do działalności oddziału, a także zatwierdza projekt regulaminu oddziału.”,

b) dodaje się ust. 7-10 w brzmieniu:

„7. Oddział banku zagranicznego działa na podstawie regulaminu nadanego przez bank zagraniczny.

8. Zmiany regulaminu, o którym mowa w ust. 7, wymagają zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego.

9. Do wniosku o wydanie zezwolenia na zmianę regulaminu przepisy art. 34 ust. 2, 2a i 3 stosuje się odpowiednio.

10. Z wnioskiem, o którym mowa w ust. 9, występuje bank zagraniczny.”;

28) w art. 40a:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) działać zgodnie z zatwierdzonym regulaminem,

4) przechowywać wszelkie dokumenty dotyczące jego działalności w siedzibie oddziału.”,

b) w ust. 2 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 22b stosuje się odpowiednio.”;

29) w art. 42 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zakres działania przedstawicielstwa banku zagranicznego może obejmować wyłącznie prowadzenie działalności w zakresie reklamy i promocji banku zagranicznego.”;

30) w art. 48c ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Komisja Nadzoru Bankowego może żądać uzupełnienia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, w zakresie określonym w ust. 2 pkt 2-5.

4. W terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, lub jego uzupełnienia Komisja Nadzoru Bankowego przesyła zawiadomienie właściwym władzom nadzorczym państwa goszczącego wraz z informacjami o kwocie funduszy własnych i wysokości współczynnika wypłacalności banku, który zamierza utworzyć oddział. O fakcie przesłania zawiadomienia do właściwych władz nadzorczych Komisja Nadzoru Bankowego powiadamia zainteresowany bank.”;

31) w art. 48d w ust. 1 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Komisja Nadzoru Bankowego odmawia przesłania zawiadomienia, o którym mowa w art. 48c ust. 1, w przypadku gdy:”;

32) art. 48e otrzymuje brzmienie:

„Art. 48e. O zamiarze dokonania zmiany w zakresie wskazanym w art. 48c ust. 2 pkt 2-5 bank krajowy powiadamia, w formie pisemnej, Komisję Nadzoru Bankowego i właściwe władze nadzorcze państwa goszczącego, najpóźniej na miesiąc przed dokonaniem tej zmiany. Przepisy art. 48c ust. 3 i 4 oraz art. 48d stosuje się odpowiednio.”;

33) w art. 48h:

a) w ust. 1:

– zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Instytucja finansowa mająca siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może wykonywać na terytorium państwa goszczącego czynności, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6 ust. 1 pkt 1-4, 6, 7 i 8, w zakresie określonym w akcie prawnym o jej utworzeniu, poprzez oddział lub w ramach działalności transgranicznej, pod warunkiem, że:”

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) bank lub banki krajowe, o których mowa w pkt 1, spełniają określone w przepisach ustawy wymogi dotyczące funduszy własnych, współczynnika wypłacalności, koncentracji zaangażowań, płynności oraz ryzyka rynkowego,”

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku spełnienia przez instytucję finansową warunków, o których mowa w ust. 1, Komisja Nadzoru Bankowego wydaje tej instytucji finansowej zaświadczenie, że spełnia te wymogi.”

c) w ust. 3:

– po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) dołącza do zawiadomienia zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2a,”

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) odmawia przesłania zawiadomienia właściwym władzom nadzorczym także, w przypadku gdy instytucja finansowa nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1.”

d) w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Z chwilą powiadomienia działalność wykonywana przez tę instytucję na terytorium państwa goszczącego podlega ustawodawstwu państwa goszczącego.”

e) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Komisja Nadzoru Bankowego może, wobec instytucji finansowej, o której mowa w ust. 1, na wniosek właściwych władz nadzorczych państwa goszczącego, zastosować środki określone w art. 138 ust. 3 pkt 1, 2 i 3a oraz w art. 141 lub zakazać działalności na obszarze państwa goszczącego.”;

34) art. 48j otrzymuje brzmienie:

„Art. 48j. Instytucja kredytowa może wykonywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czynności określone w art. 5 ust. 1 i 2 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1-4 i 6-8 w zakresie wynikającym z zezwolenia udzielonego przez właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego.”;

35) po art. 48m dodaje się art. 48n w brzmieniu:

„Art. 48n. Do instytucji finansowych mających siedzibę w państwach członkowskich, które spełniają wymogi określone w art. 48h ust. 1, przepisy art. 48l i 48ł stosuje się odpowiednio.”;

36) rozdział 3 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 3

Rachunki bankowe

Art. 49.1. Banki mogą prowadzić w szczególności następujące rodzaje rachunków bankowych:

- 1) rachunki rozliczeniowe, w tym bieżące i pomocnicze,
- 2) rachunki lokat terminowych,
- 3) rachunki oszczędnościowe, rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe oraz rachunki terminowych lokat oszczędnościowych,
- 4) rachunki powiernicze.

2. Rachunki rozliczeniowe oraz rachunki lokat terminowych mogą być prowadzone wyłącznie dla:
  - 1) osób prawnych,
  - 2) jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, o ile posiadają zdolność prawną,
  - 3) osób fizycznych prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek, w tym dla osób będących przedsiębiorcami.
3. Rachunki oszczędnościowe, rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe oraz rachunki terminowych lokat oszczędnościowych mogą być prowadzone wyłącznie dla:
  - 1) osób fizycznych,
  - 2) szkolnych kas oszczędnościowych,
  - 3) pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych.

Art. 50. 1. Posiadacz rachunku bankowego dysponuje swobodnie środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku. W umowie z bankiem mogą być zawarte postanowienia ograniczające swobodę dysponowania tymi środkami.

2. Bank dokłada szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych.

Art. 51. 1. Rachunek bankowy może być prowadzony dla kilku osób fizycznych (rachunek wspólny).

2. W przypadku, o którym mowa w ust.1, o ile umowa rachunku bankowego nie stanowi inaczej:
  - 1) każdy ze współposiadaczy rachunku może dysponować samodzielnie środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku,

- 2) każdy ze współposiadaczy rachunku może w każdym czasie wypowiedzieć umowę ze skutkiem dla pozostałych współposiadaczy.

Art. 52. 1. Umowa rachunku bankowego jest zawierana na piśmie.

2. Umowa rachunku bankowego powinna określać w szczególności:

- 1) strony umowy,
- 2) rodzaj otwieranego rachunku,
- 3) walutę rachunku,
- 4) czas trwania umowy,
- 5) o ile strony zastrzegają oprocentowanie środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku – wysokość tego oprocentowania i przesłanki dopuszczalności jego zmiany przez bank, a także terminy wypłaty, postawienia do dyspozycji lub kapitalizacji należnych odsetek,
- 6) wysokość prowizji i opłat za czynności związane z wykonywaniem umowy oraz przesłanki i tryb ich zmiany przez bank,
- 7) formy i zakres rozliczeń pieniężnych dokonywanych na polecenie posiadacza rachunku oraz terminy ich realizacji,
- 8) przesłanki i tryb dokonywania zmian umowy,
- 9) przesłanki i tryb rozwiązania umowy rachunku bankowego,
- 10) zakres odpowiedzialności banku za terminowe i prawidłowe przeprowadzenie rozliczeń pieniężnych oraz wysokość odszkodowania za przekroczenie terminu realizacji dyspozycji posiadacza rachunku.

3. Do obliczania należnych odsetek od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku przyjmuje się, że rok liczy 365 dni.

Art. 53. 1. Bank może wydać posiadaczowi rachunku oszczędnościowego oraz posiadaczowi rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej imiennej książeczkę oszczędnościową lub inny imienny dokument potwierdzający zawarcie umowy. W nazwie dokumentu należy użyć w odpowiednim przypadku wyrazu „oszczędnościowy”.

2. Wydanie dokumentu, o którym mowa w ust. 1, zwalnia bank od obowiązku przesyłania posiadaczowi rachunku bankowego wyciągów z tego rachunku.
3. W przypadku utraty dokumentu, o którym mowa w ust. 1, podlega on umorzeniu.
4. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Bankowego określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb umarzania dokumentów, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze charakter tych dokumentów oraz słuszne interesy posiadaczy rachunków.

Art. 54. 1. Środki pieniężne znajdujące się na rachunkach oszczędnościowych, rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz na rachunkach terminowych lokat oszczędnościowych jednej osoby, niezależnie od liczby zawartych umów, są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego do wysokości trzykrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu

Statystycznego za okres bezpośrednio poprzedzający dzień wystawienia tytułu wykonawczego.

2. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku oszczędnościowym, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym oraz na rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej prowadzonym dla kilku osób fizycznych są wolne od zajęcia do wysokości określonej w ust. 1, niezależnie od liczby współposiadaczy takiego rachunku.

Art. 55. 1. W razie śmierci posiadacza rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej bank jest obowiązany wypłacić z tych rachunków:

- 1) kwotę wydatkowaną na koszty pogrzebu posiadacza rachunku osobie, która przedstawiła rachunki stwierdzające wysokość poniesionych przez nią kosztów – w wysokości nie przekraczającej kosztów urządzenia pogrzebu zgodnie ze zwyczajami przyjętymi w danym środowisku,
- 2) kwotę równą wpłatom na rachunki dokonanych przez organ wypłacający świadczenie z ubezpieczenia lub zabezpieczenia społecznego albo wynagrodzenie w stanie spoczynku, które nie przysługiwały za okres po śmierci posiadacza rachunku, wskazaną we wniosku organu wypłacającego to świadczenie lub wynagrodzenie, skierowanym do banku wraz z podaniem numerów rachunków, na które dokonano wpłat.

2. Kwota wypłacona zgodnie z ust. 1 pkt 1 nie wchodzi do spadku po posiadaczu rachunku.
3. Bank jest zwolniony od wypłaty pełnej lub częściowej kwoty, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu rentowego dokonał z tych rachunków wypłat innym uprawnionym osobom, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub części, oraz w terminie 30 dni od otrzymania wniosku poinformuje o tym organ rentowy, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłaty.
4. Bank nie odpowiada za szkody wynikające z wykonania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 3. Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi organ rentowy, który wystąpił z wnioskiem.

- Art. 56. 1. Posiadacz rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej może polecić bankowi dokonanie – po swojej śmierci – wypłaty z rachunku wskazanym przez siebie osobom: małżonkowi, wstępnym, zstępnym lub rodzeństwu określonej kwoty pieniężnej (dyspozycja wkładem na wypadek śmierci).
2. Kwota wypłaty, o której mowa w ust. 1, bez względu na liczbę wydanych dyspozycji, nie może być wyższa niż dwudziestokrotne przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za ostatni miesiąc przed śmiercią posiadacza rachunku.

3. Dyspozycja wkładem na wypadek śmierci może być w każdym czasie przez posiadacza rachunku zmieniona lub odwołana na piśmie.
4. Jeżeli posiadacz rachunku wydał więcej niż jedną dyspozycję wkładem na wypadek śmierci, a łączna suma dyspozycji przekracza limit, o którym mowa w ust. 2, dyspozycja wydana później ma pierwszeństwo przed dyspozycją wydaną wcześniej.
5. Kwota wypłacona zgodnie z ust. 1 nie wchodzi do spadku po posiadaczu rachunku.
6. Osoby, którym na podstawie dyspozycji wkładem na wypadek śmierci wypłacono kwoty z naruszeniem ust. 4, są zobowiązane do ich zwrotu spadkobiercom posiadacza.

Art. 57. Przepisy art. 55 ust. 1 i art. 56 ust. 1 nie dotyczą rachunków, o których mowa w art. 51.

Art. 58. Małoletni posiadacz rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej może po ukończeniu trzynastu lat swobodnie dysponować środkami pieniężnymi zgromadzonymi na tych rachunkach, o ile nie sprzeciwi się temu na piśmie jego przedstawiciel ustawowy.

Art. 59. 1. Na rachunku powierniczym mogą być gromadzone wyłącznie środki pieniężne powierzone posiadaczowi rachunku – na podstawie odrębnej umowy – przez osobę trzecią.

2. Stronami umowy rachunku powierniczego są bank (powiernik) i posiadacz rachunku.
3. Umowa, o której mowa w ust. 2, określa warunki, jakie powinny być spełnione, aby środki pieniężne

- osób trzecich wpłacone na rachunek mogły być wypłacone posiadaczowi rachunku lub aby jego dyspozycje w zakresie wykorzystania tych środków mogły być zrealizowane.
4. W razie wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko posiadaczowi rachunku powierniczego – środki znajdujące się na rachunku nie podlegają zajęciu.
  5. W razie ogłoszenia upadłości posiadacza rachunku powierniczego – środki pieniężne znajdujące się na tym rachunku podlegają wyłączeniu z masy upadłości.
  6. W przypadku śmierci posiadacza rachunku powierniczego zgromadzone na tym rachunku kwoty nie wchodzi do spadku po nim.
  7. Przepisy ust. 3-6 stosuje się, w przypadku gdy powierzenie środków pieniężnych nastąpiło w wykonaniu umowy zawartej z datą pewną.

Art. 60. Jeżeli umowa rachunku bankowego, o którym mowa w art. 49 ust. 1 pkt 3, nie stanowi inaczej, ulega ona rozwiązaniu, gdy w ciągu pięciu lat nie dokonano na rachunku żadnych obrotów, poza dopisywaniem odsetek, a stan środków pieniężnych na tym rachunku nie przekracza kwoty minimalnej określonej w tej umowie.

Art. 61. 1. W razie zgłoszenia bankowi utraty dowodu zawarcia umowy rachunku oszczędnościowego, czeku lub blankietu czeku posiadacza rachunku nie obciążają wypłaty gotówkowe, a także przelewy dokonane na podstawie tych dokumentów w banku prowadzącym rachunek oszczędnościowy, od chwili otrzymania przez ten bank zgłoszenia.

2. W umowie rachunku bankowego powinny być określone zasady obciążania posiadacza rachunku za dokonane w innych przypadkach przez bank wypłaty gotówkowe po utracie przez posiadacza rachunku dokumentów, o których mowa w ust. 1.

Art. 62. Umarzanie utraconych dokumentów zawarcia umowy rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej w toku prowadzonej egzekucji sądowej lub administracyjnej z rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej określają przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.⁹⁾) i przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;

37) w art. 63d w ust. 2 w pkt 4 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) 50 000 euro – w przypadku pozostałych dłużników.”;

38) w art. 63g w ust. 1 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Przy wykonywaniu zleczanych przez klientów banków poleceń przelewu i wpłat gotówkowych w obrocie z krajami członkowskimi w kwocie nieprzekraczającej równowartości w złotych 50 000 euro przeliczonej według kursów średnich ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski w dniu przyjęcia zlecenia, zwanych dalej „przelewami transgranicznymi”, banki są obowiązane do:”;

39) art. 64 otrzymuje brzmienie:

„Art. 64. Jeżeli polecenie przeprowadzenia rozliczenia pieniężnego złożone przez posiadacza rachunku bankowego jest wykonywane przez kilka banków, każdy z tych banków ponosi wraz z pozostałymi solidarną odpowiedzialność wobec posiadacza

rachunku za szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem polecenia.”;

40) po art. 67 dodaje się art. 67a w brzmieniu:

„Art. 67a. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku rozliczeniowym banku w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. Nr 123, poz. 1351 oraz z 2003 r. Nr 60, poz. 535) są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego do wysokości niezbędnej do wykonania obowiązków, wynikających z uczestnictwa banku w systemie płatności lub systemie rozrachunku papierów wartościowych, powstałych przed momentem dokonania zajęcia.”;

41) tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie:

„Kredyty i pożyczki pieniężne oraz zasady koncentracji zaangażowań”;

42) art. 71 otrzymuje brzmienie:

„Art. 71. 1. Suma wierzytelności banku, udzielonych przez bank zobowiązań pozabilansowych oraz posiadanych przez bank bezpośrednio lub pośrednio akcji lub udziałów w podmiocie, wniesionych dopłat w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub też wkładów albo sum komandytowych – w zależności od tego, która z sum jest większa – w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie (zaangażowanie)

nie może przekroczyć limitu koncentracji zaangażowań, który wynosi:

- 1) 20% funduszy własnych banku – dla zaangażowania banku wobec każdego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, gdy którykolwiek z tych podmiotów jest w stosunku do banku podmiotem dominującym lub zależnym albo jest podmiotem zależnym od podmiotu dominującego wobec banku,
  - 2) 25% funduszy własnych banku – dla zaangażowania banku wobec każdego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, gdy żaden z nich nie jest podmiotem powiązanim z bankiem w sposób określony w pkt 1.
2. Suma zaangażowań banku równych lub przekraczających 10% funduszy własnych banku (duże zaangażowanie) w stosunku do podmiotów, o których mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż 800% tych funduszy.
3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się wobec zaangażowań:
- 1) w których stroną zobowiązaną wobec banku jest: Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, Europejski Bank Centralny, rządy lub banki centralne państw członkowskich oraz państw będących członkiem Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, z wyłączeniem państw, które restrukturyzują lub restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne w ciągu ostatnich 5 lat,

- 2) w których stroną zobowiązaną wobec banku jest bank mający siedzibę w państwie członkowskim oraz państwie będącym członkiem Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, z wyłączeniem państw, które restrukturyzują lub restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne w ciągu ostatnich 5 lat,
  - 3) zabezpieczonych gwarancją lub poręczeniem udzielonym przez podmioty określone w pkt 1 do wysokości zabezpieczenia,
  - 4) zabezpieczonych zastawem na prawach wynikających z papierów wartościowych, których emitentami są podmioty określone w pkt 1 do wysokości zabezpieczenia,
  - 5) zabezpieczonych kwotą pieniężną, która została przeniesiona na własność banku do wysokości tej kwoty,
  - 6) innych zapewniających bezpieczne prowadzenie działalności bankowej i prawidłowe zarządzanie ryzykiem w banku, określonych przez Komisję Nadzoru Bankowego.
4. Komisja Nadzoru Bankowego określi, w drodze uchwały, szczegółowe zasady i warunki uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitów, o których mowa w ust. 1 i 2.
  5. Komisja Nadzoru Bankowego może określić, w drodze uchwały, inne zaangażowania, o których mowa w ust. 3 pkt 6, wobec których nie stosuje się przepisów ust. 1 i 2.
  6. Zarząd banku jest obowiązany niezwłocznie zgłosić Komisji Nadzoru Bankowego każdorazowe osiągnięcie lub przekroczenie przez zaangażowanie poziomu 10% funduszy własnych banku oraz limitu

określonego w ust. 1, a także każdorazowe osiągnięcie lub przekroczenie przez sumę dużych zaangażowań limitu określonego w ust. 2.

7. Banki ustalają i weryfikują wewnętrzne limity zaangażowań według kryteriów uwzględniających specyfikę ich działalności, a w szczególności sektor gospodarki i region geograficzny, z zachowaniem limitów określonych w ustawie.”;

43) art. 75 otrzymuje brzmienie:

„Art. 75. 1. W przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę.

2. Termin wypowiedzenia, o którym mowa w ust.1, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy – 7 dni.

3. Wypowiedzenie umowy kredytu z powodu utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej lub zagrożenia jego upadłością nie może nastąpić, jeżeli bank zgodził się na realizację przez kredytobiorcę programu naprawczego.

4. Przepis ust. 3 stosuje się przez cały okres realizacji programu naprawczego, chyba że bank stwierdzi, iż program naprawczy nie jest w sposób należyty realizowany.”;

44) po art. 75 dodaje się art. 75a w brzmieniu:

„Art. 75a. 1. O ile umowa kredytu nie stanowi inaczej, termin spłaty kredytu jest terminem zastrzeżonym na rzecz obu stron.

2. W razie, gdy strony ustaliły termin spłaty kredytu dłuższy niż 1 rok, kredytobiorca może wypowiedzieć umowę z zachowaniem terminu trzymiesięcznego.”;

45) art. 76 otrzymuje brzmienie:

„Art. 76. Zasady oprocentowania kredytu określa umowa kredytu, z tym że w razie stosowania stopy zmiennej należy:

- 1) określić w umowie kredytowej warunki zmiany stopy procentowej kredytu,
- 2) powiadomić w sposób określony w umowie kredytobiorcę, poręczyciela oraz, jeżeli umowa nie stanowi inaczej, inne osoby będące dłużnikami banku z tytułu zabezpieczenia kredytu o każdej zmianie stopy jego oprocentowania.”;

46) po art. 76 dodaje się art. 76a w brzmieniu:

„Art. 76a. Bank jest obowiązany niezwłocznie powiadomić, w sposób określony w umowie, osoby będące dłużnikami banku z tytułu zabezpieczenia kredytu, jeżeli kredytobiorca opóźnia się z jego spłatą.”;

47) po art. 77 dodaje się art. 77a w brzmieniu:

„Art. 77a. Bank może przyjąć zlecenie udzielenia kredytu osobie trzeciej. Zlecenie powinno być złożone w formie pisemnej pod rygorem nieważności. W takim przypadku, jeśli umowa nie stanowi inaczej, dający zlecenie staje się poręczycielem za dług przyszły.”;

48) art. 78a otrzymuje brzmienie:

„Art. 78a. Przepisy ustawy stosuje się do umów kredytu i pożyczki pieniężnej, zawieranych przez bank zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca

2001 r. o kredycie konsumenckim, w zakresie nie uregulowanym w tej ustawie.”;

49) art. 79 otrzymuje brzmienie:

„Art. 79. 1. Bank nie może stosować korzystniejszych warunków, a w szczególności korzystniejszych stóp oprocentowania niż stosowane przez bank dla danego rodzaju umowy przy prowadzeniu rachunków bankowych oraz przy udzielaniu kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń:

- 1) podmiotom dominującym lub zależnym od banku,
- 2) podmiotom działającym w tym samym co bank holdingu,
- 3) jednostkom zależnym i stowarzyszonym z bankiem w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 oraz z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152 i Nr 139, poz. 1324),
- 4) swoim akcjonariuszom albo członkom,
- 5) osobom zatrudnionym w banku, członkom zarządu i członkom rady nadzorczej,
- 6) osobom zatrudnionym w podmiocie dominującym, członkom zarządu i członkom rady nadzorczej podmiotu dominującego,
- 7) podmiotom powiązanym kapitałowo lub organizacyjnie z:
  - a) akcjonariuszem i członkiem,
  - b) członkiem zarządu, rady nadzorczej lub osobą zajmującą stanowisko kierownicze w banku.

2. Bank ustala w formie regulaminu warunki udzielenia kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń, o których mowa w ust. 1, oraz prowadzi ich osobną ewidencję.”;

50) po art. 79 dodaje się art. 79a-79c w brzmieniu:

„Art. 79a. 1. Udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia członkowi zarządu albo rady nadzorczej banku lub osobie zajmującej stanowisko kierownicze w banku następuje zgodnie z regulaminem uchwalonym przez radę nadzorczą.

2. Udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia członkowi zarządu albo członkowi rady nadzorczej banku w kwocie łącznego zobowiązania przekraczającej 5 000 euro, obliczonej w złotych według kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień udzielenia kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia, wymaga zgody wyrażonej w uchwale zarządu oraz uchwale rady nadzorczej banku. Uchwały te zapadają bez udziału zainteresowanej osoby, w głosowaniu tajnym, większością co najmniej $\frac{2}{3}$ głosów w obecności co najmniej połowy składu organu.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do udzielenia kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia podmiotowi powiązanemu kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem zarządu albo rady nadzorczej lub osobą zajmującą stanowisko kierownicze w banku.

4. Suma kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń, o których mowa w ust. 1 i 3, nie może przekroczyć:
  - 1) w banku w formie spółki akcyjnej i w banku państwowym – 10% sumy funduszy podstawowych,
  - 2) w banku spółdzielczym – 25% sumy funduszy podstawowych– przy czym ich wartość jest ustalana zgodnie z zasadami określonymi na podstawie art. 71 ust. 4.
5. Przez osobę zajmującą stanowisko kierownicze w banku rozumie się osobę zatrudnioną podległą bezpośrednio członkowi zarządu, dyrektora oddziału i jego zastępcę oraz głównego księgowego.

Art. 79b. 1. Bank zgłasza do Komisji Nadzoru Bankowego fakt udzielenia kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia członkowi zarządu albo rady nadzorczej, osobie zajmującej stanowisko kierownicze w banku, akcjonariuszowi banku i członkowi banku spółdzielczego oraz podmiotowi powiązanemu z nimi kapitałowo lub organizacyjnie, jeżeli w pojedynczym przypadku wartość zobowiązania przekracza równowartość 30 000 euro, obliczonej w złotych według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na dzień udzielenia kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do akcjonariusza posiadającego wyłącznie akcje będące w obrocie publicznym w ilości

uprawniającej do wykonywania nie więcej niż 5% głosów na walnym zgromadzeniu.

Art. 79c. Przepisy art. 79a i 79b stosuje się także do innych niż gwarancje bankowe i poręczenia zobowiązań pozabilansowych udzielanych osobom, o których mowa w art. 79 ust. 1, lub na ich zlecenie.”;

51) art. 80 otrzymuje brzmienie:

„Art. 80. Banki mogą na zlecenie udzielać i potwierdzać gwarancje bankowe, poręczenia, a także otwierać i potwierdzać akredytywy.”;

52) w art. 81:

a) dotychczasową treść oznacza jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Udzielenie i potwierdzenie gwarancji bankowej następuje na piśmie pod rygorem nieważności.”;

53) art. 82 otrzymuje brzmienie:

„Art. 82. Przelewu wierzytelności z gwarancji bankowej można dokonać wraz z przeniesieniem wierzytelności zabezpieczonej gwarancją.”;

54) art. 84 otrzymuje brzmienie:

„Art. 84. Do gwarancji bankowych i poręczeń udzielanych przez bank stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, z tym że zobowiązanie banku jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym.”;

55) po art. 86 dodaje się art. 86a w brzmieniu:

„Art. 86a. Przepisy art. 82-86 mają zastosowanie, jeżeli strony umowy nie postanowią inaczej.”;

56) skreśla się art. 88;

57) art. 92 otrzymuje brzmienie:

„Art. 92. Do bankowych papierów wartościowych nie stosuje się przepisów ustawy, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8.”;

58) po art. 92 w rozdziale 8 dodaje się art. 92a w brzmieniu:

„Art. 92a. 1. Bank może przenieść jednolite rodzajowo wierzytelności na spółkę kapitałową (podmiot emisyjny) w celu emisji przez ten podmiot papierów wartościowych, których zabezpieczenie stanowią sekurytyzowane wierzytelności.

2. Podmiot emisyjny, na rzecz którego nastąpiło przeniesienie wierzytelności, nie może być powiązany kapitałowo lub organizacyjnie z bankiem przenoszącym wierzytelności, a przedmiotem jego działalności może być wyłącznie nabywanie wierzytelności i emisja papierów wartościowych, o której mowa w ust. 1, a także wykonywanie czynności z tym związanych.

3. Bank, o którym mowa w ust. 1, nie może:

1) przyjmować na siebie odpowiedzialności wobec nabywców papierów wartościowych za wykonanie zobowiązań podmiotu emisyjnego – na rzecz którego nastąpiło przeniesienie wierzytelności – z tytułu realizacji świadczeń z papierów wartościowych,

2) nabywać wierzytelności, które uprzednio przeniósł na podmiot emisyjny, z zastrzeżeniem ust. 4,

3) nabywać papierów wartościowych wyemitowanych przez jakikolwiek podmiot emisyjny, zabezpieczonych wierzytelnościami-

mi, które uprzednio przeniósł na rzecz podmiotu emisyjnego.

4. Bank może odkupić część wierzytelności przeniesionych na podmiot emisyjny przy zachowaniu następujących warunków:
  - 1) nabycie może nastąpić po zaspokojeniu przez podmiot emisyjny wszystkich zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych,
  - 2) nabywane wierzytelności powinny spełniać wymogi uprawniające do zaklasyfikowania ich do kategorii „normalne” w rozumieniu przepisów dotyczących zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków,
  - 3) wartość wierzytelności nabywanych przez bank nie może przekraczać 10% wartości nominalnej wierzytelności, stanowiących podstawę emisji przez podmiot emisyjny papierów wartościowych.”;

59) w art. 93 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. Bank może potrącić ze swego długu wierzytelność, której termin wymagalności jeszcze nie nadszedł, jeżeli podmiot będący dłużnikiem został postawiony w stan likwidacji, oraz we wszystkich tych przypadkach, gdy służy bankowi prawo ściągnięcia swych wierzytelności przed nadejściem terminu płatności. Potrącenie nie może być dokonane w zakresie, w jakim wierzytelność z rachunku bankowego została zajęta jako przedmiot egzekucji należności z tytułu zobowiązań podatkowych.”;

60) art. 95 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 95. 1. Księgi rachunkowe banków, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku i opatrzone pieczęcią banku oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności oraz stwierdzające udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, ich wysokość, zasady oprocentowania, warunków spłaty, przeniesienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką lub zastawem rejestrowym, mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych.
2. Czynność bankowa lub czynność zabezpieczająca wierzytelność banku stwierdzona dokumentem, o którym mowa w ust. 1, ma datę pewną od daty tego dokumentu.
  3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, są podstawą wpisu hipoteki do księgi wieczystej nieruchomości stanowiącej własność dłużnika banku lub innej osoby ustanawiającej hipotekę na rzecz banku w celu zabezpieczenia wierzytelności dłużnika banku. Jeżeli nieruchomość nie posiada księgi wieczystej, zabezpieczenie może być dokonane przez złożenie tych dokumentów do zbioru dokumentów.
  4. Do ustanowienia hipoteki, o której mowa w ust. 3, jest wymagane złożenie przez właściciela nieruchomości oświadczenia o ustanowieniu

hipoteki na rzecz banku z zachowaniem formy pisemnej pod rygorem nieważności.

5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio do ujawnienia w księdze wieczystej zmiany treści hipoteki i przeniesienia hipoteki w związku ze zbyciem wierzytelności bankowej oraz do dokonania wpisu hipoteki obciążającej użytkowanie wieczyste, własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej.”;

61) w art. 97 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać kwotę zadłużenia, do której bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny oraz termin, do którego bank może wystąpić o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności. Dłużnik może się również poddać egzekucji wydania rzeczy, w przypadku gdy ustanowiono zastaw rejestrowy lub dokonano przeniesienia własności w celu zabezpieczenia roszczenia.”;

62) w art. 98 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

- „3. Jeżeli po ustanowieniu na rzecz banku hipoteki zabezpieczającej wierzytelność z tytułu czynności bankowej własność nieruchomości przeszła na inną osobę, podstawą egzekucji przeciwko tej osobie może być tytuł wykonawczy oparty na bankowym tytule egzekucyjnym zaopatrzonym w klauzulę wykonalności nadaną przeciwko tej osobie, z ograniczeniem odpowiedzialności do nieruchomości obciążonej hipoteką. Przed nadaniem klauzuli wykonalności sąd wysłucha właściciela nieruchomości.”;

63) art. 102 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 102. 1. W celu zabezpieczenia wierzytelności banku dłużnik lub osoba trzecia może przenieść określoną kwotę w złotych lub w walucie wymienialnej na własność banku. Bank jest zobowiązany do zwrotu tej kwoty po uzyskaniu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizją.
2. Bank nie ma obowiązku zwrotu części kwoty przyjętej na własność, równej nie spłaconej sumie zadłużenia wobec banku, odsetek i prowizji oraz innych kosztów poniesionych przez bank w związku z odzyskaniem wierzytelności.
3. Bank może wypłacić dłużnikowi lub osobie trzeciej, o których mowa w ust. 1, wynagrodzenie za okres korzystania z przejętej kwoty.”;

64) art. 104 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 104. 1. Bank, osoby w nim zatrudnione oraz osoby, za których pośrednictwem bank wykonuje czynności bankowe, są obowiązane zachować tajemnicę bankową, która obejmuje wszystkie informacje dotyczące czynności bankowej, uzyskane w czasie negocjacji, w trakcie zawierania i realizacji umowy, na podstawie której bank tę czynność wykonuje.
2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przypadków, w których:
- 1) bez ujawnienia informacji objętej tajemnicą bankową – ze względu na istotę i charakter czynności bankowej lub obowiązujące przepisy – nie jest możliwe należyte wykonanie umowy, na podstawie której jest

wykonywana ta czynność bankowa lub należyte wykonanie czynności pozostających w związku z zawarciem i wykonaniem tej umowy,

- 2) następuje ujawnienie informacji objętych tajemnicą bankową przedsiębiorcom lub przedsiębiorcom zagranicznym, którym bank, zgodnie z art. 6a-6d, powierzył wykonywanie, stale lub okresowo, czynności związanych z wykonywaniem działalności bankowej, w zakresie niezbędnym do należytego wykonywania tych czynności,
- 3) następuje udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową adwokatom lub radcom prawnym w związku ze świadczeniem przez nich pomocy prawnej na rzecz banku,
- 4) udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową jest niezbędne do zawarcia i wykonania umów, o których mowa w art. 92a, oraz podmiot emisyjny zawarł z bankiem, od którego nabył wierzytelności, umowę o obsługę tych sekurytyzowanych wierzytelności.

3. Banku nie obowiązuje, z zastrzeżeniem ust. 4, zachowanie tajemnicy bankowej wobec osoby, której dotyczą informacje objęte tajemnicą. Osobom trzecim informacje te mogą być ujawnione, z zastrzeżeniem art. 105 ust. 1 i 2 oraz art. 106a ust. 1, wyłącznie gdy osoba, której informacje te dotyczą na piśmie upoważni bank do przekazania określonych informacji wskazanej przez siebie osobie lub jednostce organizacyjnej.

4. Bank, osoby w nim zatrudnione oraz osoby, za których pośrednictwem bank wykonuje czynności bankowe są obowiązane zachować w tajemnicy informacje dotyczące udzielania Policji informacji na zasadach określonych w art. 20 ust. 4-10 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.¹⁰⁾) oraz dotyczące zawiadomienia, o którym mowa w art. 20 ust. 13 tej ustawy. Zachowanie tajemnicy obowiązuje wobec stron umowy, innych osób, których dotyczą informacje, oraz osób trzecich.”;

65) w art. 105:

a) w ust. 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) innym bankom w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z wykonywaniem czynności bankowych,”,

– po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:

„1a) na zasadzie wzajemności – innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów – o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń,

1b) innym bankom, instytucjom kredytowym lub instytucjom finansowym w zakresie niezbędnym do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych obejmujących także bank, o ile obowiązujące przepisy zobowiązują je do sporządzania takich sprawozdań lub do

zarządzania ryzykiem dużych zaangażowań oraz nabywania i zbywania wierzytelności,"

– w pkt 2:

- - lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) sądu lub prokuratora w toku postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe,”

- - skreśla się lit. c,

- - lit. g otrzymuje brzmienie:

„g) Przewodniczącego Komisji Papierów Wartościowych i Giełd w zakresie nadzoru na podstawie ustawy, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8,”

- - lit. l otrzymuje brzmienie:

„l) Policji, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom, ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,”

- - po lit. m dodaje się lit. n w brzmieniu:

„n) Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań określonych w art. 12 i 14 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 i Nr 153, poz. 1271).”

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania:

- 1) bankom informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych,
- 2) innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów informacji o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń.”,

c) po ust. 4c dodaje się ust. 4d w brzmieniu:

„4d. Instytucje, utworzone zgodnie z ust. 4, mogą udostępniać instytucjom finansowym, będącym podmiotami zależnymi od banków, informacje o zobowiązaniach powstałych z tytułu umów związanych z wykonywaniem czynności bankowych, jeżeli umowy te zawierają klauzule informujące o możliwości przekazania danych do tych instytucji finansowych.”;

66) po art. 105 dodaje się art. 105a w brzmieniu:

„Art. 105a. W przypadkach określonych w art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. b) stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹¹⁾) dotyczące zatrzymania i wykorzystania korespondencji i przesyłek, które znajdują się w dyspozycji urzędów, instytucji lub podmiotów prowadzących działalność w dziedzinie poczty lub działalność telekomunikacyjną, urzędów celnych albo instytucji lub przedsiębiorstw transportowych.”;

67) w art. 106 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bank jest obowiązany przeciwdziałać wykorzystywaniu swojej działalności dla celów mających związek z przestępstwem, o którym mowa w art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹²⁾), zwanej dalej „Kodeksem karnym”, lub aktów terrorystycznych.”;

68) po art. 106 dodaje się art. 106a w brzmieniu:

„Art. 106a. 1. W razie zaistnienia uzasadnionego podejrzenia, że działalność banku jest wykorzystywana w celu ukrycia działań przestępczych lub dla celów mających związek z przestępstwem innym niż przestępstwo, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego, lub akt terrorystyczny – bank zawiadamia o tym prokuratora.

2. Prokurator, który otrzymał zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może żądać uzupełnienia informacji, także w toku czynności podejmowanych na podstawie art. 307 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.”;

69) w art. 110 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) sądu lub prokuratora w toku postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe.”;

70) w art. 111 w ust. 1 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) informacje o przedsiębiorcach lub przedsiębiorcach zagranicznych, o których mowa w art. 6a ust. 1, o ile przy wykonywaniu na rzecz banku czynności, o których mowa w tym przepisie, uzyskują dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową.”;

71) skreśla się art. 113-120;

72) w art. 122 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prawa i obowiązki uczestników zrzeszenia określa umowa.”;

73) art. 124 i 124a otrzymują brzmienie:

„Art. 124. 1. Bank może połączyć się tylko z innym bankiem, po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego.

2. Komisja Nadzoru Bankowego odmawia wydania zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli połączenie może okazać się niekorzystne dla ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem.

Art. 124a. Połączenie banków może być dokonane wyłącznie przez przeniesienie całego majątku banku przejmowanego na bank przejmujący za udziały albo akcje, które bank przejmujący wydaje członkom albo akcjonariuszom banku przejmowanego.”;

74) po art. 124a dodaje się art. 124b i 124c w brzmieniu:

„Art. 124b. Nabycie przedsiębiorstwa bankowego lub jego zorganizowanej części przez bank wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego.

Art. 124c. Banki nie podlegają podziałowi, o którym mowa w przepisach działu II tytułu IV Kodeksu spółek handlowych oraz przepisach części I tytułu I działu XI ustawy – Prawo spółdzielcze.”;

75) skreśla się art. 125;

76) w art. 127:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Fundusze podstawowe banku obejmują:

- 1) fundusze zasadnicze banku, które stanowią:
  - a) w banku państwowym – fundusz statutowy, fundusz zapasowy i fundusz rezerwowy,
  - b) w banku w formie spółki akcyjnej – wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy oraz kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe, z wyłączeniem wszelkich zobowiązań z tytułu akcji uprzywilejowanych,
  - c) w banku spółdzielczym – wpłacony fundusz udziałowy oraz fundusz zasobowy i fundusz rezerwowy,
  - d) w oddziale banku zagranicznego – fundusze określone w regulaminie oddziału,
- 2) pozycje dodatkowe funduszy podstawowych, które stanowią:
  - a) fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,
  - b) niepodzielony zysk z lat ubiegłych,
  - c) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów,
- 3) pozycje pomniejszające fundusze podstawowe, które stanowią:
  - a) akcje własne posiadane przez bank, wycenione według wartości bilansowej, pomniejszone o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości,
  - b) wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej,

- c) strata z lat ubiegłych,
  - d) strata w trakcie zatwierdzania,
  - e) strata netto bieżącego okresu.”,
- b) w ust. 3:
- pkt 1 otrzymuje brzmienie:
    - „1) kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny – utworzony na podstawie odrębnych przepisów,”,
  - w pkt 2:
    - - lit. a otrzymuje brzmienie:
      - „a) dodatkową kwotę odpowiedzialności członków banku spółdzielczego, w części określonej przez Komisję Nadzoru Bankowego, nie większej niż połowa kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,”,
    - - dodaje się lit. c i d w brzmieniu:
      - „c) fundusze tworzone ze środków własnych lub obcych, pod warunkiem że:
        - bank może dowolnie wykorzystywać je na pokrycie niezidentyfikowanego ryzyka,
        - ich kwota została obliczona zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, ustalona przez zarząd banku i zweryfikowana przez biegłych rewidentów,
      - d) zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieokreślonym terminie wymagalności oraz inne instrumenty o podobnym charakterze, pod warunkiem, że :
        - nie podlegają one spłacie z inicjatywy wierzyciela bez uprzedniej zgody Komisji Nadzoru Bankowego,

- umowa przyznaje bankowi możliwość odroczenia spłaty odsetek z tytułu tych pozycji,
  - w razie upadłości banku lub jego likwidacji przyjęte środki będą podlegać zwrotowi w ostatniej kolejności,
  - warunki emisji zapewniają możliwość pokrywania strat kwotą długu wraz z niespłaconymi odsetkami, wynikającymi z tych pozycji,”
- pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) inne pozycje określone przez Komisję Nadzoru Bankowego w celu bezpiecznego prowadzenia działalności bankowej i prawidłowego zarządzania ryzykiem w banku.”,
- c) w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) może określić, w drodze uchwały:
- a) inne pomniejszenia funduszy własnych banku, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b), ich wysokość, zakres i warunki pomniejszania o nie funduszy własnych,
  - b) wysokość, zakres i warunki pomniejszania funduszy podstawowych banku o pozycje, o których mowa w ust. 2 pkt 3,
  - c) inne pozycje bilansu banku, o których mowa w ust. 3 pkt 3, ich wysokość, zakres i warunki ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku.”,
- d) dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:
- „6. Dla celów wyznaczania limitów, o których mowa w art. 71 ust. 1 i 2, Komisja Nadzoru Bankowego może wydać zgodę na nieuwzględnianie w pomniejszeniach funduszy własnych części lub całości pozycji, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b), na

wniosek banku realizującego program postępowania naprawczego lub banku przejmującego bank zagrożony upadłością lub likwidacją.

7. Warunki określone na podstawie ust. 5, mogą obejmować wymóg uzyskania zgody Komisji Nadzoru Bankowego.”;

77) art. 128 otrzymuje brzmienie:

„Art. 128. 1. Bank jest obowiązany utrzymywać:

- 1) fundusze własne na poziomie nie niższym niż równowartość w złotych kwoty określonej w art. 32 ust. 1, a w przypadku banków spółdzielczych będących członkami zrzeszenia, określonej w art. 32 ust. 2, z uwzględnieniem art. 172 ust. 3, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym, z tym że wkłady niepieniężne nie mogą przekroczyć 15% funduszy zasadniczych banku,
- 2) sumę funduszy własnych i dodatkowych pozycji bilansu banku określonych przez Komisję Nadzoru Bankowego na poziomie nie niższym niż suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie,
- 3) współczynnik wypłacalności na poziomie co najmniej 8%, a bank rozpoczynający działalność operacyjną na poziomie co najmniej 15% przez pierwsze 12 miesięcy działalności, a przez następne 12 miesięcy działalności - co najmniej 12%.

2. Za zgodą Komisji Nadzoru Bankowego bank może stosować metody statystyczne do obliczania wymogów kapitałowych.
3. Komisja Nadzoru Bankowego określi, w drodze uchwały:
  - 1) dodatkowe pozycje bilansu banku, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz zakres, sposób i warunki ich wyznaczania,
  - 2) zakres i szczegółowe zasady wyznaczania wymogów kapitałowych oraz zakres stosowania metod statystycznych i warunki, których spełnienie umożliwi uzyskanie zgody, o której mowa w ust. 2,
  - 3) sposób i szczegółowe zasady obliczania współczynnika wypłacalności banku.
4. W przypadku niespełnienia wymogów, o których mowa w ust. 1, bank jest obowiązany niezwłocznie powiadomić Komisję Nadzoru Bankowego.
5. Komisja Nadzoru Bankowego może określić, w drodze uchwały, wiążące banki normy ostrożnościowe, określające dopuszczalne ryzyko w działalności banków inne niż wymogi kapitałowe, oraz zakres ich stosowania.
6. Komisja Nadzoru Bankowego może, w szczególności uzasadnionych przypadkach, wyrazić zgodę na przekroczenie limitu dotyczącego wielkości wkładów niepieniężnych, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.”;

78) po art. 128b dodaje się art. 128c w brzmieniu:

„Art. 128c. Bank jest obowiązany zgłosić do Komisji Nadzoru Bankowego z 30-dniowym wyprzedzeniem zamiar nabycia przez siebie pakietu akcji lub udziałów,

którego wartość będzie przekraczała 5% funduszy własnych banku.”;

79) art. 130 otrzymuje brzmienie:

„Art. 130. 1. Banki mogą tworzyć w ciężar kosztów rezerwę na ryzyko ogólne, służącą pokryciu niezidentyfikowanego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności bankowej. Banki tworzą i rozwiązują tę rezerwę na podstawie oceny tego ryzyka, uwzględniającej w szczególności wielkość należności oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych.

2. Wielkość rocznego odpisu na rezerwę na ryzyko ogólne, o której mowa w ust. 1, wynosi:

- 1) co najwyżej 1,5% niespłaconej kwoty kredytów i pożyczek pieniężnych pomniejszonej o kwotę kredytów i pożyczek pieniężnych, zaklasyfikowanych zgodnie z odrębnymi przepisami do kategorii straconych według stanu na koniec poprzedniego roku obrotowego,
- 2) nie więcej niż kwota odpisu dokonanego w bieżącym roku obrotowym z zysku za rok poprzedni na fundusz ogólnego ryzyka, o którym mowa w art. 127 ust. 2 pkt 2 lit. a).

3. Odpis, o którym mowa w ust. 2, może być dokonywany nie częściej niż raz w miesiącu w równych kwotach. Do czasu faktycznego dokonania odpisu na fundusz ogólnego ryzyka w bieżącym roku obrotowym podstawą wyznaczania kwot mogą być przewidywania lub propozycje tego odpisu zawarte w planie finansowym.

4. Bank rozwiązuje rezerwę na ryzyko ogólne, jeżeli w ocenie banku ustały okoliczności uzasadniające dalsze jej utrzymywanie.”;

80) w art. 131:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Działalność banków, oddziałów i przedstawicielstw banków zagranicznych, oddziałów instytucji kredytowych podlega nadzorowi bankowemu sprawowanemu przez Komisję Nadzoru Bankowego w zakresie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie i w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Szczegółowy tryb wykonywania czynności kontrolnych, o których mowa w art. 141h ust. 2, określają również porozumienia, o których mowa w ust. 4.”;

81) w art. 133:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Czynności podejmowane w ramach nadzoru bankowego polegają w szczególności na:

- 1) dokonywaniu oceny sytuacji finansowej banków, w tym badaniu wypłacalności, jakości aktywów, płynności płatniczej, wyniku finansowego banków,
- 2) badaniu jakości zarządzania ryzykiem prowadzonej działalności,
- 3) badaniu zgodności udzielanych kredytów, pożyczek pieniężnych, akredytyw, gwarancji bankowych i poręczeń oraz emitowanych bankowych papierów wartościowych z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
- 4) badaniu zabezpieczenia i terminowości spłaty kredytów i pożyczek pieniężnych,

- 5) badaniu przestrzegania limitów, o których mowa w art. 71 i 79,
  - 6) badaniu przestrzegania określonych przez Komisję Nadzoru Bankowego norm dopuszczalnego ryzyka w działalności banków.”,
- b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
- „4. Komisja Nadzoru Bankowego, Narodowy Bank Polski oraz osoby wykonujące czynności nadzoru bankowego nie ponoszą odpowiedzialności za szkodę wynikłą ze zgodnego z przepisami ustaw działania lub zaniechania, które pozostaje w związku ze sprawowanym przez Komisję Nadzoru Bankowego nadzorem nad działalnością banków oraz oddziałów i przedstawicielstw banków zagranicznych.”;

82) w art. 135 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w przeprowadzonym badaniu na zlecenie banku, Komisja Nadzoru Bankowego może zobowiązać bank do zlecenia wskazanemu biegłemu rewidentowi zbadania prawidłowości i rzetelności wszystkich sprawozdań finansowych sporządzanych przez bank, kontroli ksiąg rachunkowych, analizy portfela kredytowego oraz dokonania innych czynności określonych w art. 133 ust. 2. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono nieprawidłowości, koszty badania ponosi bank.”;

83) w art. 137:

- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) określa, w drodze uchwały, zakres informacji, o których mowa w art. 22a ust. 2, oraz wykaz informacji i dokumentów, o których mowa w art. 22b ust. 2,”
- b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) określa, w drodze uchwały, wykaz dokumentów, o których mowa w art. 6d ust. 2,”

c) dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:

„4) może określić, w drodze uchwały, szczegółowe zasady zarządzania ryzykiem związanym z działalnością, o której mowa w art. 6a-6d,

5) może wydawać rekomendacje dotyczące ostrożnego i stabilnego zarządzania bankami.”;

84) po art. 137 dodaje się art. 137a w brzmieniu:

„Art. 137a. Dla potrzeb sprawdzenia przestrzegania przez banki norm i limitów określonych ustawą, wielkości wyrażone w walutach obcych w rozumieniu przepisów prawa dewizowego przelicza się na złote, a wielkości indeksowane do walut wymiennalnych wyznacza się – według kursów średnich ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski na dzień dokonywania sprawdzenia.”;

85) w art. 138:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komisja Nadzoru Bankowego może nakazać bankowi wstrzymanie wypłat z zysku lub wstrzymanie tworzenia nowych jednostek organizacyjnych do czasu przywrócenia płynności płatniczej lub osiągnięcia norm określonych na podstawie art. 137. W przypadku niewykonania tych nakazów, przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.”,

b) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przedstawienia mu zarzutów w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe,”

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Komisja Nadzoru Bankowego odwołuje członka zarządu banku w przypadku prawomocnego skazania go za przestępstwo wymienione w art. 22b ust. 3 pkt 1.”;

d) w ust. 6 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) nie wypełnia obowiązków określonych w rozdziale 11b.”,

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Środki podejmowane w ramach nadzoru nie mogą naruszać umów zawartych przez bank z wyłączeniem umów zawartych przez bank krajowy z podmiotami działającymi w tym samym holdingu oraz umów zawartych przez bank krajowy z podmiotami, z którymi posiada bliskie powiązania.”;

86) w art. 139 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) niezwłocznie zawiadomić Komisję Nadzoru Bankowego o środkach, jakie zostaną podjęte w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w ramach nadzoru, oraz stosować się do wydanych decyzji i zaleceń.”;

87) w art. 140a zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Przed wydaniem zezwolenia na utworzenie banku krajowego lub zezwolenia, o którym mowa w art. 25, Komisja Nadzoru Bankowego zasięga opinii właściwych władz nadzorczych państwa członkowskiego, gdy bank ten będzie:”;

88) art. 140b otrzymuje brzmienie:

„Art. 140b. Komisja Nadzoru Bankowego powiadamia Komisję Europejską o przypadkach, w których obowiązek powiadomienia wynika z dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady, a w szczególności z Dyrektywy 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r.

odnoszącej się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz. U. WE L 126 z 26.05.2000 r.).”;

89) w art. 141 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie niewykonywania zaleceń dotyczących prowadzenia działalności z naruszeniem przepisów prawa, statutu, odmowy udzielenia wyjaśnień, informacji, o których mowa w art. 139, lub w razie niewykonania obowiązków, określonych w rozdziale 11b, Komisja Nadzoru Bankowego może nakładać na członków zarządu banku kary pieniężne do wysokości trzykrotnego miesięcznego wynagrodzenia brutto tej osoby, wyliczonego na podstawie wynagrodzenia za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary.”;

90) w art. 141a:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, Komisja Nadzoru Bankowego powiadamia właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego o zastosowanych wobec oddziału instytucji kredytowej środkach nadzorczych.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do decyzji Komisji Nadzoru Bankowego wydanych w trybie ust. 2 i 3 przepisu art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.”;

91) w art. 141b ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do decyzji Komisji Nadzoru Bankowego wydanych na podstawie ust. 1 przepisu art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.”;

92) w art. 141e w ust. 1:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) koncentracji zaangażowań,”

- b) pkt 6 otrzymuje brzmienie
„6) systemu kontroli wewnętrznej,”
- c) dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
„8) środków podjętych w ramach nadzoru.”;

93) rozdział 11b otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 11b

Nadzór skonsolidowany

Art. 141f. 1. Nadzorowi skonsolidowanemu podlega bank krajowy, który:

- 1) działa w holdingu bankowym krajowym,
- 2) działa w holdingu bankowym zagranicznym,
- 3) działa w holdingu finansowym,
- 4) działa w holdingu mieszanym,
- 5) działa w holdingu hybrydowym.

2. Sprawowanie nad bankiem nadzoru skonsolidowanego nie wyłącza stosowania odpowiednich przepisów ustawy regulujących działalność banku jako podmiotu podlegającego nadzorowi indywidualnemu.

3. Komisja Nadzoru Bankowego może zawierać z właściwymi władzami nadzorczymi innych państw porozumienia określające zakres i tryb wykonywania nadzoru skonsolidowanego nad bankami działającymi w holdingach, o których mowa w ust. 1. Przepis art. 131 ust. 3 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 141g. 1. Banki krajowe działające w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1, są obowiązane przekazać Komisji Nadzoru Bankowego niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia zatwierdzenia:

- 1) przez walne zgromadzenie, własne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta,
  - 2) sprawozdania finansowe podmiotów zależnych od banku oraz sprawozdania finansowe podmiotów, z którymi bank posiada bliskie powiązania, które nie zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym przez bank; sprawozdania finansowe powinny być przekazane wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta.
2. Banki krajowe działające w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1 pkt 2-5, są obowiązane ponadto przekazać Komisji Nadzoru Bankowego niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 90 dni od dnia zatwierdzenia, skonsolidowane sprawozdanie finansowe pierwotnego podmiotu dominującego w holdingu lub sprawozdanie finansowe sporządzone na najwyższym szczeblu konsolidacji.
  3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, sporządzone w języku obcym, bank przekazuje wraz z ich tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumacza przysięgłego.
  4. Przepisu ust. 1 i 2 nie stosuje się w odniesieniu do podmiotów, które zgodnie z przepisami określającymi zasady rachunkowości nie są zobowiązane do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych.
  5. Komisja Nadzoru Bankowego, na uzasadniony wniosek banku, może zwolnić bank z obowiązków określonych w ust. 1-3 lub ograniczyć ich zakres.

6. Sprawozdania dla potrzeb związanych z wykonywaniem nadzoru skonsolidowanego sporządza się stosując odpowiednio przepisy regulujące zasady rachunkowości.
7. Jeżeli w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1, działają przedsiębiorstwa pomocniczych usług bankowych, dane zawarte w sprawozdaniach tych przedsiębiorstw włącza się do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzanego przez podmiot dominujący.

Art. 141h. 1. W celu sprawdzenia uzyskanych informacji, inspektorzy nadzoru bankowego oraz osoby upoważnione przez Komisję Nadzoru Bankowego mogą, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, dokonywać czynności kontrolnych w podmiotach działających w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1, oraz przedsiębiorstwach pomocniczych usług bankowych świadczących usługi na rzecz przedsiębiorstw działających w tych holdingach. Przepis art. 139 ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku gdy nadzór nad podmiotami działającymi w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1, wykonuje Komisja Papierów Wartościowych i Giełd lub Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, Komisja Nadzoru Bankowego może zwrócić się do właściwego organu o przeprowadzenie w danym podmiocie czynności kontrolnych. W czynnościach kontrolnych mogą uczestniczyć inspektorzy nadzoru bankowego oraz osoby upoważnione przez Komisję Nadzoru Bankowego, którym

przysługują takie same prawa i obowiązki jak pracownikom danego organu.

3. Komisja Nadzoru Bankowego może żądać od banku dominującego w holdingu bankowym krajowym, a także od mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmiotu dominującego w holdingu, o którym mowa w art. 141f ust. 1 pkt 3-5, zlecenia wskazanemu przez Komisję biegłemu rewidentowi zbadania sytuacji finansowej podmiotów zależnych lub podmiotów posiadających bliskie powiązania z bankiem krajowym działającym w holdingu w przypadku gdy w ocenie Komisji istnieją wątpliwości co do rzetelności zatwierdzonych sprawozdań lub gdy konieczne jest zbadanie związku gospodarczego z innym podmiotem. Koszt zleconego badania ponosi odpowiednio bank lub podmiot dominujący w holdingu, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Jeżeli w wyniku badania zleconego przez Komisję Nadzoru Bankowego nie stwierdzono wątpliwości, o których mowa w ust. 3, koszt badania ponosi Narodowy Bank Polski.

Art. 141i. Bank krajowy będący podmiotem dominującym w holdingu bankowym krajowym oraz mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmiot dominujący w holdingu finansowym, holdingu o działalności mieszanej lub holdingu hybrydowym są obowiązane zapewniać właściwe funkcjonowanie wewnętrznej kontroli danych i informacji wymaganych w związku ze sprawowaniem nadzoru skonsolidowanego, a także udzielać, na żądanie Komisji Nadzoru

Bankowego lub osób upoważnionych przez Komisję Nadzoru Bankowego, wszelkich informacji i wyjaśnień dotyczących swojej działalności oraz działalności podmiotów wchodzących w skład tego holdingu.

Art. 141j. 1. Komisja Nadzoru Bankowego określi, w drodze uchwały, zakres i sposób uwzględniania działania banków w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1 pkt 1-3, w obliczaniu funduszy własnych, wymogów kapitałowych, współczynnika wypłacalności oraz limitów koncentracji zaangażowań.

2. Komisja Nadzoru Bankowego może określić, w drodze uchwały, zakres i sposób uwzględniania działania banków w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1 pkt 4 i 5, w obliczaniu funduszy własnych, wymogów kapitałowych, współczynnika wypłacalności oraz limitów koncentracji zaangażowań.

Art. 141k. 1. Podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działający w holdingu, o którym mowa w art. 141f ust. 1 pkt 2 i 3, w którym nie działa bank krajowy, a w którym podmiot dominujący ma siedzibę na terytorium państwa członkowskiego, przekazuje na żądanie podmiotu dominującego informacje niezbędne do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

2. Podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działający w holdingu, o którym mowa w art. 141f ust.1 pkt 2-5, który nie jest nadzorowany przez polskie władze

nadzorcze, ma obowiązek udzielić wszelkich informacji na żądanie właściwych władz nadzorczych odpowiedzialnych za sprawowanie nadzoru nad działającą w holdingu instytucją kredytową lub finansową oraz obowiązany jest umożliwić tym władzom weryfikację udzielonych informacji.

Art.141l. 1. Komisja Nadzoru Bankowego prowadzi wykazy:

- 1) holdingów bankowych krajowych,
- 2) holdingów bankowych zagranicznych, w których działa bank krajowy,
- 3) holdingów finansowych, w których działa bank krajowy,
- 4) holdingów hybrydowych.

2. Zgłoszenie holdingu do właściwego wykazu i aktualizację zgłoszenia składa do Komisji Nadzoru Bankowego:

- 1) bank krajowy, jeżeli jest podmiotem dominującym w holdingu lub jeżeli pierwotny podmiot dominujący w holdingu, w którym działa bank krajowy, ma siedzibę za granicą,
- 2) podmiot dominujący banku krajowego, jeżeli jest pierwotnym podmiotem dominującym w holdingu, w którym działa bank krajowy i ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Komisja Nadzoru Bankowego określi, w drodze uchwały, sposób prowadzenia wykazu holdingów, tryb składania i aktualizacji zgłoszeń holdingów oraz wzór zgłoszenia holdingu.”;

94) w art. 142 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W okresie realizacji przez bank programu postępowania naprawczego, zysk osiągniany przez bank jest

przeznaczany w pierwszej kolejności na pokrycie strat, a następnie na zwiększenie funduszy własnych.”;

95) w art. 143:

- a) w ust. 1 skreśla się pkt 1,
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Przerwy w walnym zgromadzeniu nie mogą trwać łącznie dłużej niż 14 dni.”;

96) w art. 144:

- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Kuratorowi przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu wobec uchwał i decyzji zarządu i rady nadzorczej banku. Zapowiedź wniesienia sprzeciwu zgłoszona na posiedzeniu rady nadzorczej lub zarządu wstrzymuje wykonanie uchwały lub decyzji.”,
- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:
„3a. Sprzeciw, o którym mowa w ust. 3, kurator wnosi do właściwego sądu gospodarczego w terminie 14 dni od daty powzięcia uchwały lub decyzji zarządu lub rady nadzorczej.
3b. W przypadku braku wniesienia sprzeciwu do sądu w terminie, o którym mowa w ust. 3a, lub w przypadku oświadczenia kuratora, że nie będzie zgłaszał sprzeciwu, uchwała lub decyzja, o której mowa w ust. 3, może zostać wykonana.”,
- c) w ust. 5 skreśla się zdanie pierwsze,
- d) dodaje się ust. 9-11 w brzmieniu:
„9. Komisja Nadzoru Bankowego może odwołać kuratora nadzorującego wykonywanie programu naprawczego przez bank w przypadku jego rezygnacji, niewłaściwego wykonywania funkcji lub też innych względów uniemożliwiających mu należyte wykonywanie tej funkcji.

10. Osobie fizycznej pełniącej funkcję kuratora przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego w wysokości 26 dni roboczych na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹³⁾) w terminach uzgodnionych z Komisją Nadzoru Bankowego.
11. Okres pełnienia funkcji kuratora przez osobę fizyczną zalicza się do okresów pracy oraz innych okresów, od których zależy nabycie przez nią uprawnień pracowniczych. Do osób tych mają zastosowanie przepisy o ubezpieczeniu społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnym, o ile osoby te nie są objęte tymi ubezpieczeniami z innych tytułów.";

97) w art. 145:

- a) w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Z dniem ustanowienia zarządu komisarycznego rada nadzorcza, z zastrzeżeniem ust. 4, zostaje zawieszona, członkowie zarządu banku zostają odwołani z mocy prawa, a ustanowione wcześniej prokury i pełnomocnictwa wygasają.”,
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Zarząd komisaryczny może dokonać zamknięcia ksiąg rachunkowych banku i sporządzić sprawozdanie finansowe banku na dzień wyznaczony przez Komisję Nadzoru Bankowego oraz podjąć uchwałę o pokryciu straty za okres kończący się w tym dniu oraz straty za lata ubiegłe.”,
- c) w ust. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Od decyzji, o której mowa w ust. 1 i 2, rada nadzorcza może wnieść skargę do sądu administracyjnego w terminie 7 dni od daty doręczenia decyzji.”;

98) w art. 147 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) uchyleniu zezwolenia na utworzenie banku i jego likwidacji,”;

99) w art. 148:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Z dniem określonym w decyzji Komisji Nadzoru Bankowego o przejęciu banku przez inny bank:

- 1) zarząd banku, zarząd komisaryczny przejmowanego banku ulegają rozwiązaniu, a kompetencje innych jego organów, z zastrzeżeniem art. 147 ust. 3, zostają zawieszane,
- 2) bank przejmujący obejmuje zarząd majątkiem banku przejętego,
- 3) wygasają prokury i pełnomocnictwa udzielone przez przejęty bank.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Komisja Nadzoru Bankowego określa dzień przejęcia banku przez inny bank.”;

100) w art. 149 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Bank przejmujący zgłosi do właściwego rejestru sądowego przejęcie banku wraz z wnioskiem o wykreślenie z rejestru banku przejmowanego oraz sprawozdaniem finansowym zweryfikowanym przez biegłego rewidenta.”;

101) w art. 153 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Z dniem przejęcia zarządu majątkiem likwidowanego banku przez likwidatora:

- 1) zarząd banku ulega rozwiązaniu, a mandaty jego członków ulegają wygaśnięciu z mocy prawa,
- 2) kompetencje rady nadzorczej, z zastrzeżeniem art. 147 ust. 3, zostają zawieszane.”;

102) w art.154 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) likwidator, nie rzadziej niż raz na miesiąc, składa Komisji Nadzoru Bankowego i wierzycielom sprawozdania z przebiegu likwidacji,”;

103) po art. 156 dodaje się art. 156a w brzmieniu:

„Art. 156a. 1. Walne zgromadzenie może podjąć decyzję o dobrowolnej likwidacji banku z przyczyn innych niż określone w art. 147. Przed rozpoczęciem dobrowolnej likwidacji bank jest obowiązany poinformować o podjętej decyzji Komisję Nadzoru Bankowego oraz przedstawić jej do zatwierdzenia program likwidacji. Przepisy art. 154 pkt 3 stosuje się odpowiednio.

2. Dobrowolna likwidacja banku nie wyłącza możliwości podjęcia przez Komisję Nadzoru Bankowego działań, o których mowa w art. 142-145, art. 147 i art. 157.”;

104) po art. 157 dodaje się art. 157a-157e w brzmieniu:

„Art. 157a. W razie podjęcia wobec oddziału banku krajowego, posiadającego oddział na terytorium innego państwa członkowskiego, działań, o których mowa w art. 142-145, art. 147 i art. 157, Komisja Nadzoru Bankowego powiadamia niezwłocznie właściwe władze nadzorcze państwa goszczącego.

Art. 157b. W razie podjęcia wobec oddziału banku zagranicznego, działań, o których mowa w art. 142-145, art. 147 i art. 157, Komisja Nadzoru Bankowego niezwłocznie powiadamia właściwe władze nadzorcze państwa

goszczącego, na terytorium którego znajduje się inny oddział tego banku.

Art. 157c. 1. W przypadku podjęcia przez właściwe władze nadzorcze państwa członkowskiego działań mających na celu likwidację instytucji kredytowej prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Komisja Nadzoru Bankowego uzna środki podejmowane przez te władze, na zasadzie wzajemności.

2. Przepis ust. 1 nie wyłącza uprawnień Komisji Nadzoru Bankowego w stosunku do oddziału instytucji kredytowej w przypadkach, o których mowa w art. 141a. Przepis art. 141 ust. 3a stosuje się odpowiednio.

Art. 157d. 1. Likwidator lub inna osoba wyznaczona przez właściwe władze nadzorcze państwa członkowskiego do przeprowadzenia likwidacji instytucji kredytowej, zamierzająca wykonywać czynności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w stosunku do oddziału tej instytucji, jest obowiązana przedstawić Komisji Nadzoru Bankowego uwierzytelniony odpis orzeczenia lub decyzji o jego ustanowieniu wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, są uprawnione do podejmowania czynności wyłącznie w zakresie określonym w akcie o jego powołaniu. W przypadku gdy akt taki nie zawiera postanowień szczególnych w tym zakresie, Komisja Nadzoru Bankowego każdorazowo określa, w drodze decyzji, zakres uprawnień tej osoby w stosunku do czynności, jakie będzie

podejmować ona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W każdym przypadku osoba ta jest obowiązana ujawnić we właściwych rejestrach prowadzonych dla oddziału instytucji kredytowych fakt wszczęcia likwidacji i jej skutki.

Art. 157e. Skutki wszczęcia środków reorganizacyjnych w stosunku do oddziału instytucji kredytowej lub jej likwidacji są oceniane zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie macierzystym, pod warunkiem obowiązywania zasady wzajemności, z następującymi zastrzeżeniami:

- 1) umowy o pracę i stosunki pracy podlegają prawu państwa członkowskiego, któremu poddana została umowa,
- 2) umowy przyznające prawo do nabycia lub korzystania z nieruchomości podlegają ocenie według prawa państwa członkowskiego, w którym nieruchomość jest położona, z tym że również to prawo przesądza o uznaniu danej rzeczy za nieruchomość,
- 3) prawa dotyczące nieruchomości, statków morskich lub powietrznych podlegają prawu państwa członkowskiego, w którym prowadzony jest właściwy rejestr.”;

105) w art. 158 ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Komisja Nadzoru Bankowego podejmując decyzję wymienioną w ust. 1 może ustanowić w banku zarząd komisaryczny, przepisy art. 145 ust. 1-3, 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

6. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 5, nie podlegają zaskarżeniu.”;

106) w art. 159 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nie reguluje swoich zobowiązań, z wyjątkiem związanych z ponoszeniem uzasadnionych kosztów bieżącej działalności, i nie prowadzi działalności bankowej poza windykacją należności oraz realizacją poleceń przelewu na rachunki organów podatkowych z tytułu należności, o których mowa w art. 112a ust. 1,”;

107) art. 169 otrzymuje brzmienie:

„Art. 169. W związku z likwidacją w trybie art. 138 i art. 147, przejściem lub upadłością banku albo ustanowieniem zarządu komisarycznego posiadane uprawnienia członków władz banku dotyczące wypłaty odpraw pieniężnych i wynagrodzeń za okres po rozwiązaniu stosunku pracy tracą moc.”;

108) w art. 171:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kto bez zezwolenia prowadzi działalność polegającą na gromadzeniu środków pieniężnych innych osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, w celu udzielania kredytów, pożyczek pieniężnych lub obciążania ryzykiem tych środków w inny sposób lub taką działalność reklamuje, podlega grzywnie do 5 000 000 złotych i karze pozbawienia wolności do lat 3.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Tej samej karze podlega, kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy, o której mowa w art. 104 ust. 4, ujawnia lub wykorzystuje informacje objęte tą tajemnicą.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.¹⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 725 i 726 otrzymują brzmienie:

„Art. 725. Przez umowę rachunku bankowego bank zobowiązuje się względem posiadacza rachunku, na czas oznaczony lub nieoznaczony, do przechowywania jego środków pieniężnych oraz, jeżeli umowa tak stanowi, do przeprowadzania na jego zlecenie rozliczeń pieniężnych.

Art. 726. Bank może obracać czasowo wolne środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym z obowiązkiem ich zwrotu w całości lub w części na każde żądanie, chyba że umowa uzależnia obowiązek zwrotu od wypowiedzenia.”;

2) art. 728 otrzymuje brzmienie:

„Art. 728. § 1. Przy umowie zawartej na czas nieoznaczony bank jest obowiązany informować posiadacza rachunku, w sposób określony w umowie, o każdej zmianie stanu rachunku bankowego.

§ 2. Bank jest obowiązany przysyłać posiadaczowi co najmniej raz w miesiącu bezpłatnie wyciąg z rachunku z informacją o zmianach stanu rachunku i ustaleniem salda, chyba że posiadacz wyraził pisemnie zgodę na inny sposób informowania o zmianach stanu rachunku i ustaleniu salda.

§ 3. Posiadacz rachunku bankowego jest obowiązany zgłosić bankowi niezgodność zmian stanu rachunku lub salda w ciągu czternastu dni od dnia otrzymania wyciągu z rachunku.”;

3) art. 732 otrzymuje brzmienie:

„Art. 732. Przepisy niniejszego tytułu stosuje się odpowiednio również do rachunków prowadzonych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968, z późn. zm.¹⁵⁾) w art. 81 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Zajęcie wierzytelności jest skuteczne w odniesieniu do rachunku bankowego prowadzonego dla kilku osób fizycznych, którego współposiadaczem jest zobowiązany. Przepis art. 80 § 2 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2000 r. Nr 9, poz. 131, z późn. zm.¹⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) w pkt 1 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„deponent – osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną, oraz podmioty, o których mowa w art. 49 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 525, Nr 65, poz. 594 i Nr ..., poz. ...), zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”, będące stroną umowy imiennego rachunku bankowego lub posiadające wynikającą z czynności bankowych wierzytelność do banku objętego obowiązkowym systemem gwarantowania, potwierdzoną wystawionym przez ten bank dokumentem imiennym, oraz osoby, o których mowa w art. 55 ust. 1 oraz art. 56 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, o ile ich

wierzytelność do banku stała się wymagalna przed dniem niedostępności środków, z wyłączeniem:”

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) środki gwarantowane – środki pieniężne zgromadzone w banku przez deponenta na rachunkach imiennych oraz jego należności wynikające z innych czynności bankowych, w walucie polskiej lub walutach obcych, według stanu na dzień zawieszenia działalności banku, potwierdzone wystawionymi przez ten bank dokumentami imiennymi, powiększone o należne odsetki naliczone do dnia spełnienia warunku gwarancji, a także kwoty, o których mowa w art. 55 ust. 1 i art. 56 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, o ile stały się wymagalne przed dniem zawieszenia działalności banku – do wysokości określonej ustawą, z wyłączeniem papierów wartościowych innych niż opiewające wyłącznie na wierzytelności pieniężne, a także listów zastawnych, o których mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919), oraz środków, co do których orzeczono prawomocnym wyrokiem, że pochodzą z przestępstwa przewidzianego w art. 299 Kodeksu karnego,”;

2) w art. 27 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku stwierdzenia wymagalnych wierzytelności osób, o których mowa w art. 55 ust. 1 i art. 56 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, nieobjętych przepisami art. 2 pkt 1 i 2, syndyk masy upadłości, przy ustalaniu należności spadkobierców, pomniejsza saldo dodatnie o te wierzytelności.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z późn. zm.¹⁷⁾) w art. 13 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Do przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie wykonywania i pośrednictwa w realizowaniu przekazów pieniężnych w obrocie zagranicznym stosuje się odpowiednio przepisy art. 63g i art. 111 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594 i Nr..., poz....).

5. Przepis ust. 4 nie dotyczy przekazów pocztowych.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 86, poz. 960, z późn. zm.¹⁸⁾) w części IV załącznika do ustawy:

1) ust. 14-16 otrzymują brzmienie:

Część	Przedmiot	Stawka	Zwolnienia
	14. Za udzielenie zezwolenia na utworzenie banku spółdzielczego – od funduszu udziałowego banku	0,1%	
	15. Za udzielenie zezwolenia na utworzenie banku w formie spółki akcyjnej – od kapitału zakładowego banku	0,1%	
	16. Za udzielenie zezwolenia na utworzenie za granicą banku z kapitałem polskim lub udziałem kapitału polskiego	11400 zł	

2) ust. 30 otrzymuje brzmienie:

Część	Przedmiot	Stawka	Zwolnienia
	30. Od zezwoleń: 1) na prowadzenia działalności kantorowej	1063 zł	Zezwolenia na prowadzenie działalności kantorowej wydawane podmiotom dokonującym skupu i sprzedaży walut obcych i

	2) dewizowych indywidualnych	106 zł	dewiz na podstawie upoważnienia Prezesa Narodowego Banku Polskiego, w związku z przekształceniem tej działalności w działalność kantorową
--	------------------------------	--------	---

Art. 7. W ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252, z późn. zm.¹⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
 „5) pieniądzu elektronicznym – należy przez to rozumieć pieniądz elektroniczny określony w art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo bankowe.”;
- 2) w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
 „1. Za zgodą banku zrzeszającego banki spółdzielcze mogą wykonywać czynności, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 3-8 ustawy – Prawo bankowe.”;
- 3) w art. 12 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
 „3. Prezesa zarządu banku spółdzielczego powołuje i odwołuje rada nadzorcza, przy czym powołanie następuje za zgodą Komisji Nadzoru Bankowego w trybie przewidzianym w art. 22b ustawy – Prawo bankowe. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje rada nadzorcza.”;
- 4) art. 20 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 20. Powołanie prezesa i członków zarządu banku zrzeszającego następuje na zasadach określonych w art. 22a i 22b ustawy – Prawo bankowe.”;
- 5) w art. 23 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
 „1. Banki zrzeszające, z zastrzeżeniem ust. 4, mogą się łączyć tylko z innymi bankami zrzeszającymi w trybie przeniesienia majątku banku na bank zrzeszający w zamian za akcje.

Przepis art. 124 i 124a ustawy – Prawo bankowe stosuje się odpowiednio.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 33:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) czynności wykonywanych przez uprawnione banki w związku z pośrednictwem w dokonywaniu przez rezydentów przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju z nierezydentami, a także czynnościami dokonywanymi przez nierezydentów określonymi w art. 28.”,

b) w ust. 2 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4, są wykonywane przez uprawnione banki zgodnie z art. 26 i 27.”;

2) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Art. 39. Rezydenci oraz uprawnione banki, dokonujący czynności w zakresie objętym kontrolą Narodowego Banku Polskiego, są obowiązani przechowywać dokumenty związane z tymi czynnościami przez okres 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym czynności te zostały dokonane.”;

3) po art. 40 dodaje się art. 40a w brzmieniu:

„Art. 40a. O niewykonaniu zaleceń pokontrolnych przekazanych uprawnionemu bankowi po kontroli przeprowadzonej w zakresie, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 4, Narodowy Bank Polski powiadamia Komisję Nadzoru Bankowego.”;

4) w art. 58:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Z dniem 30 czerwca 2004 r. wygasają wydane przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego innym niż banki osobom prawnym oraz podmiotom nie będącym osobami prawnymi upoważnienia na dokonywanie skupu i sprzedaży walut obcych i dewiz.

3. Podmioty prowadzące działalność, o której mowa w ust. 2, mogą do dnia określonego w tym przepisie przekształcić taką działalność w działalność kantorową poprzez uzyskanie zezwolenia na jej prowadzenie.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) karta płatnicza – kartę w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271 Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594 i Nr ..., poz. ...), zwanej dalej „Prawem bankowym”;

b) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) pieniądz elektroniczny – pieniądz elektroniczny w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 5 Prawa bankowego;”;

2) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Art. 39. Do postępowania przy wydawaniu zezwolenia na utworzenie i prowadzenie działalności oraz do funkcjonowania instytucji pieniądza elektronicznego stosuje się odpowiednio przepisy art. 21-22c, 25-27, 30-31 i art. 33-42 Prawa bankowego, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.”;

- 3) w art. 54 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Do postępowania naprawczego i likwidacji instytucji pieniądza elektronicznego i oddziałów zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego stosuje się odpowiednio przepisy art. 142 oraz art. 145-157e Prawa bankowego.”;
- 4) art. 70 otrzymuje brzmienie:
„Art. 70. 1. Posiadacz albo akceptant może upoważnić odpowiednio wydawcę lub agenta rozliczeniowego do reprezentowania jego interesów jako pokrzywdzonego w postępowaniu karnym.
2. W przypadku określonym w ust. 1 upoważniony podmiot powinien działać z zachowaniem najwyższej staranności.
3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie upoważnienia tego samego podmiotu do reprezentowania dwóch lub więcej pokrzywdzonych w postępowaniu karnym, których interesy są sprzeczne.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 452 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Ilekroć w ustawie jest mowa o „banku krajowym”, „banku zagranicznym”, „instytucji kredytowej”, „oddziale banku krajowego za granicą”, „oddziale banku zagranicznego” i „oddziale instytucji kredytowej” – rozumie się przez to instytucje określone w przepisach prawa bankowego.”;
- 2) w art. 456 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Sąd, który ogłosił upadłość banku krajowego lub oddziału banku zagranicznego, powiadamia o tym niezwłocznie właściwe organy państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się oddział banku krajowego za granicą, albo inny oddział banku

zagranicznego, informując o skutkach ogłoszenia upadłości.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 65, poz. 594) w art. 10 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Powołanie prezesa Zarządu i jednego członka Zarządu następuje za zgodą Komisji Nadzoru Bankowego. Przepisy art. 22a i 22b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe stosuje się odpowiednio.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 27:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Co najmniej dwie osoby wchodzące w skład zarządu krajowego zakładu ubezpieczeń, w tym prezes zarządu, muszą posiadać udowodnioną znajomość języka polskiego.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Organ nadzoru uchyli, w drodze decyzji, wymóg znajomości języka polskiego, o którym mowa w ust. 3, jeżeli nie jest to niezbędne ze względów nadzoru ostrożnościowego, biorąc w szczególności pod uwagę zakres działalności zakładu ubezpieczeń.”;

2) w art. 106:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Co najmniej dwie osoby, o których mowa w ust. 3, w tym dyrektor głównego oddziału, muszą posiadać udowodnioną znajomość języka polskiego.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Organ nadzoru uchyli, w drodze decyzji, wymóg znajomości języka polskiego, o którym mowa w ust. 4, jeżeli nie jest to niezbędne ze względów

nadzoru ostrożnościowego, biorąc w szczególności pod uwagę zakres działalności zakładu ubezpieczeń.”.

Art. 13. Banki, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy powierzyły przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu wykonywanie stale lub okresowo czynności, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, są obowiązane dostosować swoją działalność w tym zakresie do wymagań określonych w art. 6a-6d tej ustawy w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 14. Banki w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dostosują postanowienia statutów do wymogów określonych w art. 31 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 15. Polecenie wypłaty środków pieniężnych na wypadek śmierci na rzecz osób innych niż wymienione w art. 56 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, złożone w banku przez posiadacza rachunku do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zachowuje ważność.

Art. 16. Obowiązki, o których mowa w art. 141g ust. 1 i 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych za rok obrotowy rozpoczynający się w 2003 r.

Art. 17. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 7 ust. 4 i art. 61 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, jednak nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 18. 1. Z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej:

- 1) oddziały banków zagranicznych mających siedzibę w kraju członkowskim Unii Europejskiej, utworzone na podstawie przepisów obowiązujących przed tym dniem stają się oddziałami instytucji kredytowych, w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 18 ustawy, o której mowa w art. 1;

- 2) wygasają zezwolenia na utworzenie oddziałów banków zagranicznych, o których mowa w pkt 1.

2. Od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej do oddziałów instytucji kredytowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 48j, art. 48k, art. 48m, art. 141a, art. 141c ust. 1 i 2 i art. 141d ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Oddział instytucji kredytowej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w terminie trzech miesięcy od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej przekazuje Komisji Nadzoru Bankowego informacje określone w art. 48l ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1. Przepis art. 48l ust. 3 tej ustawy stosuje się odpowiednio. W terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania tych informacji, Komisja Nadzoru Bankowego może wskazać warunki, o których mowa w art. 48l ust. 2 tej ustawy.

Art. 19. Banki i oddziały banków zagranicznych, o których mowa w art. 57 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 8, stają się bankami uprawnionymi do wykonywania czynności bankowej w zakresie pośrednictwa w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym, z tym że:

- 1) banki są obowiązane, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, dostosować określony w statucie przedmiot działania, w zakresie dotyczącym czynności pośrednictwa w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym, do art. 5 ust. 2 pkt 10 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) oddziały banków zagranicznych są obowiązane, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wystąpić z wnioskiem o zmianę zezwolenia na ich utworzenie, w części dotyczącej rodzajów czynności bankowych, do których wykonywania oddział jest upoważniony, w celu dostosowania zawartych w nim zapisów dotyczących pośrednictwa w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym

do art. 5 ust. 2 pkt 10 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą
– pod rygorem utraty dotychczasowych uprawnień w tym zakresie.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., z tym że przepisy art. 4 ust. 4, art. 48c ust. 3 i 4, art. 48d ust. 1, art. 48e, art. 48h ust. 1 i ust. 2a-5, art. 48j, art. 48n, art. 63g, art. 131 ust. 1, art. 140a, art. 140b, art. 141a ust. 3a i 4, art. 141b ust. 2, art. 141e i art. 157a-157e ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

-
- 1) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, ustawę z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej, ustawę z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej, ustawę z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, ustawę z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe, ustawę z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych, ustawę z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego i ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej.
  - 2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535 i Nr 65, poz. 594.
  - 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774 i Nr 124, poz. 1151.
  - 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643, z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112 oraz z 2003 r. Nr 86, poz. 789, Nr 128, poz. 1176 i Nr..., poz....
  - 5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 5, poz. 32, Nr 24, poz. 110 i Nr 43, poz. 189, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 111, poz. 723 i Nr 121, poz. 769 i 770, z 1999 r. Nr 40, poz. 399, Nr 60, poz. 636, Nr 77, poz. 874 i Nr 99, poz. 1151, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 54, poz. 572 i Nr 69, poz. 724 oraz z 2002 r. Nr 240, poz. 2058.
  - 6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1188.
  - 7) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176 oraz z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592, Nr 124, poz. 1151 i Nr..., poz....
  - 8) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 111, poz. 1195, z 2002 r. Nr 141, poz. 1178 i Nr 216, poz. 1824 oraz z 2003 r. Nr 137, poz. 1303.
  - 9) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141,

-
- poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058 oraz z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188 i Nr 139, poz. 1323.
- ¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 731, Nr 113, poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 153, poz. 1271, Nr 176, poz. 1457 i Nr 200, poz. 1688 oraz z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i 1190 i Nr 137, poz. 1302.
- ¹¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 oraz z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188.
- ¹²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 oraz z 2003 r. Nr 111, poz. 1061.
- ¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679.
- ¹⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176 oraz z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151.
- ¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1090, Nr 141, poz. 1178, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1679 i Nr 216, poz. 1824 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 135, poz. 1268 i Nr 137, poz. 1302.
- ¹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 86, poz. 958, Nr 119, poz. 1252 i Nr 122, poz. 1316, z 2001 r. Nr 154, poz. 1802 oraz z 2003 r. Nr 60, poz. 535.
- ¹⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643, z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112 oraz z 2003 r. Nr 86, poz. 789 i Nr 128, poz. 1176.
- ¹⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 43, Nr 60, poz. 610, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 100, poz. 1085 i Nr 129, poz. 1441, z 2002 r. Nr 71, poz. 655, Nr 135, poz. 1143, Nr 141, poz. 1178 i 1180 i Nr 216, poz. 1824 oraz z 2003 r. , Nr 7, poz. 78, Nr 96, poz. 874, Nr 124, poz. 1154 i Nr 128, poz. 1176.
- ¹⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 111, poz. 1195, z 2002 r. Nr 141, poz. 1178 i Nr 216, poz. 1824 oraz z 2003 r. Nr 137, poz. 1303.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.), zwana dalej „Prawem bankowym” – regulacja podstawowa dla działalności polskiego systemu bankowego – była zmieniana już kilkanaście razy. Większość dotychczas wprowadzanych zmian było skutkiem uchwalenia innych ustaw – zmiany te miały zapewnić dostosowanie Prawa bankowego do materii unormowanej w tych ustawach. Jakościowo inny charakter miały zmiany, które wprowadziła ustawa z dnia 23 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 111, poz. 1195). Zmiany te dotyczyły głównie unormowań nawiązujących bezpośrednio do regulacji UE, w tym przede wszystkim Dyrektywy 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. odnoszącej się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe, „zwane dalej Dyrektywą 2000/12/WE”. Natomiast uwarunkowania wewnętrzne (krajowe) stosowania Prawa bankowego zostały uwzględnione w niewielkim, najpilniejszym stopniu.

W niniejszym projekcie dominują rozwiązania, które nawiązują do uwarunkowań wewnętrznych stosowania Prawa bankowego.

Można je podzielić na trzy grupy.

- 1) ustawowa regulacja nowych zjawisk w systemie bankowym (m.in. outsourcing i sekurytyzacja),
- 2) zapisy dostosowujące Prawo bankowe do przepisów odrębnych ustaw (m.in. Kodeksu spółek handlowych),
- 3) zmiany konsumujące dotychczasowe doświadczenia wynikające ze stosowania obowiązujących przepisów.

Z przepisami ostatniej z trzech wymienionych grup zmian bezpośrednio powiązane są przepisy zmieniające Kodeks cywilny.

Dodatkowo projekt zawiera postanowienia korygujące przepisy Prawa bankowego, których materia objęta jest też bezpośrednio zakresem regulacji Dyrektywy 2000/12/WE oraz rozwiązania, których celem jest implementacja postanowień

Dyrektywy 2001/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych.

Proponowane w projekcie zmiany Prawa bankowego uwzględniają też wymogi określone przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego w 25 Zasadach Efektywnego Nadzoru Bankowego.

Uzasadnienie szczegółowe

Artykuł 1

pkt 1

Nowe brzmienie definicji pojęcia „międzynarodowa instytucja finansowa” ma charakter korekty – z obecnego literalnego brzmienia tej definicji można bowiem wyprowadzić wniosek, że definicja ta nie obejmuje instytucji, których większość kapitału własnego należy do państw należących do OECD lub banków centralnych takich państw – w definicji jest bowiem mowa o sytuacji, w której większość kapitału własnego należy do państwa należącego do OECD lub banków centralnych takich państw.

Skreślenie definicji pojęcia „znaczny pakiet akcji lub udziałów” wynika z przyjęcia w projekcie zapisów, w wyniku których przepisy ustawy nie będą posługiwać się tym pojęciem.

Zmiany w definicji pojęcia instytucja finansowa mają na celu uzyskanie pełnej, nie budzącej kontrowersji, zgodności z zapisem art. 1 pkt 5 Dyrektywy 2000/12/WE.

Zmiany dotyczą:

- przesunięcia „ciężaru” definicji instytucji finansowej z uzyskiwania przez nią większości przychodów z określonej działalności na podstawową działalność, zgodnie z brzmieniem definicji instytucji finansowej w ww. dyrektywie,
- zapisów odnoszących się do wymienionych (lit. h oraz lit. i) rodzajów działalności przedmiotowo definiujących instytucję finansową.

Zmiana definicji pojęcia podmiot dominujący wynika z konieczności usunięcia wątpliwości interpretacyjnych, jakie wywołują obecnie obowiązujące przepisy. Wymuszone w związku z wdrożeniem *acquis communautaire* wprowadzenie do

ustawy – Prawo bankowe nieznanej dotąd w polskim prawie konstrukcji jurystycznej w postaci oceny organu administracyjnego wymaga doprecyzowania. Wydaje się, że najlepszym rozwiązaniem będzie zakotwiczenie tej nowej formuły w konstrukcję klasycznej decyzji administracyjnej, z uwzględnieniem specyfiki, jaką wykazuje Komisja Nadzoru Bankowego jako organ władzy publicznej.

Zmiany w definicjach pojęć holding finansowy oraz holding mieszany (dotychczas holding o działalności mieszanej) wynikają z konieczności usunięcia wątpliwości interpretacyjnych. Definicje te w zaproponowanym w projekcie kształcie mogą być stosowane zarówno w odniesieniu do struktur holdingowych funkcjonujących za granicą, struktur działających w kraju, a także struktur, w których działają zarówno przedsiębiorstwa zagraniczne, jak i krajowe. Ponadto wprowadzenie definicji holdingu bankowego zagranicznego upraszcza stosowanie przepisów przez zastąpienie tymi definicjami rozbudowanej konstrukcji frazeologicznej.

Złożoność współczesnych struktur organizacyjno-finansowych sprawia, że konieczne było doprecyzowanie definicji, których wdrożenie związane jest z procesem akcesji Polski do UE. Dla skutecznego wykonywania nadzoru bankowego konieczne jest także objęcie nadzorem skonsolidowanym banków działających w strukturach holdingowych, które wymykają się definicjom określonym w przepisach unijnych. Z tego względu projekt proponuje wprowadzenie pojęć holding bankowy zagraniczny, holding krajowy i holding hybrydowy, których nie obejmują definicje określone w przepisach unijnych (art. 1 pkt 21 i 22 Dyrektywy 2000/12/WE).

Potrzeba wprowadzenia nowej definicji pojęcia bliskie powiązania uzasadniona jest uwarunkowaniami tego samego rodzaju jak w przypadku nowej definicji podmiot dominujący. Należy w tym miejscu dodatkowo zwrócić uwagę na podwyższenie (z 10% na 20%) poziomu udziału w kapitale lub sile głosu przesądzającego o istnieniu bliskich powiązań.

Wprowadzenie do słowniczka pojęć przedsiębiorca i przedsiębiorca zagraniczny wynika ze zmian, które tymi pojęciami się posługują w dalszej części projektu.

Zmiana definicji oddziału bankowego krajowego na oddział banku krajowego za granicą ma charakter uściślający, gdyż pojawiły się wątpliwości co do zakresu przedmiotowego tej definicji. Zmiana ma doprecyzować, że definicja odnosi się tylko do oddziałów banków krajowych położonych poza terytorium RP.

Dodanie definicji państwa EEA wiąże się z faktem, że obowiązująca ustawa nie uwzględnia państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Konsekwencją równego traktowania państw członkowskich i państw EEA na europejskim rynku usług finansowych (zgodnie z prawem wspólnotowym) jest konieczność uwzględniania w ustawie również tych państw.

pkt 2

Zmiana polegająca na dodaniu do ustawy „nowego” przepisu art. 4a ma na celu przesądzenie, że oceny Komisji Nadzoru Bankowego o uznaniu danego podmiotu za podmiot dominujący lub o istnieniu bliskiego powiązania (nowe brzmienie pkt 8 i pkt 15 w art. 4) mają charakter decyzji administracyjnych.

pkt 3

W obowiązującym stanie prawnym czynnością bankową jest otwieranie akredytyw. Banki w ramach prowadzonej przez siebie działalności nie tylko otwierają akredytywy, ale także potwierdzają zobowiązania innych banków wynikające z otwarcia akredytywy. Zmiana w art. 5 ust. 1 pkt 4 przesądza o zakwalifikowaniu potwierdzania akredytyw dokonywanego przez banki jako czynności bankowej.

Zmiana w art. 5 ust. 2 pkt 1 i powiązana z nią zmiana w art. 78a podyktowane są potrzebą dostosowania tego przepisu do sytuacji powstałej po wejściu w życie ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, poz. 1081). Obowiązujące brzmienie tego przepisu ustalone nowelizacją ustawy – Prawo bankowe z dnia 23 sierpnia 2001 r. (wypracowane w czasie, gdy kształt przygotowywanej wówczas ustawy o kredycie konsumenckim nie był jeszcze ustalony) może wywoływać bowiem mylne wrażenie co do wzajemnych relacji między przepisami ustawy – Prawo bankowe a ustawy o kredycie konsumenckim, w zakresie kwalifikowania działalności banku na rynku kredytu konsumenckiego i stosowania do tej ustawy poszczególnych przepisów ustawy – Prawo bankowe. Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności: umowę pożyczki i umowę kredytu w rozumieniu przepisów prawa bankowego. W świetle tego przepisu traktowanie udzielania pożyczek i kredytów konsumenckich w rozumieniu przepisów odrębnej ustawy jako „odrębnych” czynności bankowych (wg obowiązującego brzmienia) w art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy nie znajduje więc, w obowiązującym stanie prawnym,

uzasadnienia. Skoro bowiem wśród czynności bankowych wymienione jest zarówno udzielanie kredytów (w art. 5 ust. 1 pkt 3) jak i udzielanie pożyczek (art. 5 ust. 2 pkt 1), to udzielenie przez bank kredytu konsumenckiego jest czynnością bankową, o ile kredyt ten jest udzielony w formie kredytu lub pożyczki. Dodatkowo odrębne wymienianie udzielania pożyczek i kredytów konsumenckich w rozumieniu przepisów odrębnej ustawy może wywoływać wątpliwości co do zakresu stosowania przepisów ustawy do udzielanych przez banki pożyczek i kredytów, będących kredytami konsumenckimi w rozumieniu ustawy o kredycie konsumenckim. Zmiany w art. 5 ust. 2 pkt 1 oraz w art. 78a mają usunąć podstawy owych wątpliwości.

Zmiana w art. 5 ust. 2 pkt 10 ma na celu rozszerzenie uprawnień banków w zakresie pośrednictwa w przekazach i rozliczeniach dokonywanych przez rezydentów i nierezydentów w obrocie dewizowym. Dotychczasowy przepis obejmuje bowiem jedynie przekazy za granicę oraz rozliczenia w kraju z nierezydentami, co ogranicza możliwości banków w tym zakresie.

pkt 4

Zmiana w art. 6 sprowadza się do wydłużenia terminu sprzedaży przez bank nieruchomości przejętych za wierzytelności banku. Rozwiązanie to uzasadnione jest potrzebami banku – zwiększa prawdopodobieństwo sprzedaży tych składników w najbardziej odpowiednim (korzystnym) dla banku momencie. Podobny cel przyświecał wprowadzeniu rozwiązania, które umożliwia bankom niesprzedawanie nabytych rzeczy pod warunkiem, że wykorzystają je do prowadzenia działalności bankowej.

pkt 5

W punkcie tym proponuje się wprowadzenie regulacji dotyczącej tzw. outsourcingu, czyli prowadzenia działalności z wykorzystaniem podmiotów zewnętrznych.

Rozwiązania przyjęte w innych krajach w zakresie outsourcingu wskazują, że ustawodawca i organy odpowiedzialne za nadzór nad sektorem finansowym zapewniają sobie wpływ na zlecenie przez banki innym podmiotom istotnych czynności związanych z prowadzeniem działalności bankowej. Jest to związane z koniecznością dbania przez nadzór bankowy o bezpieczeństwo środków pieniężnych zgromadzonych przez klientów w bankach. Banki są instytucjami zaufania publicznego, podlegają licencjonowaniu i szczególnemu nadzorowi, nie

może zatem wystąpić sytuacja, kiedy bank „przeniesie” część swojej podstawowej działalności bankowej do innych podmiotów, które nie podlegają nadzorowi. Brak kontroli nadzoru bankowego nad takim rozwiązaniem może doprowadzić do sytuacji, że będzie zagrożone bezpieczeństwo depozytów zgromadzonych w banku.

Jako przykładowe rozwiązania przyjęte w innych krajach w zakresie outsourcingu można wymienić:

- obowiązek informowania nadzoru o zamiarze wykorzystania outsourcingu,
- konieczność posiadania przez bank i podmioty świadczące usługi na jego rzecz planów zapewniających niezakłócone i ciągłe prowadzenie działalności,
- możliwość zakazania wykonywania outsourcingu, jeżeli nie można efektywnie wykonywać nadzoru,
- ocena umów zawieranych przez bank z podmiotami wykonującymi usługi na rzecz banków,
- wykonywany outsourcing nie może utrudnić ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem,
- ograniczenie możliwości wykonywania outsourcingu tylko do podmiotów z sektora finansowego albo do podmiotów działających w jednej grupie z bankiem.

Projektowane przepisy nie posługują się pojęciem „outsourcing”, nie zawierają też polskiego odpowiednika tego pojęcia.

Projekt wprowadza unormowania, zgodnie z którymi powierzenie przez bank wykonywania czynności enumeratywnie wymienionych w art. 6a ust. 1 pkt 1 oraz czynności faktycznych, związanych z wykonywaniem działalności bankowej, odbywać się będzie na podstawie umowy zawieranej z przedsiębiorcą. Należy zaznaczyć, że zlecenie przez bank czynności związanych z działalnością bankową w innym zakresie podmiotowym i przedmiotowym niż przewidziany w art. 6a nie będzie po wejściu w życie nowelizacji dopuszczalne. Oznacza to również, że w bank będzie mógł udzielać przedsiębiorcom pełnomocnictwa do wykonywania czynności związanych z działalnością bankową jedynie w zakresie wymienionym w tym przepisie. Ograniczenie takie nie będzie natomiast dotyczyło osób fizycznych nie będących przedsiębiorcami.

Projekt zakłada, że bank i przedsiębiorca ponoszą wobec klienta odpowiedzialność solidarną za skutki niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków przez przedsiębiorcę, jednakże jedynie do wysokości szkody poniesionej przez klienta. Równocześnie proponuje się, że umowa zawarta między bankiem a przedsiębiorcą nie może zawierać postanowień ograniczających lub wyłączających odpowiedzialność przedsiębiorcy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem tej umowy.

Jeżeli przedsiębiorca będzie wykonywał zlecone mu w ramach outsourcingu czynności stale lub okresowo, będzie musiał ponadto spełnić dodatkowe, przewidziane przez ustawę warunki.

Należy zwrócić uwagę na ograniczenia przedmiotowe i podmiotowe jakie zostały zaproponowane w projekcie w zakresie outsourcingu. Bank będzie mógł powierzyć tylko przedsiębiorcy (a więc osobie fizycznej, lub osobie prawnej lub nie mającej osobowości prawnej spółce prawa handlowego, która zawodowo, we własnym imieniu podejmuje i wykonuje działalność gospodarczą – art. 2 ust. 2 ustawy – Prawo działalności gospodarczej) jedynie wykonywanie wymienionych w ustawie czynności prawnych oraz czynności faktycznych (z wyjątkiem zarządzania bankiem i przeprowadzania audytu wewnętrznego).

Projekt zakłada, że powierzenie przez bank wykonywania czynności w ramach outsourcingu dokonywać się będzie wg dwóch reżimów. Reżim pierwszy obejmuje powierzenie przez bank wykonywania stale lub okresowo outsourcingu przedsiębiorcy „krajowemu”. W tym reżimie nie będzie wymagane uzyskanie przez bank lub przedsiębiorcę zezwolenia. Określone zostały jedynie warunki, po spełnieniu których możliwe będzie owe powierzenie. Jednym z warunków będzie zapewnienie wykonywania przez Komisję Nadzoru Bankowego (KNB) efektywnego nadzoru nad powierzoną przez bank działalnością. KNB niezależnie od uprawnień wynikających z dotychczas obowiązujących przepisów uzyska dodatkowe szczególne kompetencje dotyczące nadzoru nad taką działalnością. Istotnym elementem wpływającym na zakres nadzoru nad działalnością banku prowadzoną z wykorzystaniem outsourcingu jest uznanie przedsiębiorcy, któremu bank powierza wykonywanie czynności w ramach outsourcingu za posiadającego bliskie powiązania z bankiem.

Wg drugiego – przewidzianego w projekcie – reżimu prawnego, zawarcie umowy z przedsiębiorcą zagranicznym, na podstawie której następować będzie powierzenie przez bank wykonywania outsourcingu, wymagać będzie zezwolenia KNB. Zezwolenie takie będzie wymagane także wówczas, gdy powierzone czynności będą wykonywane za granicą. Projekt przewiduje jednak, że zezwolenie nie będzie wymagane w sytuacji, gdy przedsiębiorca będzie miał siedzibę na terytorium jednego z państw członkowskich UE i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Zezwolenie wydawane będzie na wniosek banku – projekt określa dokumenty, które będą załączone przez bank do wniosku oraz podstawy odmowy udzielenia zezwolenia lub cofnięcia zezwolenia już udzielonego.

pkt 6

Proponowane w projekcie brzmienie art. 7 dostosowuje jego postanowienia do rozwiązań prawnych, wynikających z wejścia w życie przepisów ustawy o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450) oraz wprowadza korekty dotychczasowych jego postanowień w celu zapewnienia ich poprawności z punktu widzenia cywilistycznej konstrukcji zapisów kreujących te postanowienia.

Nowe brzmienie art. 7 ust. 1 potwierdzić ma dopuszczalność składania w obrocie bankowym oświadczeń woli związanych z dokonywaniem czynności bankowych w dowolnej postaci elektronicznej, a więc nie tylko oświadczeń woli opatrzonych bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Rozwiązanie przyjęte w projekcie przesądzające o przypisaniu „zwykłym” podpisom elektronicznym skutku prawnego spełnienia wymogu formy pisemnej będzie miało zapewne istotne znaczenie dla banków i ich klientów ze względu na koszty usług certyfikacyjnych i wyłączenie możliwości wydawania przez banki certyfikatów kwalifikowanych dla swoich klientów (art. 6 ust. 6a ustawy). Przepis w ten w wersji proponowanej w projekcie dotyczy składania „w postaci elektronicznej” oświadczeń woli związanych z dokonywaniem czynności bankowych. W obowiązującym brzmieniu art. 7 stanowi, że „oświadczenia woli .... mogą być wyrażone”, podczas gdy „oświadczenie woli” zakłada „wyrażenie woli” (wyrażana jest wola, a nie jej oświadczenie). Zwrot „za pomocą elektronicznych nośników informacji” zastąpiony został zwrotem „w postaci elektronicznej”, z uwagi na nowe brzmienie art. 60 Kodeksu cywilnego, zgodnie z którym „z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej

może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli)".

„Nowy" ust. 2 precyzuje, że usługi związane z zabezpieczeniem dokumentów sporządzonych na nośnikach elektronicznych mogą być wykonywane przez banki, spółki tworzone przez banki z innymi podmiotami, a także przedsiębiorstwa pomocniczych usług bankowych.

W ust. 4 dodanie na końcu zwrotu „tak aby zapewnić bezpieczeństwo obrotu oraz ochronę interesów banków i ich klientów" stanowi realizację wymagań Konstytucji RP (art. 92 ust. 1) w sprawie wytycznych dotyczących treści aktu wykonawczego. Zwrot ten jest wzorowany na rozwiązaniach zawartych w art. 7a ustawy – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

pkt 7

Wprowadzenie art. 7a wiąże się z koniecznością ostatecznego doprecyzowania, że do terminowych operacji finansowych, które są przedmiotem umów zawartych przez bank lub instytucję finansową nie stosuje się przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych.

pkt 8

Zmiana w art. 8 polega na przywróceniu, znanej art. 9 ustawy – Prawo bankowe z 1989 r., definicji obowiązku utrzymywania płynności płatniczej banku. Brak definicji – jak wskazują doświadczenia – utrudniał egzekwowanie tego obowiązku przez KNB.

Nowe brzmienie art. 9 (w obowiązującym stanie prawnym dotyczącego kontroli wewnętrznej w banku) związane jest z dodanymi artykułami 9a-9e poszerzającymi regulację zawartą w tym przepisie.

pkt 9

Proponowane przepisy art. 9a-9e określają podział zadań i odpowiedzialności między zarządem i radą nadzorczą banku za zaprojektowanie, wprowadzenie, działanie oraz nadzór nad wprowadzeniem, adekwatnością i skutecznością systemu kontroli wewnętrznej. Określają także rolę systemu kontroli wewnętrznej w procesach decyzyjnych. Proponowany w projekcie podział kompetencji jest wynikiem konsultacji

ze środowiskiem audytorów bankowych i ma na celu stworzenie optymalnych podstaw wykorzystania audytu wewnętrznego i kontroli wewnętrznej w bankach.

Dodatkowo na banki działające na zasadach ogólnych (banki państwowe, w formie spółki akcyjnej i banki spółdzielcze poza strukturami zrzeszeniowymi) nałożony będzie obowiązek utworzenia wyodrębnionej jednostki organizacyjnej audytu wewnętrznego, która w sposób niezależny i obiektywny opiniować będzie zarządzanie bankiem, w tym skuteczność zarządzania ryzykiem związanym z działalnością banku oraz system kontroli wewnętrznej.

Projekt akcentuje rolę rady nadzorczej banku, w zapewnieniu właściwego funkcjonowania audytu wewnętrznego. Rada nadzorcza okresowo otrzymywać będzie informacje na temat stwierdzonych nieprawidłowości i wniosków wynikających z przeprowadzonych audytów wewnętrznych oraz działań podejmowanych w celu ich usunięcia lub realizacji. Dodatkowo będzie mogła ze swoich członków powołać komitet do spraw audytu wewnętrznego, który wykonywać będzie czynności nadzorcze nad działalnością komórki audytu wewnętrznego.

pkt 10

Nowe, proponowane w projekcie, brzmienie art. 11 ma na celu uporządkowanie przepisów tego artykułu, które precyzują status prawny decyzji Prezesa NBP i KNB wydawanych na podstawie ustawy. Sprecyzowanie statusu prawnego decyzji wydawanych przez Prezesa NBP i KNB jest konieczne ze względu na kłopoty z kwalifikowaniem tych organów z punktu widzenia przepisów określających organy właściwe w sprawach indywidualnych, rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych.

I tak po pierwsze, projekt w „nowym” ust. 1, precyzując przedmiot decyzji Prezesa NBP i Komisji Nadzoru Bankowego, wprowadza zasadę, zgodnie z którą do wydania, cofnięcia lub uchylecia tych decyzji przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego (K.p.a.) stosuje się odpowiednio. W szeregu wypadków stosowanie wszystkich przepisów K.p.a. wprost (z uwagi na specyfikę postanowień ustawy) do decyzji, głównie wydawanych przez KNB, jest w praktyce niemożliwe. Dobrym przykładem jest tu wyrażona w art. 10 K.p.a. zasada czynnego udziału strony, której stosowanie zgodnie z literalnym brzmieniem tego przepisu (m.in. obligującym do zapewnienia stronom czynnego udziału w każdym stadium

postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwienia wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań) prowadzić może do skutków odwrotnych do tych, które powinny być osiągnięte w razie zastosowania przez KNB decyzji, podejmowanych, np. na podstawie rozdz. 12 ustawy. Podobnie stosowanie zasady wyrażonej w art. 9 K.p.a. – zobowiązującej do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego przez KNB wobec banków oznaczałoby w praktyce przejście przez organ nadzoru bankowego obowiązków właściwych dla obsługi prawnej, którą to obsługę banki działające na zasadach komercyjnych powinny zapewnić sobie we własnym zakresie.

W ust. 2, podobnie jak w dotychczasowym stanie prawnym, decyzje te definiowane są jako mające moc ostatecznych decyzji administracyjnych, do których z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie odpowiednio stosuje się art. 127 K.p.a. Dodatkowo projekt precyzuje, że wspomniane decyzje są natychmiast wykonalne. Wprawdzie z ogólnych zasad K.p.a. wynika, że decyzje ostateczne są natychmiast wykonalne, tym niemniej z uwagi na fakt, że decyzje Prezesa NBP i KNB „mają moc ostatecznych decyzji administracyjnych” niekiedy wyrażana jest wątpliwość co do ich natychmiastowej wykonalności.

Postanowienie ust. 3 zgodne jest z dotychczasowym stanem prawnym.

pkt 11

Proponowane w projekcie brzmienie ust. 3 oznacza powrót do przepisu art. 57 ust. 2 ustawy – Prawo bankowe z 1989 r. Wg obecnie obowiązującego brzmienia art. 13 ust. 3, gdyby Skarb Państwa lub międzynarodowa instytucja finansowa zechciały założyć bank, stosowałby się do nich ust. 1, czyli limit minimum trzech założycieli – osób prawnych.

pkt 12

Nowe brzmienie zdania drugiego ust. 3 w art. 17 jest skutkiem zmian, w wyniku których część materii regulowanej dotychczas w art. 22 ustawy przeniesiona zostanie do art. 22a-22c.

pkt 13

Nowe brzmienie art. 20 ust. 1 uwzględnia dodanie art. 30a, który to przepis ma charakter wspólny dla banków w formie spółki akcyjnej i banków spółdzielczych. Dlatego też z przepisu art. 20 ust. 1 „wyjęte” zostały postanowienia dotyczące konieczności uzyskania zezwolenia KNB na utworzenie banku. Pozostawione zostały jedynie regulacje określające charakter banku spółdzielczego oraz zakres stosowania do niego przepisów ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających i ustawy – Prawo spółdzielcze.

pkt 14

Nowe brzmienie art. 21 jest skutkiem dodania art. 30a, który to przepis ma charakter wspólny dla banków w formie spółki akcyjnej i banków spółdzielczych. Dlatego też z przepisu art. 21 „wyjęte” zostały postanowienia dotyczące konieczności uzyskania zezwolenia KNB na utworzenie banku. Pozostawione zostały jedynie regulacje określające charakter banku w formie spółki akcyjnej oraz zakres stosowania do niego przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Zmiana w art. 22 spowodowana jest dodaniem „nowych” art. 22a-22c, celem uporządkowania i doprecyzowania regulacji, które obecnie znajdują się w tym przepisie. Proponowane w projekcie nowe brzmienie art. 22 ograniczone będzie do postanowień dotyczących rady nadzorczej. W stosunku do obowiązującego stanu prawnego doprecyzowany będzie obowiązek przekazywania KNB informacji o składzie rady nadzorczej – obowiązujące w tym zakresie brzmienie art. 22 wywoływało wątpliwości interpretacyjne.

pkt 15

Zmiany polegające na dodaniu „nowych” art. 22a-22c mają na celu uporządkowanie i doprecyzowanie regulacji, które w obowiązującym brzmieniu zawarte są w art. 22 oraz uzupełnienie przepisów ustawy przepisem szczególnym, poszerzającym zakres informacji zawartych w protokole sporządzanym na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy banku w formie spółki akcyjnej.

„Nowe” proponowane w projekcie przepisy art. 22a i 22b regulować mają kwestie, które w obowiązującym stanie prawnym normowane są w art. 22 ust. 2-8. W stosunku do rozwiązań obowiązujących, w projekcie proponuje się zmiany w katalogach przesłanek stanowiących odpowiednio obligatoryjną lub fakultatywną

podstawę odmowy wyrażenia zgody na powołanie w skład zarządu banku przez KNB. W ramach przesłanek obligatoryjnych odmowy wyrażenia zgody przez KNB projekt proponuje:

- doprecyzowanie, że wyłączone są spod tego zakresu przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego,
- włączenie do tych przesłanek spowodowania udokumentowanych strat w miejscu pracy albo w związku z pełnieniem funkcji (w obowiązującym stanie jest to przesłanka fakultatywna), a także (nie wymienianego w obowiązującym stanie prawnym) orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji reprezentanta lub pełnomocnika przedsiębiorcy, członka rady nadzorczej i komisji rewizyjnej w spółce akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielni.

W katalogu przesłanek fakultatywnych projekt wymienia:

- prowadzenie przeciwko danej osobie postępowania karnego lub karnego skarbowego (w obowiązującym stanie prawnym jest to przesłanka obligatoryjna),
- popełnienie, udokumentowane orzeczoną karą, przestępstwa innego niż wymienione w ramach kryteriów obligatoryjnych (w obowiązującym stanie prawnym nie wyodrębniane jako samodzielna przesłanka).

Nowością jest również możliwość odstąpienia przez Komisję Nadzoru Bankowego od wymogu znajomości języka polskiego przez członków zarządu, na których powołanie wyraża zgodę, jeżeli pozwalają na to względy ostrożnościowe, obejmujące w szczególności poziom dopuszczalnego ryzyka lub zakres działalności banku.

Dodatkowo, w projekcie proponuje się wprowadzenie w art. 22b ust. 7 przepisu, umożliwiającego KNB wydawanie decyzji w sprawie wyrażenia zgody na powołanie dwóch członków zarządu, w tym prezesa banku, z określeniem terminu, do którego powołanie powinno nastąpić. Zgodnie z projektem, jeżeli w wyznaczonym terminie nie nastąpi powołanie, decyzja KNB o powołaniu wygasa automatycznie, bez konieczności wydawania przez KNB decyzji w tej sprawie, a więc również bez możliwości odwoływania się przez zainteresowane osoby. W innym przypadku mogłoby dojść do sytuacji, w której, na skutek składania odwołań od decyzji KNB o wygaśnięciu zezwolenia na powołanie prezesa, bank de facto byłby przez jakiś czas pozbawiony prezesa.

Proponowany w projekcie przepis „nowego” art. 22c pozwoli na skuteczniejsze wykonywanie nadzoru nad bankami i lepszy dobór środków jakimi dysponuje KNB. Przedstawiciel KNB nie ma bowiem możliwości uczestnictwa na walnym zgromadzeniu.

pkt 16

Skreślenie art. 23 nie pozbawi osób zagranicznych możliwości zakładania banku lub posiadania udziału w kapitale – wobec tego przepis jest zbędny. Podobnie zbędny w świetle art. 32 ustawy jest przepis art. 24.

pkt 17-20

Proponowane w projekcie propozycje zmiany przepisów art. 25-26a i dodanie „nowego” art. 26c uzasadnione jest koniecznością pełnego, literalnego włączenia do ustawy wymogów stawianych przez Dyrektywę 2000/12/WE oraz potrzebami nadzoru bankowego.

Dyrektywa 2000/12/WE „wymusiła” zmiany dotyczące:

- wymogu uzyskania zezwolenia na udział w kapitale zakładowym – znaczny pakiet akcji lub udziałów instytucji kredytowej (którego nabycie podlega regulacji dyrektywy) definiowany jest też udziałem w kapitale, a nie tylko siłą głosu,
- nałożenia na osobę, która objęła lub nabyła akcje banku obowiązku niezwłocznego poinformowania banku, jeżeli wraz z akcjami objętymi lub nabytymi wcześniej posiada pakiet uprawniający do wykonywania równo lub ponad 10%, 20%, 25%, 33%, 50%, 66% i 75% głosów na walnym zgromadzeniu banku bądź jej udział w kapitale zakładowym banku odpowiada wysokości określonej powyżej,
- nałożenia na akcjonariusza banku, który zbywa akcje banku poinformowania KNB, gdy jego udział w kapitale zakładowym banku, po zbyciu akcji będzie odpowiadał wysokości określonej w art. 25 ust. 9 Prawa bankowego,
- określenie skutków nabycia lub objęcia akcji bez zezwolenia oraz cofnięcia zezwolenia przez KNB,
- objęcie regulacją art. 25-26b nabywania udziałów w banku będącym spółdzielnią osób prawnych – unormowania Dyrektywy 2000/12/WE dotyczą także tego rodzaju instytucji kredytowych jak bank spółdzielczy będący spółdzielnią osób

prawnych, w której głosowanie na walnym zgromadzeniu odbywa się wg innych zasad niż określone w art. 36 § 3 zdanie pierwsze Prawa spółdzielczego.

Zmian powyższych nie wprowadzono w 2001 r., ponieważ nie zidentyfikowano wówczas niezgodności z regulacją dyrektywy.

Zgodnie z projektem „nowe” zapisy zdania drugiego w ust. 1 i ust. 3 w art. 25 oznaczać będą rozszerzenie obowiązku występowania do KNB o zezwolenie na wykonywanie prawa głosu na:

- osiągnięcie lub przekroczenie określonego udziału w kapitale akcyjnym, w sytuacji gdy statut banku przewiduje uprzywilejowanie lub ograniczenie akcji co do prawa głosu banku,
- zastawnika i użytkownika akcji, jeżeli zgodnie z art. 340 § 1 Kodeksu spółek handlowych uprawnieni są do wykonywania prawa głosu z akcji.

Poza tym, w ust. 5 w art. 25 doprecyzowany zostanie zakres podmiotowy zezwolenia jako decyzji administracyjnej, przez zapis, zgodnie z którym, w przypadku gdy zezwolenie dotyczy podmiotu dominującego, obejmującego lub nabywającego akcje pośrednio, obejmuje ono także podmioty zależne, w tym podmiot obejmujący lub nabywający akcje bezpośrednio.

Zmiana w ust. 6 w art. 25, wynikająca z przywołanych powyżej wymogów Dyrektywy 2000/12/WE polega na rozszerzeniu obowiązku informacyjnego nałożonego na akcjonariusza banku o sytuacje, w których w wyniku nabycia lub objęcia przez niego akcji posiada on pakiet uprawniający do wykonywania równo lub ponad 5%, 10%, 20%, 25%, 33%, 50%, 66% i 75% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy banku. W obecnym stanie prawnym obowiązek taki spoczywa na akcjonariuszu, w przypadku gdy przekracza on poziom 5% głosów na walnym zgromadzeniu banku. Powyższe progi odnoszą się również, zgodnie z dyrektywą, do posiadanego przez akcjonariusza udziału w kapitale zakładowym banku.

Zmiana w ust. 8 w art. 25 wynika z dodania nowych ust. 3 i 5.

Zmiana w ust. 10 art. 25 spowodowana jest wymogiem Dyrektywy 2000/12/WE, zgodnie z którą akcjonariusz zobowiązany jest do informowania instytucji nadzorczej w sytuacji, gdy w wyniku zbycia akcji banku liczba wykonywanych przez niego głosów na walnym zgromadzeniu bądź udział w kapitale zakładowym banku spadną

poniżej określonego poziomu. Obecnie obowiązujące Prawo bankowe odnosi się jedynie do liczby wykonywanych głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy banku.

Proponowane w projekcie nowe brzmienie ust. 1 w art. 26 – inaczej niż w obowiązującym stanie prawnym – określa skutki objęcia lub nabycia akcji bez wymaganego zezwolenia. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 26 ust. 1 skutkiem nieuzyskania wymaganego zezwolenia KNB jest obniżenie prawa głosu do poziomu 5% lub do poziomu wynikającego z wcześniej uzyskanego zezwolenia. Zgodnie zaś z rozwiązaniem przyjętym w projekcie, osoba, która nabyła lub objęła akcje bez zezwolenia nie miałaby prawa głosu ze wszystkich nabytych lub objętych akcji.

Nowe, proponowane w projekcie brzmienie art. 26a precyzuje i poszerza regulację w tym przepisie zawartą. Zgodnie z projektem, KNB w razie stwierdzenia, że zaistniały – określone w ust. 1 – okoliczności, które w art. 25 ust. 7 wymienione są wśród przesłanek negatywnej decyzji w sprawie zezwolenia na wykonywanie prawa głosu, może cofnąć wydane zezwolenie. Nowością jest rozwiązanie, zgodnie z którym środek ten będzie mógł być zastosowany także wówczas, gdy osoba, która nabyła lub objęła akcje nie dotrzymała zobowiązań złożonych KNB w trakcie postępowania zakończonego wydaniem zezwolenia. W obowiązującym stanie KNB posiada uprawnienie do cofnięcia zezwolenia z jednoczesnym wyznaczeniem terminu do sprzedaży akcji. Rozwiązanie to może budzić wątpliwości co do istnienia podstaw do nakazania sprzedaży akcji (prawo do wydania takiego nakazu trzeba domniemywać, powinno zaś być wyrażone wprost) i skutków niezastosowania się do tego nakazu. Przepisy art. 26a w obowiązującym brzmieniu stanowią bowiem jedynie, że w przypadku cofnięcia zezwolenia akcjonariusz ma prawo do wykonywania 5% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy banku, bez względu na liczbę posiadanych akcji, uchwała walnego zgromadzenia akcjonariuszy banku powzięta z naruszeniem tej zasady jest nieważna. Projekt precyzuje, że w przypadku cofnięcia zezwolenia, jak również w przypadku objęcia lub nabycia akcji bez wymaganego zezwolenia Komisja będzie mogła nakazać sprzedaż akcji w wyznaczonym terminie, jeżeli zaś akcje w tym terminie nie zostaną sprzedane KNB będzie mogła ustanowić w banku zarząd komisaryczny lub podjąć decyzję o ograniczeniu zakresu działalności banku lub uchyleniu zezwolenia na utworzenie

banku. Projekt zakłada zaostrenie konsekwencji jakie wywoła cofnięcie zezwolenia – osoba, wobec której cofnięte będzie zezwolenie nie będzie miała prawa do wykonywania głosu ze wszystkich posiadanych akcji banku, a uchwała walnego zgromadzenia podjęta z naruszeniem tej zasady będzie z mocy prawa nieważna.

„Nowy” art. 26c rozszerza regulację art. 25-26b (wg formuły, zgodnie z którą przepisy te stosuje się odpowiednio) na banki spółdzielcze będące spółdzielniami osób prawnych, których statut przewiduje inną niż wyrażoną regułę: jeden głos niezależnie od ilości posiadanych udziałów, zasadę ustalania liczby głosów przysługujących członkom.

pkt 21

Zmiana spowodowana jest dodaniem w art. 4 ust. 1.

pkt 22

Zmiana w art. 30 ust. 1 pkt 1 lit. a jest powiązana z proponowaną w projekcie zmianą w art. 13 ust. 3. Zgodnie z projektem zniesione zostanie ograniczenie udziału wkładu pieniężnego wnoszonego przez jednego założyciela lub grupę założycieli powiązanych stosunkiem dominacji lub zależności do połowy kapitału założycielskiego.

Natomiast nowe brzmienie pkt 2 w ust. 1 art. 30 sprawić ma, że wymogi stawiane osobom przewidzianym do objęcia w banku stanowisk członków zarządu będą jednolite dla wszystkich kandydatów bez względu na ich przynależność państwową. Projekt proponuje bowiem odejście od różnicowania sytuacji obywateli polskich i obywateli państw obcych. Wymóg znajomości języka polskiego przez co najmniej dwóch członków zarządu banku podyktowany jest względami nadzorczymi i wręcz stanowi bardziej konsekwentne i pełne wdrożenie zasady „czterech oczu” niż praktyka wymagania znajomości miejscowego języka jedynie od jednego z członków zarządu. Jest to zatem jedna z niezbędnych przesłanek dla kształtowania warunków bezpiecznego zarządzania bankiem, gdzie niezwykle istotnymi elementami zarządzania są: zdolność do bezpośredniego zapoznawania się przez członków kierownictwa z treścią dokumentów bankowych, wpływanie na kształtowanie ich treści, a także możliwość nawiązywania bezpośrednich kontaktów z kontrahentami banków, podwładnymi, władzami nadzorczymi i innymi organami. Jednocześnie zaproponowano, że Komisja Nadzoru Bankowego może odstąpić od wymogu

znajomości języka polskiego, jeśli pozwalają na to względy ostrożnościowe, obejmujące w szczególności poziom dopuszczalnego ryzyka lub zakres działalności banku.

pkt 23

Dodany art. 30a zawiera przepisy dotyczące zarówno banków w formie spółki akcyjnej, jak i banków spółdzielczych znajdujące się obecnie w art. 20 ust. 1 i art. 21 ust. 1.

pkt 24

Zmiany proponowane w art. 31 mają na celu poszerzenie zakresu regulacji statutowych poddanych kontroli KNB, tak by uzyskać odpowiednio efektywny instrument nadzoru nad wewnętrznym prawem banku. Owo poszerzenie dotyczy trybu wydawania regulacji wewnętrznych oraz zasad podejmowania decyzji o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych.

Statut Banku jest najważniejszym prawem wewnętrznym banku, dlatego też ważne jest, aby już w procesie licencyjnym Komisja Nadzoru Bankowego miała decydujący wpływ na treść jego postanowień. W stosunku do dotychczasowego brzmienia ust. 3 w art. 31 znaczącej zmianie uległ jedynie pkt 3. Zgodnie z jego nowym brzmieniem projekt statutu banku powinien określać organy i ich kompetencje oraz tryb podejmowania decyzji, strukturę organizacyjną banku, zasady składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych, tryb wydawania regulacji wewnętrznych oraz zasady podejmowania decyzji o zaciągnięciu zobowiązań lub jakimkolwiek rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych. W obecnym brzmieniu pkt 3 stanowi, że projekt statutu określa organy i organizację banku oraz zasady składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych. Dzięki wprowadzeniu nowych regulacji KNB będzie miała znacznie szerszy wpływ na wprowadzenie dobrych standardów ładu korporacyjnego spółki bankowej. Przejrzyste i czytelne reguły funkcjonowania banku wprowadzone od początku jego działalności pozwolą również na prowadzenie efektywnego nadzoru przez KNB, a także lepiej zabezpieczą interesy klientów banku. Nowe brzmienie art. 31 ust. 3 pkt 3 jest zgodne z pierwszą podstawową zasadą efektywnego nadzoru bankowego ustanowioną przez Komitet Bazylejski ds. Nadzoru

Bankowego. Zasada ta stanowi m.in., że niezbędne są odpowiednie ramy prawne dla nadzoru bankowego, obejmujące przepisy dotyczące licencjonowania instytucji bankowych i ich ciągłego nadzorowania, uprawnienia pozwalające nadzorowi na podejmowanie kwestii przestrzegania prawa oraz bezpieczeństwa i stabilności podległych mu banków.

pkt 25

Zmiana w art. 32 ust. 2 ma charakter legislacyjny i związana jest z nowym brzmieniem art. 20 ust. 1.

pkt 26

Zmiany w art. 34 są konsekwencją zmiany brzmienia art. 31 ust. 3. Ponadto z uwagi na potrzeby nadzoru bankowego projekt proponuje przepis stanowiący podstawę prawną do zastrzeżenia terminu w zezwoleniu na zmianę statutu banku. W ust. 1 art. 34 zmieniono również postanowienie mówiące o tym, że KNB określa w zezwoleniu na utworzenie banku czynności bankowe, do których wykonywania bank jest upoważniony. W nowym proponowanym brzmieniu mowa jest o działalności, do której wykonywania bank jest upoważniony. Bank bowiem w swojej działalności wykonuje, zgodnie z art. 5 i 6 Prawa bankowego, czynności bankowe – określone w art. 5 oraz inne czynności określone w art. 6, a także czynności, do wykonywania których został upoważniony na podstawie innych ustaw.

pkt 27

Zmiany w art. 40 opierają się na przyjęciu założenia, że funkcjonowaniem – w określonym zakresie – oddziału zagranicznego banku rządzić ma regulamin, poddany kontroli KNB, tak jak statut spółki akcyjnej. Rozwiązanie to zwiększyć ma możliwości efektywnego nadzoru bankowego. Należy zaznaczyć, że po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej ww. przepisy będą miały zastosowanie jedynie do oddziałów banków z krajów nie należących do UE.

pkt 28

Proponowane uzupełnienia art. 40a są konsekwencją propozycji zmiany w art. 40 oraz dodaniu art. 22a-22b.

pkt 29

Zmiana brzmienia ust. 4 wynika z tego, że z obowiązującego brzmienia tego przepisu można a contrario wykazywać, że działalność gospodarczą nie polegającą na wykonywaniu tzw. czynności bankowych, przedstawicielstwo może prowadzić (a nie powinno). W obecnym stanie prawnym art. 42 ust. 4 „zakazuje” bowiem przedstawicielstwom wykonywania czynności bankowych, czyli czynności wymienionych w art. 5 ust. 1 i 2, nie odnosi się natomiast do działalności wymienionej w art. 6. Zmiana tego przepisu obejmuje ponadto „przejęcie” rozwiązania przyjętego w art. 44 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej.

pkt 30 i 31

Zmiany w art. 48c i 48d ust. 1 mają charakter zmian literalnych w celu ujednoczenia używanych w ustawie pojęć (ustawa posługuje się równolegle pojęciami „zawiadomienie” i „informacje”) oraz dostosowania ich do terminologii używanej w Dyrektywie 2000/12/WE.

pkt 32

Zmiana w art. 48e polega na rozszerzeniu zakresu informacji podawanego przez bank krajowy KNB i władzom nadzorczym państwa goszczącego o nazwiska osób przewidzianych do objęcia w oddziale stanowiska dyrektora oddziału i jego zastępcy. Zmiana ta jest spowodowana dostosowaniem ustawy do brzmienia Dyrektywy 2000/12/WE.

pkt 33 i 35

Zmiana w zdaniu wstępnym ust. 1 art. 48h sprowadza się do wyłączenia świadczenia usług certyfikacyjnych w rozumieniu przepisów o podpisie elektronicznym, z katalogu czynności, które krajowa instytucja finansowa (po spełnieniu wymogów określonych w art. 48h) będzie mogła wykonywać przez oddział lub transgranicznie na terytorium państwa goszczącego. Krajowa instytucja finansowa nie może świadczyć usług certyfikacyjnych w rozumieniu przepisów o podpisie elektronicznym ponieważ usługi te nie są objęte zasadą wzajemnego uznania – nie zostały wymienione w załączniku nr 1 do Dyrektywy 2000/12.

Zmiana brzmienia w art. 48h ust. 1 pkt 5 wynika z potrzeby dostosowania brzmienia tego przepisu do proponowanych projektem zmian w art. 71, w wyniku których w przepisie tym regulowane będą limity zaangażowań.

Zmiany wprowadzone w dodanym ust. 2a oraz w ust. 3 pkt 1a i ust. 5 w art. 48h oraz dotyczące art. 48n mają na celu włączenie do ustawy przepisów zapewniających sprawowanie nadzoru nad działalnością polskich instytucji finansowych na terenie państw UE oraz instytucji finansowych z państw UE w Polsce, zgodnych z rozwiązaniami przyjętymi w Dyrektywie 2000/12/WE. Rozwiązania zawarte we wspomnianych przepisach włączone zostały do projektu na wniosek Komisji Europejskiej.

Zmiany przewidzianej w art. 48h ust. 5 i art. 48n nie wprowadzono w 2001 r. ponieważ nie było jasne, który organ wśród krajowych organów nadzoru skonsolidowanego jest kompetentną władzą wg dyrektywy czyli organem krajowym wg przepisów krajowych – mamy wszak do czynienia z instytucją finansową, a nie bankiem.

pkt 34

Zmiana w art. 48j ma charakter redakcyjny i związana jest ze zmianą art. 6 ustawy (wyodrębniono w tym artykule ustępy).

pkt 36

Zmiany zawarte w punkcie 36 wprowadzają szereg korekt w regulacji dotyczącej rachunków bankowych. Stanowią one merytoryczną całość z zapisami art. 2 projektu, które zawierają zmiany do regulacji umowy rachunku bankowego w Kodeksie cywilnym.

Projekt proponuje zachowanie dotychczas funkcjonujących rozwiązań, polegających na utrzymaniu podstawowej regulacji dotyczącej umowy rachunku bankowego w Kodeksie cywilnym, przy poddaniu tej regulacji pewnym – proponowanym w projekcie – korektom, która to regulacja byłaby uzupełniona zmienionymi przepisami ustawy – Prawo bankowe. Rozwiązanie to wynika z uznania potrzeby zachowania szczególnego statusu umowy rachunku bankowego jako umowy „nazwanej”, której definicja legalna i podstawowy obszar regulacji zawarte są w Kodeksie cywilnym. Przepisy ustawy – Prawo bankowe (jak dotychczas) będą uzupełniały unormowania Kodeksu cywilnego w tych obszarach, w których istnieje

prawdopodobieństwo zaistnienia konieczności reagowania na poziomie normatywnym na zmieniające się uwarunkowania rynku bankowego.

W „nowym” art. 49 projekt proponuje uporządkowanie unormowań, dotyczących poszczególnych rodzajów rachunków bankowych, w tym stosowanej terminologii. I tak w ramach otwartego katalogu wymienia się:

- 1) rachunki rozliczeniowe, w tym bieżące i pomocnicze,
- 2) rachunki lokat terminowych,
- 3) rachunki oszczędnościowe, oszczędnościowo-rozliczeniowe oraz rachunki terminowych lokat oszczędnościowych,
- 4) rachunki powiernicze.

Projekt dzieli rachunki bankowe na trzy kategorie.

Pierwszą (obejmującą rachunki rozliczeniowe oraz rachunki lokat terminowych), stanowią rachunki prowadzone wyłącznie dla osób prawnych, jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, o ile posiadają zdolność prawną, a także dla osób fizycznych prowadzących działalność zarobkową, w tym dla osób będących przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów odrębnej ustawy (a więc ustawy – Prawo działalności gospodarczej). Drugą kategorię (obejmującą rachunki oszczędnościowe, oszczędnościowo-rozliczeniowe oraz rachunki terminowych lokat oszczędnościowych) stanowią rachunki prowadzone tylko dla osób fizycznych, a także dla szkolnych kas oszczędnościowych i pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych. Nowością jest umożliwienie wykorzystywania tych rachunków przez ich posiadaczy do przeprowadzania rozliczeń pieniężnych związanych z prowadzeniem działalności zarobkowej. Uznano bowiem, że nie ma obecnie racjonalnych przesłanek, które przemawiałyby za utrzymaniem obecnego stanu prawnego, w którym prowadzenie takich rozliczeń jest zabronione.

Ostatnia kategoria to rachunki powiernicze. W obowiązującym stanie prawnym rachunki powiernicze występują w praktyce bankowej w oparciu o zasadę swobody umów. Regulacja dotycząca rachunku powierniczego (zawarta w „nowym” art. 58) stanowi więc próbę normatywnego uregulowania kwestii, które dotychczas pozostawione były postanowieniom umownym. Zgodnie z projektem, rachunek powierniczy to rachunek, na którym mogą być gromadzone wyłącznie środki

pieniężne powierzone posiadaczowi rachunku – na podstawie odrębnej umowy – przez osobę trzecią. Zastrzeżenie takie konieczne jest ze względu na szczególne wyłączenia dotyczące środków znajdujących się na rachunku w przypadku upadłości posiadacza rachunku, jego śmierci bądź wszczęcia przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego.

Podobnie jak w obowiązującym stanie prawnym, projekt zawiera unormowania, zgodnie z którymi możliwość prowadzenia rachunków wspólnych zastrzeżona jest do rachunków prowadzonych dla osób fizycznych. Przy zachowaniu prymatu postanowień umownych projekt zawiera unormowania, które na wypadek braku tych postanowień określają uprawnienia współposiadaczy do dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku i wypowiedzenia umowy.

Znaczna część proponowanej w projekcie regulacji dotyczącej rachunków bankowych zachowuje i rozwija rozwiązania przyjęte w obowiązującym stanie prawnym. Są to:

- zastrzeżenie formy pisemnej umowy rachunku bankowego, dla celów dowodowych,
- wymagane ustawą elementy umowy rachunku,
- ograniczenie egzekucji ze środków zgromadzonych na rachunkach oszczędnościowych, oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz rachunkach terminowej lokaty oszczędnościowej – doregulowano natomiast sytuację, w której egzekucja prowadzona jest z rachunku wspólnego, gdyż obecne rozwiązanie może być używane przez dłużnika do unikania egzekucji,
- pokrycie kosztów pogrzebu posiadacza ze środków zgromadzonych na jego rachunku oszczędnościowym, oszczędnościowo-rozliczeniowym lub terminowej lokaty oszczędnościowej,
- dyspozycja na wypadek śmierci posiadacza rachunku bankowego,
- rachunki bankowe dla osób małoletnich,
- możliwość wypowiedzenia umowy rachunku bankowego w sytuacji braku obrotów na tym rachunku lub utrzymywania się stanu rachunku poniżej kwoty określonej w umowie.

Zmiany objęły również obecny art. 60 (art. 61 według nowej numeracji), które mają z jednej strony skorelować jego terminologię do stosowanej w ustawie z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385), a z drugiej strony mają na celu doprecyzowanie przepisu, który obecnie budzi wiele kontrowersji. Mając na względzie postęp techniczny, jaki dokonał się w ostatnich latach w bankowości postanowiono, że posiadacza rachunku nie będą obciążały wypłaty gotówkowe, a także przelewy dokonane na podstawie tych dokumentów w banku prowadzącym rachunek oszczędnościowy, od chwili otrzymania przez ten bank zgłoszenia (w obecnym stanie prawnym posiadacz rachunku musiał dokonać zawiadomienia w oddziale prowadzącym rachunek). W przypadku innych wypłat gotówkowych dokonanych po utracie przez posiadacza rachunku dokumentów, zasady obciążania posiadacza rachunku określać ma umowa między nim a bankiem.

pkt 37

Zmiana w art. 63d polegająca na zwiększeniu limitu polecenia zapłaty w odniesieniu do osób prawnych zwiększyć ma atrakcyjność polecenia zapłaty jako produktu stosowanego w rozliczeniach podmiotów gospodarczych. Kwota 50 000 euro jest granicą rozliczeń detalicznych ustaloną w Dyrektywie 2450/2001 Parlamentu i Rady z dnia 19 grudnia 2001 r. o płatnościach transgranicznych w euro i wydaje się właściwa do zastosowania w art. 63d ustawy.

pkt 38

Zmiana w art. 63g ma na celu dostosowanie używanej terminologii do zastosowanej w proponowanym art. 4 ust. 4.

pkt 39

Zmiana sprowadza się do skreślenia zdania drugiego w art. 64, formułującego zasadę, zgodnie z którą wolny od odpowiedzialności za szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem polecenia przeprowadzenia rozliczenia pieniężnego jest bank, który udowodni, że szkoda nie powstała z jego winy. Wspomniana zmiana oznacza więc usunięcie przepisu, który de facto rozbija czytelną zasadę solidarnej odpowiedzialności wobec posiadacza rachunku bankowego za niewykonanie lub nienależyte wykonanie polecenia przeprowadzenia rozliczenia pieniężnego.

pkt 40

Konieczność zwolnienia spod zajęcia egzekucyjnego środków zgromadzonych na rachunkach rozliczeniowych wiąże się z faktycznym zagwarantowaniem ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych, a tym samym zapobiega powstawaniu najgroźniejszej postaci ryzyka w systemie płatniczym, czyli ryzyka systemowego.

Ustawa z dnia 24 stycznia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. Nr 123, poz. 1351) stwarza prawne możliwości realizacji powyższych celów w razie ogłoszenia upadłości oraz innych przypadkach, które zrównuje z ogłoszeniem upadłości. Dotyczy to uczestników tych systemów, które zostaną wskazane w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw instytucji finansowych.

Aby w pełni zrealizować cele ustawy, mechanizmy gwarantujące rozrachunek powinny być bezpieczne również w przypadku prowadzenia egzekucji z rachunków rozliczeniowych. Niejednokrotnie zdarzało się, że niespodziewane przez bank egzekucje miały miejsce na rachunku bieżącym banku, zabierając środki pieniężne niezbędne m.in. na rozrachunek Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A., powodując opóźnienie w jego zakończeniu i stwarzając ryzyko braku rozrachunku w Krajowej Izbie Rozliczeniowej S.A. groźne dla stabilności systemu finansowego.

Zaproponowane rozwiązanie absolutnie nie oznacza rezygnacji z prowadzenia egzekucji, natomiast skutkuje tym, że środki zgromadzone na rachunku rozliczeniowym są w pierwszej kolejności wykorzystywane dla celów przeprowadzenia rozrachunku zleceń przyjętych do danego systemu przed momentem zajęcia, gwarantując ostateczność tego rozrachunku. Z punktu widzenia interesu publicznego gwarancja przeprowadzenia rozrachunku jako podstawa stabilności systemu finansowego powinna mieć zdecydowanie większą wagę niż indywidualne roszczenia pojedynczych wierzycieli, które powinny być zaspokojone w drugiej kolejności (tą samą przesłanką kierował się zresztą ustawodawca, uchwalając ustawę o ostateczności rozrachunku).

Ze względu na przedmiot zwolnienia od zajęcia, przepis ten powinien zostać umiejscowiony, naszym zdaniem, w części dotyczącej rozliczeń pieniężnych przeprowadzanych za pośrednictwem banków.

pkt 41 i 42

Zmiana tytułu rozdziału 5 związana jest z wprowadzeniem pojęcia „zaangażowanie”. Definicja pojęć zaangażowanie i duże zaangażowanie wprowadzona została w związku z koniecznością dostosowania zakresu pojęciowego tych terminów do zakresu wyznaczonego przez Dyrektywę 2000/12/WE odnoszącą się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe. Definicja wynikająca z Dyrektywy, a także rozwiązania praktyczne stosowane przez instytucje nadzorcze krajów Unii Europejskiej (np. Niemcy, Francja, Wlk. Brytania) obejmują swoim zakresem zarówno „zaangażowania kredytowe”, jak i „zaangażowania kapitałowe” banków.

W dotychczasowych polskich rozwiązaniach limit koncentracji zaangażowań obejmuje wyłącznie tzw. „zaangażowania kredytowe”. Zaangażowania te ograniczone są obecnie limitem 25% funduszy własnych lub 20% (w razie powiązania z klientem) oraz ogólnym limitem 800% funduszy własnych.

Dyrektywa 2000/12/WE operuje natomiast terminem „zaangażowania” (exposure) banku wobec klienta i definiuje go w art. 1 ust. 24 jako: „zaangażowania dla celów stosowania Art. 48, 49 i 50 [dot. limitów koncentracji zaangażowań] oznaczają aktywa i pozycje pozabilansowe, o których mowa w Art. 43 [wszelkie aktywa] oraz w załącznikach II [warunkowe zobowiązania pozabilansowe] i IV [obejmuje transakcje pozabilansowe] do niniejszej Dyrektywy”.

W dalszych przepisach (art. 48-50) Dyrektywa 2000/12/WE nakłada ograniczenia na tak zdefiniowane „zaangażowania” banku względem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie.

Ostatecznie zatem, stosowana w prawie UE kategoria „zaangażowania”, oprócz „zaangażowań kredytowych”, obejmuje także tzw. „zaangażowania kapitałowe” i podlega limitom zaangażowań (25%/20% oraz 800%). Oczywiście odrębnie limitowane będą dodatkowo „zaangażowania kapitałowe” (15% i 60%).

Obowiązujący dotychczas w Polsce poziom limitów koncentracji jest co prawda zgodny z wymogami Dyrektywy 2000/12/EC, jednak zakres zaangażowania jest

zdefiniowany zbyt wąsko. Powoduje to złagodzenie ograniczenia w stosunku do rozwiązania UE.

Na rozbieżność tę zwrócili uwagę eksperci francuscy współpracujący w ramach umowy bliźniaczej.

Proponowana zmiana pozwoli usunąć tę rozbieżność, a jednocześnie umożliwi ograniczanie finansowania podmiotów, w których banki mają udziały kapitałowe. Spodziewanym efektem formalno-prawnym wprowadzonej zmiany jest zatem ograniczenie ryzyka finansowania podmiotów powiązanych kapitałowo z bankiem. W rozwiązaniu tym banki posiadające „zaangażowania kapitałowe” w podmiotach mają niejako niższy limit „zaangażowań kredytowych” wobec tych podmiotów.

Należy zwrócić uwagę, że proponowana definicja „zaangażowania” banku nie wyróżnia „zaangażowań kredytowych” i „zaangażowań kapitałowych”. Podział ten zostanie dokonany w aktach wykonawczych wydanych przez KNB na potrzeby specyficznych obszarów (fundusze własne, adekwatność kapitałowa).

Zmiana zakresu pojęciowego omawianej definicji powiązana jest z art. 71 ustawy, określającym limity koncentracji zaangażowań.

Nowe brzmienie art. 71 jest konsekwencją powyższych uwag, a także uwzględnia uwagi Komisji Europejskiej dotyczące konieczności notyfikowania Komisji Nadzoru Bankowego, nie tylko o przekroczeniu limitów, ale także o osiągnięciu ich poziomu.

Jednocześnie przepisowi nadano bardziej rygorystyczne brzmienie. Wynika to z licznych zapytań środowiska bankowego o możliwości przekraczania limitów koncentracji.

Definicja przyjęta w Dyrektywie 2000/12/WE nie uznaje za zaangażowania pozycji w całości pokrytych funduszami własnymi (z warunkiem wyłączenia tej części funduszy własnych z rachunku innych norm ostrożnościowych). Zgodnie z Dyrektywą pozycje te pozostają w całości poza procesem kontroli koncentracji zaangażowań. Rozwiązanie to planuje się inkorporować do polskiego systemu nie w ramach definicji na poziomie ustawy, ale przez:

- wymóg utrzymywania pełnego pokrycia kapitałowego (w ramach całej działalności banku w uproszczonym reżimie adekwatności kapitałowej i w portfelu bankowym w pełnym reżimie adekwatności kapitałowej) lub wymogu kapitałowego (w portfelu

handlowym w pełnym reżimie adekwatności kapitałowej) dla zaangażowań przekraczających limit koncentracji – zasadę tę określa uchwała KNB w sprawie wymogów kapitałowych oraz

- wyłączenie spod obowiązku przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań w pełni pokrytych kapitałem – zasadę tę określa uchwała KNB w sprawie limitu koncentracji zaangażowań.

W ten sposób zaangażowania w pełni pokryte funduszami własnymi rozpoznawane będą jako zaangażowania banku nie podlegające limitowaniu w ramach omawianej normy. Rozwiązanie takie pozwoli monitorować wszelkie związki finansowe banków z kontrahentami (łącznie z zaangażowaniami mającymi pełne pokrycie kapitałowe).

pkt 43

W obowiązującym stanie prawnym przepis art. 75 określa skutki stwierdzenia przez bank kredytujący, że warunki udzielenia kredytu nie zostały dotrzymane, lub zagrożenia terminowej spłaty kredytu z powodu złego stanu majątkowego kredytobiorcy. Skutki te to możliwość:

- wypowiedzenia przez bank umowy kredytu w całości lub w części,
- zażądania dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu bądź przedstawienia w określonym terminie programu naprawczego i jego realizacji po zatwierdzeniu przez bank.

Okres wypowiedzenia, niezależnie od przyczyny zastosowania tego środka przez bank wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy – 7 dni, o ile umowa kredytu nie przewiduje okresu dłuższego. Po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytu kredytobiorca jest obowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi bankowi za okres korzystania z kredytu, o ile umowa kredytu nie stanowi inaczej.

„Nowe”, proponowane w projekcie brzmienie art. 75 precyzuje skutki niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu lub utraty przez niego zdolności kredytowej w postaci obniżenia sumy przyznanego kredytu lub wypowiedzenia umowy. Proponowane w projekcie przepisy koncentrują się na wypowiedzeniu umowy.

Projekt proponuje wyłączenie możliwości wypowiedzenia umowy kredytu z powodu utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej lub zagrożenia jego upadłością, gdy bank zgodził się na realizację programu naprawczego przedstawionego przez kredytobiorcę, z tym że w tym przypadku bank może wypowiedzieć umowę w razie stwierdzenia, że kredytobiorca nie realizuje w sposób należyty programu naprawczego.

pkt 44

Proponowana w projekcie, wskazana w „nowym” art. 75a ust. 1 reguła sprowadza się do sformułowania wyjątku od zasady określonej w art. 457 Kodeksu cywilnego (zgodnie z którą termin spełnienia świadczenia oznaczony przez czynność prawną poczytuje się w razie wątpliwości za zastrzeżony na korzyść dłużnika). Wyjątek ten oznaczać będzie, że o ile umowa nie będzie stanowić inaczej, obie strony, tj. bank i kredytobiorca będą ściśle związani terminem zwrotu kredytu. Ani bank nie będzie mógł, bez zgody klienta, żądać wcześniejszej spłaty kredytu, ani klient nie będzie mógł, bez zgody banku wcześniej spłacić kredytu. Podkreślić należy, że zasada wskazana w art. 75a ust. 1 będzie miała zastosowanie o ile umowa nie będzie stanowiła inaczej. Wspomniana zasada będzie miała jeden wyjątek zastrzeżony na korzyść kredytobiorcy w ust. 2.

pkt 45

W zmienionym art. 76 ust. 1 pkt 2 proponuje się możliwość fakultatywnego rozszerzenia obowiązku informacyjnego banku o stosowanych przez niego stopach oprocentowania kredytu do wszystkich osób będących dłużnikami banku z tytułu zabezpieczenia. Zmiana ma na celu zrównanie pozycji wszystkich osób będących dłużnikami banku z tytułu zabezpieczenia. Uchylenie ust. 2 w obecnym brzmieniu ustawy spowodowane jest wejściem w życie ustawy o kredycie konsumenckim, który przewiduje wymogi, które były określone w ust. 2. Stąd też przepis ten stał się zbędny.

pkt 46

W obecnym stanie prawnym bank ma obowiązek powiadomić, że kredytobiorca opóźnia się ze spłatą kredytu, jedynie poręczyciela (art. 880 kodeksu cywilnego). Celem proponowanej regulacji jest zrównanie pozycji wszystkich osób

zobowiązanych wobec banku z tytułu zabezpieczenia kredytu udzielonego przez bank innej osobie.

pkt 47

Art. 77a, proponowany w projekcie, wzorowany jest na dawnej rzymskiej instytucji mandatum qualificatum (mandat kredytowy), która figurowała w obowiązującym prawie polskim do 1964 r. (art. 629 Kodeksu zobowiązań z 1933 r.). Przywrócony w ustawie – Prawo bankowe z 1989 r., nie został przejęty przez Prawo bankowe z 1997 r. Zabezpiecza on interes banku zwłaszcza w sytuacji, gdy jakiś podmiot nalega na to, by bank udzielił komuś kredytu.

pkt 48

Nowe brzmienie art. 78a (jak to już wcześniej wskazano) jest bezpośrednio powiązane ze zmianą brzmienia art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy i precyzuje relacje między przepisami ustawy – Prawo bankowe i ustawy o kredycie konsumenckim w części dotyczącej ustawowej regulacji umowy kredytu konsumenckiego udzielanego przez banki.

pkt 49 i 50

„Nowe” brzmienie art. 79 i dodanych przez projekt art. 79a-79c ma na celu uporządkowanie regulacji zawartych w obowiązującym art. 79, w celu usunięcia podstaw dotychczas występujących kontrowersji interpretacyjnych. Zmiany polegają przede wszystkim na:

- wyraźnym i jednoznacznym wskazaniu, że zakaz stosowania przez bank korzystniejszych warunków odnosi się do podmiotów działających w tym samym co bank holdingu (projektowany art. 79 ust. 1 pkt 2),
- zastąpieniu wymogu wyrażania zgody, o której mowa w obecnym art. 79 ust. 2 pkt 1 (odpowiednikiem tego przepisu jest projektowany art. 79a ust. 2), w formie wspólnej uchwały zarządu i rady nadzorczej banku wymogiem podjęcia stosownych uchwał przez każdy z tych organów we własnym zakresie. Proponowane rozwiązanie podyktowane jest z jednej strony względami praktycznymi, z drugiej natomiast strony jednoznacznie rozstrzyga wątpliwość, czy w celu wyrażenia zgody potrzebne jest organizowanie wspólnego posiedzenia

obu organów banku, czy też zgoda może być wyrażona w formie dwóch uchwał podjętych na posiedzeniach każdego z tych organów z osobna,

- jednoznacznym przesądzeniu przez odesłanie w art. 79a ust. 4 do art. 71 ust. 4, że przy ustalaniu wartości kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń dla potrzeb limitu, o którym mowa w dotychczasowym art. 79 ust. 3 (jego odpowiednikiem jest projektowany art. 79a ust. 4), stosuje się te same zasady, co w przypadku ustalania przestrzegania limitów wskazanych w art. 71 ust. 1 i 2 (limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań banku),
- jednoznacznym rozszerzeniu zakresu stosowania ograniczeń w zakresie szeroko rozumianego zaangażowania kredytowego banku wobec podmiotów powiązanych z tym bankiem (określonych w art. 79a i 79b) o inne niż gwarancje bankowe i poręczenia zobowiązania pozabilansowe (projektowany art. 79c), co rozstrzyga istniejące wątpliwości interpretacyjne w tym zakresie.

Projekt racjonalizuje powyższe przepisy w stosunku do akcjonariuszy banku posiadających nie więcej niż 5% akcji banku. Zgodnie z projektowanym art. 79b ust. 2 obowiązek informowania przez bank KNB o fakcie udzielenia akcjonariuszowi kredytu, pożyczki etc. nie dotyczyłby sytuacji, w których akcjonariusz taki posiada wyłącznie akcje będące w obrocie publicznym w ilości uprawniającej do wykonywania nie więcej niż 5% głosów na walnym zgromadzeniu. W praktyce zidentyfikowanie przez bank akcjonariusza, który dysponuje mniejszym pakietem akcji tego banku, może okazać się niemożliwe. Natomiast do niezwłocznego poinformowania banku o objęciu lub nabyciu pakietu akcji, uprawniającego do wykonywania ponad 5% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy banku, zobowiązuje akcjonariusza przepis art. 25 ust. 4, co umożliwia realne egzekwowanie tego zakazu.

Ponadto projekt przesądza jednoznacznie, że przepisy art. 79a-79b stosuje się również do innych, niż gwarancje bankowe i poręczenia zobowiązań pozabilansowych, gdyż budzi to w obecnym stanie prawnym kontrowersje.

pkt 51

Art. 80 w nowym brzmieniu precyzuje, że na zlecenie bank udziela i potwierdza nie tylko gwarancje bankowe i poręczenia, ale także otwiera i potwierdza akredytywy.

pkt 52

Art. 81 w „nowym” brzmieniu ustala formę udzielenia i potwierdzenia gwarancji bankowej na pisemną „pod rygorem nieważności”. Za takim rozwiązaniem przemawia to, że skoro poręczenie musi być pod rygorem nieważności oświadczone na piśmie (art. 876 Kodeksu cywilnego), to i gwarancja, która powoduje przecież surowszą odpowiedzialność, powinna być wyrażona w tej samej formie.

pkt 53

Art. 82 w dotychczasowym brzmieniu jest zbędny. Ust. 1 jest źle sformułowany: jak bank może nie być obowiązany sprawdzać okoliczności zawartych w dokumentach, które towarzyszą żądaniu zapłaty? W praktyce bankowej nie ma miejsca na takie „płacenie na ślepo” żądań zapłaty. Inną rzeczą jest, że bank sprawdza przy zapłacie gwarancji tylko to, co wynika z treści gwarancji. Zdanie drugie z ust. 1 też jest zbędne. Ustawa zakłada, że bank nie wie, że jeżeli przyjmie i zapłaci „żądanie zapłaty czy też towarzyszące mu dokumenty dotknięte wadami powodującymi ich nieważność bądź nieskuteczność”, to czyni to na własne ryzyko. Trudno jest sobie wyobrazić, żeby bank płacił za dokument, o którym wie, że jest nieważny. Powszechnie rozróżnia się umowę zlecenia od danej gwarancji na podstawie tego zlecenia. Czym innym jest zlecenie, a czym innym jest gwarancja (inne są podmioty zobowiązane i uprawnione). W związku z tym przepis ust. 2 niczego nie wnosi do stanu prawnego. Rzecz jasna, że jeżeli beneficjent gwarancji zgodzi się na zmianę treści zobowiązania gwaranta, to bank gwarant może świadczyć stosownie do tej zmiany. Po prostu strony umowy gwarancji zmieniły umowę.

Oczywistą treść zawiera też art. 82 ust. 3. Regwarancja jest inną umową niż gwarancja.

W związku z powyższym nowe brzmienie art. 82 ogranicza się do określenia, że przelew wierzytelności z gwarancji bankowej można dokonać wraz z przeniesieniem wierzytelności zabezpieczonej gwarancją, co jest istotne, gdyż gwarancja jako umowa nieakcesoryjna nie jest „przywiązana” do zabezpieczonego kredytu.

pkt 54

Zmiana art. 84 ma charakter korekty. W dotychczasowym przepisie pominięto gwarancje.

pkt 55

Art. 86a przesądza także, że art. 82-86 zawierają normy dyspozytywne. Duża część obrotu gwarancyjnego opiera się bowiem o ujednoczone reguły spisane przez Międzynarodową Izbę Handlową w Paryżu.

pkt 56

Skreślenie art. 88 wynika z uznania tego przepisu za zbędną regulację. Dodatkowo uzasadnione są zastrzeżenia co do jego zgodności z Konstytucją. Wydane na jego podstawie zarządzenie nr 4/98 KNB z dnia 30 czerwca 1998 r. nie zawiera niczego nowego, czego i bez tego banki nie stosowałyby. Poza tym banki stosują pochodzące z Międzynarodowej Izby Handlowej w Paryżu „Jednolite reguły dotyczące gwarancji kontraktowych” i „Jednolite reguły gwarancji płatnych na każde żądanie”.

pkt 57

Zmiana art. 92 spowodowana jest dodaniem w art. 4 ust. 1.

pkt 58

Proponowany w projekcie art. 92a stanowić ma podstawę wykorzystywania przez banki sekurytyzacji. Zaznaczyć przy tym należy, że forma sekurytyzacji proponowana w projekcie będzie mogła być stosowana równolegle z rygiem sekurytyzacji przewidzianym w projekcie ustawy o funduszach inwestycyjnych.

Projekt nie definiuje sekurytyzacji, a stwierdza jedynie, że bank może przenosić jednolite rodzajowo wierzytelności na spółkę kapitałową (podmiot emisyjny) w celu emisji przez ten podmiot papierów wartościowych, których zabezpieczenie stanowią sekurytyzowane wierzytelności. Istotne jest zastrzeżenie, że podmiot emisyjny nie będzie mógł być powiązany kapitałowo lub organizacyjnie z bankiem, a jego wyłącznym przedmiotem działalności będzie mogło być nabywanie wierzytelności i emisja wspomnianych papierów, a także wykonywanie czynności z nimi związanych.

Sprecyzowane zostały ograniczenia dotyczące:

- odpowiedzialności banku za zobowiązania podmiotu emisyjnego,
- nabywania przezeń wierzytelności, które uprzednio przeniósł,

- nabywania papierów wartościowych wyemitowanych przez jakikolwiek podmiot emisyjny, zabezpieczonych przeniesionymi przez siebie na rzecz podmiotu emisyjnego wierzytelnościami.

Projektowane regulacje odpowiadają także światowym rozwiązaniom w zakresie sekurytyzacji wierzytelności bankowych. Regułą jest wymóg niezależności podmiotu emisyjnego od banku, a ryzyko inwestorów nabywających emitowane papiery wartościowe musi być oddzielone od ryzyka banku. Ponadto zasady emisji papierów wartościowych oraz umowa banku z podmiotem emisyjnym powinny wyraźnie wskazywać, że bank nie odpowiada za realizację zobowiązań z tytułu wyemitowanych przez podmiot emisyjny papierów wartościowych.

Przykładowo w Wielkiej Brytanii obowiązują w zakresie sekurytyzacji regulacje, które przewidują, że inicjator (bank) nie może posiadać pośrednio lub bezpośrednio udziałów w podmiocie emisyjnym (SPV), także organy podmiotu emisyjnego muszą być niezależne od banku. Podmiot emisyjny nie ma prawa regresu do banku w przypadku poniesienia ewentualnej straty. Bank nie ma żadnych prawnych zobowiązań do odkupywania sekurytyzowanych wierzytelności lub finansowania płatności.

Z kolei w Niemczech bank nie może być w żaden sposób (kapitałowo, własnościowo lub organizacyjnie i personalnie) powiązany z podmiotem emisyjnym. Ponadto bank nie może być gwarantem emisji i nie może nabywać emitowanych papierów wartościowych na rynku pierwotnym. Nabywanie na rynku wtórnym jest możliwe tylko po bieżącej cenie rynkowej.

We Francji podmiot zarządzający funduszami, które emitują papiery na podstawie sekurytyzowanych wierzytelności musi mieć na swoją działalność zgodę organu nadzoru nad rynkiem papierów wartościowych.

pkt 59

Zmiana w art. 93 podyktowana jest potrzebą dostosowania terminologii ustawy do terminologii, którą posługuje się Kodeks cywilny.

pkt 60

Zmiana w art. 95 ma na celu usunięcie licznych kontrowersji związanych z praktycznym stosowaniem tego przepisu. Dodany ust. 4 w brzmieniu: „Do

ustanowienia hipoteki, o której mowa w ust. 3, wymagane jest złożenie przez właściciela nieruchomości oświadczenia o ustanowieniu hipoteki na rzecz banku z zachowaniem formy pisemnej pod rygorem nieważności.” powinien wykluczyć wysuwanie wniosków, że do ustanowienia hipoteki konieczne jest zawarcie umowy w formie aktu notarialnego – zgodnie z art. 245 § 1 K.c. Ponadto zapis ten przetnie wysuwane niekiedy poglądy, że hipoteka bankowa jest hipoteką przymusową. W projekcie dodano także zapis, że data dokonania czynności bankowej lub czynności zabezpieczającej wierzytelność banku stwierdzona tym dokumentem jest datą pewną.

Wprowadzono też zmianę umożliwiającą ustanowienie hipoteki na rzecz banku na nieruchomościach lub innych prawach, które mogą być obciążone hipoteką, przysługujących nie tylko dłużnikowi banku, lecz także osobom trzecim.

pkt 61

Proponowana zmiana dotyczy dwóch istotnych składników oświadczenia o poddaniu się egzekucji, tj:

- 1) określenia górnej kwoty zadłużenia, które może być objęte bankowym tytułem egzekucyjnym (bte), a nie górnej kwoty, która może być wyegzekwowana na podstawie bte,
- 2) określenia terminu dla banku do wystąpienia o nadanie bte klauzuli wykonalności, a nie terminu wystawienia bte.

ad 1) Po wejściu w życie Prawa bankowego, banki stosując wykładnię celowościową traktowały kwotę, do której dłużnik poddaje się egzekucji, jako limit łącznego zadłużenia, które może być objęte bankowym tytułem egzekucyjnym w dacie wystawienia tego tytułu. Oznaczało to, że np. do kredytu udzielonego w kwocie 10 000 zł wystarczyło zażądać od kredytobiorcy oświadczenia o poddaniu się egzekucji do kwoty 11 000 zł, aby móc wkrótce po powstaniu wymagalnego zadłużenia wystawić bankowy tytuł egzekucyjny na łączną kwotę zadłużenia wynoszącą np. 10 500 zł (10 tys. kredyt i 500 zł odsetki) w dacie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego. Z uwzględnieniem orzecznictwa Sądu Najwyższego, że bank ma prawo dochodzenia dalszych odsetek po dacie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, pozwalało to – po uzyskaniu klauzuli wykonalności – na prowadzenie egzekucji należności objętej bankowym tytułem

egzekucyjnym wraz z odsetkami rosnącymi po dacie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, bez ograniczenia rosnącego zadłużenia.

(Teza uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 1999 r. III CZP 55/98 – OSNC 1999/6/106:

„Dopuszczalne jest nadanie sądowej klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, w którym bank zastrzega sobie prawo egzekwowania odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia głównego, powstałe po wystawieniu tego tytułu (art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe Dz. U. Nr 140, poz. 939).”.

Orzecznictwo sądowe w pierwszym okresie obowiązywania Prawa bankowego było takie jak stanowisko banków. Sądy kontrolowały, czy objęte bankowym tytułem egzekucyjnym zadłużenie nie przekracza kwoty z oświadczenia o poddaniu się egzekucji i nadawały klauzule wykonalności bez ograniczenia.

Stopniowo następowała zmiana orzecznictwa i obecnie można już mówić o jednolitym orzecznictwie sądów orzekających w przedmiocie nadawania klauzuli wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego, interpretującym kwotę, do której dłużnik poddaje się egzekucji jako limit tego, co może być wyegzekwowane na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego. W przedstawionym przykładzie sąd nie nadaje już klauzuli wykonalności bte wystawionemu na kwotę 10 500 zł bez ograniczenia, ale z następującym ograniczeniem: „... z tym że kwota wyegzekwowana na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego nie może przekroczyć 11 000 zł”. Sądy przyjęły interpretację kwoty, do której dłużnik poddaje się egzekucji nie jako łącznej kwoty objętej bankowym tytułem egzekucyjnym, ale łącznej kwoty jaka może być wyegzekwowana na jego podstawie.

Banki, dostosowując się do takiego orzecznictwa sądów, z konieczności stosują praktykę żądania od kredytobiorcy złożenia oświadczenia o poddaniu się egzekucji w oderwaniu od kwoty kredytu, natomiast w powiązaniu i z uwzględnieniem perspektywy rosnącego zadłużenia przeterminowanego i czasu trwania windykacji. Tak więc w podanym przykładzie, zamiast żądania poddania się egzekucji do kwoty 11 000 zł, bank żąda poddania się egzekucji do znacznie wyższej kwoty, nawet do wielokrotności kapitału kredytu tak, aby przy rosnących zaległych odsetkach i długotrwałej egzekucji nie wpaść w pułapkę limitu egzekucji. Taka praktyka banków

budzi uzasadnione zastrzeżenia kredytobiorców co do celu i zasadności żądania przez banki składania oświadczeń o poddaniu się egzekucji na kwoty nieproporcjonalnie wysokie do należności głównej.

ad 2) W obecnym brzmieniu przepisu, oświadczenie o poddaniu się egzekucji powinno określać ostateczny termin, do którego bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny.

Powiązanie oświadczenia z terminem wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego nie jest prawidłowe pod względem prawnym. Pozwala to bankowi na antydatowanie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego dla zachowania jego ważności, jak również na wystąpienie do sądu o klauzulę wykonalności w dowolnym czasie po wystawieniu bankowego tytułu egzekucyjnego (vide: Komentarz do Prawa bankowego – Wyd. TWIGGER Warszawa 1999 r. s. 342).

Z tych względów proponuje się, aby w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji był termin, do którego bank może wystąpić o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. Taka redakcja przepisu będzie zarazem spójna systemowo z przepisem art. 777 pkt 5 K.p.c, stosownie do którego wymogiem poddania się egzekucji aktem notarialnym jest termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności.

pkt 62

Zmiana w art. 98 polegająca na „dodaniu” ust. 3 w brzmieniu proponowanym w projekcie zapewnić ma zwiększenie poziomu bezpieczeństwa banku przyjmującego zabezpieczenie w postaci hipoteki.

Istotą hipoteki jest prawo wierzyciela dochodzenia zaspokojenia z nieruchomości obciążonej hipoteką, bez względu na to, czyją stała się własnością, jak również bezwzględne prawo właściciela zbycia nieruchomości przed wygaśnięciem hipoteki (art. 65 ust. 1 i art. 72 ustawy o księgach wieczystych i hipotece).

Zbycie nieruchomości obciążonej hipoteką jest dla dłużnika łatwym sposobem na uniknięcie lub na długotrwałe opóźnienie egzekucji z nieruchomości obciążonej hipoteką, bowiem tytuł wykonawczy przeciwko pierwotnemu dłużnikowi hipotecznemu nie uprawnia do egzekucji przeciwko kolejnemu dłużnikowi hipotecznemu.

W obecnym stanie prawnym warunkiem egzekucji przeciwko nabywcy nieruchomości obciążonej hipoteką jest uprzedni skuteczny proces cywilny przeciwko aktualnemu dłużnikowi hipotecznemu o zasądzenie długu hipotecznego – z ograniczeniem odpowiedzialności tego dłużnika do wysokości zaspokojenia hipotecznego z nieruchomości obciążonej hipoteką. Jest to proces cywilny w spornym postępowaniu rozpoznawczym, mimo że dług hipoteczny jest niesporny i wpisany w księdze wieczystej. Taki proces oddala jednak w czasie możliwość zaspokojenia wierzyciela z hipoteki i obciąża wierzyciela kosztami. W razie kolejnego zbycia nieruchomości obciążonej hipoteką taki proces staje się bezskuteczny i konieczny jest proces przeciwko kolejnemu dłużnikowi hipotecznemu.

W tym stanie odpowiednim dla banku jako wierzyciela, jak również wystarczającym dla ochrony praw dłużnika hipotecznego trybem postępowania jest wnioskowane nadanie tytułowi wykonawczemu opartemu na bankowym tytule egzekucyjnym wydanym przeciwko dłużnikowi, który ustanowił hipotekę na rzecz banku, klauzuli wykonalności przeciwko aktualnemu dłużnikowi hipotecznemu – z ograniczeniem odpowiedzialności do długu hipotecznego i ograniczeniem zaspokojenia do nieruchomości obciążonej hipoteką. W celu zabezpieczenia interesów właściciela nieruchomości projekt przewiduje jego wysłuchanie przez sąd przed nadaniem klauzuli wykonalności.

pkt 63

Zmiany w art. 102 polegają na doprecyzowaniu regulacji dotyczącej instytucji szczególnego zabezpieczenia wierzytelności banku w postaci tzw. kaucji.

Po pierwsze wyrazy „na rachunek” zastąpione będą wyrazami „na własność”. Rozwiązanie to rozwiązać ma wątpliwości co do istoty zabezpieczenia uregulowanego w art. 102. Podstawą przyjętego rozwiązania jest założenie, że zabezpieczenie uregulowane w tym przepisie, to zabezpieczenie, o którym mowa w proponowanym art. 71 ust. 3 pkt 5 i że istotą tego zabezpieczenia jest przeniesienie na własność banku określonej kwoty środków pieniężnych.

Po drugie nowe brzmienie art. 102 precyzuje aktualnie obowiązującą regulację tego przepisu z punktu widzenia pozycji banku przyjmującego zabezpieczenie w tym przepisie uregulowane.

Projekt umożliwia też wypłacanie przez bank „wynagrodzenia” dłużnikowi lub osobie trzeciej za okres korzystania z przejętej kwoty.

pkt 64- 68

Projekt proponuje szereg zmian w konstrukcji ustawowej instytucji tajemnicy bankowej uregulowanej (w obowiązującym stanie prawnym w art. 104-105 ustawy).

Zmiany w art. 104 mają usunąć – wynikające z dotychczasowego brzmienia tego przepisu – wątpliwości interpretacyjne, dotyczące określenia granic ochrony tajemnicy bankowej.

W nowym brzmieniu ust. 1 zakres informacji chronionych tajemnicą bankową sprecyzowany został przez formułę „wszystkie informacje dotyczące czynności bankowej” pozyskane i chronione przez bank na wszystkich etapach współpracy banku z klientem, począwszy od negocjacji, a skończywszy na realizacji umowy. Są to więc zarówno informacje dotyczące danej czynności, jak i informacje dotyczące osoby lub osób dokonujących z bankiem tej czynności bankowej, jak i innych osób, które dokonały czynności pozostających w związku z umową, na podstawie której bank wykonuje tę czynność bankową. Tak jak w obowiązującym stanie prawnym, obowiązek zachowania tajemnicy obciążać będzie bank, osoby w nim zatrudnione i osoby, za których pośrednictwem bank wykonuje czynności bankowe.

W ust. 2 wymienione są przypadki, w których nie obowiązuje tajemnica bankowa. Są to:

- sytuacje, w których bez ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę bankową nie jest możliwe należyte wykonanie umowy, na podstawie której jest wykonywana czynność bankowa oraz czynności pozostających w związku z zawarciem i wykonaniem tej umowy,
- sytuacje, w których działalność bankowa jest wykonywana stale lub okresowo z wykorzystaniem outsourcingu, czyli następuje przekazanie informacji przedsiębiorcy (podmiotowi), któremu bank powierzył wykonywanie czynności na podstawie przepisów art. 6b-6d,
- przekazanie informacji adwokatom lub radcom prawnym, wykonującym pomoc prawną na rzecz banku,

- udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową jest niezbędne do zawarcia i wykonania umów, o których mowa w art. 92a, a podmiot emisyjny zawarł z bankiem, od którego nabył wierzytelności, umowę o obsługę tych sekurytyzowanych wierzytelności.

Zgodnie z proponowanymi w projekcie zapisami przypadki te stosuje się do wszystkich kategorii informacji objętych tajemnicą bankową.

Projekt proponuje zachowanie podstawowej zasady określającej reguły dostępu do tajemnicy bankowej, tym niemniej wyrażający tę zasadę przepis ust. 4 został skorygowany w stosunku do aktualnie obowiązującego brzmienia ust. 2. I tak tajemnica bankowa nie będzie obowiązywała wobec osoby, której dotyczą informacje objęte tajemnicą (w obowiązującym ust. 2 art. 104 tajemnica nie obowiązuje wobec strony umowy). Wszystkie inne osoby, niż osoba, której dotyczą informacje, to „osoby trzecie”, którym informacje objęte tajemnicą bankową nie mogą być ujawnione poza przypadkami określonymi w art. 105 (skorygowanym przez projekt) oraz gdy osoba, której dotyczą informacje objęte tajemnicą bankową (obecnie osoba będąca stroną umowy) upoważni bank na piśmie do przekazywania określonych informacji wskazanej przez siebie osobie lub jednostce organizacyjnej (obecnie tylko osobie).

W ust. 5, uwzględniając rozwiązania przyjęte w art. 20 ust. 4-10 ustawy o Policji, projekt nakłada na bank, osoby w nim zatrudnione oraz osoby za pośrednictwem których wykonuje czynności bankowe, obowiązek zachowania tajemnicy dotyczącej udzielenia Policji informacji na zasadach określonych we wspomnianym art. 20 ust. 4-10 ustawy o Policji.

Obowiązek zachowania tajemnicy obowiązywać będzie wobec stron umowy, innych osób, których dotyczą informacje, oraz osób trzecich. Zwrócić jednak należy uwagę, że projekt, przy zachowaniu obowiązku zachowania tajemnicy, proponuje „wyłączenie” informacji, dotyczących udzielenia Policji informacji na zasadach określonych w art. 20 ust. 4-10 ustawy o Policji, z zakresu informacji objętych tajemnicą bankową.

Zmiany w art. 105 ust. 1 mają na celu doprecyzowanie reguł udzielania przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową innym bankom i innym instytucjom działającym na rynku finansowym. Zgodnie z nowym brzmieniem pkt 1 tego ustępu, informacje objęte tajemnicą bankową mogą być udzielane innym bankom w zakresie,

w jakim informacje te są niezbędne w związku z wykonywaniem czynności bankowych. Jest to więc znaczne rozszerzenie zakresu przekazywanych informacji, gdyż w obecnym stanie prawnym informacje te mogą dotyczyć jedynie informacji o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń. Dodany pkt 1a odnosi się do zasad przekazywania informacji objętych tajemnicą bankową innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów i jego przedmiotowy zakres odpowiada obecnym uregulowaniom. Przepis dotyczący udzielania informacji „w związku z konsolidacją sprawozdań finansowych” został rozwinięty i przeniesiony do „nowego” pkt 1b, zgodnie z którym banki będą mogły udzielać informacje stanowiące tajemnicę bankową innym bankom, instytucjom kredytowym lub instytucjom finansowym, o ile obowiązujące przepisy zobowiązują je do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych obejmujących także bank, w zakresie niezbędnym do sporządzenia takich sprawozdań, do zarządzania ryzykiem dużych zaangażowań oraz nabywania i zbywania wierzytelności. Przepis ten ma usunąć bariery w przekazywaniu informacji w zakresie niezbędnym do ich wykorzystania dla celów tu przywołanych. Podobnym celom służyć ma zmiana w art. 105 ust. 4.

Projekt umożliwia również instytucjom gromadzącym, przetwarzającym i udostępniającym bankom oraz innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów udzielanie tych informacji również instytucjom finansowym, pod warunkiem, że instytucje finansowe są podmiotami zależnymi od banków, a umowy zawierają klauzule, które informują o możliwości przekazania takich informacji.

Zmiana w art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. b i c wprowadza korekty tych przepisów w celu doprecyzowania dostępu do tajemnicy bankowej prokuratora i sądu prowadzących postępowanie karne, w sposób, który usunie dotychczas występujące kontrowersje interpretacyjne będące źródłem sporu między środowiskiem bankowym a prokuraturą. I tak sąd lub prokurator będzie mógł uzyskać informacje dotyczące zarówno osoby fizycznej, jak i osoby prawnej lub jednostki nie mającej osobowości prawnej na każdym etapie postępowania. Dostęp ten będzie odbywał się na zasadach przewidzianych w Kodeksie postępowania karnego do zatrzymania i wykorzystania korespondencji i przesyłek, które znajdują się w dyspozycji urzędów, instytucji lub podmiotów prowadzących działalność w dziedzinie poczty lub

działalność telekomunikacyjną, urzędów celnych albo instytucji lub przedsiębiorstw transportowych. Propozycja ta odpowiada procesowej roli prokuratora jako dominus litis każdego postępowania przygotowawczego. Proponowana zmiana nie narusza natomiast istoty tajemnicy bankowej. Podkreślić należy, że dostęp prokuratora do informacji objętych tajemnicą bankową odbywa się według zasad przewidzianych dla dostępu prokuratora do tajemnicy korespondencji, a więc czynności najdalej ingerującej w prawa obywatelskie (np. zgodnie z art. 218 K.p.k. prokurator może zatrzymać i otworzyć, bez zgody sądu, cudzy list lub inną przesyłkę). Taka konstrukcja z jednej strony umożliwi sprawne prowadzenie postępowania przygotowawczego przez prokuratora, a z drugiej strony, zabezpiecza prawa klientów banków, którzy będą mogli złożyć zażalenie na postępowanie prokuratora na zasadach przewidzianych w Kodeksie postępowania karnego. Należy zauważyć, że informacje objęte tajemnicą bankową mogą w konkretnych przypadkach przesądzić o skuteczności czynności śledztwa bądź dochodzenia, w szczególności w sprawach o przestępstwa gospodarcze i korupcyjne. Te ostatnie zaś pozostają w polu szczególnego zainteresowania Rządu, w ramach konsekwentnie realizowanego programu walki z korupcją.

Kierując się zakresem działalności Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych projekt zakłada włączenie go do katalogu podmiotów, którym banki zobowiązane są udzielać informacji objętych tajemnicą bankową.

pkt 69

Zmiana ma na celu zwolnienie sądu lub prokuratora z opłat bankowych za informacje przekazane w toku postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe.

pkt 70

Zmiana w art. 111 ust. 1 wynika z wprowadzenia do ustawy przepisów (art. 6a-6d) dotyczących outsourcingu. Projekt przewiduje poszerzenie katalogu informacji, które zgodnie z art. 111, bank zobowiązany jest ogłaszać w miejscu wykonywania czynności bankowych o informacje o osobach wykonujących czynności w ramach outsourcingu, o ile przy ich wykonywaniu uzyskują one dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową.

pkt 71

Przepisy art. 113-120 wzorowane są na rozwiązaniach przyjętych w ustawie z dnia 14 czerwca 1996 r. o łączeniu i grupowaniu niektórych banków w formie spółki akcyjnej (Dz. U. Nr 90, poz. 406, z późn. zm.). Ustawa ta stworzyła podstawy prawne konsolidacji banków krajowych przeprowadzanej przez tworzenie grup bankowych oraz szczególnego trybu łączenia się banków. Z rozwiązań zawartych w tej ustawie skorzystać jednak mogą jedynie banki należące do „państwowej” części systemu bankowego. Przepisy ustawy o łączeniu i grupowaniu niektórych banków w formie spółki akcyjnej wykorzystane zostały wobec banków, które utworzyły Grupę PEKAO S.A., która funkcjonowała do 1999 r. Podmiotowy zakres obowiązywania ustawy o łączeniu i grupowaniu niektórych banków w formie spółki akcyjnej zdaje się przesądzać, że przepisy tej ustawy nie znajdą już zastosowania w dającej się przewidzieć przyszłości. Natomiast przepisy art. 113-120 Prawa bankowego ani razu nie zostały wykorzystane w praktyce. Jak wynika z postawy sektora bankowego, nie należy liczyć się z możliwością powstania struktur w postaci bankowych grup kapitałowych czy grup bankowych. Konsolidacja tego systemu dokonuje się przez połączenia dokonywane na zasadach ogólnych lub przez nabywanie przedsiębiorstwa bankowego. Sprawowanie nadzoru na bazie skonsolidowanej zapewniają natomiast przepisy rozdz. 11b – Nadzór skonsolidowany. Warto w tym momencie zaznaczyć, że zakres regulacji przepisów art. 113-120 pokrywa się częściowo z unormowaniami rozdz. 11b. Dzieje się m.in. tak dlatego, że rozwiązania przyjęte w rozdz. 11b przygotowywane były przy założeniu, że skreślone zostaną przepisy art. 113-120. Jednak propozycja ich skreślenia nie została przyjęta, ponieważ nie wynikała bezpośrednio z regulacji unijnych. Utrzymanie mocy obowiązującej tych przepisów może doprowadzić do sytuacji, w której banki krajowe, które zdecydują się na powołanie grupy na podstawie przepisów art. 113-120 objęte będą równolegle unormowaniami tych przepisów i postanowieniami rozdz. 11b, z trudnymi do określenia w tym momencie skutkami dla praktyki stosowania tych przepisów.

pkt 72

Proponowana zmiana brzmienia ust. 2 w art. 122 ma na celu pozostawienie umowie zrzeszenia określenia stosunków łączących jego członków.

pkt 73

Nowe brzmienie art. 124 i art. 124a zawierają unormowania uwzględniające uwarunkowania wynikające z przepisów Kodeksu spółek handlowych i Prawa spółdzielczego oraz specyficzną pozycję banku jako uczestnika procesu łączenia. Projekt jednoznacznie przesądza, że banki mogą łączyć się tylko między sobą i że połączenie to może się odbywać wyłącznie przez przejęcie tzn. przez przeniesienie całego majątku banku przejmowanego na bank przejmujący za udziały albo akcje, które bank przejmujący wydaje członkom albo akcjonariuszom banku przejmowanego. Łączenie banków będzie podlegało kontroli KNB. Projekt zakłada, że wymagane będzie uzyskanie zgody KNB. Zgodnie z projektem, Komisja odmawiać będzie wyrażenia zgody, jeżeli połączenie może okazać się niekorzystne dla ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem.

pkt 74

„Nowe” przepisy art. 124b i art. 124c są niejako kontynuacją rozwiązań przyjętych w art. 124 i art. 124a. Przesądza one, że nabycie przedsiębiorstwa bankowego przez bank wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego (nie dotyczy to przypadków zbycia przedsiębiorstwa bankowego w czasie postępowania upadłościowego) i że banki w formie spółki akcyjnej nie podlegają podziałowi. Wprowadzony zakaz podziału banków ma na celu ustabilizowanie rynku z punktu widzenia ochrony deponentów, a ponadto zgodny jest z zasadą, że prowadzić działalność bankową mogą tylko podmioty posiadające licencję.

Konieczność wprowadzenia do przepisu pojęcia „zorganizowanej części” wynika z doświadczeń praktyki nadzoru bankowego i ma na celu jednoznaczne przesądzenie, że nabycie takiej części również wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego.

pkt 75

Art. 125 jest zbędny z uwagi na zakres podmiotowy ustawy o łączeniu i grupowaniu niektórych banków w formie spółki akcyjnej przepisy tej ustawy w zasadzie nie mogą być stosowane.

pkt 76

Zmiany w art. 127 polegają na:

- a) doprecyzowaniu struktury funduszy podstawowych w zakresie tzw. wyników przejściowych (wynik w trakcie zatwierdzania i wynik bieżącego okresu). Zmiana ta wynika z uzgodnień ze środowiskiem bankowym. Umożliwia ona zaliczanie wyników przejściowych do funduszy podstawowych. Rozwiązanie to jest zgodne z art. 34 ust. 2 pkt 2 Dyrektywy 2000/12/WE,
- b) wprowadzeniu w ust. 6 uprawnienia Komisji Nadzoru Bankowego do udzielania zgód na rozstrzygnięcia specjalne określone w ust. 5. Rozstrzygnięcia te mają dotyczyć sytuacji, w których bank realizuje program naprawczy lub też przejmuje inny bank zagrożony upadłością lub likwidacją. Zgoda Komisji Nadzoru Bankowego na ograniczenie pomniejszych funduszy własnych dla celów określania limitów koncentracji zaangażowań (zwiększenie podstawy obliczania limitów) ma na celu ułatwienie prowadzenia działalności operacyjnej omawianym bankom, przy zachowaniu konieczności przestrzegania innych norm nadzorczych. Ustawowe upoważnienie KNB wyeliminuje wątpliwości co do zakresu kompetencji tego organu.

pkt 77

Zmiany w art. 128 sprowadzają się do następujących elementów:

W normie adekwatności kapitałowej (ust. 1 pkt 2) wyeliminowano pomniejszenia funduszy własnych o przekroczenie progu koncentracji kapitałowej. Zostaną one zastąpione odpowiednim wymogiem kapitałowym określonym w akcie wykonawczym (uchwała KNB w sprawie wymogów kapitałowych). Rozwiązanie to pozwala na traktowanie w sposób jednolity:

- wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz
- pomniejszych funduszy własnych – ze swej natury stanowią one także wymóg utrzymywania pełnego pokrycia kapitałowego.

W ten sposób wielkości relatywizowane w normie adekwatności kapitałowej (fundusze własne i suma wymogów kapitałowych) będą miały jednorodny charakter. Oczekuje się, że uczytelnia to omawianą normę i ułatwi jej interpretację. Modyfikacja ta nie stanowi zmiany merytorycznej i jest równoważna dotychczasowemu rozwiązaniu. Wynika ona z dyskusji z przedstawicielami banków w trakcie wdrażania nowych rozwiązań w zakresie rachunku funduszy własnych i rachunku adekwatności kapitałowej.

Zmiany wprowadzone w ust. 2 i ust. 3 pkt 2 wynikają z konieczności przeniesienia do ustawy pewnych szczególnych rozwiązań, które dotychczas określone były w akcie wykonawczym. W szczególności chodzi o zastosowanie modeli statystycznych do obliczania wymogów kapitałowych oraz możliwość wydawania przez KNB zgod na stosowanie tych modeli.

Dyrektywa 93/6/EC w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych w sposób ogólny określa obszary dopuszczalnego stosowania modeli statystycznych oraz wymaga ich zatwierdzenia przez kompetentne władze nadzorcze. Zdecydowano się na ogólne ustawowe upoważnienie Komisji Nadzoru Bankowego do określenia tych obszarów oraz określenia warunków, których spełnienie umożliwi udzielanie zgody, ze względu na nadmierną szczegółowość regulowanej materii, różnorodność możliwych metod oraz zmieniające się standardy międzynarodowe (np. obecnie Komitet Bazylejski projektuje dopuszczenie metod statystycznych w zakresie ryzyka kredytowego). Precyzyjne określenie wszelkich możliwych metod statystycznych oraz warunków ich stosowania z pewnością nie jest możliwe na poziomie aktu rangi ustawy, choćby z powodu konieczności zachowania pewnego stopnia jej ogólności i przejrzystości (np. wymogi jakościowe wymagałyby określenia szczegółowych kryteriów i metod pomiaru).

pkt 78

Proponowany przepis art. 128c stanowi wykonanie jednej z 25 Zasad Efektywnego Nadzoru Bankowego. Zgodnie bowiem z 5 zasadą bazylejską nadzorcy bankowi muszą mieć prawo do ustanawiania kryteriów rozpatrywania większych zakupów czy inwestycji banku oraz do upewniania się, czy instytucje powiązane lub struktury nie narażają banku na nadmierne ryzyko lub nie utrudniają efektywnego nadzoru. W niektórych okolicznościach nadzorcy powinni wymagać zawiadomienia lub uzyskiwania wyraźnego zezwolenia przed dokonywaniem pewnych nabytków lub inwestycji.

pkt 79

Zmiana brzmienia art. 130 ma na celu uczynienie go bardziej czytelnym oraz doprecyzowanie zasad tworzenia rezerwy na ryzyko ogólne i jej relacji z rezerwami celowymi i funduszem ryzyka ogólnego. Przepis określający pomniejszanie podstawy obliczania rezerwy na ryzyko ogólne o kwotę kredytów i pożyczek zaklasyfikowanych

do kategorii straconych na koniec poprzedniego roku obrotowego uprości sposób liczenia tej rezerwy (należności zaklasyfikowane jako stracone stanowią bardziej jednorodną całość, podczas gdy dotychczasowe pomniejszenia o należności na które utworzono 100% rezerwę celową mogły obejmować szerszy zakres należności). W praktyce można spotkać się z różnymi interpretacjami obowiązującego brzmienia art. 130, zarówno ze strony banków, jak i innych instytucji, dotyczącymi pomniejszenia odpisu na rezerwę na ryzyko ogólne zawartego w obowiązującym przepisie. Można go bowiem rozumieć na trzy sposoby:

- odejmujemy 100% wartości wszystkich kredytów i pożyczek, na które utworzono jakiegokolwiek rezerwy celowe (pod obserwacją, poniżej standardu, wątpliwe, stracone),
- pomniejszamy tylko o kredyty i pożyczki zaklasyfikowane do kategorii stracone,
- pomniejszamy o wszystkie kredyty i pożyczki, na które bank utworzył 100% rezerwę celową.

Zmiana (w stosunku do obowiązującego brzmienia) ust. 3 powinna ułatwić bankom tworzenie rezerwy na ryzyko ogólne, ponieważ będą mogły wybrać częstotliwość dokonywania odpisów. Do momentu zatwierdzania odpisu z zysku za rok poprzedni na fundusz ryzyka ogólnego będą mogły wykorzystywać prognozy zawarte w planie finansowym określające wartości tego odpisu.

pkt 80

Zmiana w art. 131 ust. 1 wynika z konieczności uwzględnienia w normie określającej zakres podmiotowy nadzoru sprawowanego przez KNB, skutków wejścia w życie – z dniem uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej – przepisów dotyczących funkcjonowania instytucji kredytowych na polskim rynku usług bankowych, który stanie się elementem jednolitego w ramach Unii rynku finansowego.

Dodany ust. 5 precyzuje, że tryb wykonywania czynności kontrolnych nad podmiotami działającymi w holdingach, a nie podlegających bezpośredniej kontroli KNB, realizuje się na podstawie porozumień między KNB a właściwymi organami nadzoru.

pkt 81

Pakiet przepisów nowelizujących regulacje zawarte w art. 133 i w następnych przepisach rozdziału 11 ustawy konsumuje dotychczasowe doświadczenia nadzoru bankowego po zmianach o charakterze organizacyjnym i w zakresie kompetencji administracyjnego oddziaływania na banki dokonanych obowiązującą ustawą. Dodatkowo pakiet ten uwzględnia rozwiązania przewidziane w 25 Zasadach Efektywnego Nadzoru Bankowego Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego, zwłaszcza zasady 1, 7, 8 i 13.

Zmiany w art. 133 dotyczą:

- skorygowania i sprecyzowania charakteru czynności nadzoru, o których mowa w ust. 2,
- dodania ust. 4 odnoszącego się do odpowiedzialności za szkody wynikłe z działań lub zaniechań, pozostających w związku z działalnością KNB.

Wspomniany „nowy” ust. 4 zapewnić ma ochronę prawną dla nadzorców bankowych. Problem braku w ustawie przepisów dotyczących tej ochrony był m.in. podnoszony przez Komisję Europejską oraz Międzynarodowy Fundusz Walutowy w trakcie dokonywania oceny efektywności polskiego nadzoru bankowego.

pkt 82

Zmiana w art. 135 ma na celu zapewnienie realnej skuteczności instrumentu, o którym mowa w tym przepisie, czyli zlecenia biegłym rewidentom zbadania prawidłowości i rzetelności sprawozdań finansowych sporządzanych przez bank, kontroli ksiąg rachunkowych, analizy portfela kredytowego oraz dokonania czynności nadzoru, o których mowa w ust. 2. Obecne brzmienie tego przepisu nie daje organowi nadzoru bankowego możliwości wpływania na wybór biegłego rewidenta, który powoływany jest w celu zbadania stwierdzonych przez Komisję Nadzoru Bankowego nieprawidłowości w przeprowadzonym audycie na zlecenie banku. W konsekwencji art. 135 ust. 1 w obowiązującym brzmieniu rodzi niebezpieczeństwo, że ocena badanych obszarów działalności banku nie będzie wiarygodna, skoro wyłącznie do banku należy decyzja o wyborze biegłego rewidenta, którego zadaniem jest sprawdzenie, czy audyt dokonany uprzednio również na zlecenie banku został prawidłowo przeprowadzony.

pkt 83

Zmiany w art. 137 dotyczące pkt 1, pkt 1a, pkt 4 i pkt 5 są skutkiem wcześniej skomentowanych zmian proponowanych w projekcie.

I tak odpowiednio:

- zmiana dotycząca pkt 1 jest skutkiem proponowanych w projekcie zmian dotyczących art. 22a i art. 22b,
- propozycja dodania pkt 1a i pkt 4 nawiązują do proponowanych w projekcie przepisów art. 6a-6d.

„Nowy” pkt 5 „usankcjonować” ma wydawanie przez Komisję Nadzoru Bankowego wytycznych prawidłowego postępowania dla banków.

pkt 84

W obowiązującym stanie prawnym brak jest podstaw prawnych do wymagania od banków, aby dla potrzeb liczenia wszelkich norm ostrożnego działania, nałożonych ustawami i regulacjami wydanymi przez KNB, banki brały pod uwagę kurs średni NBP, co jest przez nadzór mimo to wymagane. Tylko niektóre szczegółowe przepisy prawa bankowego zawierają wyraźny wymóg stosowania kursu średniego NBP, tj. dotyczące kapitału założycielskiego (art. 32), kredytów, pożyczek, gwarancji i poręczeń dla podmiotów powiązanych z bankiem (art. 79) oraz funduszy własnych banków spółdzielczych (art. 172). Proponowany w projekcie przepis art. 137a wprowadzi jasny i wyraźny wymóg i będzie wypełnieniem aktualnej luki.

pkt 85

Zmiany w art. 138 zapewnić mają pełną skuteczność działań podejmowanych przez KNB.

Pominięcie w obecnie obowiązującym brzmieniu ust. 3 nierealizowania przez bank nakazów, o których mowa w ust. 2, zawartych wśród przesłanek podjęcia przez KNB środków nadzoru wydaje się oczywistym przeoczeniem, które jednak w wymiarze praktycznym może poważnie utrudnić stosowanie tych środków. Dlatego też projekt proponuje uzupełnienie ust. 2 o zapis stwarzający podstawę do zastosowania środków nadzoru określonych w ust. 3.

Zmiana brzmienia ust. 4 pkt 1 i ust. 5 ma charakter legislacyjny i związana jest z dodaniem art. 22a-22c.

Zmiana brzmienia ust. 7 jest skutkiem proponowanych w projekcie zmian w przepisach rozdziału 11b Nadzór skonsolidowany.

pkt 86

Zmiana w art. 139 ma na celu zwiększenie skuteczności zaleceń wydawanych przez KNB zgodnie z art. 138 ust. 1. W obowiązującym stanie prawnym art. 139 ust. 1 pkt 3 nie wymienia zaleceń. Skuteczność tego instrumentu należy oceniać z punktu widzenia jego charakteru – zalecenia nie są wydawane w drodze decyzji administracyjnych. Nowela przesądza, że o ile bank uznaje zalecenia za właściwe powinien je realizować niezwłocznie – w obowiązującym stanie prawnym nie sprecyzowano terminu realizacji zaleceń, co może istotnie utrudnić stosowanie przez KNB środków nadzoru na podstawie art. 138 ust. 3 w razie nie realizowania przez bank zaleceń Komisji.

pkt 87-88 i pkt 90-91

Zmiany w art. 140a, art. 140b, art. 141a i art. 141b sprowadzają się do zgodnego z rozstrzygnięciami Dyrektywy 2000/12/WE poszerzenia obowiązków informacyjnych KNB wobec Komisji Europejskiej i właściwych władz nadzorczych innych państw o działaniach podejmowanych na podstawie przywołanych tu przepisów.

Zmiana w zdaniu wstępnym art. 140a polega na rozszerzeniu obowiązku zasięgnięcia przez Komisję Nadzoru Bankowego opinii właściwych władz nadzorczych państwa członkowskiego również w przypadku wydawania zezwolenia na nabycie pakietu akcji, o którym mowa w art. 25 ustawy – Prawo bankowe. Poprzednia nowelizacja ustawy – Prawo bankowe wprowadziła obowiązek KNB zasięgnięcia takiej opinii jedynie w sytuacji wydawania zezwolenia na utworzenie banku. Uzupełnienie przepisu jest konieczne, bowiem właścicielem banku staje się nie tylko przez uzyskanie licencji na utworzenie banku, ale także przez nabywanie jego akcji w obrocie wtórnym, zatem informacja (w formie opinii) właściwych władz nadzorczych państwa członkowskiego, w którym siedzibę ma przyszły właściciel banku, powinna być uzyskiwana w obydwu przypadkach.

Natomiast zmiana w art. 140b, który dotyczy obowiązków informacyjnych KNB wobec Komisji Europejskiej, ma na celu stworzenie przepisu o charakterze generalnym,

który będzie obejmował wszystkie przypadki przewidziane w poszczególnych przepisach Dyrektywy 2000/12/WE. Obecne brzmienie przepisu ustawy enumeratywnie wymienia takie sytuacje, przez co istnieje możliwość pominięcia przypadku, który będzie wymagać powiadomienia KE przez KNB, a nie został wyszczególniony.

pkt 89

Zmiana w art. 141 ust. 1 sprowadza się do włączenia do wymienionych w tym przepisie przesłanek „niewykonania obowiązków, o których mowa w przepisach zawartych w rozdziale 11b”.

pkt 92

Zmiana w art. 141e ust. 1 pkt 3 jest wynikiem zmiany brzmienia art. 71 zawierającego w nowym brzmieniu normę ostrożnościową określającą limit zaangażowań.

Zmiana brzmienia pkt 6 spowodowana jest posługiwaniem się w projekcie pojęciem „system kontroli wewnętrznej”.

Dodanie w ust. 1 pkt 8 ma na celu wyraźne określenie, że KNB wymienia informacje z organami nadzorczymi innych państw dotyczące w szczególności środków podjętych w ramach nadzoru. Zmiana ta ma na celu uwzględnienie uwag Komisji Europejskiej dotyczących zakresu informacji przekazywanych organom nadzoru.

pkt 93

Nowe brzmienie rozdziału 11b jest wynikiem szeregu istotnych zmian wprowadzonych do przepisów tego rozdziału. Ilość i charakter tych zmian sprawia, że z uwagi na wymogi techniki prawodawczej projekt zawiera nowe brzmienie wspomnianego rozdziału 11b ustawy.

Część wprowadzonych zmian wynika z postulatów i uwag zgłoszonych przez Komisję Europejską.

Do tych zmian należy zaliczyć wprowadzenie instytucji, dotychczas nieznaną na gruncie obowiązującego stanu prawnego – rejestru holdingów, który zgodnie z projektem prowadzić ma Komisja Nadzoru Bankowego. Regulacje dotyczące prowadzenia rejestru grup bankowych są znane w innych państwach UE, przewiduje je m.in. prawo włoskie. Rejestr grup z udziałem banków pozwoli na efektywne

wykonywanie nadzoru skonsolidowanego, prowadzenie pełnej i na bieżąco aktualizowanej ewidencji podmiotów wchodzących w skład grupy bankowej.

Ponadto wprowadzony został przepis (art. 141k) umożliwiający przekazywanie informacji między poszczególnymi podmiotami wchodzącymi w skład holdingu, w którym nie działa bank krajowy. Władze nadzorcze innych państw UE otrzymały także możliwość uzyskiwania i weryfikacji informacji od podmiotów znajdujących się na terytorium Polski, które wchodzi w skład holdingu z udziałem instytucji kredytowej. Powyższe przepisy powinny ułatwić i wzmocnić współpracę poszczególnych nadzorów przy wykonywaniu nadzoru skonsolidowanego.

Inne zmiany wynikają z dotychczasowej analizy funkcjonowania w praktyce przepisów dotyczących nadzoru skonsolidowanego.

W tym zakresie przede wszystkim poszerzony został katalog struktur organizacyjnych, w których uczestnictwo banku sprawia, że bank ten objęty jest nadzorem skonsolidowanym. Zgodnie z projektem, strukturami tymi są:

- holding bankowy,
- holding bankowy zagraniczny,
- holding finansowy,
- holding mieszany,
- holding hybrydowy

definiowane w art. 4 w sposób wynikający ze zmian wprowadzonych projektem.

Ponadto zostały zmodyfikowane i złagodzone wymogi dotyczące przekazywania przez banki podlegające nadzorowi skonsolidowanemu jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych podmiotów wchodzących w skład holdingu. Komisja Nadzoru Bankowego otrzymała dodatkowe uprawnienie zwolnienia banku z całości lub części tych obowiązków, w zależności od potrzeb nadzorczych.

Projekt zachowuje zasadę, zgodnie z którą sprawowanie nad bankiem nadzoru skonsolidowanego nie wyłącza stosowania odpowiednich przepisów ustawy regulujących działalność banku jako podmiotu podlegającego nadzorowi indywidualnemu.

Tak jak w obowiązującym dotychczas stanie prawnym kompetencje nadzoru bankowego w ramach sprawowania nadzoru skonsolidowanego sprowadzają się do:

- prawa do uzyskiwania sprawozdań finansowych (zgodnie z art. 141g),
- powierzania inspektorom nadzoru bankowego dokonywania czynności kontrolnych w podmiotach działających w wymienionych wyżej holdingach oraz przedsiębiorstwach pomocniczych usług bankowych świadczących usługi na rzecz przedsiębiorstw działających w tych holdingach,
- prawa żądania od – mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – podmiotu dominującego w danym holdingu zlecenia wskazanemu przez Komisję biegłemu rewidentowi zbadania sytuacji finansowej podmiotów zależnych lub podmiotów posiadających bliskie powiązania z bankiem krajowym działającym w holdingu, w przypadku gdy w ocenie Komisji istnieją wątpliwości co do rzetelności zatwierdzonych sprawozdań lub gdy konieczne jest zbadanie związku gospodarczego z innym podmiotem,
- określenia przez Komisję Nadzoru Bankowego sposobu obliczania funduszy własnych, wymogów kapitałowych, współczynnika wypłacalności oraz limitów koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, uwzględniając działanie banków w wymienionych wyżej holdingach.

pkt 94

Podobnie jak w przypadku zmian przepisów rozdziału 11 ustawy – Nadzór bankowy, nowelizacja rozwiązań zawartych w rozdziale 12 jest wynikiem dotychczasowych doświadczeń i analiz dotyczących stosowania procedur w tym rozdziale unormowanych. Dodatkowo niektóre z proponowanych w projekcie zmian mają na celu implementację postanowień Dyrektywy 2001/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych.

„Nowe”, proponowane w projekcie brzmienie art. 142 ust. 4 wprowadza zasadę, zgodnie z którą w okresie realizacji przez banki działań naprawczych, banki te nie dokonują wypłat z zysków w formie dywidendy, a wszelkie wygenerowane nadwyżki finansowe przeznaczone są na pokrycie strat i zwiększenie funduszy własnych. Obowiązujące brzmienie tego przepisu ustanawia dla banku, w którym powstała strata bilansowa, wymóg uzyskania zezwolenia KNB na połączenie z innym bankiem.

Kwestie łączenia się banków, zgodnie z projektem, mają być kompleksowo potraktowane w art. 124 i 124a (patrz pkt 71).

pkt 95

Zmiana w art. 143 w ust. 1, polegająca na skreśleniu pkt 1 wynika z tego, że przewidziany w tym przepisie instrument w postaci zakazu wypłat z zysków banku za poprzedni rok, a także nakazu przekazania określonej części lub całości zysku na powiększenie funduszy własnych, z jednej strony, w znacznej części powiela instrument wymieniony w art. 138 ust. 2 (zgodnie z którym KNB może m.in. nakazać bankowi wstrzymanie wypłat z zysku), z drugiej zaś – w części dotyczącej nakazu powiększenia funduszy własnych – de facto skierowany jest do walnego zgromadzenia, a nie zarządu reprezentującego bank.

Wprowadzenie ust. 2a wynika z potrzeby wprowadzenia do ustawy przepisów mających charakter *lex specialis* w stosunku do postanowień Kodeksu spółek handlowych dotyczących długości zawieszenia obrad walnego zgromadzenia.

pkt 96

Zmiany w art. 144 ust. 3 i dodanie ust. 3a i 3b mają na celu doprecyzowanie charakteru wniesienia przez kuratora sprzeciwu wobec uchwał i decyzji zarządu i rady nadzorczej.

Skreślenie zdania pierwszego w art. 144 ust. 5 jest skutkiem zmiany w art. 11 ust. 3, zgodnie z którą decyzje KNB i Prezesa NBP są natychmiast wykonalne.

„Nowe” ust. 9-11 mają doprecyzować sytuację prawną kuratora nadzorującego wykonywanie programu naprawczego przez bank. Zgodnie z projektem przesądzona zostanie kwestia odwołania kuratora przez KNB, jego prawa do urlopu wypoczynkowego oraz zaliczenia okresu pełnienia funkcji do okresów pracy i innych, od których zależy uzyskanie uprawnień pracowniczych.

pkt 97

Zmiana w art. 145 ust. 2 ma na celu jednoznaczne przesądzenie statusu organów statutowych banku po ustanowieniu zarządu komisarycznego. Na tle obecnego brzmienia tego przepisu powstaje zwłaszcza wątpliwość co do statusu rady nadzorczej banku, której kompetencje (a nie sama rada) zostają zawieszane na czas trwania zarządu komisarycznego. Powstaje zatem sytuacja, w której rada nadzorcza

banku formalnie działa, chociaż jej kompetencje są zawieszona, co daje jej członkom podstawę do domagania się wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w tym organie od banku, który realizuje program postępowania naprawczego. Proponowane rozwiązanie przesądza, że rada nadzorcza zostaje zawieszona, zachowując jednak przysługujące jej, zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 145 ust. 4, prawo wniesienia skargi od decyzji o ustanowieniu zarządu komisarycznego.

Projektowany ust. 2a, który wyposaża zarząd komisaryczny w kompetencje do zamknięcia ksiąg rachunkowych, sporządzenia sprawozdania finansowego banku na dzień wyznaczony przez Komisję Nadzoru Bankowego oraz do podjęcia uchwały o pokryciu straty za okres kończący się w tym dniu oraz straty za lata ubiegłe, ma na celu umożliwienie sprawnego rozpoczęcia procesu restrukturyzacji banku.

pkt 98

Zmiana w art. 147 ust. 1 pkt 2 uwzględnia charakter uprawnień KNB wynikających z art. 147, które to uprawnienia pozostają w bezpośrednim związku z kompetencjami posiadanymi na etapie tworzenia banku, które to kompetencje obejmują zezwolenie na utworzenie banku i (zgodnie z projektem) prowadzenie przez bank działalności.

pkt 99-101

Zmiany w art. 148, 149 i 153 mają na celu usunięcie niespójności między przepisami regulującymi sytuację organów statutowych banku po wprowadzeniu zarządu komisarycznego, podjęcia decyzji w sprawie likwidacji banku i udziału w postępowaniu w sprawie ogłoszenia upadłości banku a przepisami prawa bankowego i Kodeksu spółek handlowych. Zmiany w art. 148 ust. 1 oraz w art. 153 ust. 2, polegające na uzupełnieniu tych przepisów sformułowaniami „z zastrzeżeniem art. 147 ust. 3” usuwają niezgodność z art. 147 ust. 3, wskazując, że mimo zawieszenia rada nadzorcza zachowuje uprawnienie do wniesienia skargi od decyzji, o której mowa w art. 147 ust. 1 i 2.

Proponowany „nowy” ust. 3 w art. 148 stanowi *lex specialis* wobec regulacji Kodeksu spółek handlowych, zgodnie z którą przejęcie następuje z dniem dokonania wpisu we właściwym rejestrze. Wprowadzenie tej regulacji jest uzasadnione potrzebą zapewnienia szybkości postępowania restrukturyzacyjnego banku.

Natomiast treść dotychczasowego art. 148 ust. 3 została przeniesiona do dodanego w art. 149 ust. 3, który został uzupełniony o wymóg przekazania również bilansu zweryfikowanego przez biegłego rewidenta.

pkt 102-104

Zmiany w punktach 102-104 zawierają rozwiązania, których celem jest implementacja postanowień przywoływanej wcześniej Dyrektywy 2001/24 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych.

pkt 105

Przez zmianę w art. 158 ust. 5 i 6, projekt proponuje umożliwienie KNB ustanowienia zarządu komisarycznego w banku, którego działalność została zawieszona ze względu na zaistnienie sytuacji niewypłacalności banku. Rozwiązanie to zapewnić ma skuteczne zapobieganie ewentualnym działaniom pogarszającym sytuację banku i jego wierzycieli przed przejściem przez inny bank lub ogłoszeniem upadłości. Projekt proponuje, aby decyzja Głównego Inspektora Nadzoru Bankowego o zawieszeniu działalności banku nadal nie podlegała zaskarżeniu. Decyzja ta i tak podlega pośredniej weryfikacji:

- sądowej, w przypadku złożenia przez KNB wniosku o ogłoszenie upadłości banku,
- w drodze postępowania administracyjnego, w przypadku podjęcia przez KNB decyzji o przejściu banku, którego działalność została zawieszona, decyzja taka (o przejściu) podlega zaskarżeniu na zasadach ogólnych.

pkt 106

Zmiana w art. 159 wynika z uznania za nieuzasadnione ograniczenia zakresu prowadzenia windykacji przez bank w zawieszeniu do wcześniej udzielonych kredytów, pożyczek pieniężnych lub akredytyw.

pkt 107

Zmiana w art. 169 ma na celu jednolite uregulowanie kwestii uprawnień członków władz banku dotyczących wypłaty odpraw pieniężnych i wynagrodzeń za okres po rozwiązaniu stosunku pracy w związku z ustanowieniem zarządu komisarycznego, przejściem, likwidacją lub upadłością banku.

pkt 108

Rozszerzenie w art. 171 odpowiedzialności karnej na reklamowanie własnej działalności w obszarach zastrzeżonych dla banków prowadzonej bez wymaganego zezwolenia jest warunkiem stabilności i bezpieczeństwa polskiego systemu finansowego. Dodanie ust. 5a związane jest ze zmianą art. 104, polegającą na wyłączeniu spod rygorów tajemnicy bankowej ujawniania faktu przekazywania informacji Policji (art. 104 ust. 4). Pojawiła się w związku z tym konieczność określenia sankcji za niedochowanie tej tajemnicy.

Artykuł 2

Zmiany w kodeksowej regulacji umowy rachunku bankowego wynikają z proponowanych w projekcie zmian przepisów ustawy – Prawo bankowe dotyczących rachunków bankowych.

Artykuł 3

Zmiana w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji ma na celu umożliwienie dokonywania egzekucji z rachunku wspólnego, którego posiadaczami nie są małżonkowie ani wspólnicy spółki cywilnej, a dłużnikiem jest tylko jeden z posiadaczy tego rachunku.

Artykuł 4

Zmiana w ustawie o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym ma charakter legislacyjny i spowodowana jest zmianą numeracji odpowiednich artykułów ustawy – Prawo bankowe.

Artykuł 5

Art. 5 zawiera przepis, którego celem jest wdrożenie do polskiego systemu prawnego postanowień Dyrektywy 97/5 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 1997 r. o przelewach transgranicznych.

Artykuł 6

Zmiana w ustawie o opłacie skarbowej ma na celu ujednolicenie pojęć używanych w tej ustawie i w prawie bankowym. Ustawa o opłacie skarbowej posługuje się pojęciem „wyrażenie zgody na utworzenie banku”. Natomiast ustawa – Prawo

bankowe używa pojęcia „udzielenie zezwolenia”. W związku z powyższym, aby uniknąć rozbieżności, należy ujednoczyć oba pojęcia.

Zmiana w części IV ust. 30 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej związana jest ze zmianami dokonanyymi w ustawie – Prawo dewizowe. Ponieważ podmioty, które uzyskały upoważnienie Prezesa NBP do dokonywania skupu i sprzedaży walut obcych i dewiz mogą do dnia 30 czerwca 2004 r. przekształcić taką działalność w działalność kantorową przez uzyskanie zezwolenia na jej prowadzenie. W celu nieobciążania tych podmiotów dodatkowymi kosztami w związku z takim przekształceniem proponuje się zwolnienie takich zezwoleń od opłaty skarbowej. Proponowana regulacja nie wywoła skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego ani nie spowoduje zwiększenia ich wydatków bądź zmniejszenia dochodów. Wymóg uzyskania zezwolenia wprowadzono jedynie w celu umożliwienia przekształcenia już prowadzonej działalności i dalszego jej kontynuowania jako działalności kantorowej.

Artykuł 7

Art. 7 zawiera przepisy dostosowujące przepisy ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających do – zmienionych projektem – przepisów ustawy.

Artykuł 8

Zmiany w art. 33 i 39 ustawy – Prawo dewizowe oraz dodanie do tej ustawy art. 40a mają na celu objęcie banków pośredniczących w obrocie dewizowym (międzynarodowych przekazach i rozliczeniach) kontrolą Narodowego Banku Polskiego i w określonych przypadkach – nadzorem Komisji Nadzoru Bankowego, w zakresie wykonywania procedur określonych w art. 26 i 27 ustawy – Prawo dewizowe i zapewnienie w ten sposób przestrzegania tych procedur przez banki.

Zmiany w art. 58 zmierzają do jednoznacznego uregulowania statusu tzw. kas walutowych pod rządami nowego Prawa dewizowego. Zgodnie z proponowanymi regulacjami podmioty, które uzyskały upoważnienie Prezesa Narodowego Banku Polskiego na dokonywanie skupu i sprzedaży walut obcych i dewiz mogą do dnia 30 czerwca 2004 r. przekształcić taką działalność w działalność kantorową przez uzyskanie zezwolenia na jej prowadzenie.

Artykuł 9

Zmiany w ustawie o elektronicznych instrumentach płatniczych mają na celu doprecyzowanie kwestii zastępstwa procesowego posiadacza bądź akceptanta, którzy są pokrzywdzonymi w postępowaniu karnym. Zgodnie z projektem, posiadacz i akceptant mogą upoważnić odpowiednio wydawcę lub agenta rozliczeniowego do reprezentowania jego interesów jako pokrzywdzonego w postępowaniu karnym. W takim przypadku upoważniony podmiot powinien działać z zachowaniem najwyższej staranności. Projekt rozstrzyga również kwestię kolizyjną – w przypadku gdy ten sam podmiot będzie upoważniony przez dwie lub więcej osób do reprezentowania ich praw, a interesy tych osób są sprzeczne – wydawca lub akceptant traci prawo do reprezentowania tych osób.

Artykuły 10 i 11

Zmiany spowodowane są zmianami legislacyjnymi w odpowiednich przepisach projektu.

Artykuł 12

Nowelizacja ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej pozwala na rezygnację przez organ nadzoru z wymogu znajomości języka polskiego, jeżeli pozwalają na to względy ostrożnościowe, obejmujące w szczególności zakres działalności zakładu ubezpieczeń.

Artykuły 13, 14, 15, 16, 17 i 19

Art. 13, 14, 15, 16, 17 i 19 zawierają przepisy przejściowe, określające odpowiednio:

- okresy dostosowania się banków do przepisów regulujących wykorzystanie outsourcingu,
- okresy dostosowania przez banki postanowień statutów do przepisów ustawy,
- ważność polecenia wypłaty na wypadek śmierci posiadacza rachunku, złożonego w banku przez posiadacza rachunku przed dniem wejścia w życie ustawy,
- realizację obowiązku przekazywania KNB skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- zachowanie w mocy dotychczas obowiązujących rozporządzeń do ustawy,

- sytuację prawną banków i oddziałów banków zagranicznych w związku ze zmianami wprowadzonymi w ustawie – Prawo dewizowe.

Artykuł 18

Przepis określa obowiązki oddziałów banków zagranicznych, które z dniem uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej staną się oddziałami instytucji kredytowych z państw Unii Europejskiej.

Artykuł 20

Artykuł określa datę wejścia ustawy w życie oraz wymienia przepisy ustawy, które wejdą w życie z dniem uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Przedmiotowy akt normatywny adresowany jest do banków oraz instytucji finansowych wykonujących działalność objętą zakresem przedmiotowym tej ustawy.

Celem wprowadzenia ustawy jest regulacja nowych zjawisk w systemie bankowym (m.in. outsourcing), wprowadzenie przepisów dostosowujących Prawo bankowe do przepisów innych ustaw (m.in. ustawy o podpisie elektronicznym i Kodeksu spółek handlowych) oraz wprowadzenie zmian konsumujących dotychczasowe doświadczenia wynikające ze stosowania obowiązujących przepisów.

Z przepisami ostatniej z trzech wymienionych grup zmian bezpośrednio powiązane są przepisy zmieniające Kodeks cywilny.

Dodatkowo projekt zawiera postanowienia korygujące przepisy ustawy, których materia objęta jest też bezpośrednio zakresem regulacji Dyrektywy 2000/12/WE oraz rozwiązania, których celem jest implementacja postanowień Dyrektywy 2001/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych.

Proponowane w projekcie zmiany ustawy uwzględniają też wymogi określone przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego w 25 Zasadach Efektywnego Nadzoru Bankowego.

Zmiany do ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających wynikają z konieczności jej dostosowania do zmienianych projektem postanowień Prawa bankowego.

Zmiana w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji ma na celu umożliwienie dokonywania egzekucji z rachunku wspólnego w sytuacji, gdy tylko jeden z posiadaczy konta jest dłużnikiem.

Zmiana w ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym spowodowana jest zmianami legislacyjnymi projektu.

Zmiana w ustawie z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej ma na celu zakończenie procesu wdrożenia do polskiego systemu prawnego postanowień Dyrektywy 97/5 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 1997 r. o przelewach transgranicznych.

Propozycja nowelizacji ustawy z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej ma na celu ujednoczenie używanych przez nią pojęć odnośnie zezwoleń do tych, którymi posługuje się prawo bankowe, a także związana jest ze zmianami dokonanymi w ustawie – Prawo dewizowe.

Zmiany do ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających wynikają z konieczności jej dostosowania do zmienianych projektem postanowień Prawa bankowego.

Nowelizacja ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe ma na celu objęcie banków pośredniczących w obrocie dewizowym kontrolą Narodowego Banku Polskiego i w określonych przypadkach nadzorem Komisji Nadzoru Bankowego.

Zmiana w ustawie z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych ma na celu doprecyzowanie kwestii zastępstwa procesowego posiadacza bądź akceptanta, którzy są pokrzywdzonymi w postępowaniu karnym.

Zmiany w ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze oraz ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego uwzględniają zmiany legislacyjne wprowadzone projektem.

Nowelizacja ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej dotyczy określenia wymogów językowych w sposób, który odpowiadałby opinii Komisji Europejskiej w tej kwestii.

Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został przygotowany w Narodowym Banku Polskim z udziałem ekspertów zewnętrznych i przekazany do Ministerstwa Finansów. Projekt był szeroko konsultowany zarówno ze środowiskiem bankowym reprezentowanym przez Związek Banków Polskich, Krajowy Związek Banków Spółdzielczych, jak również z podmiotami reprezentującymi pośredników finansowych (Konfederacja

Przedsiębiorstw Finansowych) oraz środowiska pracodawców (Konfederacja Pracodawców Polskich) i ochrony konsumentów (Federacja Konsumentów).

Głównym przedmiotem konsultacji były nowe instytucje, tj. outsourcing i sekurytyzacja. Przedstawione w projekcie rozwiązania są kompromisem, który stara się uwzględnić zgłoszone przez zainteresowane podmioty uwagi. Jednakże pojawiły się pewne rozbieżności dotyczące zakresu i trybu dostępu prokuratora do tajemnicy bankowej. W projekcie przyjęto, że prokurator na każdym etapie postępowania ma pełen dostęp do informacji objętych tajemnicą bankową na zasadach podobnych do tych jakie przysługują mu przy kontroli korespondencji. Stanowczo przeciwko takiemu rozwiązaniu oponują Narodowy Bank Polski i Związek Banków Polskich, według których prokurator może mieć pełen dostęp do tajemnicy bankowej jedynie na etapie postępowania ad personam, natomiast na etapie postępowania ad rem dostęp taki powinien odbywać się za zgodą sądu.

W trakcie prac zgłoszonych zostało też wiele postulatów wprowadzenia do projektu konkretnych rozwiązań, z których część została przyjęta, natomiast część z nich nie znalazła się w projekcie. Dotyczy to m.in.:

- uznania outsoursanta za podmiot posiadający bliskie powiązania z bankiem. W projekcie przyjęto, że podmiot taki będzie z mocy ustawy uznany za posiadający bliskie powiązania z bankiem. Związek Banków Polskich zaproponował natomiast, aby decyzja o uznaniu tego podmiotu za posiadający bliskie powiązania z bankiem była wydawana przez Komisję Nadzoru Bankowego,
- propozycji Związku Banków Polskich odnośnie rozszerzenia możliwości prowadzenia rachunków wspólnych na osoby prawne,
- nowelizacji art. 890 Kodeksu postępowania karnego odnośnie umożliwienia dokonywania egzekucji z rachunku wspólnego,
- wprowadzenia instytucji administratora hipoteki, tj. w sytuacji udzielenia kredytu przez dwa lub więcej banków, jeden z banków na podstawie umowy zawartej z pozostałymi bankami może zostać upoważniony do zabezpieczenia hipoteką wierzytelności przysługujących również pozostałym wierzycielom z tytułu wspólnie udzielonego kredytu lub pożyczki i do wykonywania we własnym imieniu, lecz na ich rachunek, wszelkich praw i obowiązków wierzyciela hipotecznego

z ustanowienia hipoteki, a także do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych (propozycja Narodowego Banku Polskiego),

- wprowadzenia przepisu przejściowego odnośnie ważności ustanowionych do dnia wejścia w życie, na mocy art. 95, hipotek (propozycja Związku Banków Polskich).

Projekt zawiera również zapisy dotyczące wymogów językowych stosowanych wobec banków (art. 22b ust. 3 pkt 4 i ust. 4 oraz art. 30 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 1a) i zakładów ubezpieczeń (art. 12 ustawy zmieniającej), które zostały uzgodnione z Komisją Europejską.

Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Wejście w życie ustawy nie spowoduje powstania kosztów lub obciążeń budżetowych.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie spowoduje żadnych istotnych zmian na rynku pracy.

Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

W tej części, która dotyczy nadzorczych norm ostrożnościowych ustawa zawiera rozwiązania w pełni wykorzystujące możliwości jakie dają rozwiązania zawarte w Dyrektywie 2000/12/WE w celu usunięcia jakichkolwiek instrumentów, które mogłyby tworzyć gorszą pozycję banków polskich w konkurencji z instytucjami kredytowymi z Unii Europejskiej w ramach jednolitego rynku.

Zmiany w zakresie regulacji ostrożnościowych dotyczą limitu koncentracji zaangażowań, struktury funduszy własnych i normy adekwatności kapitałowej. W zakresie limitu koncentracji zaangażowań rozszerzono zakres stosowania tego limitu, dostosowując go do norm unijnych (zaostrenie normy). W zakresie struktury funduszy własnych i normy adekwatności kapitałowej zmiany mają charakter doprecyzowujący.

Generalnie, zmiany przepisów ostrożnościowych mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa środków gromadzonych w bankach. W związku z tym oczekuje się

wzrostu zaufania do polskiego sektora bankowego, co powinno wpłynąć na zachowania klientów, tj. zwiększenie skłonności do oszczędzania i korzystania z usług polskich banków. Jednocześnie zmiany te mają na celu wyrównanie warunków konkurencyjności polskich banków z instytucjami kredytowymi Unii Europejskiej. Zmiany w zakresie regulacji ostrożnościowych nie będą mieć wpływu na rynek pracy.

Przez zmiany, które w ramach unormowań dotyczących poszczególnych form działalności bankowej zapewnią odpowiednią ochronę interesów klientów banków sprzyjać będzie skłonności do korzystania z usług krajowych instytucji bankowych. Z nowych instytucji, które są regulowane w projekcie, wpływ na działalność bankową, w tym jej rentowność, będą mieć outsourcing i sekurytyzacja. Wprowadzenie regulacji dotyczącej outsourcingu umożliwi zmniejszenie lub zracjonalizowanie kosztów działalności bankowej, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa banku. Natomiast wprowadzenie prawnych podstaw stosowania przez banki sekurytyzacji swoich wierzytelności powinno przyczynić się do poprawy struktury portfela kredytowego banków. Ponadto wprowadzenie regulacji nt. outsourcingu i sekurytyzacji powinno wyrównać gorszą pozycję banków polskich w konkurencji z instytucjami kredytowymi z Unii Europejskiej.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie przepisów ustawy nie spowoduje bezpośrednich zmian w sytuacji i rozwoju regionów.

Ocena skutków prawnych

W obszarach objętych celami wprowadzenia ustawy rozwiązania w niej przyjęte zapewnią ujęcie w ramy regulacji ustawowej nowych zjawisk w działalności bankowej, usunięcie podstaw kontrowersji interpretacyjnych związanych ze stosowaniem przepisów ustawy – Prawo bankowe oraz zakończą proces dostosowywania tej ustawy do regulacji Unii Europejskiej.

UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY PRAWO BANKOWE

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe zmierza do uregulowania nowych zjawisk w systemie bankowym (np.: outsourcing i sekurytyzacja), dostosowuje Prawo bankowe do przepisów innych ustaw oraz zawiera postanowienia korygujące niektóre przepisy tej ustawy, których materia objęta jest bezpośrednio uregulowaniami Dyrektywy 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. odnoszącej się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe.

Projekt ustawy wykazuje zasadniczą zgodność z postanowieniami ww. Dyrektywy. W szczególności modyfikacja definicji instytucji finansowej odpowiada postanowieniu Dyrektywy 2000/12/WE. Doprecyzowano definicję państwa członkowskiego, która ma obejmować również państwa należące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Państwa te na europejskim rynku usług finansowych są traktowane na równi z państwami członkowskimi UE.

W zakresie uregulowania usług outsourcingowych projekt zawiera jedno istotne postanowienie zgodnie z którym jedynie zawarcie umów o usługi outsourcingowe z przedsiębiorcą zagranicznym nie posiadającym siedziby na terytorium państwa członkowskiego UE wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego. Postanowienie to pozostaje w zgodności ze wspólnotową swobodą świadczenia usług.

Projekt ustawy rozszerza zakres informacji podawanych przez bank krajowy Komisji Nadzoru Bankowego i władzom nadzorczym państwa goszczącego o nazwiska osób przewidzianych do objęcia w oddziale stanowiska dyrektora oddziału i jego zastępcy co pozostaje w zgodności z Dyrektywą 2000/12/WE. Z kolei zmiana projektu wyłączająca świadczenie usług certyfikacyjnych z katalogu czynności, które krajowa instytucja finansowa będzie mogła wykonywać przez oddział lub transgranicznie na terytorium państwa goszczącego jest co prawda zgodna z załącznikiem I do Dyrektywy 2000/12/WE ale należy nadmienić, iż działalność taka będzie mogła być bez przeszkód wykonywana na zasadach ogólnych (swoboda świadczenia usług). Zmiana projektu dotycząca terminu rozpoczęcia działalności w ramach swobody świadczenia usług jest zgodna z Dyrektywą 2000/12/WE.

Projektowane zmiany dotyczą również poszerzenia obowiązków informacyjnych Komisji Nadzoru Bankowego wobec Komisji Europejskiej i właściwych władz nadzorczych innych państw. Pozostają one w zgodności z postanowieniami Dyrektywy 2000/12/WE.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER
Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DII- 3123 /03/ tk-ms

Warszawa, 24.08.03

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady
Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, z prawem Unii Europejskiej wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (DZ. U. Nr 106 poz. 49), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe (pismo nr RM-10-157-03), pozwalam sobie wydać następującą opinię:

- I. Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe zmierza do uregulowania nowych zjawisk w systemie bankowym (np: outsourcing i sekurytyzacja), dostosowuje Prawo bankowe do przepisów innych ustaw (np: ustawy o podpisie elektronicznym) oraz zawiera postanowienia korygujące niektóre przepisy tej ustawy, których materia objęta jest bezpośrednio uregulowaniami Dyrektyw 2000/12/WE w sprawie instytucji kredytowych oraz 2001/24/WE w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych.
- II. Projekt ustawy wykazuje zasadniczą zgodność z postanowieniami ww. wspólnotowych aktów prawnych. W szczególności modyfikacja definicji instytucji finansowej (art. 1 pkt 1) d) projektu) odpowiada postanowieniu art. 1 pkt 5 Dyrektywy

2000/12/WE. Z kolei dodanie w projekcie ustawy pojęć holding bankowy zagraniczny, holding krajowy i holding hybrydowy (art. 1 pkt 1) g), pomimo, iż pozostaje poza zakresem uregulowania Dyrektywy 2000/12/WE, jest dopuszczalne z punktu widzenia stosowanych przez ten akt prawny definicji holdingu finansowego i holdingu mieszanego (art. 1 pkt 21 i 22 Dyrektywy). W tym miejscu należy zauważyć, iż doprecyzowanie tych pojęć przez ustawodawcę (art. 1 pkt 1) f) projektu) jest dopuszczalne z punktu widzenia postanowień Dyrektywy 2000/12/WE. W art. 1 pkt 1) j) projektu umiejscowiono doprecyzowanie definicji państwa członkowskiego, która ma obejmować również państwa należące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Państwa te na europejskim rynku usług finansowych są traktowane na równi z państwami członkowskimi UE.

- III. W zakresie uregulowania usług outsourcingowych projekt zawiera jedno istotne postanowienie (art. 1 pkt 5) projektu w zakresie dotyczącym projektowanego art. 6d ust. 1), zgodnie z którym jedynie zawarcie umów o usługi outsourcingowe z przedsiębiorcą zagranicznym nie posiadającym siedziby na terytorium państwa członkowskiego UE wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego. Postanowienie to pozostaje w zgodności ze wspólnotową swobodą świadczenia usług.
- IV. Zmiany konkretyzujące zawarte art. 1 pkt 16) i 17) projektu dotyczące m.in. obligatoryjnej lub fakultatywnej podstawy odmowy wyrażenia zgody na powołanie w skład zarządu banku przez Komisję Nadzoru Bankowego mieszczą się w ogólnych ramach art. 6 ust. 1 Dyrektywy 2001/12/WE, który odnosi się jedynie do przesłanki dobrej reputacji. Dopuszczalne zatem jest skonkretyzowanie przestępstw, których popełnienie przez daną osobę uniemożliwia wydanie odpowiedniej zgody.
- V. Zmiany, o których mowa w art. 1 pkt 19)-22) projektu pozostają w zgodności z Tytułem II Dyrektywy 2000/12/WE dotyczącym wymogów w stosunku do instytucji kredytowych. W szczególności realizację w postanowieniach projektu znalazły art. 16 ust. 1 i 16 ust. 3 Dyrektywy. Prawidłowe, z punktu widzenia przepisów tego aktu prawnego, jest także zastosowanie kryteriów bankowych w odniesieniu do banków będących spółdzielniami osób prawnych. W związku z tymi postanowieniami pozostaje dodanie nowego art. 26c, który poszerza regulację Prawa bankowego na banki spółdzielcze będące spółdzielniami osób prawnych.
- VI. Projektowana ustawa reguluje również kwestię wymogu potwierdzonej znajomości języka polskiego, kwestionowanego przez Komisję Europejską, wobec kandydatów na członków zarządów banków i zakładów ubezpieczeń. Jeżeli chodzi o banki, to w projekcie ustawy przepisy regulujące tą materię znalazły się w art. 1 pkt 15) odnośnie brzmienia art. 22b ust. 3 pkt 4 i ust. 4 oraz w art. 1 pkt 22) projektowanej ustawy odnośnie brzmienia art. 30 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 1a, natomiast jeżeli chodzi o zakłady ubezpieczeń w art. 12) projektowanej ustawy. Projekt wskazanych przepisów został uzgodniony przez stronę polską i wspólnotową.
- VII. Zmiana zaproponowana w art. 1 pkt 31) projektu polegająca na rozszerzeniu zakresu informacji podawanego przez bank krajowy Komisji Nadzoru Bankowego i władzom nadzorczym państwa goszczącego o nazwiska osób przewidzianych do objęcia w oddziale stanowiska dyrektora oddziału i jego zastępcy pozostaje w zgodności z brzmieniem art. 20 ust. 1 d) Dyrektywy 2000/12/WE. Z kolei zmiana w art. 1 pkt 32) projektu wyłączająca świadczenie usług certyfikacyjnych z katalogu czynności, które krajowa instytucja finansowa będzie mogła wykonywać przez oddział lub transgranicznie na terytorium państwa goszczącego jest co prawda zgodna z załącznikiem I do Dyrektywy 2000/12/WE ale należy nadmienić, iż działalność taka będzie mogła być bez przeszkód wykonywana na zasadach ogólnych (swoboda świadczenia usług). Zmiana, o której mowa w art. 1 pkt 33) projektu dotycząca

terminu rozpoczęcia działalności w ramach swobody świadczenia usług jest zgodna z art. 20 ust. 5 Dyrektywy 2000/12/WE.

- VIII. Należy zauważyć, iż zmiana w art. 1 pkt 35) projektu dotycząca zwiększenia limitu polecenia zapłaty pozostaje bez związku z Rozporządzeniem 2560/2001 dotyczącym przelewów transgranicznych w walucie euro. Należy nadmienić, iż projektodawca w uzasadnieniu błędnie przywołał Dyrektywę 2450/2001.
- IX. Objęcie zakresem pojęć zaangażowanie i duże zaangażowanie także zaangażowań kapitałowych (art. 1 pkt 42) projektu) pozostaje w zgodności z postanowieniami Dyrektywy 2000/12/WE (Tytuł V, Sekcja 3).
- X. Zmiana, o której mowa w art. 1 pkt 76) projektu polegająca na doprecyzowaniu struktury funduszy podstawowych jest fakultatywnie dopuszczona przez art. 34 ust. 2 pkt 2) Dyrektywy 2000/12/WE.
- XI. Zmiany, o których mowa w art. 1 pkt 87-88 i 90-91 dotyczą poszerzenia obowiązków informacyjnych Komisji Nadzoru Bankowego wobec Komisji Europejskiej i właściwych władz nadzorczych innych państw. Pozostają one w zgodności z postanowieniami Dyrektywy 2000/12/WE. W szczególności nowe brzmienie art. 140b ust. 1 Prawa bankowego jest zgodne z art. 22 ust. 10 ww. Dyrektywy. Z kolei zmiany w art. 141a Prawa bankowego odpowiadają postanowieniom Tytułu III Dyrektywy.
- XII. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

Do wiadomości:

Andrzej Raczko
Minister Finansów

Zastępca Sekretarza Komitetu:
Intelektualnej Własności
Przemysłowej i Handlu
forrest

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie sposobu tworzenia, utrwalania, przekazywania, przechowywania i zabezpieczania, w tym przy zastosowaniu podpisu elektronicznego, dokumentów związanych z czynnościami bankowymi

Na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa sposoby tworzenia, utrwalania, przekazywania, przechowywania i zabezpieczania, w tym przy zastosowaniu podpisu elektronicznego, dokumentów związanych z czynnościami bankowymi, sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji.

§ 2.

Czynności, o których mowa w §1 wykonuje się w sposób zapewniający bezpieczeństwo obrotu oraz ochronę interesów banków i ich klientów.

§ 3.

Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:

- 1) dokumentów sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji związanych z operacjami dokonywanymi przy użyciu kart płatniczych, kart służących wyłącznie do dokonywania wypłaty gotówki oraz instrumentów pieniądza elektronicznego;
- 2) dokumentów, które na mocy odrębnych przepisów podlegają trwałemu przechowywaniu i są oznaczane kategorią A.

§ 4.

Ileć w rozporządzeniu jest mowa o:

---

¹Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65 poz. 594 i Nr..., poz...

- 1) dokumencie – należy przez to rozumieć dokument związany z jedną lub wieloma czynnościami bankowymi i sporządzony na elektronicznym nośniku informacji;
- 2) podpisaniu – należy przez to rozumieć czynność polegającą na:
  - a) złożeniu bezpiecznego podpisu elektronicznego lub
  - b) złożeniu podpisu elektronicznego lub dołączeniu danych identyfikujących, zgodnie z umową stron, a w przypadku dokumentów wewnętrznych banku – zgodnie z jego uregulowaniami wewnętrznymi;
- 3) podpisie elektronicznym i bezpiecznym podpisie elektronicznym – należy przez to rozumieć podpisy określone w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450 oraz z 2002 r. Nr 153, poz. 1271);
- 4) integralności dokumentu – należy przez to rozumieć właściwość polegającą na tym, że zawartość dokumentu nie uległa zmianie od chwili jego utworzenia;
- 5) podmiocie – należy przez to rozumieć bank lub klienta banku, a także inną osobę prawną, fizyczną lub jednostkę organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, uczestniczącą w procesie tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania dokumentów.

§ 5.

Utworzenie dokumentu polega na zapisaniu sekwencji danych wyrażającej określoną czynność lub czynności bankowe na elektronicznym nośniku informacji i podpisaniu tych danych.

§ 6.

1. Utrwalenie dokumentu polega na jego zapisaniu na elektronicznym nośniku informacji w sposób zapewniający sprawdzenie jego integralności i możliwość odczytania wszystkich informacji zawartych w tym dokumencie aż do zakończenia okresu przechowywania dokumentu. Zachowanie integralności dokumentu można zapewnić w szczególności poprzez zapisanie go na elektronicznym nośniku informacji, na którym nie można dokonać żadnej zmiany w zapisie bez zniszczenia nośnika.
2. W przypadku stosowania podpisu elektronicznego dokument należy utrwalić wraz z całą ścieżką certyfikacji zawierającą certyfikat i zaświadczenia certyfikacyjne oraz ze wszystkimi listami zawieszonych lub unieważnionych certyfikatów użytymi w celu weryfikacji podpisu elektronicznego.
3. Jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, dopuszczalne jest kopiowanie, pod nadzorem osób uprawnionych, według wewnętrznych procedur podmiotu, dokumentów utrwalonych na elektronicznym nośniku informacji na inny elektroniczny nośnik informacji

wraz z informacjami służącymi do weryfikacji podpisu elektronicznego, o których mowa w ust. 2, w przypadku gdy ten podpis został zastosowany.

4. Każda z kopii dokumentu jest identyczna z oryginałem, z którego ją utworzono.

§ 7.

1. Przechowywanie dokumentu związanego z określoną czynnością bankową nie może być krótsze od okresu określonego w odrębnych przepisach.
2. Jeżeli okres trwałości zapisu na elektronicznym nośniku informacji, określony przez producenta tego nośnika jest krótszy od wymaganego okresu przechowywania dokumentu, to utrwalone na nośniku dokumenty należy przenieść na inny elektroniczny nośnik informacji przed upływem gwarantowanego przez producenta okresu trwałości zapisu. Elektroniczny nośnik informacji, z którego przeniesiono zapis podlega fizycznemu zniszczeniu.
3. Po upływie wymaganego okresu przechowywania dokument może zostać usunięty z elektronicznego nośnika informacji w sposób nieodwracalny. W przypadku upływu wymaganego okresu przechowywania wszystkich dokumentów utrwalonych na elektronicznym nośniku informacji, nośnik ten może zostać zniszczony.
4. Dokumenty przechowuje się co najmniej w dwóch kopiach, każda na innym egzemplarzu lub rodzaju elektronicznego nośnika informacji. Miejsca przechowywania nośników obydwu kopii powinny zapewniać bezpieczeństwo zapisanego na nich dokumentu.
5. Każdy elektroniczny nośnik informacji, użyty do przechowywania dokumentów, powinien mieć swój identyfikator.
6. Podmiot zobowiązany, na podstawie odrębnych przepisów lub zawartych umów, do przechowywania dokumentu, ma obowiązek prowadzenia ewidencji elektronicznych nośników informacji użytych do przechowywania dokumentów.

§ 8.

1. Dokument uważa się za zabezpieczony, jeżeli – w całym okresie jego istnienia – spełnione są łącznie następujące warunki:
  - 1) zapewniona jest jego dostępność wyłącznie dla osób uprawnionych;
  - 2) jest chroniony przed przypadkowym lub nieuprawnionym zniszczeniem;
  - 3) zastosowane są aktualnie dostępne metody i środki ochrony integralności dokumentu.
2. Zabezpieczenie dokumentów wymaga w szczególności:
  - 1) systematycznego dokonywania analizy zagrożeń;
  - 2) opracowania i stosowania procedur zabezpieczania dokumentów i systemów ich przetwarzania, w tym procedur dostępu;

- 3) stosowania systemów zabezpieczeń ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia kompletności i szczelności tych systemów;
  - 4) opracowania sposobów działania w celu eliminacji naruszenia bezpieczeństwa oraz bieżącego kontrolowania funkcjonowania wszystkich organizacyjnych i techniczno – informatycznych sposobów zabezpieczenia, a także okresowego dokonywania oceny tych sposobów.
3. Ochronę informacji prawnie chronionych zawartych w dokumencie realizuje się z odpowiednim stosowaniem zasad określonych w odrębnych przepisach.

§ 9.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia w sprawie sposobu tworzenia, utrwalania, przekazywania, przechowywania i zabezpieczania, w tym przy zastosowaniu podpisu elektronicznego, dokumentów związanych z czynnościami bankowymi sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji został przygotowany w związku ze zmianą wprowadzoną przez ustawę o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz o zmianie innych ustaw, która zmieniła przepis stanowiący podstawę prawną do wydania tego aktu wykonawczego poprzez dodanie wytycznych odnoszących się do zapewnienia bezpieczeństwa obrotu oraz ochrony interesów banków i ich klientów.

Z uwagi na to, iż zmiana zakresu spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym powoduje utratę mocy obowiązującej aktu wydanego na podstawie dotychczasowego przepisu upoważniającego, konieczne jest wydanie nowego rozporządzenia

Projekt jest w dużej części powtórzeniem dotychczasowej treści rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 25 lutego 2003 r. w sprawie zasad tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania, w tym przy zastosowaniu podpisu elektronicznego, dokumentów bankowych sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji (Dz. U. Nr 51, poz.442).

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia

**w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania dokumentów zawarcia umowy
rachunku oszczędnościowego oraz rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej imiennej**

Na podstawie art. 53 ust.4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Imienny dokument potwierdzający zawarcie umowy rachunku oszczędnościowego lub umowy rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej imiennej, zwany dalej "dowodem", może być umorzony w razie utraty wskutek zniszczenia, zaginięcia lub bezprawnego zaboru.

2. Umorzenie utraconego dowodu może nastąpić, na wniosek posiadacza rachunku, jego pełnomocnika lub przedstawiciela ustawowego, zwanego dalej "osobą zainteresowaną".

§ 2. O umorzeniu rozstrzyga oddział banku prowadzący rachunek.

§ 3. 1. Wniosek o umorzenie utraconego dowodu może być złożony w każdej placówce banku, z którym zawarta została umowa rachunku oszczędnościowego, potwierdzona tym dowodem.

2. Wniosek powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko posiadacza lub posiadaczy rachunku, datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców oraz adres;
- 2) określenie numeru i symboli dowodu, a w razie niemożności ich określenia - nazwę placówki banku, w której dowód został wystawiony;
- 3) dokładne lub przybliżone określenie stanu wkładu oszczędnościowego,
- 4) wskazanie okoliczności utraty dowodu i wskazanie ewentualnych środków dowodowych na tę okoliczność.

3. Jeżeli osoba zainteresowana nie może określić danych, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, powinna złożyć we wniosku odpowiednie oświadczenie w celu uzupełnienia tych danych przez bank.

4. Jeżeli wniosek dotyczy rachunku, którego posiadacz lub posiadacze udzielili stałego pełnomocnictwa do dysponowania tym rachunkiem, do wniosku należy dołączyć oświadczenie pełnomocnika, że dowód nie znajduje się w jego posiadaniu. W razie złożenia wniosku przez

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535 i Nr 65 poz. 594 i Nr..., poz...

pełnomocnika, powinien on dołączyć do wniosku analogiczne oświadczenie posiadacza lub posiadaczy rachunku.

5. W razie gdy posiadacz rachunku ma dwóch przedstawicieli ustawowych, a wniosek składa jeden z nich, powinien on dołączyć do wniosku oświadczenie drugiego przedstawiciela, że dowód nie znajduje się w jego posiadaniu.

6. Bank odstąpi od wymaganych oświadczeń, o których mowa w ust. 4 i 5, jeżeli uzyskanie takich oświadczeń nie jest możliwe.

7. W razie gdy utrata dowodu nastąpiła łącznie z utratą dokumentu stwierdzającego tożsamość, wnioskodawca powinien dołączyć do wniosku oświadczenie o zgłoszeniu do właściwego organu faktu utraty tego dokumentu.

§ 4. 1. Placówka banku, o której mowa w § 3 ust. 1, przesyła wniosek wraz z dokumentami do oddziału banku prowadzącego rachunek.

2. Oddział, o którym mowa w ust. 1:

- 1) sprawdza wymienione we wniosku dane dotyczące utraconego dowodu;
- 2) dokonuje zastrzeżenia wypłat;
- 3) wywiesza w swoim lokalu, przeznaczonym do obsługi klientów, w widocznym miejscu, ogłoszenie o toczącym się postępowaniu o umorzenie dowodu, a w uzasadnionych przypadkach kieruje ogłoszenie do innych oddziałów tego banku.

3. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) dane o posiadaczu lub posiadaczach rachunku oraz oznaczenie utraconego dowodu;
- 2) informację, że osoby, które roszczą sobie prawa do utraconego dowodu z tytułu przelewu na ich rzecz wierzytelności z tego dowodu, mogą zgłaszać swoje prawa;
- 3) wezwanie osób, w których posiadaniu znajduje się utracony dowód, do złożenia go w dowolnej placówce banku;
- 4) wskazanie 30-dniowego terminu do zgłoszenia praw, ewentualnie innych zastrzeżeń i złożenia dowodu, licząc od dnia ogłoszenia;
- 5) zastrzeżenie, że niezgłoszenie praw do utraconego dowodu i niezłożenie go w placówce banku w wyznaczonym terminie, określonym w ogłoszeniu, może spowodować umorzenie dowodu.

§ 5. 1. Jeżeli w terminie, o którym mowa w § 4 ust. 3 pkt 4:

- 1) osoba zainteresowana odnajdzie dowód - powinna zawiadomić o tym właściwy oddział banku;
- 2) osoba trzecia złoży dowód i nie zgłosi na piśmie zastrzeżeń co do wydania go posiadaczowi rachunku - właściwy oddział banku wydaje go posiadaczowi rachunku lub wystawia nowy dowód;
- 3) właściwy oddział banku ustali w inny sposób, że dowód znajduje się w czyimkolwiek posiadaniu - zawiadamia o tym osobę zainteresowaną.

2. Jeżeli osoba trzecia w terminie przewidzianym w § 4 ust. 3 pkt 4 zgłosi swoje prawo do utraconego i nie odnalezionego dowodu z tytułu pisemnego przelewu wierzytelności z tego dowodu, właściwy oddział banku zawiadamia o tym osobę zainteresowaną, wstrzymując załatwienie wniosku.

3. Po upływie terminu określonego w § 4 ust. 3 pkt 4, jeżeli utracony dowód nie odnalazł się i ze strony osób trzecich nie zostały zgłoszone prawa do tego dowodu, oddział banku prowadzący rachunek rozstrzyga o umorzeniu dowodu.

§ 6. W razie umorzenia utraconego dowodu, właściwy oddział banku wystawia na żądanie osoby, na której rzecz nastąpiło umorzenie - nowy dowód.

§ 7. Oddział banku prowadzący rachunek odmawia umorzenia dowodu, jeżeli brak podstaw do rozstrzygnięcia o jego umorzeniu.

§ 8. Do postępowań wszczętych i nie zakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia.

§ 9. Przewidziany w rozporządzeniu tryb umarzania dowodów nie wyłącza postępowania sądowego, określonego w przepisach o umarzaniu utraconych dokumentów.

§ 10. Wysokość oraz zasady ponoszenia opłat i kosztów postępowania w sprawach objętych rozporządzeniem regulują odrębne przepisy.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²⁾.

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 7 września 1998 r. w sprawie zasad i trybu umarzania dowodów zawarcia umowy rachunku oszczędnościowego (Dz. U Nr 121, poz.795) , które utraciło moc z dniem .....

U z a s a d n i e n i e

Projekt rozporządzenia w sprawie zasad i trybu umarzania dokumentów zawarcia umowy rachunku oszczędnościowego oraz rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej imiennej został przygotowany w związku ze zmianą wprowadzoną przez ustawę o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz o zmianie innych ustaw , która zmieniła przepis stanowiący podstawę prawną do wydania tego aktu wykonawczego.

Oprócz innej podstawy prawnej, którą obecnie będzie art. 53 ust. 4, zmianie uległ zakres przedmiotowy rozporządzenia, gdyż oprócz rachunku oszczędnościowego wymienia dokumenty potwierdzające zawarcie umowy rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej imiennej.

Z uwagi na to, iż zmiana zakresu spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym powoduje utratę mocy obowiązującej aktu wydanego na podstawie dotychczasowego przepisu upoważniającego, konieczne jest wydanie nowego rozporządzenia .

Projekt jest w znacznej części powtórzeniem dotychczasowej treści rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia z dnia 7 września 1998 r. w sprawie zasad i trybu umarzania dowodów zawarcia umowy rachunku oszczędnościowego (Dz.U z 1998r. Nr 121, poz.795).

TABELA ZGODNOŚCI

projektu „Ustawy o zmianie ustawy –Prawo bankowe oraz o zmianie innych ustaw”
z Dyrektywami Wspólnot Europejskich
(Stan na dzień 7 października 2003)

Artykuły projektu ustawy z dnia...2003 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz o zmianie innych ustaw Proponowane artykuły ustawy Prawo bankowe oraz zmiany do pozostałych ustaw.	Dyrektywy WE
<u>UWAGA OGÓLNA</u>	
Projekt zawiera postanowienia korygujące dotychczasowe przepisy ustawy, których materia objęta jest bezpośrednio zakresem regulacji Dyrektywy 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000r. oraz rozwiązaniem, których celem jest częściowa implementacja postanowień Dyrektywy 2001/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych.	
Art.1 pkt1 ppkt b Zmiany definicji pojęcia instytucji finansowej mającej na celu uzyskanie pełnej nie budzącej kontrowersji, zgodności z zapisem art. 1 pkt 5 Dyrektywy 2000/12WE.	art. 1 pkt 5 Dyrektywy 2000/12/WE
Art. 1 pkt 17 art.25	Art. 16 - 2000/12/WE
Art. 1 pkt 18 art. 26 a, art 26b	
Art. 1 pkt 20 art. 26c	Art. 16 - 2000/12/WE
Art. 1 pkt 17 art.25 ust.4 Zmiana polega na rozszerzeniu obowiązku informacyjnego nałożonego na akcjonariusza banku o sytuacje, w których w wyniku nabycia lub objęcia przez niego akcji posiada on pakiet uprawniający do wykonania równo lub ponad 5%, 10%, 25%,33%,66% i 75% głosów na własnym zebraniu akcjonariuszy banku.	Art. 16 pkt 1 zdanie 2 -2000/12/WE
Art. 1 pkt 17 art.25 ust.8 Zgodnie z dyrektywą akcjonariusz obowiązany jest do informowania instytucji nadzorczej w sytuacji, gdy w wyniku zbycia akcji banku liczba wykonywanych przez niego głosów na walnym zgromadzeniu bądź udział w kapitale zakładowym banku spadną poniżej określonego poziomu. Obecnie obowiązujące prawo bankowe odnosi się do liczby wykonywanych głosów na	Art. 16 pkt 1 zdanie 2 -2000/12/WE

walnym zgromadzeniu akcjonariuszy banku.	
Art. 1 pkt 32 art.48e Zmiana polega na rozszerzeniu zakresu informacji podawanego przez bank krajowy KNB i władzom nadzorczym państwa goszczącego o nazwiska osób przewidzianych do objęcia w oddziale stanowiska dyrektora oddziału i jego zastępcy.	Art. 20 pkt 6 - 2000/12/WE
Art.1 pkt 33 lit d oraz Art. 1 pkt 35 Działalność instytucji finansowych na terytorium państwa goszczącego.	2000/12/WE art.19
Art. 1 pkt 37 art. 63d Zmiana polega na zwiększeniu limitu polecenia zapłaty w odniesieniu do osób prawnych. Ma zwiększyć atrakcyjność polecenia zapłaty jako produktu stosowanego w rozliczeniach podmiotów gospodarczych.	Regulacja 2560/2001 Parlamentu i Rady z dnia 19 grudnia 2001 r. o płatnościach transgranicznych w euro.
Art. 1 pkt 41 Rozdział 5 (zmiana tytułu rozdziału) Wprowadzenie pojęcia „zaangażowania” kapitałowe-kredytowe”.	2000/12 art. 1 pkt 24 -2000/12/WE
Art. 1 pkt 42 art. 71 Przepis określa limity koncentracji zaangażowań oraz uwzględnia uwagi Komisji europejskiej dotyczące konieczności notyfikowania Komisji Nadzoru Bankowego o przekroczeniu limitów ale także o osiągnięciu ich poziomu.	art., 48, 49 i 50 -2000/12/WE
Art. 1 pkt 76 art. 127 Zmiana treści art. 127 polegająca na doprecyzowaniu struktury funduszy podstawowych w zakresie tzw. Wyników przejściowych (wynik w trakcie zatwierdzania i wynik bieżącego okresu) Umożliwia ona zaliczenie wyników przejściowych do funduszy podstawowych.	art. 34 ust. 2 pkt 2 - 2000/12/WE
Art. 1 pkt 87 art. 140 a Art. 1 pkt 88 art.140 b Art. 1 ust. 90 art. 141 a Poszerzenie obowiązków informacyjnych KNB wobec Komisji Europejskiej i właściwych władz nadzorczych innych państw.	art. 23 art. 12 - 2000/12/WE

<p>Art. 1 pkt 93 Wprowadzenie nowego brzmienia rozdziału 11b „Nadzór skonsolidowany” oraz pkt 1 w zakresie art. 4. ust.1 pkt 10 i 11b art. 4 ust. 2-3.</p>	<p>Art. 52-56 Dyrektywy 2000/12/WE</p>
<p>*Art. 1 pkt 102,103,104 Implementacja części Dyrektywy w sprawie likwidacji i reorganizacji instytucji kredytowych.</p>	<p>Dyrektywa 2001/24/WE w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych.</p>
<p>Art. 5 Zmiana w ustawie z dnia 17 listopada 1999r. Prawo działalności gospodarczej.</p>	<p>Zmiana ma na celu zakończenie procesu wdrożenia do polskiego systemu prawnego postanowień Dyrektywy 97/5 Parlamentu Europejskiego i Rady z 27 stycznia 1997 r. o przelewach transgranicznych.</p>
<p>Art. 1 pkt 15 Art. 22b ust. 3 pkt 4 i ust. 4 Art. 1 pkt 22 Art. 30 ust. 1 i ust. 1a Art. 12 Nowelizacja ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej.</p>	<p>Wymogi językowe określone w uzgodnieniu z Komisją Europejską w sposób uwzględniający zasadę swobody przemieszczania się oraz zakaz dyskryminacji.</p>

DYREKTYWA 2000/12/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 20 marca 2000 r.

odnosząca się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 47 ust. 2 zdanie pierwsze i trzecie,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego¹,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu²,

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) Dyrektywa Rady 73/183/EWG z dnia 28 czerwca 1973 r. w sprawie zniesienia ograniczeń w swobodzie przedsiębiorczości i swobodzie świadczenia usług w zakresie działalności na własny rachunek banków i innych instytucji finansowych³, pierwsza dyrektywa Rady 77/780/EWG z dnia 12 grudnia 1977 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe⁴, dyrektywa Rady 89/299/EWG z dnia 17 kwietnia 1989 r. w sprawie funduszy własnych instytucji kredytowych⁵, druga dyrektywa Rady 89/646/EWG z dnia 15 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe⁶, dyrektywa Rady 89/647/EWG z dnia 18 grudnia 1989 r. w sprawie współczynnika wypłacalności instytucji kredytowych⁷, dyrektywa Rady 92/30/EWG z dnia 6 kwietnia 1992 r. w sprawie nadzoru skonsolidowanego nad instytucjami kredytowymi⁸ oraz dyrektywa Rady 92/121/EWG z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie w sprawie nadzoru i kontroli wysokiego ryzyka ponoszonego przez instytucje kredytowe⁹ były kilka razy zmieniane w istotny sposób. Aby zapewnić przejrzystość i spójność wspomnianych dyrektyw, powinny one ulec kodyfikacji i być połączone w

¹ Dz.U. C 157 z 25.05.1998, str. 13.

² Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 18 stycznia 2000 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 13 marca 2000 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

³ Dz.U. L 194 z 16.07.1973, str. 1.

⁴ Dz.U. L 322 z 17.12.1977, str. 30. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 98/33/WE (Dz.U. L 204 z 21.07.1998, str. 29).

⁵ Dz.U. L 124 z 5.05.1989, str. 16. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 92/30/WE (Dz.U. L 110 z 28.04.1992, str. 52).

⁶ Dz.U. L 386 z 30.12.1989, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 95/26/WE (Dz.U. L 168 z 18.07.1995, str. 7).

⁷ Dz.U. L 386 z 30.12.1989, str. 14. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 98/33/WE.

⁸ Dz.U. L 110 z 28.04.1992, str. 52.

⁹ Dz.U. L 29 z 5.02.1993, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona Aktem Przystąpienia z 1994 r.

jeden tekst.

- 2) Na mocy Traktatu zabroniona jest wszelka dyskryminacja w odniesieniu do przedsiębiorczości i świadczenia usług, oparta albo na przynależności państwowej, albo na fakcie, że przedsiębiorstwo nie ma siedziby w Państwie Członkowskim świadczenia usług.
- 3) W celu ułatwienia podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe zachodzi potrzeba usunięcia stwarzających największe przeszkody różnic w ustawodawstwach Państw Członkowskich dotyczących zasad, którym podlegają te instytucje.
- 4) W sektorze instytucji kredytowych, z punktu widzenia zarówno swobody przedsiębiorczości, jak i swobody świadczenia usług finansowych, niniejsza dyrektywa stanowi zasadniczy instrument dla urzeczywistnienia rynku wewnętrznego - który to kierunek działania został ustalony w Jednolitym Akcie Europejskim i określony w formie harmonogramu w Białej Księdze Komisji.
- 5) Do celów zarówno ochrony oszczędności, jak i stworzenia równych warunków konkurencji między instytucjami kredytowymi, środki służące koordynacji działalności tych instytucji muszą mieć zastosowanie do nich wszystkich. Należy jednak odpowiednio uwzględnić, tam gdzie ma to zastosowanie, obiektywne różnice w statutach tych instytucji i w odpowiednich celach tych instytucji, przewidzianych w ustawodawstwach krajowych.
- 6) Dlatego też zakres wspomnianych środków powinien być jak najszerszy, obejmując wszystkie instytucje, których działalność polega na przyjmowaniu od ludności środków podlegających zwrotowi zarówno w postaci depozytów jak i w innej postaci, na przykład poprzez ciągłą emisję obligacji i innych porównywalnych papierów wartościowych, oraz udzielaniu kredytów na własny rachunek. Należy uwzględnić konieczność stosowania wyjątków w przypadku niektórych instytucji kredytowych, do których przepisy niniejszej dyrektywy nie mogą mieć zastosowania. Przepisy niniejszej dyrektywy nie naruszają możliwości stosowania ustawodawstw krajowych, które poddają instytucje kredytowe specjalnym zezwoleniom dodatkowym na prowadzenie określonych rodzajów działalności, czy też podejmowanie określonych czynności.
- 7) Przyjęte podejście zakłada dokonanie jedynie zasadniczej harmonizacji w zakresie niezbędnym i dostatecznym, aby zapewnić wzajemne uznawanie zezwoleń i systemów nadzoru ostrożnościowego, co umożliwia udzielenie jednolitego zezwolenia uznawanego w całej Wspólnocie oraz stosowanie zasady, iż nadzór ostrożnościowy sprawowany jest przez rodzime Państwo Członkowskie. Dlatego też wymóg opracowania programu działalności należy rozumieć jedynie jako czynnik umożliwiający właściwym władzom podjęcie decyzji na podstawie informacji bardziej precyzyjnych, stosując kryteria obiektywne. Jednakże, dopuszcza się pewien stopień elastyczności w odniesieniu do wymogów dotyczących formy prawnej instytucji kredytowych i ochrony nazw związanych z bankowością.
- 8) Zachodzi konieczność wprowadzenia równoważnych wymogów finansowych dla instytucji kredytowych w celu zapewnienia podobnej ochrony dla oszczędzających i

sprawiedliwych warunków konkurencji między porównywalnymi grupami instytucji kredytowych. Do czasu dalszej koordynacji powinny być sformułowane odpowiednie wskaźniki bilansowe umożliwiające śledzenie, w ramach współpracy między władzami krajowymi i zgodnie z metodami standardowymi, sytuacji instytucji kredytowych porównywalnego rodzaju. Takie postępowanie powinno spowodować stopniowe zbliżenie systemów współczynników ustalonych i stosowanych przez Państwa Członkowskie. Należy jednak odróżnić współczynniki mające zapewnić bezpieczne zarządzanie instytucjami kredytowymi od tych, które zostały ustalone do celów polityki gospodarczej i pieniężnej.

- 9) Zasady wzajemnego uznawania i nadzoru w rodzimym Państwie Członkowskim wymagają, aby właściwe władze Państwa Członkowskiego odmówiły udzielenia zezwolenia lub cofnęły zezwolenie w przypadku, gdy takie czynniki jak treść programu działalności, rozmieszczenie geograficzne lub faktycznie prowadzona działalność wyraźnie wskazują, że instytucja kredytowa wybrała system prawny danego Państwa Członkowskiego w celu uniknięcia bardziej wymagających norm obowiązujących w innym Państwie Członkowskim, w którym instytucja ta zamierza prowadzić lub już prowadzi większą część swojej działalności. Instytucja kredytowa będąca osobą prawną musi uzyskać zezwolenie w Państwie Członkowskim, w którym ma ona swoją siedzibę statutową. Instytucja kredytowa nie będąca osobą prawną musi uzyskać zezwolenie w tym Państwie Członkowskim, w którym ma ona siedzibę zarządu. Ponadto Państwa Członkowskie muszą wymagać, aby siedziba zarządu instytucji kredytowej zawsze znajdowała się w jej rodzimym Państwie Członkowskim i faktycznie tam działała.
- 10) Właściwe władze nie powinny udzielić zezwolenia lub przedłużyć zezwolenia instytucji kredytowej wówczas, gdy skuteczne wykonywanie ich funkcji nadzorczych może zostać uniemożliwione przez bliskie powiązania, które istnieją między tą instytucją i innymi osobami fizycznymi lub prawnymi. Instytucje kredytowe posiadające już zezwolenia muszą również spełnić wymogi właściwych władz w tym zakresie. Definicja „bliskich powiązań” zawarta w niniejszej dyrektywie ustanawia kryteria minimalne. Nie stanowi to przeszkody dla Państw Członkowskich w stosowaniu tej definicji również w sytuacjach innych niż te, które definicja ta przewiduje. Sam fakt nabycia znacznego udziału w kapitale spółki nie stanowi o powstaniu udziału kapitałowego w rozumieniu „bliskich powiązań”, jeśli ten pakiet akcji został nabyty wyłącznie jako lokata tymczasowa, która nie pozwala wywierać wpływu na strukturę lub politykę finansową danej instytucji.
- 11) Powyższa wzmianka o skutecznym wykonywaniu funkcji nadzorczych przez władze nadzorcze obejmuje również nadzór skonsolidowany, który musi być sprawowany nad instytucją kredytową w przypadkach przewidzianych przepisami prawa wspólnotowego. W takich przypadkach władze, do których wpływa wnioski o udzielenie zezwolenia, muszą być w stanie wskazać władze właściwe w zakresie sprawowania nadzoru skonsolidowanego nad daną instytucją kredytową.
- 12) Rodzime Państwo Członkowskie może również wprowadzać przepisy surowsze od przepisów ustanowionych w art. 5 ust. 1 akapit pierwszy i ust. 2 oraz art. 7, 16, 30, 51 i 65 dla instytucji, które uzyskały zezwolenie od właściwych władz tego państwa.
- 13) Zniesienie wymogu uzyskania zezwolenia w odniesieniu do oddziałów wspólnotowych

instytucji kredytowych pociąga za sobą konieczność zniesienia wymogu posiadania przez oddział wydzielonego kapitału.

- 14) Wybrane podejście, dzięki zasadzie wzajemnego uznawania, umożliwi instytucjom kredytowym posiadającym zezwolenie udzielone w rodzimym Państwie Członkowskim prowadzenie w całej Wspólnocie któregokolwiek lub wszystkich rodzajów działalności wymienionych w załączniku I, przez zakładanie oddziałów lub świadczenie usług. Prowadzenie innych rodzajów działalności nie wymienionych w załączniku I objęte jest prawem przedsiębiorczości i swobodą świadczenia usług na mocy przepisów ogólnych Traktatu.
- 15) Właściwym jest jednakże, rozszerzanie zakresu zasady wzajemnego uznawania na rodzaje działalności wymienione w załączniku I, gdy są one prowadzone przez instytucje finansowe będące przedsiębiorstwami zależnymi instytucji kredytowych, pod warunkiem jednak, że owe przedsiębiorstwa zależne objęte są skonsolidowanym nadzorem przedsiębiorstw dominujących i spełniają pewne ściśle określone warunki.
- 16) W związku z realizacją prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług, przyjmujące Państwo Członkowskie może wymagać zgodności ze szczególnymi przepisami krajowych ustaw lub rozporządzeń ze strony instytucji nie posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności instytucji kredytowej w swoich rodzimych Państwach Członkowskich i w odniesieniu do rodzajów działalności nie wymienionych w załączniku I, pod warunkiem, że z jednej strony, takie przepisy są zgodne z prawem wspólnotowym, a celem ich jest ochrona dobra publicznego, a z drugiej strony takie instytucje lub rodzaje działalności nie podlegają równoważnym przepisom w ramach ustaw lub rozporządzeń w ich rodzimych Państwach Członkowskich.
- 17) Państwa Członkowskie muszą zapewnić, iż nie ma żadnych przeszkód w prowadzeniu działalności objętej wzajemnym uznawaniem w taki sam sposób, jak w rodzimym Państwie Członkowskim, o ile działalność ta nie narusza przepisów prawnych chroniących dobro publiczne w przyjmującym Państwie Członkowskim.
- 18) Istnieje konieczny związek między przedmiotem niniejszej dyrektywy i liberalizacją przepływu kapitału, wprowadzaną przez inne przepisy legislacji wspólnotowej. W każdym przypadku posunięcia dotyczące liberalizacji usług bankowych muszą być zharmonizowane z posunięciami liberalizującymi przepływ kapitału.
- 19) Zasady określające status i działanie oddziałów instytucji kredytowych mających siedzibę zarządu poza Wspólnotą powinny być analogiczne we wszystkich Państwach Członkowskich. Jest obecnie rzeczą ważną, aby określić, że takie zasady nie mogą być bardziej korzystne od tych, które są ustalone dla oddziałów instytucji z innego Państwa Członkowskiego. Należy ustalić, że Wspólnota może zawierać umowy z państwami trzecimi przewidujące stosowanie zasad, które przyznają takim oddziałom takie same traktowanie na całym obszarze Wspólnoty, z uwzględnieniem zasady wzajemności. Oddziały instytucji kredytowych posiadających zezwolenie uzyskane w państwach trzecich nie korzystają ze swobody świadczenia usług zgodnie z art. 49 ust. 2 Traktatu, ani też ze swobody przedsiębiorczości w Państwach Członkowskich poza tymi, w których jednostki takie już założyły. Jednak wnioski o udzielenie zezwolenia przedsiębiorstwom zależnym lub o zgodę na nabywanie pakietów akcji składane przez przedsiębiorstwa, podlegające prawom państw trzecich, podlegają procedurze

mającej zapewnić, że wspólnotowe instytucje kredytowe są traktowane w tych państwach trzecich na zasadzie wzajemności.

- 20) Zezwolenia przyznane instytucjom kredytowym przez właściwe władze na mocy niniejszej dyrektywy mają zastosowanie w całej Wspólnocie, a nie tylko, jak dotąd, w poszczególnych państwach. Istniejące klauzule o wzajemności traktowania nie mają zatem żadnego skutku. W związku z tym potrzebna jest elastyczna procedura umożliwiająca ocenę wzajemności traktowania w skali całej Wspólnoty. Celem takiej procedury nie jest zamykanie dostępu do rynków finansowych Wspólnoty, lecz przeciwnie, zwiększenie liberalizacji globalnych rynków finansowych w innych państwach trzecich, gdyż Wspólnota zamierza pozostawić swoje rynki finansowe otwartymi dla reszty świata. W tym celu niniejsza dyrektywa ustanawia zasady prowadzenia negocjacji z państwami trzecimi, a także wprowadza możliwość, w ostateczności, podejmowania środków powodujących zawieszenie przyjmowania nowych wniosków o udzielenie zezwolenia lub ograniczenie zakresu nowych zezwoleń.
- 21) Pożądane jest osiągnięcie porozumienia, na zasadzie wzajemności, między Wspólnotą i państwami trzecimi w sprawie umożliwienia w praktyce wykonywania skonsolidowanego nadzoru na możliwie najszerszym obszarze geograficznym.
- 22) Obowiązek nadzorowania stabilności finansowej instytucji kredytowej, w szczególności jej wypłacalności, ciąży na właściwych władzach rodzimego Państwa Członkowskiego. Właściwe władze przyjmującego Państwa Członkowskiego zachowują obowiązek nadzorowania płynności i polityki pieniężnej. Nadzór nad ryzykiem rynkowym musi być przedmiotem bliskiej współpracy między właściwymi władzami przyjmujących Państw Członkowskich oraz rodzimych Państw Członkowskich.
- 23) Sprawne działanie wewnętrznego rynku bankowego wymaga nie tylko odpowiednich przepisów prawnych, ale również ścisłej i regularnej współpracy między właściwymi władzami Państw Członkowskich. Najbardziej właściwym forum do rozpatrywania problemów dotyczących poszczególnych instytucji kredytowych pozostaje „groupe de contact” (grupa kontaktowa), składająca się z przedstawicieli poszczególnych władz nadzoru bankowego. Grupa ta jest odpowiednim organem do wzajemnej wymiany informacji określonej w art. 28 niniejszej dyrektywy.
- 24) Procedura wzajemnego przekazywania informacji w żadnym wypadku nie zastępuje współpracy dwustronnej ustanowionej w art. 28. Właściwe władze przyjmujących Państw Członkowskich, nie tracąc swoich uprawnień do sprawowania właściwej kontroli, mogą w dalszym ciągu prowadzić, z własnej inicjatywy w sytuacjach nagłej potrzeby albo z inicjatywy właściwych władz rodzimych Państw Członkowskich – weryfikację działalności instytucji kredytowych założonych na ich terytoriach w zakresie przestrzegania przez te instytucje odpowiednich ustaw oraz zasad zdrowych procedur administracyjnych i rachunkowości, jak również stosowania adekwatnych mechanizmów kontroli wewnętrznej.
- 25) Właściwym jest, aby umożliwić wymianę informacji między właściwymi władzami i innymi władzami lub organami, które z racji swojej funkcji przyczyniają się do wzmocnienia stabilności systemu finansowego. W celu zachowania poufności

charakteru przekazywanych informacji lista adresatów musi pozostawać ściśle ograniczona.

- 26) Niektóre zachowania, takie jak nadużycia finansowe oraz przestępstwa popełnione w związku z wykorzystaniem informacji poufnych, mogą wpłynąć na stabilność systemu finansowego, w tym również na rzetelność jego funkcjonowania, nawet wówczas, gdy zachowania te dotyczą instytucji innych niż kredytowe.
- 27) Konieczne jest określenie warunków, na jakich wyżej wspomniana wymiana informacji będzie dozwolona.
- 28) Gdy zostało ustalone, że informacje mogą być ujawnione wyłącznie za wyraźną zgodą właściwych władz, mogą one w stosownych przypadkach uzależnić swoją zgodę od spełnienia rygorystycznych warunków.
- 29) Należy również zezwolić na wymianę informacji między, z jednej strony, właściwymi władzami, i z drugiej strony, bankami centralnymi i innymi organami pełniącymi podobną funkcję w zakresie ich uprawnień jako władz monetarnych, jak również, gdy jest to stosowne, innymi władzami publicznymi odpowiedzialnymi za nadzór nad systemami płatniczymi.
- 30) W celu wzmocnienia nadzoru nad instytucjami kredytowymi oraz ochrony klientów instytucji kredytowych należy postanowić, że biegły rewident musi być zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia właściwych władz w każdym przypadku przewidzianym niniejszą dyrektywą, gdy w trakcie wykonywania swoich zadań wejdzie w posiadanie informacji o niektórych stanach faktycznych, które mogą mieć poważne konsekwencje dla sytuacji finansowej instytucji kredytowej lub dla funkcjonowania służb administracji i rachunkowości takiej instytucji. Uwzględniając powyższy cel, jest rzeczą pożądaną, aby Państwa Członkowskie określiły, że taki obowiązek dotyczy również wszystkich okoliczności, w których biegły rewident stwierdza takie stany faktyczne podczas wykonywania swoich zadań w jednostce blisko powiązanej z instytucją kredytową. Sam obowiązek biegłych rewidentów, aby w stosownych przypadkach powiadomić właściwe władze o niektórych stanach faktycznych i decyzjach dotyczących instytucji kredytowej, stwierdzonych podczas wykonywania zadań w podmiocie niefinansowym, nie zmienia charakteru ich zadań w takim podmiocie, ani też wymaganego sposobu wykonywania tych zadań.
- 31) Wspólne normy podstawowe w zakresie funduszy własnych instytucji kredytowych stanowią kluczowy czynnik w tworzeniu wewnętrznego rynku bankowego, gdyż fundusze własne służą zapewnieniu ciągłości działania instytucji kredytowych oraz ochronie oszczędności. Harmonizacja norm w tej dziedzinie wzmacnia nadzór nad instytucjami kredytowymi i przyczynia się do dalszej koordynacji w sektorze bankowym.
- 32) Takie normy muszą stosować się do wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie we Wspólnocie.
- 33) Fundusze własne instytucji kredytowych mogą służyć do pokrycia strat, które nie są wyrównane dostateczną kwotą zysku. Fundusze własne służą właściwym władzom również jako istotny miernik, w szczególności przy ocenie wypłacalności instytucji

kredytowych, a także dla innych celów ostrożnościowych.

- 34) Instytucje kredytowe działające na wewnętrznym rynku bankowym konkurują bezpośrednio ze sobą, a zatem definicje i normy dotyczące ich funduszy własnych muszą być równoważne. W tym celu kryteria stosowane przy ustaleniu składników funduszy własnych nie mogą być określone tylko przez Państwa Członkowskie. Przyjęcie wspólnych norm podstawowych w tym zakresie służyć będzie najlepszym interesom Wspólnoty, gdyż zapobiegnie zniekształceniu konkurencji i wzmocni wspólnotowy system bankowy.
- 35) Definicja funduszy własnych ustanowiona w niniejszej dyrektywie określa maksymalny zakres składników tych funduszy i maksymalne kwoty pewnych pozycji zaliczonych do tych funduszy, natomiast uznaniu każdego Państwa Członkowskiego pozostawia się prawo stosowania wszystkich bądź niektórych tylko z tych pozycji, jak też stosowania niższych górnych granic tych kwot.
- 36) Niniejsza dyrektywa określa kryteria zakwalifikowania niektórych pozycji do funduszy własnych, jednak Państwa Członkowskie zachowują prawo do stosowania przepisów bardziej wymagających.
- 37) Na etapie wstępnym przyjęto szerokie definicje wspólnych norm podstawowych, aby objąć wszystkie pozycje, które wchodzi w skład funduszy własnych w poszczególnych Państwach Członkowskich.
- 38) W zależności od charakteru pozycji wchodzących w skład funduszy własnych, niniejsza dyrektywa rozróżnia z jednej strony, pozycje funduszy własnych podstawowych, a z drugiej strony pozycje stanowiące fundusze własne uzupełniające.
- 39) W celu odzwierciedlenia faktu, że pozycje stanowiące fundusze własne uzupełniające mają inny charakter od pozycji stanowiących fundusze własne podstawowe, kwota funduszy uzupełniających zaliczona do funduszy własnych nie może przewyższać kwoty funduszy podstawowych. Ponadto kwota niektórych pozycji zakwalifikowanych do funduszy własnych uzupełniających nie może przewyższać połowy funduszy własnych podstawowych.
- 40) Aby zapobiec zniekształceniu konkurencji, publiczne instytucje kredytowe nie mogą zaliczać do swoich funduszy własnych gwarancji otrzymanych od Państw Członkowskich lub władz lokalnych.
- 41) W każdym przypadku, gdy w trakcie sprawowania nadzoru zaistnieje konieczność wyliczenia skonsolidowanych funduszy własnych grupy instytucji kredytowych, takie wyliczenie zostanie przeprowadzone zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.
- 42) Szczegółowe techniki rachunkowości stosowane przy wyliczaniu funduszy własnych i współczynnika wypłacalności oraz przy ocenie wysokiego ryzyka muszą uwzględniać przepisy dyrektywy Rady 86/635/EWG z dnia 8 grudnia 1986 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych¹⁰, która zawiera pewne modyfikacje przepisów dyrektywy Rady 83/349/EWG z dnia 13

---

¹⁰ Dz.U. L 372 z 31.12.1986, str. 1.

czerwca 1983 r., wydanej na podstawie art. 44 ust. 2 lit. g) Traktatu, w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych¹¹.

- 43) Przepisy dotyczące funduszy własnych stanowią część szerszych wysiłków międzynarodowych zmierzających do zbliżenia, w państwach o istotnym znaczeniu, obowiązujących przepisów w zakresie adekwatności funduszy własnych.
- 44) Komisja sporządza odpowiednie sprawozdanie oraz okresowo bada przepisy dotyczące funduszy własnych, celem ich uściślenia, aby w ten sposób doprowadzić do większej zbieżności w zakresie wspólnej definicji funduszy własnych. Taka zbieżność pozwoli dostosować do siebie fundusze własne wspólnotowych instytucji kredytowych.
- 45) Przepisy dotyczące współczynników wypłacalności są wynikiem prac prowadzonych przez Komitet Doradczy ds. bankowości, któremu powierzono obowiązek przygotowania dla Komisji propozycji zmierzających do koordynacji współczynników stosowanych w Państwach Członkowskich.
- 46) Ustanowienie odpowiedniego współczynnika wypłacalności odgrywa kluczową rolę w nadzorowaniu instytucji kredytowych.
- 47) Współczynnik, który przypisuje aktywom i pozycjom pozabilansowym wagi według stopnia ryzyka kredytowego, stanowi szczególnie przydatny miernik wypłacalności.
- 48) Opracowanie wspólnych norm w zakresie funduszy własnych w stosunku do aktywów i pozycji pozabilansowych narażonych na ryzyko kredytowe stanowi zatem zasadniczy aspekt harmonizacji niezbędnej do urzeczywistnienia zasady wzajemnego uznawania rozwiązań nadzorczych, a zatem do zakończenia procesu tworzenia wewnętrznego rynku bankowego.
- 49) W tym kontekście przepisy w sprawie współczynnika wypłacalności należy rozpatrywać w połączeniu z innymi właściwymi instrumentami także służącymi harmonizacji podstawowych rozwiązań w zakresie nadzoru nad instytucjami kredytowymi.
- 50) Na wewnętrznym rynku bankowym instytucje muszą bezpośrednio konkurować ze sobą, a przyjęcie wspólnych norm wypłacalności w postaci minimalnej wysokości wymaganego współczynnika zapobiega zniekształceniu konkurencji i wzmacnia wspólnotowy system bankowy.
- 51) Niniejsza dyrektywa przewiduje nadanie zróżnicowanych wag ryzyka gwarancjom udzielonym przez różne instytucje finansowe. Komisja zobowiązuje się zatem zbadać, czy dyrektywa w całości powoduje znaczące zniekształcenie konkurencji między instytucjami kredytowymi i zakładami ubezpieczeń, a w świetle wyników tych badań rozważy zasadność podjęcia środków naprawczych.
- 52) Załącznik III określa sposób traktowania pozycji pozabilansowych dla wyliczenia wymogów kapitałowych instytucji kredytowych. W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, w szczególności w celu zapewnienia

---

¹¹ Dz.U. L J 193 z 18.07.1983, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 90/605/EWG (Dz.U. L 317 z 16.11.1990, str. 60).

jednakowych warunków działania dla wszystkich przedsiębiorstw, Państwa Członkowskie mają obowiązek dążenia do jednolitej oceny umów kompensowania przez właściwe władze. Załącznik III uwzględnia wyniki prac międzynarodowego forum nadzorców bankowych nad nadzorczym uznawaniem kompensowania dwustronnego, w tym w szczególności nad możliwością wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych dla określonych transakcji w stosunku do kwoty netto, a nie brutto, pod warunkiem istnienia prawnie obowiązujących umów zapewniających ograniczenie ryzyka kredytowego do kwoty netto. Dla instytucji kredytowych prowadzących działalność międzynarodową oraz grup instytucji kredytowych w szerokim kręgu państw trzecich, które konkurują ze wspólnotowymi instytucjami kredytowymi, zasady przyjęte na szerszym forum międzynarodowym przyniosą udoskonalone podejście nadzorcze do pozagiełdowych instrumentów pochodnych. W wyniku tego udoskonalenia obowiązkowe wymogi kapitałowe stają się bardziej stosowne, gdyż uwzględniają efekt umów kompensowania uznanych przez władze nadzorcze w postaci ograniczenia potencjalnego ryzyka kredytowego w przyszłości. Rozliczanie pozagiełdowych instrumentów pochodnych przez izby rozliczeniowe pełniące funkcję centralnego kontrahenta odgrywa istotną rolę w niektórych Państwach Członkowskich. Jest rzeczą właściwą, aby w ostrożnym traktowaniu ryzyka kredytowego uznać korzyści płynące z takiego mechanizmu rozliczeń w postaci ograniczenia ryzyka kredytowego i związanego z nim ryzyka systemowego. Niezbędne jest pełne zabezpieczenie obecnych i przyszłych potencjalnych zaangażowań powstających z rozliczonych umów o pozagiełdowych instrumentach pochodnych oraz wyeliminowanie ryzyka wzrostu zaangażowań izby rozliczeniowej ponad wartość rynkową zaksięgowanych zabezpieczeń w celu przyznania na okres przejściowy rozliczonym pozagiełdowym instrumentom pochodnym traktowania ostrożnościowego takiego samego jak w przypadku giełdowych instrumentów pochodnych. Właściwe władze muszą upewnić się co do odpowiedniej wysokości wymaganych depozytów gwarancyjnych wstępnych i uzupełniających, a także co do adekwatnej jakości i poziomu ochrony wynikającej z przyjętych zabezpieczeń. W przypadku instytucji kredytowych zarejestrowanych w Państwach Członkowskich załącznik III stwarza podobną możliwość uznawania umów kompensowania dwustronnego przez właściwe władze, tym samym zapewniając tym instytucjom równe warunki konkurencji. Zasady te są dobrze wyważone i właściwe pod względem dalszego wzmocnienia środków nadzorczych stosowanych wobec instytucji kredytowych. Właściwe władze Państw Członkowskich powinny zapewnić, że dodatkowe obciążenia kapitałowe wyliczane są na podstawie kwot referencyjnych efektywnych, a nie pozornych.

- 53) Minimalny poziom współczynnika przewidziany niniejszą dyrektywą umacnia kapitał instytucji kredytowych Wspólnoty. Poziom 8% został przyjęty w wyniku statystycznych badań wymogów kapitałowych obowiązujących na początku 1988 r.
- 54) Należy zharmonizować najważniejsze przepisy dotyczące nadzoru instytucji kredytowych. Państwa Członkowskie powinny nadal mieć możliwość przyjęcia przepisów bardziej rygorystycznych niż te, które są przewidziane niniejszą dyrektywą.
- 55) Monitorowanie i kontrola kredytów instytucji kredytowej stanowią integralną część nadzoru sprawowanego nad tą instytucją. Nadmierna koncentracja zaangażowań wobec pojedynczego klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów może zrodzić niedopuszczalne ryzyko poniesienia straty. Taką sytuację można uznać za zagrażającą wypłacalności instytucji kredytowej.

- 56) Instytucje kredytowe działające na wewnętrznym rynku bankowym konkurują bezpośrednio ze sobą, a zatem wymogi w zakresie monitorowania muszą być równoważne w całej Wspólnocie. W tym celu kryteria stosowane dla określenia wysokiego ryzyka muszą być ujęte w prawnie wiążących przepisach na poziomie wspólnotowym i nie mogą być pozostawione całkowicie uznaniu Państw Członkowskich.. Przyjęcie wspólnych przepisów w tym zakresie będzie zatem najlepiej służyć interesom Wspólnoty, ponieważ zapobiegnie różnicom w warunkach konkurencji, wzmacniając jednocześnie system bankowy Wspólnoty.
- 57) Przepisy w sprawie współczynnika wypłacalności obejmują wykaz ryzyka kredytowego, jakim mogą być obciążone instytucje kredytowe. Wykaz ten należy wykorzystać również dla zdefiniowania ryzyka w celu stosowania ograniczeń wysokiego ryzyka. Z zasady nie jest właściwe odniesienie się w tym kontekście do wagi lub stopni ryzyka ustalonych we wspomnianych przepisach. Wspomniane wagi i stopnie ryzyka zostały przygotowane, aby określić ogólny wymóg dotyczący wypłacalności w celu pokrycia ryzyka kredytowego poniesionego przez instytucje kredytowe. W kontekście regulacji w zakresie wysokiego ryzyka celem jest ograniczenie maksymalnej straty, na jaką instytucja kredytowa jest narażona z tytułu współpracy z pojedynczym klientem, bądź też z grupą powiązanych ze sobą klientów. Właściwe jest zatem przyjęcie rozsądnego podejścia, według którego ogólną zasadą jest uwzględnienie nominalnej wartości ryzyka, bez stosowania żadnych wag lub stopni ryzyka.
- 58) Gdy instytucja kredytowa posiada ryzyko wobec przedsiębiorstwa dominującego, bądź też wobec innych instytucji, będących przedsiębiorstwami zależnymi tego przedsiębiorstwa dominującego, należy zachować szczególną ostrożność. Zarządzanie ryzykiem wynikającym z zaangażowań instytucji kredytowych musi być prowadzone w sposób w pełni autonomiczny, zgodnie z zasadami bezpiecznej praktyki bankowej, nie kierując się żadnymi innymi względami, poza tymi zasadami. Przepisy niniejszej dyrektywy wprowadzają wymóg, że w przypadkach, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że osoby posiadające bezpośrednio lub pośrednio udział kapitałowy w kapitale instytucji kredytowej wywierają niekorzystny wpływ na stabilne i ostrożne zarządzanie tą instytucją, właściwe władze zastosują właściwe środki celem położenia kresu takiej sytuacji. W odniesieniu do wysokiego ryzyka należy ustanowić także oddzielne normy dotyczące zaangażowań instytucji kredytowej wobec własnej grupy kapitałowej, przy czym w takich przypadkach uzasadnione są ograniczenia bardziej rygorystyczne, aniżeli w przypadku innych zaangażowań. Nie ma jednak konieczności stosowania ograniczeń bardziej rygorystycznych, jeśli przedsiębiorstwodominujący jest finansową spółką holdingową lub instytucją kredytową, lub wówczas, gdy inne przedsiębiorstwo zależne są instytucjami kredytowymi lub finansowymi, lub przedsiębiorstwami świadczącymi pomocnicze usługi bankowe, pod warunkiem, że wszystkie te jednostki są objęte skonsolidowanym nadzorem nad instytucją kredytową. W takich przypadkach monitorowanie grupy przedsiębiorstw w ujęciu skonsolidowanym pozwala na odpowiedni poziom nadzoru, a nakładanie bardziej surowych norm limitów zaangażowań nie jest wymagane. Przy takim podejściu grupy bankowe otrzymają również zachętę do kształtowania swoich struktur organizacyjnych w sposób pozwalający na monitorowanie w ujęciu skonsolidowanym, co jest rzeczą pożądaną, gdyż umożliwia to bardziej wyczerpujący zakres monitorowania.

- 59) Aby był skuteczny, nadzór skonsolidowany musi obejmować wszystkie grupy bankowe, w tym również te, w których przedsiębiorstwo dominujące nie jest instytucją kredytową. Właściwe władze muszą dysponować instrumentami prawnymi niezbędnymi do wykonywania takiego nadzoru.
- 60) W przypadku spółek holdingowych o mieszanym profilu działalności, w których przedsiębiorstwo dominujące kontroluje przynajmniej jeden przedsiębiorstwo zależne będący instytucją kredytową, właściwe władze muszą mieć możliwość oceny sytuacji finansowej instytucji kredytowej wchodzącej w skład takiej grupy. Do czasu dalszej koordynacji Państwa Członkowskie mogą ustalić odpowiednie metody konsolidacji do osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy. Właściwe władze muszą przynajmniej dysponować możliwościami uzyskania od wszystkich przedsiębiorstw grupy informacji niezbędnych do wykonywania swoich funkcji. W przypadku grup kapitałowych składających się z przedsiębiorstw prowadzących różne rodzaje działalności finansowej, musi zostać ustanowiona współpraca między władzami odpowiedzialnymi za nadzór nad różnymi sektorami rynku finansowego.
- 61) Ponadto Państwa Członkowskie mogą odmówić udzielenia zezwolenia lub cofnąć udzielone zezwolenie bankowe w przypadku pewnych struktur grupowych uznanych za nieodpowiednie do celów prowadzenia działalności bankowej, w szczególności wówczas, gdy nie ma możliwości skutecznego nadzoru nad takimi strukturami. Właściwe władze posiadają w tym zakresie uprawnienia określone w art. 7 ust. 1 akapit pierwszy, art. 7 ust. 2, art. 14 ust. 1 lit. c) oraz art. 16 niniejszej dyrektywy, za pomocą których mogą zapewnić stabilne i ostrożne zarządzanie instytucjami kredytowymi.
- 62) Państwa Członkowskie mogą również stosować właściwe techniki nadzorcze wobec grup o strukturze nie objętej niniejszą dyrektywą. Jeśli struktury takie staną się zjawiskiem powszechnym, niniejsza dyrektywa powinna być rozszerzona, aby objąć również i takie struktury.
- 63) Skonsolidowany nadzór musi obejmować wszystkie rodzaje działalności wymienione w załączniku I. Należy, zatem objąć skonsolidowanym nadzorem wszystkie przedsiębiorstwa, które przede wszystkim prowadzą te rodzaje działalności. Stąd istnieje konieczność rozszerzenia definicji instytucji finansowych, aby objęła ona te rodzaje działalności.
- 64) Dyrektywa 86/635/EWG wraz z dyrektywą 83/349/EWG ustanowiły zasady konsolidacji mające zastosowanie do skonsolidowanych sprawozdań finansowych ogłaszanych przez instytucje kredytowe. W związku z tym możliwe jest bardziej precyzyjne określenie metod nadzoru ostrożnościowego stosowanych na zasadzie skonsolidowanej.
- 65) Skonsolidowany nadzór nad instytucjami kredytowymi musi być ukierunkowany w szczególności na ochronę interesów deponentów tych instytucji oraz na zapewnienie stabilności systemu finansowego.
- 66) Badanie problemów związanych z zagadnieniami objętymi niniejszą dyrektywą oraz innymi dyrektywami w zakresie działalności instytucji kredytowych wymaga

współpracy między właściwymi władzami i Komisją w ramach Komitetu Doradczego ds. bankowości, w szczególności w celu zacieśniania koordynacji. Komitet Doradczy ds. bankowości właściwych władz Państw Członkowskich nie wyklucza innych form współpracy między władzami nadzorującymi podejmowanie i wykonywanie działalności instytucji kredytowych, w szczególności współpracy w ramach „groupe de contact” (grupy kontaktowej), składającej się z przedstawicieli władz nadzoru bankowego.

- 67) Od czasu do czasu może być konieczne wprowadzenie modyfikacji technicznych do szczegółowych zasad niniejszej dyrektywy celem uwzględnienia nowych rozwiązań w sektorze bankowym. Komisja wprowadza odpowiednio niezbędne modyfikacje po zasięgnięciu opinii Komitetu Doradczego ds. bankowości w granicach uprawnień wykonawczych nadanych Komisji przez Traktat. Środki niezbędne dla wykonania niniejszej dyrektywy powinny być przyjmowane zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji¹².
- 68) Art. 36 ust. 1 niniejszej dyrektywy zezwala na traktowanie zobowiązań solidarnych kredytobiorców instytucji kredytowych zorganizowanych w formie spółdzielni lub funduszy jako pozycji funduszy własnych na mocy art. 34 ust. 2 pkt 7. Rząd duński wyraził duże zainteresowanie przekształceniem w spółki akcyjne kilku tamtejszych hipotecznych instytucji kredytowych utworzonych w formie spółdzielni lub funduszy. W celu ułatwienia lub umożliwienia takiego przekształcenia, wymagane jest tymczasowe odstępstwo, zezwalające tym instytucjom na zaliczanie części otrzymanych zobowiązań solidarnych do funduszy własnych. To tymczasowe odstępstwo nie powinna wpłynąć ujemnie na konkurencję między instytucjami kredytowymi.
- 69) Nadanie wagi 20% posiadanym przez instytucje kredytowe obligacjom hipotecznym może zachwiać krajowym rynkiem finansowym, na którym takie instrumenty odgrywają rolę pierwszoplanową. W tej sytuacji wprowadzono tymczasowy przepis dotyczący zastosowania wagi ryzyka 10%. Rynek zabezpieczeń rozwija się dynamicznie. Dlatego też, pożądane jest, aby Komisja razem z Państwami Członkowskimi zbadała podejście ostrożnościowe do papierów wartościowych zabezpieczonych wierzytelnościami i przedłożył do dnia 22 czerwca 1999 r. propozycje mające na celu dostosowanie obowiązujących ustawodawstw celem sprecyzowania właściwego podejścia ostrożnościowego do papierów wartościowych zabezpieczonych wierzytelnościami. Właściwe władze mogą zezwolić na stosowanie do dnia 31 grudnia 2006 r. wagi ryzyka w wysokości 50% w stosunku do należności zabezpieczonych hipotekami ustanowionymi na budynkach biurowych lub wielofunkcyjnych nieruchomościach handlowo - usługowych. Nieruchomość obciążona hipoteką musi podlegać rygorystycznym kryteriom oceny i regularnym wycenom, aby uwzględnić zmiany zachodzące na rynku nieruchomości. Nieruchomości powinny być użytkowane przez właściciela, bądź też przez niego wynajmowane. Kredyty developerskie są wyłączone z tej wagi ryzyka w wysokości 50%.
- 70) W celu zapewnienia zharmonizowanego stosowania przepisów dotyczących wysokiego

---

¹² Dz.U. L 184 z 17.07.1999, str. 23.

ryzyka należy umożliwić Państwom Członkowskim zachowanie dwuetapowego procesu stosowania nowych limitów. W przypadku mniejszych instytucji kredytowych uzasadniony może być dłuższy okres przejściowy, gdyż zbyt szybkie wprowadzenie normy w wysokości 25% mogłoby zbyt gwałtownie ograniczyć ich działalność kredytową.

- 71) Ponadto harmonizacja dokonuje się również w zakresie warunków reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych.
- 72) Harmonizacji muszą podlegać także rozwiązania niezbędne do nadzorowania ryzyka płynności.
- 73) Niniejsza dyrektywa nie może zmieniać zobowiązań Państw Członkowskich dotyczących terminów transpozycji określonych w części B załącznika V.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

SPIS TREŚCI

Strona

TYTUŁ I	DEFINICJE I ZAKRES	12
Artykuł 1	Definicje	12
Artykuł 2	Zakres	14
Artykuł 3	Zakaz prowadzenia przez przedsiębiorstwa inne niż instytucje kredytowe działalności polegającej na przyjmowaniu od ludności depozytów i innych funduszy podlegających zwrotowi	15
TYTUŁ II	WYMOGI WARUNKUJĄCE PODEJMOWANIE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PRZEZ INSTYTUCJE KREDYTOWE	16
Artykuł 4	Uzyskanie zezwolenia	16
Artykuł 5	Kapitał założycielski	16
Artykuł 6	Zarząd, umiejscowienie siedziby zarządu instytucji kredytowej	16
Artykuł 7	Akcjonariusze i udziałowcy	17
Artykuł 8	Program działalności i struktura organizacyjna	17
Artykuł 9	Potrzeby gospodarcze	17
Artykuł 10	Odmowa udzielenia zezwolenia	17
Artykuł 11	Powiadomienie Komisji o udzieleniu zezwolenia	17
Artykuł 12	Uprzednie konsultacje z właściwymi władzami drugiego Państwa Członkowskiego	17
Artykuł 13	Oddziały instytucji kredytowych posiadające zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim	18
Artykuł 14	Cofnięcie zezwolenia.....	18
Artykuł 15	Nazwa	18
Artykuł 16	Znaczny pakietu akcji instytucji kredytowej	18
Artykuł 17	Procedury i mechanizmy kontroli wewnętrznej	19

TYTUŁ III	PRZEPISY DOTYCZĄCE SWOBODY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SWOBODY ŚWIADCZENIA USŁUG	19
Artykuł 18	Instytucje kredytowe	19
Artykuł 19	Instytucje finansowe	19
Artykuł 20	Wykonywanie prawa przedsiębiorczości	20
Artykuł 21	Korzystanie ze swobody świadczenia usług	21
Artykuł 22	Uprawnienia właściwych władz przyjmującego Państwa Członkowskiego	21
TYTUŁ IV	STOSUNKI Z PAŃSTWAMI TRZECIMI	22
Artykuł 23	Powiadomienie w sprawie przedsiębiorstw zależnych podmiotów z państw trzecich, warunki dostępu do rynków tych państw	22
Artykuł 24	Oddziały instytucji kredytowych mających siedzibę zarządu poza Wspólnotą	23
Artykuł 25	Współpraca z właściwymi władzami państw trzecich w wykonywaniu nadzoru skonsolidowanego	23
TYTUŁ V	ZASADY I INSTRUMENTY NADZORU OSTROŻNOŚCIOWEGO	24
Rozdział 1	Zasady nadzoru ostrożnościowego	24
Artykuł 26	Uprawnienia kontrolne rodzimego Państwa Członkowskiego	24
Artykuł 27	Uprawnienia kontrolne przyjmującego Państwa Członkowskiego	24
Artykuł 28	Współpraca w sprawowaniu nadzoru	24
Artykuł 29	Weryfikacje na miejscu oddziałów ustanowionych w innym Państwie Członkowskim	24
Artykuł 30	Wymiana informacji i tajemnica zawodowa	24
Artykuł 31	Obowiązki osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie ustawowego badania rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych	26
Artykuł 32	Prawo właściwych władz do nakładania sankcji	27

Artykuł 33	Prawo zaskarżania do sądu	27
Rozdział 2	Instrumenty techniczne oszczędnościowego nadzoru bankowego	27
<i>Sekcja 1</i>	<i>Fundusze własne .....</i>	<i>27</i>
Artykuł 34	Zasady ogólne	27
Artykuł 35	Inne pozycje	28
Artykuł 36	Inne przepisy dotyczące funduszy własnych	29
Artykuł 37	Wyliczanie funduszy własnych w ujęciu skonsolidowanym ...	29
Artykuł 38	Odliczenia i limity	30
Artykuł 39	Przedkładanie właściwym władzom dowodu	30
<i>Sekcja 2</i>	<i>Współczynnik wypłacalności .....</i>	<i>30</i>
Artykuł 40	Zasady ogólne	30
Artykuł 41	Licznik: fundusze własne	30
Artykuł 42	Mianownik: pozycje aktywów i pozycje pozabilansowe ważone ryzykiem	30
Artykuł 43	Wagi ryzyka	31
Artykuł 44	Wagi ryzyka dla wiarygodności wobec władz regionalnych lub lokalnych Państw Członkowskich	33
Artykuł 45	Pozostałe wagi ryzyka	33
Artykuł 46	Organy administracyjne i podmioty nie prowadzące działalności gospodarczej	33
Artykuł 47	Wysokość współczynnika wypłacalności	33
<i>Sekcja 3</i>	<i>Wysokie ryzyko .....</i>	<i>34</i>
Artykuł 48	Sprawozdawczość w zakresie wysokiego ryzyka	34
Artykuł 49	Limity wysokiego ryzyka	34
Artykuł 50	Nadzór skonsolidowany lub nieskonsolidowany nad wysokim ryzykiem	36

<i>Sekcja 4</i>	<i>Znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym</i>	36
Artykuł 51	Limity dotyczące znacznych pakietów akcji przedsiębiorstw niefinansowych	36
Rozdział 3	Nadzór skonsolidowany	37
Artykuł 52	Nadzór skonsolidowany nad instytucjami kredytowymi	37
Artykuł 53	Właściwe władze odpowiedzialne za wykonywanie nadzoru skonsolidowanego	38
Artykuł 54	Forma i zakres konsolidacji	39
Artykuł 55	Informacje przedkładane przez spółki holdingowe o profilu mieszanym oraz przedsiębiorstwa zależne tych spółek	39
Artykuł 56	Środki ułatwiające stosowanie nadzoru skonsolidowanego	40
TYTUŁ VI	KOMITET DORADCZY DS. BANKOWOŚCI	41
Artykuł 57	Skład i zadania Komitetu Doradczego ds. bankowości	41
Artykuł 58	Badanie wymogów w zakresie uzyskania zezwolenia	41
Artykuł 59	Wskaźniki obserwacyjne	41
TYTUŁ VII	UPRAWNIENIA WYKONAWCZE	41
Artykuł 60	Dostosowania techniczne	42
TYTUŁ VIII	PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE	
Rozdział 1	Przepisy przejściowe	42
Artykuł 61	Przepisy przejściowe dotyczące art. 36	42
Artykuł 62	Przepisy przejściowe dotyczące art. 43	43
Artykuł 63	Przepisy przejściowe dotyczące art. 47	44
Artykuł 64	Przepisy przejściowe dotyczące art. 49	44
Artykuł 65	Przepisy przejściowe dotyczące art. 51	45
Rozdział 2	Przepisy końcowe	45
Artykuł 66	Powiadamianie Komisji	45
Artykuł 67	Dyrektywy tracące moc	45

Artykuł 68	Wejście w życie	45
Artykuł 69	Skierowanie	45
ZAŁĄCZNIK I	Wykaz rodzajów działalności podlegających wzajemnemu uznawaniu	46
ZAŁĄCZNIK II	Klasyfikacja pozycji pozabilansowych	47
ZAŁĄCZNIK III	Traktowanie pozycji pozabilansowych	48
ZAŁĄCZNIK IV	Rodzaje pozycji pozabilansowych	52
ZAŁĄCZNIK V Część A	Dyrektywy uchylone wraz z późniejszymi zmianami (określone w art. 67)	53
ZAŁĄCZNIK V Część B	Terminy wykonania (określone w art. 67)	54
ZAŁĄCZNIK VI	Tabela zgodności	55

TYTUŁ I

DEFINICJE I ZAKRES

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy:

1. „instytucja kredytowa” oznacza przedsiębiorstwo, którego działalność polega na przyjmowaniu od ludności depozytów lub innych środków podlegających zwrotowi oraz na udzielaniu kredytów na własny rachunek.

Do celów sprawowania skonsolidowanego nadzoru „instytucja kredytowa” oznacza instytucję określoną w akapicie pierwszym oraz każde inne przedsiębiorstwo prywatne lub państwowe, które odpowiada definicji akapitu pierwszego i posiada zezwolenie udzielone w państwie trzecim.

Do celów nadzorowania i kontroli wysokiego ryzyka „instytucja kredytowa” oznacza instytucję określoną w akapicie pierwszym, łącznie z oddziałami w państwach trzecich, jak też każdy inny przedsiębiorstwo prywatne lub państwowe, łącznie z jego oddziałami, który odpowiada definicji akapitu pierwszego i posiada zezwolenie przyznane w państwie trzecim;

2. „zezwolenie” oznacza akt wydany w jakiegokolwiek formie przez władze, na mocy którego zezwolono na prowadzenie działalności instytucji kredytowej;
3. „oddział” oznacza miejsce prowadzenia działalności, które prawnie stanowi zależną część instytucji kredytowej i które realizuje bezpośrednio wszystkie, bądź niektóre spośród transakcji nieodłącznie związanych z działalnością instytucji kredytowych; jako jeden oddział będzie traktowana dowolna liczba miejsc prowadzenia działalności ustanowionych w tym samym Państwie Członkowskim przez daną instytucję kredytową z siedzibą zarządu w innym Państwie Członkowskim;
4. „właściwe władze” oznaczają władze krajowe, które z mocy ustawy lub rozporządzeń są uprawnione do nadzorowania instytucji kredytowych;
5. „instytucja finansowa” oznacza przedsiębiorstwo inne niż instytucja kredytowa, którego podstawową działalnością jest nabywanie pakietów akcji lub wykonywanie jednego lub więcej spośród rodzajów działalności wymienionych w pkt 2-12 załącznika I;
6. „rodzime Państwo Członkowskie” oznacza Państwo Członkowskie, w którym dana instytucja kredytowa uzyskała zezwolenie zgodnie z art. 4-11;
7. „przyjmujące Państwo Członkowskie” oznacza Państwo Członkowskie, w którym dana instytucja kredytowa posiada oddział lub świadczy usługi;
8. „kontrola” oznacza związek zachodzący między przedsiębiorstwem dominującym i

jego przedsiębiorstwem zależnym, zgodnie z definicją określoną w art. 1 dyrektywy 83/349/EWG, bądź też podobny związek między jakąkolwiek osobą fizyczną lub prawną i przedsiębiorstwem;

9. „udział kapitałowy” oznacza, do celów skonsolidowanego nadzoru, posiadany bezpośrednio lub pośrednio udział dający prawo do ponad 20% głosów lub kapitału przedsiębiorstwa;
10. „znacznym pakietem akcji” oznacza każdy posiadany bezpośrednio lub pośrednio pakiet akcji lub udział w przedsiębiorstwie stanowiący 10% lub więcej kapitału, bądź dający prawo do 10% lub więcej głosów, bądź też taki, który umożliwia wywieranie znacznego wpływu na zarządzanie tym przedsiębiorstwem;
11. „kapitał założycielski” oznacza kapitał w rozumieniu definicji określonej w art. 34 ust. 2 pkt 1 i 2;
12. „przedsiębiorstwo dominujące” oznacza jednostkę dominującą w rozumieniu definicji określonej w art. 1 i 2 dyrektywy 83/349/EWG;

Do celów skonsolidowanego nadzoru i kontroli wysokiego ryzyka „przedsiębiorstwo dominujące” oznacza jednostkę dominującą w rozumieniu art. 1 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG oraz wszelkie przedsiębiorstwa, które, w opinii właściwych władz, skutecznie wywierają dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo;

13. „przedsiębiorstwo zależne” oznacza jednostkę zależną w rozumieniu definicji określonej w art. 1 i 2 dyrektywy 83/349/EWG.

Do celów skonsolidowanego nadzoru i kontroli wysokiego ryzyka „przedsiębiorstwo zależne” oznacza jednostkę zależną w rozumieniu art. 1 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG oraz wszelkie przedsiębiorstwa, na które, w opinii właściwych władz, dominujący wpływ skutecznie wywiera przedsiębiorstwo dominujące.

Wszystkie przedsiębiorstwa zależne danego przedsiębiorstwa zależnego będą również uważane za przedsiębiorstwo zależne przedsiębiorstwa dominującego najwyższego szczebla;

14. „Strefa A” obejmuje wszystkie Państwa Członkowskie, państwa będące pełnoprawnymi członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz te państwa, które zawarły specjalne porozumienia w sprawie udzielania kredytów z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW) w związku z Ogólnym Porozumieniem o Zaciąganiu Kredytów MFW (GAB). Jednak państwo, które dokonało zmiany terminów spłaty swojego zadłużenia zewnętrznego zostaje wyłączone ze strefy A na okres lat pięciu;
15. „Strefa B” obejmuje wszystkie państwa nie objęte Strefą A;
16. „instytucje kredytowe Strefy A” oznaczają wszystkie instytucje kredytowe posiadające zezwolenie udzielone w Państwie Członkowskim, zgodnie z art. 4, łącznie z oddziałami takich instytucji w państwach trzecich oraz wszystkie przedsiębiorstwa prywatne i publiczne objęte definicją zawartą w ust. 1 akapit pierwszy, a posiadające

zezwole nie udzielone w innym państwie Strefy A, łącznie z oddziałami tych przedsiębiorstw;

17. „instytucje kredytowe Strefy B” oznaczają wszystkie przedsiębiorstwa prywatne i publiczne posiadające zezwolenie udzielone poza Strefą A, a objęte definicją określoną w ust. 1 akapit pierwszy, łącznie z oddziałami tych przedsiębiorstw we Wspólnocie;
18. „sektor pozabankowy” oznacza wszystkich kredytobiorców, z wyjątkiem instytucji kredytowych według definicji określonej w pkt 16 i 17, rządów centralnych i banków centralnych, władz regionalnych i lokalnych, Wspólnot Europejskich, Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz banków rozwoju wielostronnego w rozumieniu definicji określonej w pkt 19;
19. „banki rozwoju wielostronnego” oznaczają Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju, Międzynarodową Korporację Finansową, Międzyamerykański Bank Rozwoju, Azjatycki Bank Rozwoju, Afrykański Bank Rozwoju, Fundusz Przesiedleńczy Rady Europy, Nordycki Bank Inwestycyjny, Karaibski Bank Rozwoju, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Fundusz Inwestycyjny oraz Międzyamerykańską Korporację Inwestycyjną;
20. pozycje pozabilansowe „pełnego ryzyka”, „średniego ryzyka”, „niskośredniego ryzyka” oraz „niskiego ryzyka” oznaczają pozycje określone w art. 43 ust. 2 i wymienione w załączniku II;
21. „finansowa spółka holdingowa” oznacza instytucję finansową, której przedsiębiorstwa zależne są wyłącznie, bądź głównie, instytucjami kredytowymi lub instytucjami finansowymi, przy czym przynajmniej jedno z tych przedsiębiorstw zależnych jest instytucją kredytową;
22. „spółka holdingowa o działalności mieszanej” oznacza przedsiębiorstwo dominujące inny niż finansowa spółka holdingowa lub instytucja kredytowa, wśród przedsiębiorstw zależnych którego jest przynajmniej jedna instytucja kredytowa;
23. „przedsiębiorstwo pomocniczych usług bankowych” oznacza przedsiębiorstwo, którego podstawowa działalność polega na posiadaniu lub zarządzaniu majątkiem, zarządzaniu usługami w zakresie przetwarzania danych lub podobnej działalności o charakterze pomocniczym w stosunku do podstawowej działalności jednej lub więcej instytucji kredytowych;
24. „ryzyko” oznaczają, do celów stosowania art. 48, 49 i 50, pozycje aktywów i pozycje pozabilansowe określone w art. 43 i załącznikach II i IV, bez stosowania wag lub stopni ryzyka tam określonych; rodzaje ryzyka określone w załączniku IV, muszą być wyliczane według jednej z metod określonej w załączniku III, bez stosowania wag dla ryzyka kontrahenta; za zgodą właściwych władz wszystkie pozycje w całości pokryte funduszami własnymi mogą być wyłączone z definicji zaangażowań, pod warunkiem, że takie fundusze własne nie są uwzględnione przy wyliczaniu współczynnika wypłacalności, czy też innych wskaźników analitycznych przewidzianych niniejszą dyrektywą i innymi wspólnotowymi aktami prawnymi; ryzyka nie obejmują:
  - w przypadku transakcji walutowych: ryzyko powstałe w normalnym toku

rozliczeń w terminie do 48 godzin po dokonaniu płatności, lub

- w przypadku transakcji kupna lub sprzedaży papierów wartościowych: ryzyko powstałe w normalnym toku rozliczeń w terminie do pięciu dni roboczych po dokonaniu płatności lub dostawie papierów, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej;

25. „grupa powiązanych klientów” oznacza:

- dwie lub więcej osoby fizyczne lub prawne, które, jeśli nie wykazano inaczej, stanowią jedno ryzyko, ponieważ jedna z nich sprawuje bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad inną lub innymi, bądź też
- dwie lub więcej osoby fizyczne lub prawne, między którymi nie zachodzi stosunek kontroli w rozumieniu definicji określonej w tiret pierwszym, lecz które należy uznać za stanowiące jedno ryzyko, gdyż są one na tyle wzajemnie ze sobą powiązane, iż powstanie problemów finansowych u jednej z nich prawdopodobnie oznaczałoby, że inna osoba lub wszystkie inne osoby napotykałyby trudności ze spłatą swoich zobowiązań;

26. „bliskie powiązania” oznaczają sytuację, w której dwie lub więcej osoby fizyczne lub prawne są ze sobą związane przez:

- a) udział kapitałowy, który oznacza posiadany bezpośrednio lub za pomocą stosunku kontroli udział dający prawo do ponad 20% głosów lub kapitału przedsiębiorstwu lub
- b) kontrolę, która oznacza związek zachodzący między przedsiębiorstwem dominującym i jego przedsiębiorstwem zależnym we wszystkich przypadkach określonych w art. 1 ust. 1 i 2 dyrektywy 83/349/EWG, bądź też podobny związek między jakąkolwiek osobą fizyczną lub prawną i przedsiębiorstwem; wszelkie przedsiębiorstwa zależne danego przedsiębiorstwa zależnego będą również uważane za przedsiębiorstwo zależne przedsiębiorstwa dominującego najwyższego szczebla.

Sytuacja, w której dwie lub więcej osób fizycznych lub prawnych jest trwale związanych z jedną i tą samą osobą przez stosunek kontroli, będzie również uważana za bliskie powiązanie tych osób.

27. „uznane giełdy” oznaczają giełdy uznane przez właściwe władze, które:

- (i) funkcjonują regularnie,
- (ii) posiadają regulamin wydany lub zatwierdzony przez właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego giełdy, który określa warunki działania giełdy, warunki dostępu do giełdy, jak również warunki, które muszą być spełnione przez umowę, zanim zostanie ona dopuszczony do faktycznego obrotu na giełdzie,
- (iii) dysponują mechanizmem rozliczeniowym, który przewiduje, że umowy

wymienione w załączniku IV podlegają dziennym wymogom w zakresie depozytów gwarancyjnych, które to wymogi, w opinii właściwych władz, stanowią odpowiednie zabezpieczenie tych umów.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejsza dyrektywa dotyczy podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe. Dyrektywa ma zastosowanie do wszystkich instytucji kredytowych.

2. Przepisy art. 25 i 52-56 mają zastosowanie również do finansowych spółek holdingowych i spółek holdingowych o profilu mieszanym, które mają swoją siedzibę zarządu na terytorium Wspólnoty.

Instytucje trwale wyłączone na mocy ust. 3, z wyjątkiem jednak banków centralnych Państw Członkowskich, będą uważane za instytucje finansowe do celów art. 25 i 52-56.

3. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:

- banków centralnych Państw Członkowskich,
- instytucji świadczących żyro pocztowe,
- w Belgii: „Institut de Réescompte et de Garantie / Herdiscontering- en Waarboginstituut”,
- w Danii: „Dansk Eksportfinansieringsfond”, „Danmarks Skibskreditfond” oraz „Dansk Landbrugs Realkreditfond”,
- w Niemczech: „Kreditanstalt für Wiederaufbau”, przedsiębiorstwy uznane na podstawie „Wohnungsgemeinnützigkeitsgesetz” za instytucje realizujące politykę mieszkaniową państwa, których główną działalnością nie są czynności bankowe, oraz inne przedsiębiorstwy uznane w tej ustawie za przedsiębiorstwa mieszkaniowe nie prowadzące działalności zarobkowej,
- w Grecji: „Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Αναπτύξεως” (Elliniki Trapeza Viomichanikis Anaptyxeos), „Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων” (Tamio Parakatathikon kai Danion) oraz „Ταχυδρομικό Ταμειτήριο” (Tachidromiko Tamieftirio),
- w Hiszpanii: „Instituto de Crédito Oficial”,
- we Francji: „Caisse des dépôts et consignations”,
- w Irlandii: „credit unions” i „friendly societies”,
- we Włoszech: „Cassa depositi e prestiti”,
- w Niderlandach: „Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden NV”, „NV

Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij”, „NV Industriebank Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering” oraz „Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij NV”,

- w Austrii: przedsiębiorstwa uznane za towarzystwa mieszkaniowe działające w interesie publicznym oraz „Österreichische Kontrollbank AG”,
- w Portugalii: „Caixas Económicas” istniejące w dniu 1 stycznia 1986 r., z wyjątkiem tych przedsiębiorstw założonych jako spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i z wyjątkiem „Caixas Económica Montepio Geral”,
- w Finlandii: „Teollisen yhteistyön rahasto Oy/Fonden för industriellt samarbete AB” oraz „Kera oy/Kera Ab”,
- w Szwecji: „Svenska Skeppshypotekskassan”,
- w Wielkiej Brytanii: „National Savings Bank”, „Commonwealth Development Finance Company Ltd”, „Agricultural Mortgage Corporation Ltd”, „Scottish Agricultural Securities Corporation Ltd”, „the Crown Agents for overseas governments and administrations”, „credit unions” oraz „municipal banks”.

4. Rada, stanowiąc na wniosek Komisji, która w tym celu zasięga opinii Komitetu określonego w art. 57 (zwanego dalej „Komitetem Doradczym ds. bankowości”), podejmuje decyzje w sprawie wszelkich zmian wykazu przedstawionego w ust. 3.

5. Instytucje kredytowe, mające siedzibę w tym samym Państwie Członkowskim i stale powiązane w dniu 15 grudnia 1977 r. z organem centralnym sprawującym nad nimi nadzór i ustanowionym w tym samym Państwie Członkowskim, mogą być zwolnione z wymogów wymienionych w art. 6 ust. 1 oraz art. 8 i 59, jeśli, w terminie do 15 grudnia 1979 r., prawo krajowe stanowi, że:

- zobowiązania organu centralnego i instytucji powiązanych są zobowiązaniami solidarnymi, bądź też zobowiązania instytucji powiązanych są całkowicie gwarantowane przez organ centralny,
- wypłacalność i płynność organu centralnego oraz wszystkich instytucji powiązanych są monitorowane jako całość na podstawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych,
- zarząd organu centralnego jest uprawniony do wydawania poleceń zarządom instytucji powiązanych.

Instytucje kredytowe działające na szczeblu lokalnym, które po dniu 15 grudnia 1977 r. stały się jednostkami powiązаныmi organu centralnego w rozumieniu akapitu pierwszego, mogą skorzystać z warunków ustanowionych w tym akapicie, jeśli stanowią one normalne uzupełnienia sieci danego organu centralnego.

W przypadku instytucji kredytowych innych niż te, które zostały założone na terenach niedawno odzyskanych z morza lub te, które powstały w wyniku podziału lub połączenia istniejących instytucji zależnych od organu centralnego, lub podporządkowanych temu organowi, Rada, stanowiąc na wniosek Komisji, która w tym celu zasięga opinii Komitetu Doradczego ds. bankowości, może ustanowić dodatkowe przepisy dotyczące stosowania

akapitu drugiego, w tym przepisy uchylające wyłączenia ustanowione w akapicie pierwszym, jeśli jest zdania, że zrzeszanie nowych instytucji korzystających z zasad ustanowionych w akapicie drugim mogłoby niekorzystnie wpłynąć na warunki konkurencji. Rada podejmuje decyzję kwalifikowaną większością głosów.

6. Instytucja kredytowa, która zgodnie z definicją określoną w ust. 5 akapit pierwszy powiązana jest z centralnym organem w tym samym Państwie Członkowskim, może być zwolniona z przepisów art. 5, a także art. 40-51 oraz 65, pod warunkiem, że całość, na którą składają się organ centralny wraz z instytucjami powiązаныmi, podlega wyżej wymienionym przepisom w ujęciu skonsolidowanym, bez uszczerbku dla stosowania tych przepisów do organu centralnego.

W przypadku takiego zwolnienia art. 13, 18, 19, 20 ust. 1-6, art. 21 i 22 stosują się do całości, na którą składają się organ centralny wraz z instytucjami powiązаныmi.

Artykuł 3

Zakaz prowadzenia przez przedsiębiorstwo inne niż instytucje kredytowe działalności polegającej na przyjmowaniu od ludności depozytów i innych środków podlegających zwrotowi

Państwa Członkowskie wprowadzają zakaz dla osób lub przedsiębiorstw gospodarczych nie będących instytucjami kredytowymi prowadzenia działalności polegającej na przyjmowaniu od ludności depozytów i innych środków podlegających zwrotowi. Zakaz ten nie dotyczy przyjmowania depozytów i innych środków podlegających zwrotowi przez Państwo Członkowskie lub władze regionalne bądź lokalne Państwa Członkowskiego, czy też przez organy międzynarodowe o charakterze publicznym, których członkami są jedno lub więcej Państw Członkowskich, jak również przypadków wyraźnie objętych legislacją krajową i wspólnotową, pod warunkiem jednak, że działalność ta podlega regulacjom i mechanizmom kontroli mającym na celu ochronę deponentów i inwestorów oraz mającym zastosowanie w takich przypadkach.

TYTUŁ II

WYMOGI WARUNKUJĄCE PODEJMOWANIE I WYKONYWANIE DZIAŁALNOŚCI PRZEZ INSTYTUCJE KREDYTOWE

Artykuł 4

Uzyskanie zezwolenia

Państwa Członkowskie wymagają od instytucji kredytowych uzyskania zezwolenia przed rozpoczęciem działalności. Państwa te określają wymogi w zakresie uzyskania takich zezwoleń, z zachowaniem przepisów art. 5-9, i powiadamiają o nich zarówno Komisję, jak i Komitet Doradczy ds. bankowości.

Artykuł 5

Kapitał założycielski

1. Bez uszczerbku dla innych ogólnych warunków przewidzianych w prawie krajowym, właściwe władze nie udzielają zezwolenia, gdy instytucja kredytowa nie posiada wydzielonych funduszy własnych oraz w przypadkach, gdy kapitał założycielski danej instytucji wynosi mniej niż 5 milionów EUR.

Państwa Członkowskie mogą postanowić, że instytucje kredytowe nie spełniające wymogu wydzielonych funduszy własnych, które już istniały w dniu 15 grudnia 1979 r., mogą nadal prowadzić swoją działalność. Państwa Członkowskie mogą wyłączyć takie instytucje kredytowe z obowiązku stosowania się do wymogów określonych w art. 6 ust. 1 akapit pierwszy.

2. Państwa Członkowskie zachowują jednak możliwość udzielania zezwolenia poszczególnym kategoriom instytucji kredytowych, których kapitał założycielski wynosi mniej, aniżeli określono w ust. 1. W takich przypadkach:

- a) kapitał założycielski nie może wynosić mniej niż 1 milion EUR,
- b) zainteresowane Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o powodach, którymi się kierują przy korzystaniu z możliwości przewidzianej w niniejszym ustępie,
- c) gdy zostaje opublikowany wykaz wymieniony w art. 11, dokonuje się odpowiedniej adnotacji przy nazwie każdej instytucji kredytowej, która nie spełnia minimalnych wymogów kapitałowych określonych w ust. 1.

3. Wysokość funduszy własnych instytucji kredytowej nie może w chwili udzielenia zezwolenia obniżyć się poniżej poziomu kapitału założycielskiego wymaganego na podstawie ust. 1 i 2..

4. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że instytucje kredytowe już istniejące w dniu 1 stycznia 1993 r., których fundusze własne nie osiągają poziomu kapitału założycielskiego określonego w ust. 1 i 2, mogą w dalszym ciągu prowadzić swoją działalność. W takim jednak razie fundusze własne tych instytucji nie mogą obniżyć się poniżej najwyższego poziomu osiągniętego po dniu 22 grudnia 1989 r.

5. Jeśli kontrolę nad instytucją kredytową kwalifikującą się do kategorii określonej w ust. 4, przejmie inna osoba fizyczna lub prawna niż osoba, która wcześniej kontrolowała tę instytucję, fundusze własne tej instytucji muszą być podwyższone co najmniej do poziomu kapitału założycielskiego określonego w ust. 1 i 2.

6. Jednakże, w określonych szczególnych okolicznościach i za zgodą właściwych władz, gdy następuje połączenie dwóch lub więcej instytucji kredytowych kwalifikujących się do kategorii określonej w ust. 4, fundusze własne instytucji powstałej w wyniku tego połączenia, o ile nie został osiągnięty odpowiedni poziom zgodnie z ust. 1 i 2, nie mogą obniżyć się poniżej sumy funduszy własnych łączących się ze sobą instytucji w chwili połączenia.

7. Jednakże, jeśli w przypadkach określonych w ust. 3, 4 i 6, fundusze własne ulegną zmniejszeniu, właściwe władze mogą w uzasadnionych okolicznościach wyznaczyć instytucji ograniczony okres czasu, w którym musi ona uzyskać poprawę swojej sytuacji lub zaprzestać działalności.

Artykuł 6

Zarząd, umiejscowienie siedziby zarządu instytucji kredytowej

1. Właściwe władze udzielają zezwolenia instytucji kredytowej jedynie wtedy, gdy przynajmniej dwie osoby będą faktycznie kierować działalnością tej instytucji.

Ponadto odpowiednie władze nie udziela zezwolenia, jeśli osoby te nie mają dostatecznie nieposzlakowanej opinii lub nie posiadają one należytego doświadczenia dla wykonywania takich obowiązków.

2. Każde Państwo Członkowskie wymaga, aby:

- każda instytucja kredytowa będąca osobą prawną i posiadająca na mocy prawa krajowego statutową siedzibę, miała siedzibę zarządu w tym samym Państwie Członkowskim, w którym posiada statutową siedzibę,
- każda inna instytucja kredytowa miała swoją siedzibę zarządu w Państwie Członkowskim, które wydało jej zezwolenie i w którym faktycznie prowadzi swoją działalność.

Artykuł 7

Akcjonariusze i udziałowcy

1. Właściwe władze nie udzielają zezwolenia na podjęcie działalności instytucji kredytowej, zanim nie zostaną poinformowane o tożsamości bezpośrednich lub pośrednich akcjonariuszy lub udziałowców tych instytucji, będących osobami fizycznymi lub prawnymi, posiadających znaczne pakiety akcji, oraz o wielkości takich pakietów.

Do celów definicji znacznego pakietu akcji w rozumieniu niniejszego artykułu uwzględnia się prawa głosu określone w art. 7 dyrektywy 88/627/EWG¹³.

2. Właściwe władze odmawiają udzielenia zezwolenia, jeśli mając na uwadze potrzebę zapewnienia należytego i ostrożnego zarządzania instytucją kredytową nie są przekonane co do odpowiedniego charakteru wyżej wspomnianych akcjonariuszy lub udziałowców.

3. W przypadku bliskich powiązań między instytucją kredytową i inną osobą prawną lub fizyczną właściwe władze udzielają zezwolenia tylko wówczas, gdy powiązania te nie stanowią przeszkody w skutecznym wykonywaniu funkcji nadzorczych.

Właściwe władze odmawiają również udzielenia zezwolenia, jeśli skuteczne wykonywanie funkcji nadzorczych nie jest możliwe z powodu przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych państwa trzeciego mających zastosowanie do jednej lub więcej osób fizycznych lub prawnych, z którymi instytucja kredytowa posiada bliskie powiązania, bądź też z powodu trudności w stosowaniu takich przepisów.

---

¹³ Dyrektywa Rady 88/627/EWG z dnia 12 grudnia 1988 r. w sprawie informacji, które są ogłaszane w chwili nabycia lub zbycia dużego pakietu akcji spółki kapitałowej.

Właściwe władze wymagają od instytucji kredytowych przedkładania informacji potrzebnych do stałego monitorowania przestrzegania warunków określonych w niniejszym ustępie.

Artykuł 8

Program działalności i struktura organizacyjna

Państwa Członkowskie wymagają, aby do wniosków o udzielenie zezwolenia dołączony był program działalności określający między innymi przewidziane rodzaje działalności oraz strukturę organizacyjną instytucji.

Artykuł 9

Potrzeby gospodarcze

Państwa Członkowskie nie mogą wymagać, aby wniosek o udzielenie zezwolenia został rozpatrzony pod względem potrzeb gospodarczych rynku.

Artykuł 10

Odmowa udzielenia zezwolenia

W każdym przypadku odmowy udzielenia zezwolenia podaje się powody tej odmowy, a wnioskodawca jest o nich powiadomiony w terminie sześciu miesięcy od daty otrzymania wniosku lub, jeśli wniosek był niekompletny, w terminie sześciu miesięcy od dnia nadesłania informacji potrzebnych do podjęcia decyzji. W każdym przypadku decyzję podejmuje się w terminie 12 miesięcy od daty otrzymania wniosku.

Artykuł 11

Powiadomienie Komisji o udzieleniu zezwolenia

Komisja powiadamiana jest o każdym udzielonym zezwoleniu. Każdą instytucję kredytową umieszcza się w wykazie, który Komisja ogłasza w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* i który Komisja stale aktualizuje.

Artykuł 12

Uprzednie konsultacje właściwych władz drugiego Państwa Członkowskiego

Udzielenie zezwolenia instytucji kredytowej wymaga uprzedniej konsultacji z właściwymi władzami drugiego Państwa Członkowskiego, którego sprawa ta dotyczy, gdy instytucja ta jest:

- przedsiębiorstwem zależnym instytucji kredytowej posiadającym zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim, lub
- przedsiębiorstwem zależnym przedsiębiorstwa dominującego innej instytucji kredytowej posiadającej zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim, lub

- kontrolowana przez te same osoby fizyczne lub prawne, które kontrolują instytucję kredytową posiadającą zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim.

Artykuł 13

Oddziały instytucji kredytowych posiadające zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim

Przyjmujące Państwa Członkowskie nie mogą wymagać zezwolenia od oddziałów instytucji kredytowych posiadających zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim oraz nie mogą wymagać wyposażenia tych oddziałów w wydzielony kapitał założycielski. Zakładanie i nadzorowanie takich oddziałów odbywa się zgodnie z przepisami art. 17, 20 ust. 1-6 oraz art. 22-26.

Artykuł 14

Cofnięcie zezwolenia

1. Właściwe władze mogą cofnąć zezwolenie udzielone instytucji kredytowej jedynie wówczas, gdy taka instytucja:
  - a) nie wykorzysta zezwolenia w ciągu 12 miesięcy, wyraźnie zrzeknie się zezwolenia lub nie prowadzi działalności od ponad sześciu miesięcy, o ile zainteresowane Państwo Członkowskie nie wprowadziło przepisu, że w takich przypadkach zezwolenie wygasa;
  - b) uzyskała zezwolenie wskutek przedłożenia fałszywych informacji, czy też w jakikolwiek inny nieprawidłowy sposób;
  - c) nie spełnia już warunków, na podstawie których udzielono zezwolenia;
  - d) nie posiada już dostatecznych funduszy własnych lub utraciła wiarygodność w zakresie wykonywania swoich zobowiązań w stosunku do wierzycieli, w szczególności nie zapewnia już bezpieczeństwa powierzonym aktywom;
  - e) spełnia inne warunki cofnięcia zezwolenia, przewidziane przepisami prawa krajowego.
2. Należy podać powody cofnięcia zezwolenia i poinformować o nich wszystkich zainteresowanych; o cofnięciu zezwolenia powiadamia się Komisję.

Artykuł 15

Nazwa

Do celów wykonywania swojej działalności instytucje kredytowe mogą używać na całym obszarze Wspólnoty tej samej nazwy, jakiej używają w Państwie Członkowskim, w którym posiadają siedzibę zarządu, bez względu na jakiegokolwiek przepisy obowiązujących w przyjmującym Państwie Członkowskim w zakresie używania wyrazów „bank”, „bank oszczędnościowy” lub innych nazw dotyczących bankowości. W przypadku, gdy istnieje możliwość mylenia nazw, przyjmujące Państwo Członkowskie może wymagać, aby nazwie

instytucji towarzyszyły pewne wyjaśniające informacje.

Artykuł 16

Znaczny pakiet akcji instytucji kredytowej

1. Państwa Członkowskie wymagają od każdej osoby fizycznej lub prawnej, która zgłasza zamiar bezpośredniego lub pośredniego nabycia znacznego pakietu akcji w instytucji kredytowej, uprzedniego powiadomienia o tym właściwych władz, z określeniem wielkości pakietu, który zamierzają nabyć. Osoba taka musi odpowiednio powiadomić właściwe władze, jeśli zamierza zwiększyć posiadany już znaczny pakiet akcji w taki sposób, że udział praw głosu lub posiadanego przez nią kapitału osiągnąłby wówczas lub przekroczył poziom 20%, 33% bądź 50%, czy też sprawiłby, że instytucja kredytowa stanie się przedsiębiorstwem od niej zależnym.

Bez uszczerbku dla przepisów ust. 2, właściwe władze mają nie więcej niż trzy miesiące od daty powiadomienia określonej w akapicie pierwszym na sprzeciwienie się takiemu planowi, jeśli mając na uwadze potrzebę zapewnienia należytego i ostrożnego zarządzania instytucją kredytową, nie są one przekonane co do odpowiedniego charakteru osoby określonej w akapicie pierwszym. Jeśli władze te nie sprzeciwiają się planowi określone w akapicie pierwszym, mogą wyznaczyć maksymalny termin jego realizacji.

2. Jeśli przedsiębiorstwo nabywające pakiet akcji określony w ust. 1, jest instytucją kredytową posiadającą zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim lub przedsiębiorstwem dominującym instytucji kredytowej posiadającej zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim lub osobą fizyczną, lub prawną kontrolującą instytucję kredytową posiadającą zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim, a jeśli w wyniku takiego nabycia, instytucja, w której nabywca pragnie posiadać pakiet akcji, stałaby się przedsiębiorstwem zależnym lub podlegałaby kontroli nabywcy, ocena tego nabycia wymaga uprzedniej konsultacji określonej w art. 12.

3. Państwa Członkowskie wymagają od osoby fizycznej lub prawnej, która zamierza bezpośrednio lub pośrednio zbyć znaczny pakiet akcji w instytucji kredytowej, aby osoba ta uprzednio powiadomiła właściwe władze o wielkości pakietu akcji, który zamierza posiadać. Osoba taka musi również powiadomić właściwe władze, jeśli zamierza zmniejszyć posiadany znaczny pakiet akcji w taki sposób, że udział praw głosu lub posiadanego przez nią kapitału spadłby wówczas poniżej poziomu 20%, 33% bądź 50% lub sprawiłby, że instytucja kredytowa przestanie być przedsiębiorstwem od niej zależnym.

4. Instytucje kredytowe powiadamiają właściwe władze, gdy tylko otrzymają odpowiednią wiadomość, o wszelkich przypadkach nabycia lub zbycia pakietów ich akcji, jeśli takie akty nabycia lub zbycia sprawiają, że pakiety akcji przekroczą, bądź spadną poniżej jednego z progów określonych w ust. 1 i 3.

Ponadto, przynajmniej raz do roku, instytucje kredytowe przekazują nazwiska akcjonariuszy i udziałowców posiadających znaczne pakiety akcji i wielkość tych pakietów, na przykład zgodnie z informacjami otrzymanymi na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy lub w wyniku wykonania przepisów dotyczących spółek giełdowych.

5. Gdy wpływ wywierany przez osoby określone w ust. 1 może okazać się niekorzystny

dla ostrożnego i rozsądnego zarządzania instytucją, Państwa Członkowskie wymagają, aby właściwe władze podjęły odpowiednie środki w celu doprowadzenia do ustania tej sytuacji. Do środków takich mogą należeć na przykład: nakazy sądowe, sankcje wobec członków władz i kierownictwa instytucji, lub zawieszenie prawa głosu z akcji bądź udziałów posiadanych przez danych akcjonariuszy lub udziałowców.

Podobne środki stosuje się do osób fizycznych i prawnych, które nie spełniają obowiązku uprzedniego powiadomienia właściwych władz w sytuacjach określonych w ust. 1. Jeśli mimo sprzeciwu właściwych władz dochodzi do nabycia pakietu akcji, Państwa Członkowskie, niezależnie od zastosowania innych sankcji, zarządzają zawieszenie danych praw głosu lub unieważnienie głosów oddanych, bądź też wprowadzają możliwość ich unieważnienia.

6. Do celów definicji znacznego pakietu akcji oraz w odniesieniu do innych wielkości pakietów akcji określonych w niniejszym artykule, uwzględniane są prawa głosu określone w art. 7 dyrektywy 88/627/EWG.

Artykuł 17

Procedury i mechanizmy kontroli wewnętrznej

Właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego wymagają, aby każda instytucja kredytowa posiadała bezpieczne procedury administracyjne i rachunkowości oraz odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej.

TYTUŁ III

PRZEPISY DOTYCZĄCE SWOBODY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SWOBODY ŚWIADCZENIA USŁUG

Artykuł 18

Instytucje kredytowe

Państwa Członkowskie zapewniają, że każda instytucja kredytowa posiadająca zezwolenie udzielone przez właściwe władze innego Państwa Członkowskiego i nadzorowana przez te władze, może prowadzić na ich terytoriach rodzaje działalności wymienione w załączniku I, zgodnie z art. 20 ust. 1-6, art. 21 ust. 1 i 2 oraz art. 22, przez założenie oddziału lub poprzez świadczenie usług, pod warunkiem, że taka działalność jest objęta wyżej wymienionym zezwoleniem.

Artykuł 19

Instytucje finansowe

Państwa Członkowskie zapewniają również, że każda instytucja finansowa z innego Państwa Członkowskiego może prowadzić na ich terytoriach rodzaje działalności wymienione w załączniku I, zgodnie z art. 20 ust. 1-6, art. 21 ust. 1 i 2 oraz art. 22, przez założenie oddziału lub poprzez świadczenie usług, niezależnie od tego, czy stanowi ona przedsiębiorstwo zależne instytucji kredytowej lub przedsiębiorstwo zależne będący wspólną własnością

dwóch lub więcej instytucji kredytowych, o ile akt założycielski i umowa spółki tej instytucji zezwalają na prowadzenie tej działalności, a instytucja spełnia wszystkie następujące warunki:

- przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa dominujące muszą posiadać zezwolenie jako instytucje kredytowe w Państwie Członkowskim, którego ustawodawstwu podlega przedsiębiorstwo zależne,
- określona działalność musi być faktycznie prowadzona na terytorium tego samego Państwa Członkowskiego,
- przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwo dominujące muszą dysponować prawem 90% lub więcej głosów z akcji w kapitale przedsiębiorstwa zależnego,
- przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa dominujące muszą spełniać wymogi właściwych władz dotyczące ostrożnego zarządzania przedsiębiorstwem zależnym oraz muszą oświadczyć, za zgodą właściwych władz odpowiedniego rodzimego Państwa Członkowskiego, że odpowiadają solidarnie za zobowiązania zaciągnięte przez przedsiębiorstwo zależne,
- przedsiębiorstwo zależne musi być efektywnie objęte, w szczególności w zakresie danej działalności, skonsolidowanym nadzorem nad przedsiębiorstwem dominującym lub nad każdym spośród przedsiębiorstw dominujących, zgodnie z art. 52-56, w szczególności w zakresie wyliczania współczynnika wypłacalności, kontroli wysokiego ryzyka oraz limitów dotyczących wielkości pakietów akcji określonych w art. 51.

Zgodność z tymi warunkami musi zostać zweryfikowana przez właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego, które na tej podstawie muszą wystawić przedsiębiorstwu zależnemu odpowiednie zaświadczenie zgodności stanowiące część powiadomienia określonego w art. 20 ust. 1-6 oraz art. 21 ust. 1 i 2.

Właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego zapewniają nadzór nad przedsiębiorstwem zależnym zgodnie z art. 5 ust. 3, oraz art. 16, 17, 26, 28, 29, 30 i 32.

Przepisy wymienione w niniejszym artykule stosuje się odpowiednio do przedsiębiorstw zależnych, z niezbędnymi zmianami. W szczególności wyrazy „instytucja kredytowa” oznaczają „instytucja finansowa spełniająca warunki określone w art. 19”, a wyraz „zezwolenie” oznacza „akt założycielski i umowa spółki”.

Art. 20 ust. 3 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego przekazują także informacje o kwocie funduszy własnych zależnej instytucji finansowej i o wysokości skonsolidowanego współczynnika wypłacalności dominującej wobec niej instytucji kredytowej.”

Jeśli instytucja finansowa kwalifikująca się w ramach niniejszego artykułu przestaje spełniać jakikolwiek z nałożonych na nią warunków, rodzime Państwo Członkowskie powiadamia o tym właściwe władze przyjmującego Państwa Członkowskiego, a działalność prowadzona

przez tę instytucję w przyjmującym Państwie Członkowskim podlega odtąd ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 20

Wykonywanie prawa przedsiębiorczości

1. Instytucja kredytowa pragnąca założyć oddział na terytorium innego Państwa Członkowskiego powiadamia o tym właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego.

2. Państwo Członkowskie wymaga, aby każda instytucja kredytowa pragnąca założyć oddział na terytorium innego Państwa Członkowskiego przekazała następujące informacje w powiadomieniu określonym w ust. 1:

- a) Państwo Członkowskie, na terytorium którego planuje założyć oddział;
- b) program działalności, określający, między innymi, przewidziany zakres działalności i strukturę organizacyjną oddziału;
- c) adres w przyjmującym Państwie Członkowskim, pod którym można otrzymać dokumenty;
- d) nazwiska osób wyznaczonych do kierowania oddziałem.

3. O ile właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego, uwzględniając przewidziany zakres działalności oddziału, nie mają powodu kwestionować adekwatności struktury administracyjnej lub kondycji finansowej instytucji kredytowej, to w ciągu trzech miesięcy od otrzymania informacji określonych w ust. 2, przekazują te informacje właściwym władzom przyjmującego Państwa Członkowskiego i odpowiednio zawiadamiają zainteresowaną instytucję.

Właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego przedstawiają również informacje o kwocie funduszy własnych i o współczynniku wypłacalności instytucji kredytowej.

W przypadku, gdy właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego odmawiają przekazania informacji określonych w ust. 2 właściwym władzom przyjmującego Państwa Członkowskiego, przedstawiają one zainteresowanej instytucji uzasadnienie tej decyzji odmownej w terminie trzech miesięcy od otrzymania wszystkich informacji. Decyzja odmowna lub brak odpowiedzi podlegają zaskarżeniu do sądu rodzimego Państwa Członkowskiego.

4. Przed rozpoczęciem działalności przez oddział instytucji kredytowej, w ciągu dwóch miesięcy od uzyskania informacji określonych w ust. 3, właściwe władze przyjmującego Państwa Członkowskiego przygotowują się do nadzoru nad instytucją kredytową, zgodnie z art. 22, a jeśli jest to konieczne, wskazują także warunki, których w interesie dobra ogólnego należy przestrzegać przy prowadzeniu danych rodzajów działalności w przyjmującym Państwie Członkowskim.

5. W chwili otrzymania zawiadomienia od właściwych władz przyjmującego Państwa Członkowskiego lub w przypadku, gdy okres przewidziany w ust. 4 wygasa bez otrzymania

zadnego zawiadomienia od tych władz, oddział może zostać założony i rozpocząć działalność.

6. W przypadku zmiany jakichkolwiek danych szczegółowych przekazanych zgodnie z ust. 2 lit. b), c) lub d), instytucja kredytowa powiadamia o tej zmianie na piśmie właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego i przyjmującego Państwa Członkowskiego najpóźniej na miesiąc przed dokonaniem zmiany, aby umożliwić właściwym władzom rodzimego Państwa Członkowskiego podjęcie decyzji zgodnie z ust. 3 oraz umożliwić właściwym władzom przyjmującego Państwa Członkowskiego podjęcie decyzji w sprawie tej zmiany zgodnie z ust. 4.

7. Domniemywa się, że oddziały, które rozpoczęły swoją działalność zgodnie z przepisami obowiązującymi w przyjmujących Państwach Członkowskich przed dniem 1 stycznia 1993 r., poddane zostały procedurom określonym w ust. 1-5. Od wyżej wymienionej daty oddziały te podlegają ust. 6 oraz art. 18, 19, 22 i 29.

Artykuł 21

Korzystanie ze swobody świadczenia usług

1. Instytucja kredytowa, pragnąca po raz pierwszy korzystać ze swobody świadczenia usług przez prowadzenie działalności na terytorium innego Państwa Członkowskiego, powiadamia właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego o tych rodzajach działalności, wymienionych w załączniku I, które zamierza prowadzić.

2. W ciągu miesiąca od otrzymania powiadomienia określonego w ust. 1, właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego przesyłają to powiadomienie właściwym władzom przyjmującego Państwa Członkowskiego.

3. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na prawa nabyte przez instytucje kredytowe świadczące usługi przed dniem 1 stycznia 1993 r.

Artykuł 22

Uprawnienia właściwych władz przyjmującego Państwa Członkowskiego

1. Przyjmujące Państwa Członkowskie mogą do celów statystycznych wymagać, aby wszystkie instytucje kredytowe posiadające oddziały na ich terytoriach przekazywały okresowo sprawozdania dotyczące prowadzonej przez siebie działalności w tych przyjmujących Państwach Członkowskich właściwym władzom tych państw.

Wypełniając obowiązki nałożone na nie w art. 27, przyjmujące Państwa Członkowskie mogą wymagać, aby oddziały instytucji kredytowych z innych Państw Członkowskich przedstawiały te same informacje, jakie wymagane są w tym celu od krajowych instytucji kredytowych.

2. Gdy właściwe władze przyjmującego Państwa Członkowskiego stwierdzają, że instytucja posiadająca oddział lub świadcząca usługi na terytorium tego państwa nie przestrzega przepisów prawnych przyjętych w tym państwie na mocy tych zapisów niniejszej dyrektywy, które dotyczą uprawnień właściwych władz przyjmującego Państwa

Członkowskiego, władze te wymagają, aby instytucja ta usunęła stwierdzoną nieprawidłowość.

3. Jeśli dana instytucja nie podejmuje niezbędnych kroków, właściwe władze przyjmującego Państwa Członkowskiego powiadamiają odpowiednio właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego. Właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego niezwłocznie podejmują wszelkie właściwe środki celem zapewnienia, że zainteresowana instytucja usunie stwierdzoną nieprawidłowość. O charakterze tych środków zostaną powiadomione właściwe władze przyjmującego Państwa Członkowskiego.

4. Jeśli mimo podjęcia środków przez rodzime Państwo Członkowskie, a także w sytuacji, gdy środki te okazują się nieadekwatne lub nie ma możliwości ich zastosowania w danym Państwie Członkowskim, dana instytucja w dalszym ciągu narusza obowiązujące w przyjmującym Państwie Członkowskim przepisy prawne określone w ust. 2, wówczas państwo to, po zawiadomieniu właściwych władz rodzimego Państwa Członkowskiego, może podjąć odpowiednie środki celem zapobieżenia dalszym nieprawidłowościom lub wymierzenia za nie kary, jak również, o ile będzie to konieczne, celem uniemożliwienia danej instytucji inicjowania dalszych transakcji na jej terytorium. Państwa Członkowskie podejmują stosowne działania w celu zapewnienia, że na ich terytoriach istnieje możliwość podjęcia odpowiednich działań prawnych niezbędnych do zastosowania takich środków wobec instytucji kredytowych.

5. Przepisy ust. 1-4 nie mają wpływu na uprawnienia przyjmujących Państw Członkowskich do podejmowania właściwych środków celem zapobiegania nieprawidłowościom popełnianym na ich terytoriach, które pozostają w sprzeczności z przepisami prawnymi przyjętymi w interesie dobra ogólnego, lub wymierzania kar za owe nieprawidłowości. Do uprawnień takich należy, między innymi, możliwość zakazywania instytucjom naruszającym przepisy inicjowania wszelkich dalszych transakcji na terytoriach tych państw.

6. Wszelkie środki podjęte na mocy ust. 3, 4 i 5, a wiążące się ze stosowaniem kar lub ograniczaniem możliwości korzystania ze swobody świadczenia usług, muszą być odpowiednio uzasadnione i podane do wiadomości zainteresowanej instytucji. Przysługuje prawo zaskarżenia każdego tego rodzaju środka do sądu Państwa Członkowskiego, którego władze ten środek zastosowały.

7. W nagłych przypadkach właściwe władze przyjmujących Państw Członkowskich mogą przed zastosowaniem procedur przewidzianych w ust. 2, 3 i 4 podjąć wszelkie środki ostrożności niezbędne do ochrony interesów deponentów, inwestorów i innych osób, na rzecz których świadczone są usługi. Komisja i właściwe władze innych zainteresowanych Państw Członkowskich muszą zostać niezwłocznie powiadomione o takich środkach.

Po konsultacji z właściwymi władzami zainteresowanych Państw Członkowskich, Komisja może zobowiązać dane Państwo Członkowskie do zmiany lub uchylecia takich środków.

8. Przyjmujące Państwa Członkowskie mogą korzystać z uprawnień powierzonych im przez niniejszą dyrektywę przez podejmowanie właściwych środków celem zapobiegania lub karania nieprawidłowości popełnianych na ich terytoriach lub. Do uprawnień takich należy, między innymi, możliwość zakazywania instytucjom inicjowania dalszych transakcji na terytoriach tych państw.

9. W przypadku cofnięcia zezwolenia powiadamia się o tym właściwe władze przyjmującego Państwa Członkowskiego, po czym władze te podejmują odpowiednie środki uniemożliwiające danej instytucji inicjowanie dalszych transakcji na terytorium tego państwa oraz zabezpieczające interesy deponentów. Co dwa lata Komisja przedstawia sprawozdanie dotyczące takich przypadków Komitetowi Doradczemu ds. bankowości.

10. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o liczbie i charakterze spraw, w których miała miejsce odmowa na podstawie art. 20 ust. 1-6 lub w których podjęte zostały środki zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu. Co dwa lata Komisja przedstawia sprawozdanie dotyczące tego rodzaju spraw Komitetowi Doradczemu ds. bankowości.

11. Żaden z przepisów niniejszego artykułu nie stanowi przeszkody dla reklamowania swoich usług przez instytucje kredytowe, których siedziby zarządu znajdują się w innych Państwach Członkowskich, wszelkimi dostępnymi środkami przekazu w przyjmujących Państwach Członkowskich, z zastrzeżeniem wszelkich przepisów dotyczących formy i treści tego rodzaju reklam przyjętych w interesie dobra ogólnego.

TYTUŁ IV

STOSUNKI Z PAŃSTWAMI TRZECIMI

Artykuł 23

Powiadomienie w sprawie przedsiębiorstw zależnych przedsiębiorstw z państw trzecich, warunki dostępu do rynków tych państw

1. Właściwe władze Państw Członkowskich powiadamiają Komisję:
  - a) o wszelkich przypadkach udzielania zezwolenia bezpośrednim lub pośrednim przedsiębiorstwom zależnym jednego lub więcej przedsiębiorstw dominujących, podlegających prawu państw trzecich. Komisja powiadamia odpowiednio Komitet Doradczy ds. bankowości;
  - b) w każdym przypadku, gdy taki przedsiębiorstwo dominujące nabywa pakiet akcji we wspólnotowej instytucji kredytowej, który sprawia, że instytucja ta staje się przedsiębiorstwem od niego zależnym. Komisja powiadamia odpowiednio Komitet Doradczy ds. bankowości.

Jeśli zezwolenie zostało przyznane bezpośredniemu lub pośredniemu przedsiębiorstwu zależnemu jednego lub więcej przedsiębiorstw dominujących, podlegających prawu państw trzecich, strukturę grupy opisuje się w powiadomieniu, które właściwe władze przekazują Komisji zgodnie z art. 11.

2. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich ogólnych przeszkodach napotykanym przez instytucje kredytowe przy zakładaniu oddziałów lub prowadzeniu działalności bankowej w państwach trzecich.

3. Komisja opracowuje okresowe sprawozdania, na warunkach określonych w ust. 4 i 5, badające sposób traktowania wspólnotowych instytucji kredytowych w państwach trzecich w

zakresie zakładania jednostek i prowadzenia działalności bankowej oraz nabywania pakietów akcji w instytucjach kredytowych tych państw. Komisja przekazuje sprawozdania Radzie wraz z właściwymi propozycjami.

4. W każdym przypadku, gdy Komisja uzna, na podstawie sprawozdań określonych w ust. 3 lub na podstawie innych informacji, że państwo trzecie nie przyznaje wspólnotowym instytucjom kredytowym efektywnego dostępu do rynku, porównywalnego z dostępem przyznawanym przez Wspólnotę instytucjom kredytowym z tego państwa trzeciego, Komisja może wystąpić z wnioskiem do Rady w sprawie uzyskania odpowiedniego upoważnienia do podjęcia negocjacji, celem uzyskania porównywalnych możliwości konkurencyjności dla wspólnego instytucji kredytowych. Rada stanowi kwalifikowaną większością głosów.

5. W każdym przypadku, gdy Komisja uzna, na podstawie sprawozdań określonych w ust. 3 lub na podstawie innych informacji, że wspólnotowe instytucje kredytowe w państwie trzecim nie podlegają traktowaniu narodowemu zapewniającemu im te same możliwości konkurencyjności, jakie są dostępne dla krajowych instytucji kredytowych, i nie są spełnione warunki efektywnego dostępu do rynku, Komisja może zainicjować negocjacje zmierzające do poprawy sytuacji.

W okolicznościach opisanych w akapicie pierwszym, można w dowolnym czasie postanowić, niezależnie od inicjowania negocjacji w trybie określonym w art. 60 ust. 2, że właściwe władze Państw Członkowskich mają obowiązek ograniczyć lub zawiesić decyzje dotyczące aktualnie rozpatrywanych lub przyszłych wniosków o udzielenie zezwolenia bądź nabycie pakietów akcji przez bezpośrednie lub pośrednie przedsiębiorstwo dominujące podlegające ustawodawstwu danego państwa trzeciego. Czas trwania określonych środków nie może przekraczać trzech miesięcy.

Przed upływem takiego okresu trzymiesięcznego, w świetle wyników negocjacji, Rada może na wniosek Komisji podjąć kwalifikowaną większością głosów decyzję w sprawie kontynuowania tych środków.

Takie ograniczenia lub zawieszenie nie mogą stosować się do tworzenia przedsiębiorstw zależnych przez instytucje kredytowe lub ich przedsiębiorstwa zależne posiadające właściwe zezwolenie we Wspólnocie, ani do nabywania pakietów akcji we wspólnotowych instytucjach kredytowych przez takie instytucje lub przedsiębiorstwa zależne.

6. W każdym przypadku, gdy Komisja uzna, że występuje jedna z sytuacji opisanych w ust. 4 i 5, Państwa Członkowskie przedkładają na jej wniosek informacje:

- a) o wszelkich wnioskach o udzielenie zezwolenia złożonych przez bezpośredni lub pośredni przedsiębiorstwo zależne jednego lub więcej przedsiębiorstw dominujących, podlegających prawu danego państwa trzeciego;
- b) w każdym przypadku, gdy są powiadamiane zgodnie z art. 16, że przedsiębiorstwo taki zamierza nabyć pakietu akcji we wspólnotowej instytucji kredytowej, który to pakiet sprawi, iż instytucja ta stanie się przedsiębiorstwem od niego zależnym.

Ten obowiązek przekazywania informacji wygasa w każdym przypadku, gdy tylko zostanie osiągnięte Porozumienie z państwem trzecim określonym w ust. 4 lub 5, lub gdy stracą zastosowanie środki określone w ust. 5 akapit drugi i trzeci.

7. Środki podejmowane na mocy niniejszego artykułu pozostają w zgodzie ze zobowiązaniami Wspólnoty wynikającymi z wszelkich umów międzynarodowych, dwustronnych i wielostronnych, dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności instytucji kredytowych.

Artykuł 24

Oddziały instytucji kredytowych mających siedziby zarządu poza Wspólnotą

1. Państwa Członkowskie nie stosują wobec oddziałów instytucji kredytowych mających siedzibę zarządu poza Wspólnotą rozpoczynających lub prowadzących działalność, przepisów powodujących ich bardziej korzystne traktowanie w porównaniu z oddziałami instytucji kredytowych mających swoją siedzibę zarządu we Wspólnocie.
2. Właściwe władze powiadamiają Komisję i Komitet Doradczy ds. bankowości o wszystkich zezwoleniach udzielonych oddziałom instytucji kredytowych mających swoją siedzibę zarządu poza Wspólnotą.
3. Bez uszczerbku dla ust. 1, Wspólnota może zgodzić się, na mocy porozumień zawartych zgodnie z Traktatem z jednym lub więcej państwami trzecimi, na stosowanie przepisów, które na podstawie zasady wzajemności zapewniają oddziałom instytucji kredytowej, mającej siedzibę zarządu poza Wspólnotą, identyczne traktowanie na terytorium Wspólnoty.

Artykuł 25

Współpraca z właściwymi władzami państw trzecich w wykonywaniu nadzoru skonsolidowanego

1. Komisja, na wniosek Państwa Członkowskiego lub działając z własnej inicjatywy, może przedkładać Radzie propozycje negocjacji porozumień z jednym lub więcej państwami trzecimi dotyczących sposobów wykonywania nadzoru skonsolidowanego nad:
  - instytucjami kredytowymi, których przedsiębiorstwo dominujące posiada siedzibę w państwie trzecim oraz
  - instytucjami kredytowymi mającymi siedziby w państwach trzecich, których przedsiębiorstwo dominujące, będące instytucją kredytową lub finansową spółką holdingową, posiada siedzibę zarządu we Wspólnocie.
2. Porozumienia określone w ust. 1, dążą w szczególności do zapewnienia zarówno:
  - możliwości uzyskania przez właściwe władze Państw Członkowskich informacji, opartych na danych o skonsolidowanej sytuacji finansowej, koniecznych do sprawowania nadzoru nad instytucjami kredytowymi i finansowymi spółkami holdingowymi mającymi siedziby we Wspólnocie, które posiadają zależne od siebie instytucje kredytowe lub instytucje finansowe umiejscowione poza Wspólnotą, bądź też posiadają udziały kapitałowe w takich instytucjach, jak i

- możliwości uzyskania przez właściwe władze państw trzecich informacji koniecznych do sprawowania nadzoru nad przedsiębiorstwami dominującymi, których siedziby zarządu umiejscowione są na ich terytorium i które posiadają zależne od siebie instytucje kredytowe lub instytucje finansowe umiejscowione w jednym lub więcej Państwach Członkowskich lub posiadają udziały kapitałowe w takich instytucjach.
3. Komisja i Komitet Doradczy ds. bankowości badają wyniki negocjacji określonych w ust. 1, a także powstałą sytuację.

TYTUŁ V

ZASADY I TECHNICZNE INSTRUMENTY NADZORU OSTROŻNOŚCIOWEGO

ROZDZIAŁ 1

ZASADY NADZORU OSTROŻNOŚCIOWEGO

Artykuł 26

Uprawnienia kontrolne rodzimego Państwa Członkowskiego

1. Za ostrożnościowy nadzór nad instytucją kredytową, w tym nad działalnością prowadzoną przez tę instytucję zgodnie z art. 18 i 19 odpowiedzialne są właściwe władze rodzimego Państwa Członkowskiego, bez uszczerbku dla przepisów niniejszej dyrektywy, które powierzają taki obowiązek władzom przyjmującego Państwa Członkowskiego.
2. Ust. 1 nie stanowi przeszkody dla nadzoru skonsolidowanego na mocy niniejszej dyrektywy.

Artykuł 27

Uprawnienia przyjmującego Państwa Członkowskiego

Do czasu dalszej koordynacji przepisów, przyjmujące Państwa Członkowskie zachowują obowiązek nadzorowania płynności oddziałów instytucji kredytowych we współpracy z właściwymi władzami rodzimych Państw Członkowskich. Bez uszczerbku dla środków niezbędnych dla wzmocnienia Europejskiego Systemu Walutowego przyjmujące Państwa Członkowskie pozostają w pełni odpowiedzialne za działania wynikające z realizacji ich polityki pieniężnej. Działania te nie mogą pociągać za sobą dyskryminacyjnego lub restrykcyjnego traktowania instytucji kredytowej w następstwie faktu, że udzielono jej zezwolenia w innym Państwie Członkowskim.

Artykuł 28

Współpraca dotycząca nadzoru

Właściwe władze zainteresowanych Państw Członkowskich współpracują ściśle ze sobą w celu nadzorowania działalności instytucji kredytowych prowadzonej w jednym lub więcej Państwach Członkowskich innym niż te, w którym posiadają one siedzibę zarządu, w szczególności działalności prowadzonej za pośrednictwem założonych w tych państwach

oddziałów. Władze te wzajemnie przekazują sobie wszelkie informacje dotyczące zarządzania i własności takich instytucji kredytowych mogące ułatwiać nadzór nad nimi i badanie warunków udzielania im zezwolenia, jak też wszelkie informacje mogące pomóc w monitorowaniu tych instytucji, w tym w szczególności w odniesieniu do ich płynności i wypłacalności, gwarancji depozytów, ograniczania dużych zaangażowań, procedur administracyjnych i rachunkowości oraz mechanizmów kontroli wewnętrznej.

Artykuł 29

Weryfikacja na miejscu oddziałów ustanowionych w innym Państwie Członkowskim

1. W przypadku, gdy instytucja kredytowa posiadająca zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim prowadzi działalność za pośrednictwem oddziału, przyjmujące Państwo Członkowskie zapewnia właściwym władzom rodzimego Państwa Członkowskiego możliwość, po uprzednim zawiadomieniu właściwych władz przyjmującego Państwa Członkowskiego, przeprowadzania na miejscu weryfikacji informacji określonych w art. 28 we własnym zakresie lub pośrednictwem osób wyznaczonych do tego celu.
2. Właściwe władze rodzimych Państw Członkowskich mogą również korzystać z innych procedur, ustanowionych w art. 56 ust. 7 w celu weryfikacji oddziałów.
3. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na uprawnienia właściwych władz przyjmującego Państwa Członkowskiego do przeprowadzania, w ramach obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, weryfikacji na miejscu wszystkich oddziałów założonych na jego terytorium.

Artykuł 30

Wymiana informacji i tajemnica zawodowa

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że wszystkie osoby obecnie lub w przeszłości zatrudnione przez właściwe władze, jak również biegli rewidenci lub eksperci działający w imieniu właściwych władz, podlegają obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej. Oznacza to, bez uszczerbku dla przypadków podlegających przepisom prawa karnego, że żadne poufne informacje, które mogą otrzymywać w trakcie pełnienia swoich obowiązków, nie mogą być ujawnione jakiegokolwiek osobie ani władzom, chyba że w postaci skróconej lub zbiorczej, która uniemożliwia zidentyfikowanie poszczególnych instytucji.

Jednakże, w przypadku ogłoszenia upadłości lub przeprowadzenia przymusowej likwidacji instytucji kredytowej, informacje poufne, które nie dotyczą osób trzecich uczestniczących w próbach ratowania tej instytucji, mogą być ujawnione w postępowaniu według prawa cywilnego lub handlowego.

2. Ust. 1 nie stanowi przeszkody dla wymiany informacji między właściwymi władzami różnych Państw Członkowskich zgodnie z niniejszą dyrektywą lub innymi dyrektywami mającymi zastosowanie do instytucji kredytowych. Informacje te podlegają warunkom tajemnicy zawodowej określonym w ust. 1.

3. Państwa Członkowskie mogą zawierać umowy o współpracę umożliwiające wymianę informacji z właściwymi władzami państw trzecich, lub z innymi władzami bądź organami

państw trzecich w rozumieniu ust. 5 i 6, jedynie wówczas, gdy ujawniane informacje objęte są gwarancjami tajemnicy zawodowej co najmniej równoważnymi określonym w niniejszym artykule. Taka wymiana informacji musi służyć wykonywaniu zadań nadzoru przez wspomniane władze lub organy.

Informacja, która pochodzi z innego Państwa Członkowskiego, nie może być ujawniona bez wyraźnej zgody właściwych władz, które ją ujawniły, a gdzie stosowne, może to nastąpić jedynie dla celów, na które te władze wyraziły zgodę.

4. Właściwe władze otrzymujące poufne informacje zgodnie z ust. 1 i 2 mogą te informacje wykorzystać jedynie w trakcie pełnienia swoich obowiązków:

- do sprawdzenia czy spełnione zostały warunki, którym podlega podejmowanie działalności instytucji kredytowej oraz dla ułatwienia monitorowania takiej działalności, na zasadzie skonsolidowanej lub nieskonsolidowanej, w szczególności w odniesieniu do płynności, wypłacalności, wysokiego ryzyka, procedur administracyjnych i rachunkowości oraz mechanizmów kontroli wewnętrznej, lub
- do nałożenia sankcji, lub
- w trakcie administracyjnego postępowania odwoławczego w sprawie decyzji podjętej przez właściwe władze, lub
- w przypadku postępowania sądowego wszczętego na mocy art. 33 lub specjalnych przepisów przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub w innych dyrektywach przyjętych w dziedzinie instytucji kredytowych.

5. Ust. 1 i 4 nie stanowią przeszkody dla wymiany informacji w ramach Państwa Członkowskiego, w którym są dwie lub więcej właściwe władze lub między Państwami Członkowskimi, między właściwymi władzami i:

- władzami odpowiedzialnymi za nadzorowanie innych organizacji finansowych i zakładów ubezpieczeń oraz władzami odpowiedzialnymi za nadzorowanie rynków finansowych,
- organami uczestniczącymi w postępowaniu w sprawie likwidacji i upadłości instytucji kredytowych oraz w podobnych postępowaniach,
- osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzanie wymaganych ustawą badań sprawozdań finansowych instytucji kredytowych i innych instytucji finansowych,

w trakcie pełnienia przez nie funkcji nadzorczych, oraz ujawniania wobec organów, które zarządzają systemami gwarancji depozytów, informacji koniecznych dla wykonywania ich obowiązków. Otrzymane informacje podlegają warunkom tajemnicy zawodowej określonym w ust. 1.

6. Bez względu na ust. 1 i 4 Państwa Członkowskie mogą zezwolić na wymianę informacji między właściwymi władzami i:

- władzami odpowiedzialnymi za nadzorowanie organów uczestniczących w

postępowaniu w sprawie likwidacji lub upadłości instytucji kredytowych oraz w podobnych postępowaniach, lub

- władzami odpowiedzialnymi za nadzorowanie osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie ustawowych badań sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń, instytucji kredytowych, przedsiębiorstw inwestycyjnych i innych instytucji finansowych.

Państwa Członkowskie, które odwołują się do przepisów akapitu pierwszego, wymagają spełnienia co najmniej następujących warunków:

- informacje te służą do celów wykonywania zadań nadzoru wskazanych w akapicie pierwszym,
- informacje otrzymane w tym kontekście podlegają warunkom tajemnicy zawodowej nałożonym w ust. 1,
- w przypadku, gdy informacje pochodzą z innego Państwa Członkowskiego, nie są one ujawniane bez wyraźnej zgody właściwych władz, które je ujawniły, i gdzie stosowne, jedynie dla celów, na które owe władze wyraziły zgodę.

Państwa Członkowskie przekazują Komisji oraz pozostałym Państwom Członkowskim nazwę władz, które mogą otrzymywać informacje na mocy niniejszego ustępu.

7. Bez względu na ust. 1-4 Państwa Członkowskie mogą zezwolić, w celu wzmocnienia stabilności, w tym rzetelności, systemu finansowego, na wymianę informacji między właściwymi władzami i władzami lub organami odpowiedzialnymi z mocy prawa na wykrywanie i badanie naruszeń prawa spółek.

Państwa Członkowskie, które odwołują się do przepisu akapitu pierwszego, wymagają spełnienia co najmniej następujących warunków:

- informacje te służą do celów wykonywania zadania wskazanego w akapicie pierwszym,
- informacje otrzymane w tym kontekście podlegają warunkom tajemnicy zawodowej nałożonym w ust. 1,
- w przypadku, gdy informacje pochodzą z innego Państwa Członkowskiego, nie są one ujawniane bez wyraźnej zgody właściwych władz, które je ujawniły, gdzie stosowne, jedynie dla celów, na które owe władze wyraziły zgodę.

Jeśli w Państwie Członkowskim władze lub organy wskazane w akapicie pierwszym, wykonują swoje zadania w zakresie wykrywania lub badania z pomocą osób wyznaczonych do tego celu i nie zatrudnionych w sektorze publicznym, ze względu na szczególne kompetencje tychże osób, możliwość wymiany informacji przewidziana w akapicie pierwszym może zostać rozszerzona również na takie osoby, zgodnie z warunkami określonymi w akapicie drugim.

W celu wykonania przepisów akapitu drugiego tiret trzecie, władze lub organy określone w akapicie pierwszym, przedstawiają właściwym władzom, które ujawniły dane informacje,

nazwiska i dokładny zakres obowiązków osób, którym informacje te mają być przesłane.

Państwa Członkowskie przekazują Komisji oraz pozostałym Państwom Członkowskim nazwy władz lub organów, które mogą otrzymywać informacje na mocy niniejszego ustępu.

Do dnia 31 grudnia 2000 r. Komisja opracowuje sprawozdanie dotyczące stosowania przepisów niniejszego ustępu.

8. Niniejszy artykuł nie stanowi przeszkody w przekazywaniu przez właściwe władze:

- bankom centralnym i innym organom pełniącym podobną funkcję w zakresie ich uprawnień jako władz monetarnych,
- gdzie sytuacja tego wymaga – innym władzom publicznym odpowiedzialnym za nadzorowanie systemów płatniczych,

informacji mających służyć wykonywaniu ich zadań, ani też nie stanowi przeszkody dla tych władz lub organów w przekazywaniu właściwym władzom informacji, które mogą im być potrzebne do celów określonych w ust. 4. Informacje otrzymane w tych okolicznościach podlegają warunkom tajemnicy zawodowej nałożonym w niniejszym artykule.

9. Ponadto, bez względu na przepisy określone w ust. 1 i 4, Państwa Członkowskie mogą, na mocy przepisów prawa, zezwolić na ujawnienie niektórych informacji innym działom centralnej administracji rządowej odpowiedzialnym za ustawodawstwo dotyczące nadzorowania instytucji kredytowych, instytucji finansowych, usług inwestycyjnych i zakładów ubezpieczeń oraz inspektorom występującym w imieniu tych działów.

Jednakże, ujawnienie tych informacji może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy jest to niezbędne ze względów kontroli ostrożnościowej.

Jednakże, Państwa Członkowskie zapewniają, że informacje uzyskane zgodnie z ust. 2 i 5 oraz informacje uzyskane za w drodze weryfikacji na miejscu określonej w art. 29 ust. 1 i 2, są ujawniane w przypadkach określonych w niniejszym ustępie, tylko i wyłącznie za wyraźną zgodą właściwych władz, które ujawniły te informacje, lub właściwych władz Państwa Członkowskiego, w którym została przeprowadzona weryfikacja na miejscu.

10. Niniejszy artykuł nie stanowi przeszkody w przekazywaniu przez właściwe władze informacji określonych w ust. 1-4 izbie rozrachunkowej lub innemu podobnemu organowi uprawnionemu według prawa krajowego do świadczenia usług w zakresie rozliczeń i rozrachunków dla jednego z rynków Państwa Członkowskiego, jeśli władze te uznają, że przekazanie tych informacji jest niezbędne celem zapewnienia sprawnego funkcjonowania tych organów w przypadkach niewykonania zobowiązań, oraz potencjalnego niewykonania zobowiązań, przez uczestników rynku. Informacje otrzymane w tym kontekście podlegają warunkom tajemnicy zawodowej nałożonym w ust. 1. Jednakże, Państwa Członkowskie zapewniają, że informacje uzyskane zgodnie z ust. 2 są ujawniane w okolicznościach określonych w niniejszym ustępie, tylko i wyłącznie za wyraźną zgodą właściwych władz, które je ujawniły.

Obowiązki osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie ustawowego badania rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

1. Państwa Członkowskie zapewniają co najmniej, że:
  - a) każda osoba posiadająca stosowne uprawnienia w rozumieniu dyrektywy 84/253/EWG¹⁴, a wykonująca w instytucji kredytowej zadanie opisane w art. 51 dyrektywy 78/660/EWG¹⁵, art. 37 dyrektywy 83/349/EWG, lub art. 31 dyrektywy 85/611/EWG¹⁶, bądź też jakiegokolwiek inne zadanie przewidziane ustawą, ma obowiązek bezzwłocznego zgłaszania właściwym władzom wszelkich faktów lub decyzji dotyczących tej instytucji, o których zdobędzie informacje w trakcie wykonywania swoich zadań, a które mogą:
    - stanowić istotne naruszenie przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, które określają warunki udzielania zezwolenia instytucjom kredytowym lub regulują prowadzenie działalności instytucji kredytowych, lub
    - mieć negatywny wpływ na ciągłość działania instytucji kredytowej, lub
    - spowodować odmowę zatwierdzenia sprawozdań finansowych lub wydanie opinii z zastrzeżeniem;
  - b) osoba ta ma również obowiązek zgłaszania wszelkich faktów lub decyzji, o których zdobędzie informacje w trakcie wykonywania swoich zadań określonych w lit. a), które to fakty lub decyzje dotyczą jednostki blisko powiązanej, wynikające z istnienia stosunku kontroli z instytucją kredytową, w której osoba ta wykonuje wyżej wspomniane zadania.
2. Ujawnienie właściwym władzom wszelkich faktów lub decyzji określonych w ust. 1, przez osoby posiadające stosowne uprawnienia w rozumieniu dyrektywy 84/253/EWG, a działające w dobrej wierze, nie stanowi naruszenia jakichkolwiek ograniczeń dotyczących ujawniania informacji określonych w umowie lub w jakimkolwiek przepisie ustawowym, wykonawczym lub administracyjnym, ani też nie powoduje jakiegokolwiek odpowiedzialności tych osób.

Artykuł 32

Uprawnienie właściwych władz do nakładania sankcji

Bez uszczerbku dla procedur cofania zezwolenia oraz przepisów prawa karnego, Państwa

---

¹⁴ Ósma dyrektywa Rady (84/253/EWG) z dnia 10 kwietnia 1984 r. wydana na podstawie art. 44 ust. 2 lit. g) Traktatu w sprawie zatwierdzania osób odpowiedzialnych za dokonywanie ustawowych kontroli dokumentów rachunkowych (Dz.U. L 126 z 12.05.1984, str. 20).

¹⁵ Czwarta dyrektywa Rady (78/660/EWG) z dnia 25 lipca 1978 r. wydana na podstawie art. 44 ust. 2 lit. g) Traktatu w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek (Dz.U. L 222 z 14.08.1978, str. 11). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 1999/60/WE (Dz.U. L 62 z 26.06.1999, str. 65).

¹⁶ Dyrektywa Rady 85/611/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (Dz.U. L 375 z 31.12.1985, str. 3). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 95/26/(Dz.U. L 168 z 18.07.1995, str. 7).

Członkowskie zapewniają, że ich odpowiednie właściwe władze mogą nakładać lub zarządzać kary lub inne środki przeciw instytucjom kredytowym oraz osobom, które efektywnie kontrolują działalność instytucji kredytowych, gdy owe instytucje lub osoby naruszyły przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne dotyczące nadzoru nad ich działalnością lub zasad prowadzenia tej działalności, przy czym celem takich kar i środków będzie w szczególności spowodowanie ustania stwierdzonych naruszeń bądź przyczyn owych naruszeń.

Artykuł 33

Prawo zaskarżania do sądu

Państwa Członkowskie zapewniają, aby decyzje podjęte w odniesieniu do instytucji kredytowych na mocy przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą mogły podlegać zaskarżeniu do sądu. To samo stosuje się w przypadku, gdy nie zostaje wydana decyzja w terminie sześciu miesięcy od daty złożenia wniosku o zezwolenie zawierającego wszelkie informacje wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

ROZDZIAŁ 2

INSTRUMENTY TECHNICZNE NADZORU OSROŻNOŚCIOWEGO

Sekcja 1

Fundusze własne

Artykuł 34

Zasady ogólne

1. Ilekroć Państwo Członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne w wykonaniu legislacji wspólnotowej dotyczącej nadzoru ostrożnościowego nad działającą instytucją kredytową, w których użyte jest wyrażenie lub które odwołują się do pojęcia „fundusze własne”, ma ono obowiązek dostosowania tego wyrażenia lub pojęcia do definicji przedstawionej w ust. 2, 3 i 4 oraz w art. 35-38.

2. Z zastrzeżeniem ograniczeń nałożonych w art. 38, nieskonsolidowane fundusze własne instytucji kredytowych składają się z następujących pozycji:

- 1) kapitału w rozumieniu art. 22 dyrektywy 86/635/EWG, w takim zakresie, w jakim został on wpłacony, łącznie z agio emisyjnym, lecz z wyłączeniem akcji uprzywilejowanych w zakresie dywidendy;
- 2) rezerw w rozumieniu art. 23 dyrektywy 86/635/EWG oraz niepodzielonego zysku i niepokrytej straty z lat ubiegłych. Państwa Członkowskie mogą zezwolić również na włączanie do tej pozycji zysku bieżącego okresu jedynie wówczas, gdy zysk ten został zweryfikowany przez osoby odpowiedzialne za badanie sprawozdań finansowych, a zostało wykazane, w sposób zadowalający dla właściwych władz, iż kwota zysku została wyliczona zgodnie z zasadami określonymi w dyrektywie 86/635/EWG i

podana w ujęciu netto, pomniejszonym o wszelkie dające się przewidzieć obciążenia lub dywidendy;

- 3) funduszy ogólnego ryzyka bankowego w rozumieniu art. 38 dyrektywy 86/635/EWG;
- 4) rezerwy z aktualizacji wyceny w rozumieniu art. 33 dyrektywy 78/660/EWG;
- 5) aktualizacji wyceny w rozumieniu art. 37 ust. 2 dyrektywy 86/635/EWG;
- 6) innych pozycji w rozumieniu art. 35;
- 7) zobowiązań członków instytucji kredytowych utworzonych w formie spółdzielni i zobowiązań solidarnych kredytobiorców niektórych instytucji utworzonych w formie funduszy określonych w art. 36 ust. 1;
- 8) akcji uprzywilejowanych w zakresie dywidendy o określonym terminie wykupu oraz zobowiązań podporządkowanych określonych w art. 36 ust. 3.

Następujące pozycje odejmuje się zgodnie z art. 38:

- 9) akcje własne posiadane przez instytucję kredytową, według wartości księgowej;
- 10) wartości niematerialne i prawne w rozumieniu art. 4 ust. 9 („aktywa”) dyrektywy 86/635/EWG;
- 11) straty o istotnym znaczeniu poniesione w bieżącym roku budżetowym;
- 12) pakiety akcji w innych instytucjach kredytowych i finansowych stanowiące powyżej 10% kapitału tych instytucji oraz wierzytelności podporządkowane oraz instrumenty określone w art. 35 gdy wierzytelności i instrumenty te odnoszą się do innych instytucji kredytowych i finansowych, w których dana instytucja kredytowa w każdym przypadku posiada pakiet akcji stanowiący powyżej 10% kapitału.

W przypadku, gdy pakiety akcji w innej instytucji kredytowej lub finansowej są posiadane tymczasowo do celów podjętego programu pomocy finansowej mającego na celu restrukturyzację finansową i uratowanie takiej instytucji, właściwe władze mogą odstąpić od tego wymogu;

- 13) pakiety akcji w innych instytucjach kredytowych i finansowych stanowiące do 10% kapitału tych instytucji, jak również wierzytelności podporządkowane oraz instrumenty określone w art. 35, gdy wierzytelności i instrumenty te odnoszą się do instytucji kredytowych i finansowych innych pod względem sumy posiadanych w nich pakietów akcji od określonych w pkt 12, a także należności podporządkowane i instrumenty, które przekraczają kwotę 10% funduszy własnych danej instytucji kredytowej, wyliczonych przed pomniejszeniem tych funduszy o pozycje z pkt 12 i 13.

Do czasu dalszej koordynacji przepisów w sprawie konsolidacji Państwa Członkowskie mogą zarządzić, że do celów wyliczania nieskonsolidowanych funduszy własnych przedsiębiorstwy dominujące objęte nadzorem skonsolidowanym nie muszą odejmować pakietów akcji w innych instytucjach kredytowych lub finansowych, które

podlegają konsolidacji. Przepis ten stosuje się do wszystkich zasad nadzoru ostrożnościowego harmonizowanych wspólnotowymi aktami prawnymi.

3. Pojęcie funduszy własnych według definicji określonej w ust. 2 pkt 1-8 obejmuje maksymalną liczbę pozycji i kwot. Stosowanie tych pozycji i określanie niższych pułapów tych kwot oraz odejmowania pozycji innych niż wymienione w ust. 2 pkt 9-13, pozostawia się uznaniu Państw Członkowskich. Jednakże Państwa Członkowskie mają obowiązek rozważenia możliwości większego zbliżenia swoich przepisów do niniejszych ustaleń w celu dochodzenia do wspólnej definicji funduszy własnych.

W tym celu Komisja, nie później niż do dnia 1 stycznia 1996 r., przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego artykułu oraz art. 35-39, załączając, jeśli jest to właściwe, projekty zmian, jakie uzna za konieczne. Nie później niż do dnia 1 stycznia 1998 r. Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno - Społecznym, zbadają definicję funduszy własnych, dążąc do jednolitego stosowania wspólnej definicji.

4. Instytucja kredytowa musi mieć możliwość nieograniczonego i niezwłocznego wykorzystania pozycji wymienionych w ust. 2 pkt 1-5 do pokrycia ryzyka lub strat, gdy tylko one wystąpią. Kwota tych pozycji musi być podana w ujęciu netto, pomniejszonym o wszelkie dające się przewidzieć w chwili wyliczania obciążenia podatkowe, bądź też musi być stosownie skorygowana, o ile takie obciążenia podatkowe obniżają kwotę, którą można wykorzystać na pokrycie ryzyka lub strat.

Artykuł 35

Inne pozycje

1. Pojęcie funduszy własnych stosowane przez Państwo Członkowskie może również obejmować inne pozycje, pod warunkiem, że niezależnie od ich kwalifikacji prawnej lub rachunkowej, pozycje mają następującymi właściwościami:

- a) instytucja kredytowa może je swobodnie wykorzystywać na pokrycie normalnego ryzyka bankowego, gdy straty przychodów lub kapitału jeszcze nie zostały określone;
- b) istnienie tych pozycji jest ujawniane w wewnętrznej dokumentacji rachunkowej;
- c) kwota tych pozycji ustalana jest przez zarząd instytucji kredytowej i weryfikowana przez niezależnych biegłych rewidentów, a kwota ta jest następnie zgłaszana właściwym władzom i podlega nadzorowi tych władz.

2. Papiery wartościowe o nieokreślonym terminie wykupu oraz inne instrumenty można również zaliczać do innych pozycji funduszy własnych, gdy spełniają one następujące warunki:

- a) nie mogą one podlegać spłacie na wniosek okaziciela lub bez uprzedniej zgody właściwych władz;
- b) umowa dłużna musi przyznawać instytucji kredytowej możliwość odroczenia spłaty odsetek z tytułu tego długu;

- c) roszczenia pożyczkodawcy wobec instytucji kredytowej muszą być w pełni podporządkowane roszczeniom wierzycieli niepodporządkowanych;
- d) dokumenty określające warunki emisji papierów wartościowych muszą zapewnić, że kwota długu wraz z odsetkami niespłaconymi pozwoli instytucji kredytowej pokryć straty przy zachowaniu kondycji finansowej umożliwiającej dalszą działalność;
- e) uwzględniane są jedynie kwoty w pełni wpłacone.

Powyższe pozycje można uzupełnić o akcje uprzywilejowane w zakresie dywidendy inne niż określone w art. 34 ust. 2 pkt 8.

Artykuł 36

Inne przepisy dotyczące funduszy własnych

1. Zobowiązania członków instytucji kredytowych utworzonych w formie spółdzielni określonych w art. 34 ust. 2 pkt 7, obejmują kapitał nie opłacony tych spółdzielni oraz prawne zobowiązania członków tych spółdzielni do wniesienia dodatkowych kwot bezzwrotnych w przypadku poniesienia straty przez instytucję kredytową, przy czym instytucja ta musi mieć możliwość zażądania niezwłocznego wniesienia tych kwot.

Zobowiązania solidarne kredytobiorców instytucji kredytowych utworzonych w formie funduszy traktuje się na tych samych zasadach jak pozycje powyższe.

Wszystkie takie pozycje mogą zostać zaliczone do funduszy własnych, o ile na mocy prawa krajowego kwalifikują się do funduszy własnych instytucji tej kategorii.

2. Państwa Członkowskie nie włączają do funduszy własnych publicznych instytucji kredytowych gwarancji otrzymanych od tych państw lub od władz lokalnych.

3. Państwa Członkowskie lub właściwe władze mogą zaliczyć do funduszy własnych akcje uprzywilejowane w zakresie dywidendy o określonym terminie wykupu określone w art. 34 ust. 2 pkt 8 oraz pożyczki podporządkowane określone przez ten sam przepis, jeśli obowiązują wiążące umowy stanowiące o tym, iż w przypadku upadłości lub likwidacji instytucji kredytowej, pożyczkodawcy lub posiadacze tych akcji zajmą miejsce po wszystkich innych wierzycielach instytucji, a ich wierzytelności nie zostaną spłacone dopóty, dopóki nie zostaną uregulowane wszystkie inne długi instytucji pozostające do spłaty w tym momencie.

Ponadto, zobowiązania podporządkowane muszą spełniać następujące kryteria:

- a) uwzględniane są jedynie fundusze w pełni wpłacone;
- b) zaciągnięte pożyczki muszą mieć pierwotny termin wymagalności przynajmniej pięciu lat, po którym to terminie można je spłacić; jeśli pożyczki te nie mają określonego terminu wymagalności, podlegają spłacie jedynie po pięcioletnim wypowiedzeniu pożyczki, chyba że pożyczka ta nie jest już zakwalifikowana do funduszy własnych lub istnieje wyraźny wymóg uzyskania uprzedniej zgody właściwych władz na

dokonanie wcześniejszej spłaty danej pożyczki. Właściwe władze mogą udzielać zgody na wcześniejszą spłatę takich pożyczek wówczas, gdy wniosek o taką zgodę został złożony z inicjatywy emitenta, a spłata nie wpłynie ujemnie na wypłacalność danej instytucji kredytowej;

- c) kwota tych zobowiązań zaliczona do funduszy własnych musi podlegać stopniowemu obniżaniu przynajmniej w ciągu ostatnich pięciu lat przed terminem wymagalności;
- d) umowa pożyczki nie może zawierać żadnych klauzul stanowiących o tym, że w określonych okolicznościach innych od likwidacji instytucji pożyczka taka stanie się wymagalna przed terminem umownym.

Artykuł 37

Wyliczanie funduszy własnych w ujęciu skonsolidowanym

1. Gdy fundusze własne mają być wyliczone w ujęciu skonsolidowanym, stosuje się skonsolidowane kwoty odnoszące się do pozycji wymienionych w art. 34 ust. 2 zgodnie z zasadami ustanowionymi w art. 52-56. Ponadto, gdy następujące pozycje mają saldo kredytowe („Ma”), można je zaliczać do rezerw skonsolidowanych przy wyliczaniu funduszy własnych:

- wszelkie udziały mniejszościowe w rozumieniu art. 21 dyrektywy 83/349/EWG, gdy integracja jest przeprowadzona metodą pełną,
- pierwsza różnica z konsolidacji w rozumieniu art. 19, 30 i 31 dyrektywy 83/349/EWG,
- różnice przeliczeniowe z konsolidacji zaliczane do rezerw z konsolidacji, zgodnie z art. 39 ust. 6 dyrektywy 86/635/EWG,
- ewentualne różnice wynikające z włączenia do konsolidacji niektórych udziałów kapitałowych, zgodnie z metodą wskazaną w art. 33 dyrektywy 83/349/EWG.

2. Gdy powyższe są pozycjami dłużniczymi („winien”), muszą być odejmowane przy wyliczaniu skonsolidowanych funduszy własnych.

Artykuł 38

Odliczenia i limity

1. Pozycje określone w art. 34 ust. 2 pkt 4-8 podlegają następującym limitom:
  - a) suma pozycji z pkt 4-8 nie może przewyższać maksymalnej wysokości 100% sumy pozycji z pkt 1, 2 i 3, pomniejszonej o pozycje z pkt 9, 10 i 11;
  - b) suma pozycji z pkt 7 i 8 nie może przewyższać maksymalnej wysokości 50% sumy pozycji z pkt 1, 2 i 3, pomniejszonej o pozycje z pkt 9, 10 i 11;
  - c) sumę pozycji z pkt 12 i 13 odejmuje się od sumy łącznej wszystkich pozycji.

2. Właściwe władze mogą zezwolić instytucjom kredytowym na przekroczenie limitów określonych w ust. 1 w sytuacjach tymczasowych i wyjątkowych.

Artykuł 39

Przedkładanie dowodu właściwym władzom

Zgodność z warunkami ustanowionymi w art. 34 ust. 2, 3 i 4 oraz art. 35-38 musi być udowodniona właściwym władzom w sposób dla nich zadowalający.

Sekcja 2

Współczynnik wypłacalności

Artykuł 40

Zasady ogólne

1. Współczynnik wypłacalności wyraża stosunek funduszy własnych, w rozumieniu art. 41, do sumy aktywów i pozycji pozabilansowych ważonych ryzykiem zgodnie z art. 42.
2. Współczynnik wypłacalności instytucji kredytowej, która nie jest ani przedsiębiorstwem dominującym w rozumieniu art. 1 dyrektywy 83/349/EWG, ani przedsiębiorstwem zależnym takiego przedsiębiorstwa, wylicza się w ujęciu nieskonsolidowanym.
3. Współczynnik wypłacalności instytucji kredytowej będącej przedsiębiorstwem dominującym wylicza się w ujęciu skonsolidowanym, zgodnie z metodami ustanowionymi w niniejszej dyrektywie oraz w dyrektywie 86/635/EWG.
4. Właściwe władze, odpowiedzialne za udzielenie zezwolenia i nadzór na przedsiębiorstwem dominującym będącym instytucją kredytową, mogą wymagać od tego przedsiębiorstwa oraz jego przedsiębiorstw zależnych, które także podlegają zezwoleniu i nadzorowi ze strony tych władz, wyliczania również współczynnika skonsolidowanego na szczeblu niższym lub nieskonsolidowanego. Gdy nie prowadzi się takiego monitorowania alokacji kapitału wewnątrz grupy bankowej celem upewnienia się, iż jest ona zadowalająca, należy podjąć inne środki służące temu celowi.
5. Bez uszczerbku dla zgodności instytucji kredytowych z wymogami ust. 2, 3 i 4 oraz art. 52 ust. 8 i 9, właściwe władze zapewniają, że współczynnik jest wyliczany przynajmniej dwa razy w roku, bądź przez same instytucje kredytowe, które przedstawia wyniki tych wyliczeń właściwym władzom wraz z ewentualnymi danymi wejściowymi wymaganymi przez te władze, bądź przez właściwe władze na podstawie danych otrzymanych od instytucji kredytowych.
6. Wycenę aktywów i pozycji pozabilansowych przeprowadza się zgodnie z dyrektywą 86/635/EWG.

Artykuł 41

Licznik: fundusze własne

Licznik współczynnika wypłacalności stanowią fundusze własne w rozumieniu definicji określonych w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 42

Mianownik: aktywa i pozycje pozabilansowe ważone ryzykiem

1. Poszczególnym pozycjom aktywów przydziela się stopnie ryzyka kredytowego, wyrażone jako wagi procentowe, zgodnie z art. 43 i 44, a w wyjątkowych przypadkach zgodnie z art. 45, 62 i 63. Wartość bilansową każdej pozycji aktywów mnoży się następnie przez stosowną wagę ryzyka celem wyliczenia wartości ważonej ryzykiem.
2. W przypadku pozycji pozabilansowych wyszczególnionych w załączniku II stosuje się dwa etapy wyliczenia zgodnie ze wskazaniem art. 43 ust. 2.
3. W stosunku do pozycji pozabilansowych określonych w art. 43 ust. 3, potencjalny koszt odtworzenia umowy w przypadku niewykonania zobowiązań przez kontrahenta oblicza się za pomocą jednej z dwóch metod określonych w załączniku III. W celu ustalenia wartości ważonej ryzykiem takiej pozycji, koszt ten mnoży się przez odpowiednie wagi ryzyka kontrahenta określone w art. 43 ust. 1, przy czym wagi 100% tam przewidziane zastępuje się wagami 50%.
4. Suma wartości ważonych ryzykiem aktywów i pozycji pozabilansowych określonych w ust. 2 i 3, stanowi mianownik współczynnika wypłacalności.

Artykuł 43

Wagi ryzyka

1. Poszczególnym kategoriom aktywów nadaje się następujące wagi ryzyka, jednakże właściwe władze mogą ustalić wyższe wagi, jeśli uznają to za stosowne:
  - a) *Waga zerowa*
    - 1) gotówka w kasie lub pozycje równoważne;
    - 2) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec rządów centralnych i banków centralnych Strefy A;
    - 3) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec Wspólnot Europejskich;
    - 4) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności zabezpieczone bezpośrednimi gwarancjami rządów centralnych i banków centralnych Strefy A lub Wspólnot Europejskich;
    - 5) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec rządów centralnych i banków centralnych Strefy B, wyrażone i wypłacone w walucie krajowej kredytobiorcy;

- 6) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności zabezpieczone bezpośrednimi gwarancjami rządów centralnych i banków centralnych Strefy B, wyrażone i wypłacone w walucie krajowej wspólnej dla gwaranta i kredytobiorcy;
- 7) pozycje aktywów zabezpieczone w stopniu zadowalającym dla właściwych władz papierami wartościowymi rządów centralnych lub banków centralnych Strefy A, bądź papierami wartościowymi wyemitowanymi przez Wspólnoty Europejskie, bądź też środkami na rachunku prowadzonym w instytucji udzielającej kredytu lub certyfikatami depozytowymi, bądź podobnymi instrumentami, wyemitowanymi przez tę instytucję i złożonymi w tej instytucji;

b) Waga 20%

- 1) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec Europejskiego Banku Inwestycyjnego;
- 2) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec banków rozwoju wielostronnego;
- 3) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności zabezpieczone bezpośrednimi gwarancjami Europejskiego Banku Inwestycyjnego;
- 4) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności zabezpieczone bezpośrednimi gwarancjami banków rozwoju wielostronnego;
- 5) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec władz regionalnych i lokalnych państw Strefy A, z zastrzeżeniem art. 44;
- 6) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności zabezpieczone bezpośrednimi gwarancjami władz regionalnych i lokalnych państw Strefy A, z zastrzeżeniem art. 44;
- 7) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec instytucji kredytowych Strefy A, lecz nie zakwalifikowane do funduszy własnych tych instytucji;
- 8) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec instytucji kredytowych Strefy B o terminie zapadalności do jednego roku, z wyłączeniem papierów wartościowych wyemitowanych przez te instytucje i uznanych za składniki funduszy własnych tych instytucji;
- 9) pozycje aktywów zabezpieczone bezpośrednimi gwarancjami instytucji kredytowych Strefy A;
- 10) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności o terminie zapadalności do jednego roku, zabezpieczone bezpośrednimi gwarancjami instytucji kredytowych Strefy B;
- 11) pozycje aktywów zabezpieczone, w stopniu zadowalającym dla właściwych władz, papierami wartościowymi wyemitowanymi przez Europejski Bank Inwestycyjny lub wielostronne banki rozwoju;

12) pozycje środków pieniężnych w drodze;

c) *Waga 50%*

1) kredyty w pełni i całkowicie zabezpieczone w stopniu zadowalającym dla właściwych władz hipoteką ustanowioną na nieruchomości mieszkalnej, którą kredytobiorca zamieszkuje lub będzie zamieszkiwał, bądź też oddał lub odda w najem, oraz kredyty w pełni i całkowicie zabezpieczone, w stopniu zadowalającym dla właściwych władz akcjami fińskich przedsiębiorstw budownictwa mieszkaniowego działających na mocy fińskiej Ustawy o przedsiębiorstwach mieszkaniowych z 1991 r. lub późniejszych równoważnych aktów prawnych, udzielone na zakup nieruchomości mieszkalnej, którą kredytobiorca zamieszkuje lub będzie zamieszkiwał, bądź też oddał lub odda w najem;

„papiery wartościowe zabezpieczone hipoteką”, które mogą być traktowane na równi z kredytami określonymi w akapicie pierwszym lub w art. 62 ust. 1, jeśli właściwe władze uznają, mając na względzie ramy prawne obowiązujące w każdym Państwie Członkowskim, że są one równoważne pod względem ryzyka kredytowego. Bez uszczerbku dla rodzajów papierów wartościowych, które mogą być uwzględnione i są w stanie spełnić warunki niniejszego pkt 1, „papiery wartościowe zabezpieczone hipoteką” mogą obejmować instrumenty w rozumieniu sekcji B ust. 1 lit. a) i b) Załącznika do dyrektywy Rady 93/22/EW¹⁷. Właściwe władze muszą zostać zapewnione w szczególności, że:

(i) papiery te są całkowicie i bezpośrednio zabezpieczone pakietem hipotek o takich samych cechach, jak kredyty zdefiniowane w akapicie pierwszym lub w art. 62 ust. 1, przy czym kredyty te były w pełni obsługiwane w momencie utworzenia papierów wartościowych zabezpieczonych hipoteką;

(ii) pozycje aktywów zabezpieczające papiery wartościowe są obciążone prawem zastawu o wysokim pierwszeństwie roszczeń, w stosunku proporcjonalnym do posiadanego udziału w emisji papierów na rzecz osób inwestujących w papiery wartościowe zabezpieczone hipoteką, bądź też na rzecz powiernika lub pełnomocnika działającego w ich imieniu;

2) przedpłaty i narosłe odsetki (rozliczenia międzyokresowe czynne): te pozycje aktywów podlegają wagom ryzyka odpowiadającym danemu kontrahentowi, gdy instytucja kredytowa jest w stanie ustalić tożsamość tego kontrahenta, zgodnie z dyrektywą 86/635/EWG. W innych przypadkach, gdy tożsamości kontrahenta nie można ustalić, stosuje się jednolitą wagę 50%;

d) *Waga 100%*

1) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec rządów centralnych i banków centralnych strefy B, z wyjątkiem wierzytelności wyrażonych i

---

¹⁷ Dyrektywa Rady 93/22/EWG z dnia 10 maja 1993 r. w sprawie usług inwestycyjnych w zakresie papierów wartościowych (Dz.U. L 141 z 11.06.1993, str. 27). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 97/9/WE (Dz.U. L 84 z 26.03.1997, str. 22).

wypłaconych w walucie krajowej kredytobiorcy;

- 2) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec władz regionalnych i lokalnych państw strefy B;
- 3) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec instytucji kredytowych Strefy B o terminie zapadalności powyżej jednego roku;
- 4) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec sektora pozabankowego strefy A lub strefy B;
- 5) „aktywa” rzeczowe w rozumieniu art. 4 ust. 10 dyrektywy 86/635/EWG;
- 6) pakiety akcji, udziały kapitałowe i inne składniki funduszy własnych innych instytucji kredytowych, których nie odejmuje się od funduszy własnych udzielającej kredytu instytucji;
- 7) wszystkie pozostałe pozycje aktywów, z wyłączeniem pozycji odejmowanych od funduszy własnych.

2. Pozycje pozabilansowe inne od objętych ust. 3, traktowane są na następujących zasadach. Po pierwsze, są klasyfikowane według grup ryzyka przedstawionych w załączniku II. Uwzględnia się pełną wartość pozycji pełnego ryzyka, 50% wartości pozycji średniego ryzyka i 20% wartości pozycji niskiego ryzyka, natomiast przyjmuje się zerową wartość pozycji niskiego ryzyka. Drugi etap polega na pomnożeniu wartości pozycji pozabilansowych, skorygowanych w sposób wyżej opisany, przez wagi ryzyka odpowiadające danym kontrahentom, zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do pozycji aktywów według ust. 1 oraz art. 44. W przypadku sprzedaży i odkupu aktywów oraz rzeczywistych terminowych transakcji zakupu aktywów, stosuje się wagi ryzyka przypisane danym kategoriom aktywów, a nie danym kontrahentom. Tej części posiadanego przez instytucję kapitału subskrybowanego Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego, która jest niewpłacona, można przypisać wagę 20%.

3. Metody przedstawione w załączniku III stosują się do pozycji pozabilansowych wymienionych w załączniku IV, z wyjątkiem:

- umów będących w obrocie na uznanych giełdach,
- umów wymiany walutowej (z wyjątkiem umów dotyczących złota) z pierwotnym terminem płatności nie dłuższym niż 14 dni kalendarzowych.

Do dnia 31 grudnia 2006 r. właściwe władze Państw Członkowskich mogą wyłączyć stosowanie metod wymienionych w załączniku III w stosunku do umów pozagiełdowe rozliczane przez izbę rozrachunkową, w których izba występuje jako strona umowy, zaś wszyscy uczestnicy ustanawiają codziennie pełne zabezpieczenie swoich zobowiązań wobec izby rozrachunkowej, zabezpieczając tym samym zarówno bieżące zaangażowania izby, jak i przyszłe potencjalne zaangażowania. Właściwe władze muszą zostać zapewnione, że przyjęte zabezpieczenie daje ten sam poziom ochrony, jak zabezpieczenie, które odpowiada warunkom określonym w ust. 1 lit. a) pkt 7 i że wyeliminowane zostało ryzyko skumulowania zaangażowań izby rozrachunkowej do wysokości przewyższającej wartość

rynkową przyjętych zabezpieczeń. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o korzystaniu przez nie z tej możliwości.

4. W przypadku, gdy pozycje pozabilansowe objęte są bezpośrednimi gwarancjami, przypisuje się tym pozycjom wagi ryzyka odpowiadające zobowiązaniom pozabilansowym udzielonym gwarantowi, a nie kontrahentowi. Gdy potencjalne ryzyko obciążające czynności pozabilansowe jest w pełni i całkowicie zabezpieczone, w stopniu zadowalającym dla właściwych władz, pozycjami aktywów uznanymi za zabezpieczenia należności w ust. 1 lit. a) pkt 7 lub ust. 1 lit. b) pkt 11, stosuje się wagi ryzyka 0% lub 20%, w zależności od konkretnego rodzaju zabezpieczenia.

Państwa Członkowskie mogą nadać wagę 50% pozycjom pozabilansowym w postaci poręczeń lub gwarancji o charakterze substytutu kredytu, które są w pełni zabezpieczone w stopniu zadowalającym właściwe władze hipoteką spełniającą warunki wymienione w ust. 1 lit. c) pkt 1, pod warunkiem jednak, że gwarant posiada bezpośredni tytuł do przedmiotu zabezpieczenia.

5. W przypadku, gdy aktywom i pozycjom pozabilansowym przypisuje się niższe wagi ryzyka ze względu na istnienie bezpośrednich gwarancji lub innych zabezpieczeń uznanych za odpowiednie przez właściwe władze, niższa waga ryzyka dotyczy jedynie tej części danej pozycji, która jest gwarantowana lub w pełni objęta danym zabezpieczeniem.

Artykuł 44

Wagi ryzyka dla wierzytelności wobec władz regionalnych lub lokalnych Państw Członkowskich

1. Bez względu na wymogi art. 43 ust. 1 lit. b) Państwa Członkowskie mogą stosować wagę 0% dla własnych władz regionalnych i lokalnych, jeśli nie ma różnicy między poziomem ryzyka obciążającym wierzytelności wobec tych władz i wierzytelności wobec rządu centralnego z uwagi na uprawnienia władz regionalnych i lokalnych w zakresie zasilania swoich budżetów oraz istnienie szczególnych uregulowań instytucjonalnych, które ograniczają możliwość, że władze te nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Zerowa waga ryzyka ustalona zgodnie z powyższymi kryteriami ma zastosowanie do wierzytelności wobec danych władz regionalnych i lokalnych oraz zobowiązań pozabilansowych nałożonych na te władze oraz do wierzytelności wobec innych przedsiębiorstw i zobowiązań pozabilansowych nałożonych na te przedsiębiorstwa, które są gwarantowane przez dane władze regionalne i lokalne lub zabezpieczone, w stopniu zadowalającym właściwe władze, papierami wartościowymi wyemitowanymi przez te władze regionalne i lokalne.

2. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję, jeśli uważają, iż waga zerowa jest uzasadniona w świetle kryteriów ustanowionych w ust. 1. Komisja odpowiednio rozpowszechnia te informacje. Pozostałe Państwa Członkowskie mogą wówczas zaoferować instytucjom kredytowym nadzorowanym przez swoje właściwe władze możliwość stosowania wagi zerowej do transakcji prowadzonych z danymi władzami regionalnymi lub lokalnymi oraz do należności zabezpieczonych gwarancjami tych władz, w tym do należności zabezpieczonych papierami wartościowymi.

Artykuł 45

Pozostałe wagi ryzyka

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 44 ust. 1 Państwa Członkowskie mogą zastosować wagę ryzyka 20% względem pozycji aktywów zabezpieczonych, w stopniu zadowalającym dla właściwych władz danego państwa, papierami wartościowymi wyemitowanymi przez władze regionalne lub lokalne państw Strefy A, depozytami złożonymi w instytucji kredytowej Strefy A innej niż instytucji udzielającej kredytu, a także certyfikatami depozytowymi lub podobnymi instrumentami wyemitowanymi przez te instytucje kredytowe.
2. Państwa Członkowskie mogą zastosować wagę ryzyka 10% względem wierzytelności wobec instytucji specjalizujących się w działalności na rynku międzybankowym i na rynku instrumentów długu publicznego w rodzimym Państwie Członkowskim, które to instytucje objęte są ścisłym nadzorem właściwych władz, gdy te pozycje aktywów są w pełni i całkowicie zabezpieczone, w stopniu zadowalającym dla właściwych władz rodzimego Państwa Członkowskiego, kombinacją pozycji aktywów wymienionych w art. 43 ust. 1 lit. a) i b), które to pozycje są uznane przez te władze za adekwatne zabezpieczenia.
3. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich przepisach przyjętych na mocy ust. 1 i 2, z uzasadnieniem ich przyjęcia. Komisja rozpowszechnia te informacje innym Państwom Członkowskim. Komisja okresowo bada skutki tych przepisów, aby zapewnić, że nie powodują one zniekształceń konkurencji.

Artykuł 46

Organy administracji i podmioty nie prowadzące działalności gospodarczej

Do celów art. 43 ust. 1 lit. b) właściwe władze mogą zaliczać do kategorii władz regionalnych i lokalnych również podległe takim władzom organy administracji nie prowadzące działalności gospodarczej, a także inne organy, które w opinii właściwych władz wykonują takie same funkcje, co władze regionalne i lokalne.

Właściwe władze mogą również objąć pojęciem władz regionalnych i lokalnych kościoły i społeczności religijne posiadające osobowość prawną według prawa publicznego, o ile pobierają one podatki na mocy ustawodawstwa przyznającego im takie prawo. Jednakże, w tym przypadku możliwość określona w art. 44 nie ma zastosowania.

Artykuł 47

Wysokość współczynnika wypłacalności

1. Instytucje kredytowe stale utrzymują współczynnik określony w art. 40 na poziomie co najmniej 8%.
2. Bez względu na ust. 1 właściwe władze mogą ustalić wyższe poziomy minimalne współczynnika, jakie uznają za właściwe.
3. Jeśli współczynnik danej instytucji spadnie poniżej 8%, właściwe władze zapewniają, że instytucja ta podejmie odpowiednie środki celem jak najszybszego przywrócenia współczynnika do uzgodnionego minimum.

Sekcja 3

Wysokie ryzyko

Artykuł 48

Sprawozdawczość w zakresie wysokiego ryzyka

1. Łączne ryzyko instytucji kredytowej w stosunku do klienta, lub grupy powiązanych ze sobą klientów uważane jest za wysokie ryzyko wówczas, gdy jego wartość jest równa lub przewyższa 10% funduszy własnych tej instytucji.

2. Instytucja kredytowa zgłasza właściwym władzom każde wysokie ryzyko w rozumieniu ust. 1. Państwa Członkowskie zapewniają, że sprawozdawczość w zakresie wysokiego ryzyka odbywa się zgodnie z jedną z dwóch metod poniżej wymienionych, według ich uznania:

- przedkładanie sprawozdań dotyczących wszystkich wysokiego ryzyka przynajmniej raz w roku, z jednoczesnym przekazywaniem sprawozdań w ciągu roku dotyczących wszelkiego nowego ryzyka oraz wszelkich przyrostów istniejącego ryzyka, wynoszących co najmniej 20% w stosunku do poprzedniej informacji sprawozdawczej,
- przedkładanie sprawozdań dotyczących wszystkich wysokiego ryzyka co najmniej cztery razy w ciągu roku.

3. Zaangażowania wyłączone na mocy art. 49 ust. 7 lit. a), b), c), d), f), g) i h) nie muszą jednakże podlegać zasadom ustanowionym w ust. 2. Częstotliwość sprawozdań ustanowiona w ust. 2 tiret drugie może być zmniejszona do dwóch razy w roku dla ryzyka określonego w art. 49 ust. 7 lit. e) oraz i), oraz w ust. 8, 9 i 10.

4. Właściwe władze wymagają, aby każda instytucja kredytowa posiadała prawidłowe procedury w zakresie administracji i rachunkowości oraz odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej do celów rozpoznawania i ewidencjonowania wszystkich wysokiego ryzyka i kolejnych zmian w wysokości tych zaangażowań, stosownie do definicji i wymogów niniejszej dyrektywy, jak też dla monitorowania tych koncentracji w świetle własnych zasad polityki ryzyka.

W przypadku powołania się instytucji kredytowej na ust. 3, przechowuje ona ewidencję uzasadnień przez nią przedstawionych przez okres co najmniej jednego roku od zdarzenia, na podstawie którego otrzymano stosowne zezwolenie, aby właściwe władze mogły ustalić, czy takie zezwolenie jest faktycznie uzasadnione.

Artykuł 49

Limity wysokiego ryzyka

1. Łączne ryzyko instytucji kredytowej w stosunku do klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów nie może przewyższać 25% jej funduszy własnych.

2. W przypadku, gdy taki klient lub grupa powiązanych ze sobą klientów jest przedsiębiorstwem dominującym lub zależnym instytucji kredytowej i/lub jednym lub więcej z przedsiębiorstw zależnych tego przedsiębiorstwa dominującego, wskaźnik procentowy określony w ust. 1 obniżany jest do 20%. Państwa Członkowskie mogą jednakże zwolnić zaangażowania wobec takich klientów z limitu 20%, o ile zapewnią specjalny tryb monitorowania takiego ryzyka za pomocą innych środków bądź procedur. Powiadamiają one Komisję i Komitet Doradczy ds. bankowości o charakterze tych środków lub procedur.

3. Suma łączna wszystkich wysokiego ryzyka instytucji kredytowej nie może przewyższać 800% jej funduszy własnych.

4. Państwa Członkowskie mogą nałożyć limity bardziej rygorystyczne niż ustanowione w ust. 1, 2 i 3.

5. Instytucja kredytowa stale przestrzega limitów zaangażowań ustanowionych w ust. 1, 2, i 3. Jeśli w wyjątkowym przypadku wysokość ryzyka przewyższa powyższe limity, fakt ten musi być bezzwłocznie zgłoszony właściwym władzom, które w uzasadnionych okolicznościach mogą przyznać instytucji kredytowej ograniczony czas, w którym ma osiągnąć zgodność z tymi limitami.

6. Państwa Członkowskie mogą w całości lub w części wyłączyć stosowanie ust. 1, 2, i 3 w stosunku do zaangażowania instytucji kredytowej wobec jej przedsiębiorstwa dominującego, wobec innych przedsiębiorstw zależnych w stosunku do tego przedsiębiorstwa dominującego, bądź też wobec własnych przedsiębiorstw zależnych, w zakresie, w jakim przedsiębiorstwa te są objęte nadzorem skonsolidowanym, któremu podlega sama instytucja kredytowa, zgodnie z niniejszą dyrektywą lub z przepisami równoważnymi obowiązującymi w państwie trzecim.

7. Państwa Członkowskie mogą w całości lub w części wyłączyć stosowanie ust. 1, 2, i 3 w stosunku do ryzyka wymienionego poniżej:

- a) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec rządów centralnych i banków centralnych Strefy A;
- b) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec Wspólnot Europejskich;
- c) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności zabezpieczone bezpośrednimi gwarancjami rządów centralnych i banków centralnych Strefy A lub Wspólnot Europejskich;
- d) inne ryzyko ponoszone w stosunku do rządów centralnych lub banków centralnych Strefy A bądź Wspólnot Europejskich, lub przez nie gwarantowane;
- e) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec rządów centralnych i banków centralnych Strefy B, bądź też inne zaangażowania wobec nich wyrażone i wypłacone, o ile ma to zastosowanie, w walucie krajowej kredytobiorcy;
- f) pozycje aktywów oraz inne ryzyko zabezpieczone w stopniu zadowalającym dla właściwych władz, papierami wartościowymi rządów centralnych i banków centralnych Strefy A, lub papierami wartościowymi wyemitowanymi przez Wspólnoty

Europejskie, lub władze regionalne lub lokalne Państwa Członkowskiego, w stosunku do których art. 44 zakłada wagę zerową do celów współczynnika wypłacalności;

- g) pozycje aktywów oraz inne ryzyko zabezpieczone w stopniu zadowalającym dla właściwych władz, depozytami złożonymi w instytucji udzielającej kredytu lub w instytucji kredytowej będącej przedsiębiorstwem dominującym lub zależnym instytucji udzielającej kredytu;
- h) pozycje aktywów oraz inne ryzyko zabezpieczone, w stopniu zadowalającym dla właściwych władz, certyfikatami depozytowymi wyemitowanymi przez instytucję udzielającą kredytu lub przez instytucję kredytową będącą przedsiębiorstwem dominującym lub zależnym instytucji udzielającej kredytu, a zdeponowanymi w jednej z nich;
- i) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec instytucji kredytowych o terminie zapadalności do jednego roku, z wyłączeniem pozycji zaliczonych do funduszy własnych tych instytucji;
- j) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec instytucji nie będących instytucjami kredytowymi, lecz spełniających warunki określone w art. 45 ust. 2, oraz inne zaangażowania wobec tych instytucji, o terminie zapadalności do jednego roku, zabezpieczone zgodnie z wymienionym ustępem;
- k) weksle handlowe oraz inne podobne weksle, o terminie zapadalności do jednego roku, podpisane przez inne instytucje kredytowe;
- l) dłużne papiery wartościowe określone w art. 22 ust. 4 dyrektywy 85/611/EWG;
- m) do czasu dalszej koordynacji, pakiety akcji w zakładach ubezpieczeń określone w art. 51 ust. 3 w wysokości do 40% funduszy własnych instytucji kredytowej nabywającej taki pakiet;
- n) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec regionalnych lub centralnych instytucji kredytowych, z którymi instytucja kredytowa jest stowarzyszona w sieci zgodnie z przepisami przepisów prawnych lub ustawowych, które to instytucje na mocy tych przepisów mają obowiązek przeprowadzania rozliczeń środków pieniężnych wewnątrz sieci;
- o) ryzyko zabezpieczone w stopniu zadowalającym dla właściwych władz, papierami wartościowymi innymi niż określone w lit. f), pod warunkiem jednak, że papiery te nie zostały wyemitowane przez samą instytucję kredytową, jej przedsiębiorstwo dominujące lub jeden z jej przedsiębiorstw zależnych, czy też przez zainteresowanego klienta albo grupę powiązanych ze sobą klientów. Papiery stanowiące zabezpieczenie muszą podlegać wycenie według wartości rynkowej, która musi przewyższać wartość zabezpieczonego ryzyka, muszą one być również przedmiotem obrotu na giełdzie papierów wartościowych lub być skutecznie zbywalne i regularnie notowane na rynku działającym pod kontrolą uznanych przedsiębiorstw profesjonalnych oraz muszą umożliwiać w stopniu zadowalającym dla właściwych władz Państwa Członkowskiego pochodzenia instytucji kredytowej ustalenie obiektywnej ceny tak, aby możliwa była weryfikacja nad nadwyżki ich wartości. Wymagana nadwyżka wartości stanowi 100%,

przy czym stanowi ona 150% w przypadku akcji, zaś 50% w przypadku papierów dłużnych wyemitowanych przez instytucje kredytowe oraz władze regionalne lub lokalne Państw Członkowskich inne niż określone w art. 44, a także w przypadku papierów dłużnych wyemitowanych przez Europejski Bank Inwestycyjny i banki rozwoju wielostronnego. Papiery wartościowe służące jako zabezpieczenie nie mogą stanowić funduszy własnych instytucji kredytowych;

- p) kredyty zabezpieczone w stopniu zadowalającym dla właściwych władz, hipoteką ustanowioną na nieruchomości mieszkalnej lub akcjami fińskich przedsiębiorstw budownictwa mieszkalnego działających na mocy fińskiej Ustawy o przedsiębiorstwach mieszkalnych z 1991 r. lub późniejszych równoważnych aktów prawnych, jak również transakcje leasingowe, na mocy których leasingodawca zachowuje pełny tytuł własności do nieruchomości mieszkalnej będącej przedmiotem transakcji dopóty, dopóki leasingobiorca nie zrealizuje posiadanej opcji zakupu, w każdym przypadku do 50% wartości danej nieruchomości mieszkalnej. Wartość nieruchomości wyliczana jest, w sposób zadowalający dla właściwych władz, na podstawie ścisłych standardów wyceny ustanowionych przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi. Wycenę przeprowadza się przynajmniej raz w roku. Do celów niniejszej litery „nieruchomość mieszkalna” oznacza miejsce zamieszkania przeznaczone do zamieszkiwania lub oddania w najem przez kredytobiorcę;
- q) 50% pozycji pozabilansowych niskośredniego ryzyka określonych w załączniku II;
- r) pod warunkiem uzyskania zgody właściwych władz, gwarancje inne niż gwarancje kredytowe udzielone na podstawie przepisów prawnych lub regulacji swoim członkom przez fundusze wzajemnego gwarantowania posiadające status instytucji kredytowych, z zastrzeżeniem zastosowania wagi w wysokości 20% kwoty tych gwarancji.

Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o wykorzystaniu tej możliwości, aby zapewnić się, że nie powoduje to zniekształcenia konkurencji.

- s) pozycje pozabilansowe niskiego ryzyka określone w załączniku II, o ile zawarto umowę z klientem lub grupą powiązanych ze sobą klientów, na mocy której ryzyko może powstać jedynie w przypadku ustalenia, że nie spowoduje to przekroczenia limitów przewidzianych w ust. 1, 2 i 3.

8. Do celów ust. 1, 2 i 3 Państwa Członkowskie mogą zastosować wagę 20% względem pozycji aktywów stanowiących wierzytelności wobec władz regionalnych i lokalnych Państw Członkowskich, jak również względem innego ryzyka wobec tych władz lub przez te władze gwarantowanego; przy spełnieniu jednak warunków określonych w art. 44 Państwa Członkowskie mogą obniżyć tę wagę do 0%.

9. Do celów ust. 1, 2, i 3 Państwa Członkowskie mogą zastosować wagę 20% względem aktywów stanowiących wierzytelności wobec instytucji kredytowych, jak też innych zaangażowań wobec tych instytucji o terminie zapadalności powyżej jednego roku, lecz nie przekraczającego trzech lat, a także wagę 50% względem aktywów stanowiących wierzytelności wobec instytucji kredytowych o terminie zapadalności powyżej trzech lat, pod warunkiem jednak, że te ostatnie mają postać papierów dłużnych wyemitowanych przez instytucję kredytową, a w opinii właściwych władz te papiery dłużne są skutecznie zbywalne

na rynku tworzonym przez przedsiębiorstwo profesjonalne i są codziennie notowane na tym rynku, lub w przypadku uzyskania zezwolenia na emisję tych papierów od właściwych władz Państwa Członkowskiego pochodzenia instytucji kredytowej będącej emitentem. Żadna z tych pozycji nie może w żadnym przypadku być składnikiem funduszy własnych.

10. W drodze odstępstwa od ust. 7 lit. i) i ust. 9, Państwa Członkowskie mogą nadać wagę 20% pozycjom aktywów stanowiącym należności od instytucji kredytowych oraz innemu ryzyku wobec tych instytucji, bez względu na termin ich zapadalności.

11. Gdy ryzyko wobec klienta jest zabezpieczone gwarancją strony trzeciej lub papierami wartościowymi wyemitowanymi przez stronę trzecią na warunkach określonych w ust. 7 lit. o), Państwa Członkowskie mogą:

- traktować ryzyko jako podjęte w stosunku do strony trzeciej, a nie do klienta, jeśli ryzyko to jest bezpośrednio i bezwarunkowo gwarantowane przez stronę trzecią w sposób zadowalający dla właściwych władz,
- traktować ryzyko jako podjęte w stosunku do strony trzeciej, a nie do klienta, o ile takie ryzyko zdefiniowane w ust. 7 lit. o) zabezpieczone jest na warunkach określonych w tym przepisie.

12. Najpóźniej do dnia 1 stycznia 1999 r. Rada, na podstawie sprawozdania Komisji, zbada sposób traktowania zaangażowań międzybankowych przewidziany w ust. 7 lit. i), ust. 9 i 10. W sprawie zmian, które mają być dokonane, Rada stanowi na wniosek Komisji..

Artykuł 50

Nadzór skonsolidowany lub nieskonsolidowany nad wysokim ryzykiem

1. Jeśli instytucja kredytowa nie jest ani przedsiębiorstwem dominującym, ani przedsiębiorstwem zależnym, przestrzeganie obowiązków nałożonych w art. 48 i 49, bądź też wszelkimi innymi przepisami Wspólnoty mającymi zastosowanie w tym zakresie, jest monitorowane na zasadzie nieskonsolidowanej.

2. W innych przypadkach przestrzeganie obowiązków nałożonych w art. 48 i 49 lub we wszelkich innych przepisach wspólnotowych mającymi zastosowanie w tym zakresie, monitorowane jest na zasadzie skonsolidowanej, zgodnie z art. 52-56.

3. Państwa Członkowskie mogą odstąpić od monitorowania na zasadzie nieskonsolidowanej lub skonsolidowanej na szczeblu niższym, przestrzegania obowiązków nałożonych w art. 48 i 49 lub we wszelkich innych przepisach wspólnotowych mających zastosowanie w tym zakresie, w stosunku do instytucji kredytowej, która jako przedsiębiorstwo dominujące podlega monitorowaniu na zasadzie skonsolidowanej oraz w stosunku do przedsiębiorstwa zależnego takiej instytucji kredytowej, który podlega ich zezwoleniu i nadzorowi oraz objęty jest monitorowaniem skonsolidowanym.

Państwa Członkowskie mogą również odstąpić od takiego monitorowania w przypadku, gdy przedsiębiorstwem dominującym instytucji kredytowej jest finansowa spółka holdingowa mająca siedzibę w tym samym Państwie Członkowskim, co dana instytucja kredytowa, pod warunkiem jednak, że ta spółka podlega tym samym zasadom monitorowania co instytucja

kredytowa.

W przypadkach określonych w akapicie pierwszym i drugim, muszą być podjęte środki zapewniające zadowalającą alokację ryzyka w ramach grupy.

Sekcja 4

Znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym

Artykuł 51

Limity dotyczące znacznych pakietów akcji przedsiębiorstw niefinansowych

1. Żadna instytucja kredytowa nie może posiadać znacznego pakietu akcji w wysokości przekraczającej 15% funduszy własnych w podmiocie, który nie jest ani instytucją kredytową ani instytucją finansową, ani przedsiębiorstwem prowadzącym działalność określoną w art. 43 ust. 2 lit. f) akapit drugi dyrektywy 86/635/EWG.
2. Suma łączna znacznych pakietów akcji instytucji kredytowej w przedsiębiorstwach, które nie są instytucjami kredytowymi, instytucjami finansowymi lub przedsiębiorstwami prowadzącymi działalność określoną w art. 43 ust. 2 lit. f) akapit drugi dyrektywy 86/635/EWG, nie może przekraczać 60% jej funduszy własnych.
3. Państwa Członkowskie nie muszą stosować limitów ustanowionych w ust. 1 i 2 do pakietów akcji w zakładach ubezpieczeń w rozumieniu definicji określonej w dyrektywie 73/239/EWG¹⁸ oraz w dyrektywie 79/267/EWG¹⁹.
4. Akcje posiadane tymczasowo podczas restrukturyzacji finansowej danego przedsiębiorstwa lub jego ratowania, jak również w normalnym toku gwarantowania emisji lub w imieniu samej instytucji, lecz na rachunek innych przedsiębiorstw nie będą traktowane jako znaczne pakiety akcji do celów wyliczania limitów ustanowionych w ust. 1 i 2. Nie będą uwzględniane akcje, które nie są finansowymi aktywami trwałymi w rozumieniu definicji określonej w art. 35 ust. 2 dyrektywy 86/635/EWG.
5. Przekroczenie limitów ustanowionych w ust. 1 i 2 może nastąpić jedynie w wyjątkowych okolicznościach. Jednakże, w takich przypadkach właściwe władze wymagają, aby instytucja kredytowa podwyższyła swoje fundusze własne albo podjęła inne środki o równoważnych skutkach.
6. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że właściwe władze nie stosują limitów określonych w ust. 1 i 2, jeśli 100% kwoty, o którą znaczne pakiety akcji posiadane przez instytucję kredytową przekraczają te limity, jest pokryte funduszami własnymi, przy czym ta kwota funduszy własnych nie jest uwzględniana przy wyliczeniu współczynnika

---

¹⁸ Pierwsza dyrektywa Rady 73/239/EWG z dnia 24 lipca 1973 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie (Dz.U. L 228 z 16.08.1973, str. 3). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 95/26/WE.

¹⁹ Pierwsza dyrektywa Rady 79/267/EWG z dnia 5 marca 1979 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie ubezpieczeń na życie (Dz.U. L 63 z 13.03.1979, str. 1). Dyrektywa zmieniona ostatnio dyrektywą 95/26/WE.

wypłacalności. W przypadku, gdy przekroczone są oba limity ustanowione w ust. 1 i 2, kwota mająca być pokryta funduszami własnymi stanowi kwotę wyższego z tych dwóch przekroczeń.

ROZDZIAŁ 3

NADZÓR SKONSOLIDOWANY

Artykuł 52

Nadzór skonsolidowany nad instytucjami kredytowymi

1. Każda instytucja kredytowa, która posiada przedsiębiorstwo zależne będący instytucją kredytową lub instytucją finansową lub posiada udział kapitałowy w takiej instytucji, podlega nadzorowi na podstawie swojej skonsolidowanej sytuacji finansowej w zakresie określonym w art. 54 i w sposób tam przewidziany. Nadzór taki jest wykonywany przynajmniej w dziedzinach określonych w ust. 5 i 6.

2. Każda instytucja kredytowa, dla której przedsiębiorstwem dominującym jest finansowa spółka holdingowa, podlega nadzorowi na podstawie skonsolidowanej sytuacji finansowej tej spółki, w zakresie określonym w art. 54 i w sposób tam przewidziany. Nadzór taki jest wykonywany przynajmniej w dziedzinach określonych w ust. 5 i 6. Konsolidacja sytuacji finansowej spółki holdingowej w żadnym przypadku nie oznacza, że właściwe władze zobowiązane są do pełnienia roli nadzorczej w stosunku do finansowej spółki holdingowej jako przedsiębiorstwu indywidualnemu.

3. Państwa Członkowskie lub właściwe władze odpowiedzialne za wykonywanie skonsolidowanego nadzoru na podstawie art. 53 mogą w wymienionych poniżej przypadkach postanowić, że instytucje kredytowe, instytucje finansowe lub przedsiębiorstwa pomocniczych usług bankowych, które stanowią przedsiębiorstwo zależne, lub w kapitale których posiadany jest udział kapitałowy, nie muszą być objęte konsolidacją:

- jeśli przedsiębiorstwo, który powinien być objęty konsolidacją ma siedzibę w państwie trzecim, w którym występują przeszkody prawne w przekazywaniu niezbędnych informacji,
- jeśli w opinii właściwych władz przedsiębiorstwo, który powinien być objęty konsolidacją posiada znaczenie jedynie marginalne z punktu widzenia celów monitorowania instytucji kredytowych, a także we wszystkich przypadkach, gdy suma bilansowa przedsiębiorstwa, który powinien być objęty konsolidacją, nie przekracza mniejszej z dwóch poniższych kwot: 10 mln euro lub 1% sumy bilansowej przedsiębiorstwa dominującego lub przedsiębiorstwa posiadającego udział kapitałowy. O ile jednak kilka przedsiębiorstw spełnia powyższe kryteria, należy je objąć konsolidacją, jeżeli wspólnie posiadają znaczenie niemarginalne z punktu widzenia wyżej wspomnianych celów, lub
- jeśli w opinii właściwych władz odpowiedzialnych za wykonywanie nadzoru skonsolidowanego, konsolidacja sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, który powinien być nią objęty, byłaby niewłaściwa lub myląca w odniesieniu do celów nadzoru nad instytucjami kredytowymi.

4. W przypadku, gdy instytucja kredytowa będąca przedsiębiorstwem zależnym nie zostaje objęta nadzorem skonsolidowanym przez właściwe władze Państwa Członkowskiego z przyczyn przedstawionych wyżej w ust. 3 tiret drugie i trzecie, właściwe władze Państwa Członkowskiego, w którym dana instytucja kredytowa będąca przedsiębiorstwem zależnym jest umiejscowiona, mogą żądać od przedsiębiorstwa dominującego informacji, które mogą ułatwić im nadzór nad tą instytucją kredytową.
5. Nadzór nad wypłacalnością i nad odpowiedniością funduszy własnych do pokrycia ryzyka rynkowego oraz kontrola wysokiego ryzyka są wykonywane na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z niniejszym artykułem oraz art. 53-56. Państwa Członkowskie przyjmują, gdy sytuacja tego wymaga, wszelkie niezbędne środki w celu objęcia finansowych spółek holdingowych nadzorem skonsolidowanym zgodnie z ust. 2.

Zgodność z limitami ustalonymi w art. 51 ust. 1 i 2 jest nadzorowana i kontrolowana na podstawie skonsolidowanej lub skonsolidowanej na szczeblu niższym sytuacji finansowej instytucji kredytowej..

6. Właściwe władze zapewniają, że we wszystkich przedsiębiorstwach objętych zakresem skonsolidowanego nadzoru sprawowanego nad instytucją kredytową w wykonaniu ust. 1 i 2, istnieją odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej w stosunku do wszelkich danych i informacji istotnych do celów nadzoru skonsolidowanego.

7. Bez uszczerbku dla przepisów szczególnych innych dyrektyw, Państwa Członkowskie mogą odstąpić od stosowania zasad ustanowionych w ust. 5, w ujęciu nieskonsolidowanym lub skonsolidowanym na szczeblu niższym, w stosunku do instytucji kredytowej, która będąc przedsiębiorstwem dominującym podlega nadzorowi skonsolidowanemu oraz w stosunku do każdego przedsiębiorstwa zależnego takiej instytucji kredytowej, który podlega ich zezwoleniu i nadzorowi oraz objęty jest nadzorem skonsolidowanym sprawowanym nad instytucją kredytową będącą jego przedsiębiorstwem dominującym. Ta sama możliwość wyłączenia dotyczy przypadku, gdy przedsiębiorstwo dominujące jest finansową spółką holdingową, której siedziba zarządu znajduje się w tym samym Państwie Członkowskim co instytucja kredytowa, pod warunkiem jednak, że podlega ona takiemu samemu nadzorowi co instytucje kredytowe, w szczególności normom ustanowionym w ust. 5.

W obu przypadkach wymienionych w akapicie pierwszym należy podjąć kroki zapewniające odpowiednią alokację kapitału w ramach grupy bankowej.

Jeśli właściwe władze stosują te zasady do takich instytucji kredytowych w ujęciu nieskonsolidowanym, do celów wyliczania funduszy własnych mogą one korzystać z przepisu art. 3 ust. 2 akapit ostatni.

8. W przypadku, gdy instytucja kredytowa, której przedsiębiorstwem dominującym jest również instytucja kredytowa uzyskała zezwolenie i jest umiejscowiona w innym Państwie Członkowskim, właściwe władze, które udzieliły tego zezwolenia, stosują w stosunku do tej instytucji zasady ustanowione w ust. 5 w ujęciu nieskonsolidowanym, lub w stosownych przypadkach, w ujęciu skonsolidowanym na szczeblu niższym.

9. Bez względu na wymogi ust. 8 właściwe władze odpowiedzialne za udzielenie zezwolenia przedsiębiorstwu zależnemu przedsiębiorstwa dominującego będącego instytucją

kredytową mogą na mocy dwustronnej umowy przekazać swoje kompetencje w zakresie nadzoru właściwym władzom, które udzieliły zezwolenia przedsiębiorstwu dominującemu i sprawują nad nim nadzór. Komisja musi być powiadomiona o istnieniu i treści takich Porozumień. Przesyła ona te informacje właściwym władzom pozostałych Państw Członkowskich oraz Komitetowi Doradczemu ds. bankowości.

10. Państwa Członkowskie zapewniają, że właściwe władze odpowiedzialne za wykonywanie nadzoru skonsolidowanego mają możliwość żądania informacji określonych w art. 55 od przedsiębiorstw zależnych instytucji kredytowej lub finansowej spółki holdingowej, które nie są objęte zakresem nadzoru skonsolidowanego. W takim przypadku stosuje się procedury przekazywania i weryfikowania tych informacji określone w tym artykule.

Artykuł 53

Właściwe władze odpowiedzialne za wykonywanie nadzoru skonsolidowanego

1. Gdy przedsiębiorstwodominujący jest instytucją kredytową, nadzór skonsolidowany wykonywany jest przez właściwe władze, które udzieliły temu przedsiębiorstwu zezwolenia na mocy art. 4.

2. Gdy przedsiębiorstwem dominującym instytucji kredytowej jest finansowa spółka holdingowa, nadzór skonsolidowany wykonywany jest przez właściwe władze, które udzieliły zezwolenia tej instytucji kredytowej na mocy art. 4.

Jednakże w przypadku, gdy przedsiębiorstwem dominującym instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w dwóch lub więcej Państwach Członkowskich jest ta sama finansowa spółka holdingowa, nadzór skonsolidowany wykonywany jest przez właściwe władze właściwe dla instytucji kredytowej posiadającej zezwolenie przyznane w tym Państwie Członkowskim, w którym utworzona została finansowa spółka holdingowa.

Jeżeli w Państwie Członkowskim, w którym utworzona została finansowa spółka holdingowa nie udzielono zezwolenia żadnej instytucji kredytowej od niej zależnej, właściwe władze zainteresowanych Państw Członkowskich (w tym Państwa Członkowskiego, w którym utworzona została finansowa spółka holdingowa) dążą do osiągnięcia Porozumienia określającego, które spośród nich wykonują nadzór skonsolidowany. W razie braku takiego Porozumienia, nadzór skonsolidowany wykonywany jest przez te właściwe władze, które udzieliły zezwolenia instytucji kredytowej o najwyższej sumie bilansowej; w przypadku, gdy sumy te są równe, nadzór skonsolidowany wykonywany jest przez właściwe władze, które pierwsze udzieliły zezwolenia określonego w art. 4.

3. Zainteresowane właściwe władze mogą na mocy wspólnego Porozumienia odstąpić od zasad ustanowionych w ust. 2 akapit pierwszy i drugi.

4. Porozumienia określone w ust. 2 akapit trzeci oraz w ust. 3 ustanawiają procedury współpracy i przekazywania informacji, które umożliwią osiągnięcie celów nadzoru na zasadzie skonsolidowanej.

5. W przypadku, gdy w Państwie Członkowskim istnieje więcej niż jedna właściwa władza sprawująca nadzór nad instytucjami kredytowymi i instytucjami finansowymi to

Państwo Członkowskie podejmie niezbędne środki w celu koordynacji działań tych władz.

Artykuł 54

Forma i zakres konsolidacji

1. Właściwe władze odpowiedzialne za wykonywanie nadzoru skonsolidowanego muszą do celów nadzoru wymagać konsolidacji metodą pełną wszystkich instytucji kredytowych i instytucji finansowych będących przedsiębiorstwami zależnymi w stosunku do przedsiębiorstwa dominującego.

Jednakże, można określić konsolidację proporcjonalną w przypadku, gdy w opinii właściwych władz odpowiedzialność przedsiębiorstwa dominującego posiadającego udział w kapitale jest ograniczona do tego udziału ze względu na odpowiedzialność innych akcjonariuszy lub udziałowców, których wypłacalność nie budzi zastrzeżeń. Odpowiedzialność innych akcjonariuszy i udziałowców musi zostać wyraźnie określona, jeśli to konieczne, na podstawie formalnych zobowiązań przez nich podpisanych.

2. Właściwe władze odpowiedzialne za wykonywanie nadzoru skonsolidowanego muszą w tym celu wymagać konsolidacji proporcjonalnej udziałów kapitałowych w instytucjach kredytowych i finansowych zarządzanych przez przedsiębiorstwo objęte konsolidacją razem z jednym lub więcej przedsiębiorstw nie objętych konsolidacją wówczas, gdy odpowiedzialność tych przedsiębiorstw jest ograniczona do posiadanego przez nie udziału w kapitale.

3. W przypadku udziałów kapitałowych lub powiązań kapitałowych innych niż określone w ust. 1 i 2, właściwe władze ustalają, czy należy przeprowadzić konsolidację i w jaki sposób, mogą one zezwolić lub wymagać, w szczególności, stosowania metody praw własności. Jednakże, stosowanie tej metody nie oznacza objęcia tych przedsiębiorstw nadzorem skonsolidowanym.

4. Bez uszczerbku dla ust. 1, 2 i 3, w następujących przypadkach właściwe władze ustalają, czy należy przeprowadzić konsolidację i w jaki sposób:

- gdy w opinii właściwych władz instytucja kredytowa wywiera znaczny wpływ na jedną lub więcej instytucji kredytowych lub instytucji finansowych, jednak nie posiada udziałów kapitałowych w tych instytucjach lub innych powiązań kapitałowych z nimi,
- gdy dwiema lub więcej instytucjami kredytowymi lub instytucjami finansowymi kierują te same osoby, a sytuacja ta nie wynika z umowy lub z przepisów aktów założycielskich bądź umów spółki,
- gdy dwie lub więcej instytucji kredytowych lub instytucji finansowych posiada organy administracyjne, zarządzające lub nadzorcze, w których te same osoby stanowią większość.

Właściwe władze mogą zezwolić, w szczególności, na stosowanie metody przewidzianej w art. 12 dyrektywy 83/349/EWG lub wymagać jej stosowania. Stosowanie tej metody nie oznacza, jednakże, objęcia danych przedsiębiorstw nadzorem skonsolidowanym.

5. Gdy nadzór skonsolidowany wymagany jest na podstawie art. 52 ust. 1 i 2, przedsiębiorstwa pomocniczych usług bankowych objęte są konsolidacją w przypadkach i zgodnie z metodami ustanowionymi w ust. 1-4 niniejszego artykułu.

Artykuł 55

Informacje przedkładane przez spółki holdingowe o profilu mieszanym oraz przedsiębiorstwa zależne tych spółek

1. Do czasu dalszej koordynacji metod konsolidacji Państwa Członkowskie zapewniają, że w przypadku, gdy przedsiębiorstwo dominujące jednej lub więcej instytucji kredytowych jest spółką holdingową o profilu mieszanym, właściwe władze odpowiedzialne za udzielenie zezwolenia tym instytucjom kredytowym i nadzór nad nimi, żądają od nich, zwracając się do spółki holdingowej i jej przedsiębiorstw zależnych bezpośrednio lub za pośrednictwem zależnych instytucji kredytowych, przedstawienia wszelkich informacji niezbędnych do wykonywania nadzoru nad zależnymi instytucjami kredytowymi.

2. Państwa Członkowskie zapewniają, że ich właściwe władze mają możliwość przeprowadzania weryfikacji na miejscu w celu zweryfikowania informacji otrzymanych od spółek holdingowych o profilu mieszanym i od ich przedsiębiorstw zależnych lub możliwość zlecenia takich weryfikacji inspektorom zewnętrznym. Jeżeli spółka holdingowa o profilu mieszanym lub jeden z jej przedsiębiorstw zależnych jest zakładem ubezpieczeń, można również zastosować procedurę przewidzianą w art. 56 ust. 4. Jeżeli spółka holdingowa o profilu mieszanym lub jeden z jej przedsiębiorstw zależnych umiejscowione są w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym umiejscowiony jest przedsiębiorstwo zależny będące instytucją kredytową, inspekcje na miejscu należy przeprowadzać zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 56 ust. 7.

Artykuł 56

Środki ułatwiające stosowanie nadzoru skonsolidowanego

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne kroki w celu zapewnienia, że nie istnieją żadne przeszkody prawne uniemożliwiające przedsiębiorstwom objętym zakresem nadzoru skonsolidowanego spółkom holdingowym o profilu mieszanym i ich przedsiębiorstwom zależnym oraz przedsiębiorstwom zależnym określonym w art. 52 ust. 10 wzajemną wymianę wszelkich informacji, które miałyby znaczenie do celów sprawowania nadzoru zgodnie z art. 52-55 i niniejszym artykułem.

2. Gdy przedsiębiorstwo dominujące i którykolwiek z jego przedsiębiorstw zależnych będących instytucjami kredytowymi mają siedziby w różnych Państwach Członkowskich, właściwe władze każdego Państwa Członkowskiego przekazują sobie wszystkie stosowne informacje umożliwiające lub ułatwiające wykonywanie nadzoru skonsolidowanego.

W przypadku, gdy właściwe władze Państwa Członkowskiego, w którym umiejscowione jest przedsiębiorstwo dominujące same nie wykonują nadzoru skonsolidowanego na podstawie art. 53, mogą one zostać poproszone przez właściwe władze odpowiedzialne za wykonywanie takiego nadzoru o wystąpienie do przedsiębiorstwa dominującego o wszelkie informacje mające znaczenie do celów nadzoru skonsolidowanego oraz przekazanie ich tym władzom.

3. Państwa Członkowskie upoważniają swoje właściwe władze do wymiany informacji określonych w ust. 2 pod warunkiem, że w przypadku finansowych spółek holdingowych, instytucji finansowych lub przedsiębiorstw pomocniczych usług bankowych, zbieranie lub posiadanie informacji w żaden sposób nie oznacza, że od właściwych władz wymaga się pełnienia roli nadzorczej w stosunku do tych instytucji lub przedsiębiorstw jako przedsiębiorstw indywidualnych.

Podobnie Państwa Członkowskie upoważniają swoje właściwe władze do wymiany informacji określonych w art. 55 pod warunkiem, że zbieranie lub posiadanie informacji w żaden sposób nie oznacza, że właściwe władze odgrywają rolę nadzorczą w stosunku do spółki holdingowej o profilu mieszanym i tych z jej przedsiębiorstw zależnych, które nie są instytucjami kredytowymi lub w stosunku do przedsiębiorstw zależnych objętych zakresem art. 52 ust. 10.

4. Gdy instytucja kredytowa, finansowa spółka holdingowa lub spółka holdingowa o profilu mieszanym kontroluje jeden lub więcej przedsiębiorstw zależnych będących zakładami ubezpieczeń, lub inne przedsiębiorstwa świadczące usługi inwestycyjne i objęte wymogiem uzyskania zezwolenia, właściwe władze i władze, którym powierzono publiczne zadanie nadzorowania zakładów ubezpieczeń lub innych przedsiębiorstw świadczących usługi inwestycyjne, ściśle ze sobą współpracują. Bez uszczerbku dla ich odpowiednich obowiązków, władze te przekazują sobie informacje mogące uprościć ich zadania i umożliwić nadzór nad działalnością i ogólną sytuacją finansową nadzorowanych przez nie przedsiębiorstw.

5. Informacje uzyskane w ramach skonsolidowanego nadzoru, w szczególności wszelka wymiana informacji między właściwymi władzami przewidziana w niniejszej dyrektywie podlegają obowiązkowi dochowania tajemnicy zawodowej zgodnie z definicją określoną w art. 30.

6. Właściwe władze odpowiedzialne za nadzór skonsolidowany sporządzają wykazy finansowych spółek holdingowych określonych w art. 52 ust. 2. Wykazy te przekazywane są właściwym władzom pozostałych Państw Członkowskich oraz Komisji.

7. W przypadku, gdy stosując niniejszą dyrektywę właściwe władze danego Państwa Członkowskiego w szczególnych przypadkach pragną sprawdzić informacje dotyczące instytucji kredytowej, finansowej spółki holdingowej, instytucji finansowej, przedsiębiorstwa pomocniczych usług bankowych, spółki holdingowej o profilu mieszanym, przedsiębiorstwa zależnego określonego w art. 55 lub przedsiębiorstwa zależnego określonego w art. 52 ust. 10, mających siedzibę w innym Państwie Członkowskim, muszą o przeprowadzenie takiej weryfikacji zwrócić się do właściwych władz tego Państwa Członkowskiego. Władze otrzymujące taki wniosek muszą go uwzględnić w ramach swojej właściwości, przeprowadzając weryfikację we własnym zakresie lub umożliwiając jej przeprowadzenie przez władze składające wniosek, bądź też umożliwiając jej przeprowadzenie przez biegłego rewidenta lub eksperta.

8. Bez uszczerbku dla przepisów ich prawa karnego, Państwa Członkowskie zapewniają możliwość nakładania kar lub podejmowania środków mających na celu usunięcie stwierdzonych naruszeń przepisów lub przyczyn takich naruszeń w stosunku do finansowych spółek holdingowych i spółek holdingowych o profilu mieszanym, lub osób efektywnie nimi

zarządzających, które naruszają przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne przyjęte w celu wykonania art. 52-55 oraz niniejszego artykułu. W niektórych przypadkach środki takie mogą wymagać interwencji sądów. Właściwe władze ściśle ze sobą współpracują, aby zapewnić, że wyżej wspomniane kary lub środki przynoszą pożądane skutki, szczególnie w przypadku, gdy zarząd lub główna jednostka organizacyjna finansowej spółki holdingowej lub spółki holdingowej o profilu mieszanym nie mieści się w siedzibie zarządu tej spółki.

TYTUŁ VI

KOMITET DORADCZY DS. BANKOWOŚCI

Artykuł 57

Skład i zadania Komitetu Doradczego ds. bankowości

1. Przy Komisji ustanawia się Komitet Doradczy ds. bankowości właściwych władz Państw Członkowskich.
2. Zadaniem Komitetu Doradczego ds. bankowości jest świadczenie pomocy Komisji w zapewnieniu właściwego wykonania niniejszej dyrektywy. Ponadto Komitet wykonuje inne zadania określone w niniejszej dyrektywie i pomaga Komisji w przygotowywaniu nowych projektów dla Rady, dotyczących dalszej koordynacji w sferze instytucji kredytowych.
3. Komitet Doradczy ds. bankowości nie zajmuje się konkretnymi problemami poszczególnych instytucji kredytowych.
4. Komitet Doradczy ds. bankowości składa się z nie więcej niż trzech przedstawicieli każdego Państwa Członkowskiego oraz Komisji. Tym przedstawicielom mogą od czasu do czasu towarzyszyć doradcy, pod warunkiem uprzedniej zgody Komitetu. Komitet może również zaprosić do uczestnictwa w posiedzeniach osoby o odpowiednich kwalifikacjach i ekspertów. Komisja zapewnia obsługę Komitetu w postaci sekretariatu.
5. Komitet Doradczy ds. bankowości uchwała swój regulamin i wybiera przewodniczącego spośród przedstawicieli Państw Członkowskich. Komitet zbiera się w regularnych odstępach czasu oraz we każdym przypadku, gdy sytuacja tego wymaga. Komisja może wystąpić do Komitetu o zwołanie posiedzenia w trybie nagłym, o ile uzna, że sytuacja tego wymaga.
6. Jeśli Komitet Doradczy ds. bankowości nie postanowi inaczej, jego obrady i ich wyniki są poufne.

Artykuł 58

Badanie wymogów w zakresie uzyskania zezwolenia

Komitet Doradczy ds. bankowości bada treść nadaną przez właściwe władze wymogom wymienionym w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 oraz wszelkim innym wymogom stosowanym przez Państwa Członkowskie oraz informacjom, które muszą być ujęte w programie działalności, a gdy sytuacja tego wymaga, kieruje do Komisji sugestie w celu uzyskania

bardziej szczegółowej koordynacji.

Artykuł 59

Wskaźniki obserwacyjne

1. Do czasu dalszej koordynacji, do celów obserwacji i w razie potrzeby dla uzupełnienia współczynników przez siebie już stosowanych, właściwe władze ustalają wskaźniki relacji między różnymi pozycjami aktywów i/lub pasywów instytucji kredytowych w celu monitorowania ich wypłacalności i płynności oraz określają inne środki, które mogą służyć zapewnieniu ochrony oszczędności.

W tym celu Komitet Doradczy ds. bankowości ustala zawartość różnych składników wskaźników obserwacyjnych wskazanych w akapicie pierwszym oraz określa metodę ich wyliczania.

W stosownych przypadkach Komitet Doradczy ds. bankowości kieruje się wynikami konsultacji technicznych przeprowadzonych między władzami nadzorującymi kategorie określonych instytucji.

2. Wskaźniki obserwacyjne ustalone na mocy ust. 1 wyliczane są przynajmniej raz na sześć miesięcy.

3. Komitet Doradczy ds. bankowości bada wyniki analiz przeprowadzonych przez władze nadzorcze określone w ust. 1 akapit trzeci na podstawie wyliczeń określonych w ust. 2.

4. Komitet Doradczy ds. bankowości kieruje do Komisji sugestie zmierzające do koordynacji współczynników stosowanych w Państwach Członkowskich.

TYTUŁ VII

UPRAWNIENIA WYKONAWCZE

Artykuł 60

Dostosowania techniczne

1. Bez uszczerbku dla przepisów w zakresie funduszy własnych sprawozdania określonego w art. 34 ust. 3 akapit drugi, dostosowania techniczne w następujących dziedzinach przyjmuje się zgodnie z trybem postępowania określonym w ust. 2:

- objaśnianie definicji celem uwzględnienia nowych zjawisk na rynkach finansowych przy stosowaniu niniejszej dyrektywy,
- objaśnianie definicji celem zapewnienia jednolitego stosowania niniejszej dyrektywy we Wspólnocie,
- dostosowywanie terminologii i formułowanie definicji stosownie do kolejnych aktów dotyczących instytucji kredytowych i spraw pokrewnych,

- definicja „strefy A” w art. 1 ust. 14,
  - definicja „banków rozwoju wielostronnego” w art. 1 ust. 19,
  - zmiana kwoty kapitału założycielskiego określonego w art. 5, aby uwzględnić nowe zjawiska natury gospodarczej i pieniężnej,
  - rozszerzanie wykazu określonego w art. 18 i 19 i zamieszczonego w załączniku I lub dostosowanie terminologii stosowanej w tym wykazie do nowych zjawisk zachodzących na rynkach finansowych,
  - określanie obszarów, w których właściwe władze mają obowiązek wymiany informacji wymienionych w art. 28,
  - zmiana definicji aktywów wymienionych w art. 43, aby uwzględnić nowe zjawiska na rynkach finansowych,
  - wykaz i klasyfikacja pozycji pozabilansowych w załącznikach II i IV oraz zasady traktowania tych pozycji określonych w art. 42, 43 i 44 oraz w załączniku III,
  - czasowe obniżanie minimalnego poziomu współczynnika określonego w art. 47 lub wag ryzyka określonych w art. 43, aby uwzględnić pewne okoliczności szczególne,
  - objaśnianie wyłączeń przewidzianych w art. 49 ust. 5-10.
2. Komisję wspiera komitet.

W przypadku, gdy dokonuje się odwołania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów art. 8 tej decyzji.

Okres określony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na trzy miesiące.

Komitet uchwała swój regulamin.

TYTUŁ VIII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

ROZDZIAŁ 1

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

Artykuł 61

Przepisy przejściowe dotyczące art. 36

Dania może zezwolić swoim hipotecznym instytucjom kredytowym utworzonym przed dniem 1 stycznia 1990 r. w formie spółdzielni lub funduszy, a przekształconym w spółki akcyjne, aby nadal zaliczały do funduszy własnych zobowiązania solidarne członków spółdzielni lub kredytobiorców określonych w art. 36 ust. 1, przy czym należności od tych

kredytobiorców traktuje się tak samo jak wyżej wymienione zobowiązania solidarne, pod warunkiem, że przestrzegane są następujące limity:

- a) podstawę obliczania tej części zobowiązań solidarnych kredytobiorców, która zakwalifikowana jest do funduszy własnych stanowi suma pozycji określonych w art. 34 ust. 2 pkt 1 i 2, pomniejszona o pozycje określone w art. 34 ust. 2 pkt 9, 10 i 11;
- b) podstawa obliczania obowiązująca w dniu 1 stycznia 1991 r. lub, w przypadku przekształcenia danej instytucji w terminie późniejszym, w dniu tego przekształcenia, stanowi maksymalną podstawę obliczenia. Podstawa obliczenia nigdy nie może przewyższać tej maksymalnej podstawy;
- c) od dnia 1 stycznia 1997 r. maksymalną podstawę obliczenia obniża się o kwotę połowy wpływów z każdej nowej emisji kapitału w rozumieniu definicji określonej w art. 34 ust. 2 pkt 1, która przeprowadzana jest po tej dacie;
- d) maksymalna kwota zobowiązań solidarnych kredytobiorców zaliczona do funduszy własnych nie może nigdy przewyższać:

50% w 1991 r. i 1992 r.

45% w 1993 r. i 1994 r.

40% w 1995 r. i 1996 r.

35% w 1997 r.

30% w 1998 r.

20% w 1999 r.

10% w 2000 r., oraz

0% po dniu 1 stycznia 2001 r., podstawy obliczania.

Artykuł 62

Przepisy przejściowe dotyczące art. 43

1. Do dnia 31 grudnia 2006 r. właściwe władze Państw Członkowskich mogą upoważnić swoje instytucje kredytowe do stosowania wagi ryzyka 50% w stosunku do kredytów w pełni i całkowicie zabezpieczonych w stopniu zadowalającym dla tych władz hipotekami ustanowionymi na budynkach biurowych lub wielofunkcyjnych nieruchomościach handlowo - usługowych położonych na terytorium tych Państw Członkowskich, które zezwalają na stosowanie tej wagi ryzyka 50%, pod następującymi warunkami:

- (i) waga ryzyka 50% stosuje się do tej części kredytu, która nie przekracza limitu obliczonego zgodnie z lit. a) lub b):
  - a) 50% rynkowej wartości danej nieruchomości.

Rynkowa wartość nieruchomości musi być obliczona przez dwóch niezależnych rzeczoznawców dokonujących niezależnej wyceny w chwili udzielania kredytu. Podstawą udzielenia kredytu musi być niższa z dwóch wyliczonych wartości.

Nieruchomość podlega ponownej wycenie przeprowadzanej przez jednego rzeczoznawcę przynajmniej raz do roku. W przypadku kredytów nie przekraczających 1 mln EUR oraz 5% funduszy własnych instytucji kredytowej, nieruchomość podlega wycenie co trzy lata przez jednego rzeczoznawcę;

- b) 50% rynkowej wartości nieruchomości lub 60% wartości bankowo - hipotecznej, wybierając wartość niższą, w tych Państwach Członkowskich, które przepisami ustawowymi lub wykonawczymi ustanowiły rygorystyczne kryteria obliczania wartości bankowo - hipotecznej.

Wartość bankowo - hipoteczna oznacza wartość nieruchomości ustaloną przez rzeczoznawcę, który dokonuje rozsądnej oceny przyszłych możliwości zbycia nieruchomości przy uwzględnieniu tych cech nieruchomości, które są możliwe do utrzymania w dłuższym okresie, warunków rynkowych normalnych i lokalnych, obecnego wykorzystania nieruchomości oraz stosownych alternatywnych sposobów jej wykorzystania. Przy określaniu wartości bankowo - hipotecznej nie są brane pod uwagę elementy spekulacyjne. Wartość bankowo - hipoteczną należy udokumentować w sposób przejrzysty i jasny.

Przynajmniej co trzy lata, a także każdorazowo, gdy nastąpi spadek wartości rynkowych przewyższający 10%, należy dokonać ponownej oceny wartości bankowo - hipotecznej, w szczególności zasadniczych założeń dotyczących rozwoju danego rynku.

Zarówno w lit. a) jak i b) termin „wartość rynkowa” oznacza cenę, za którą nieruchomość może być sprzedana na podstawie umowy cywilnej zawartej między chętnym sprzedawcą a niezależnym nabywcą w dniu wyceny, przy założeniu, że zamiar sprzedaży został podany do publicznej wiadomości na rynku, że warunki rynkowe pozwalają na uporządkowany tryb sprzedaży, że dla negocjacji w sprawie sprzedaży przewidziany jest czas normalny dla nieruchomości tego rodzaju;

- (ii) waga ryzyka 100% stosuje się do tej części kredytu, która przekracza limity wymienione w lit. (i);
- (iii) nieruchomość musi być użytkowana lub oddana w najem przez właściciela.

Akapit pierwszy nie stanowi przeszkody dla właściwych władz Państwa Członkowskiego, które stosuje na swoim terytorium wyższą wagę ryzyka w dopuszczeniu, zgodnie z powyższymi warunkami wagi ryzyka 50% w stosunku do tych rodzajów kredytów na terytorium tych Państw Członkowskich, które dopuszczają wagę ryzyka 50%.

Właściwe władze Państw Członkowskich mogą zezwolić swoim instytucjom kredytowym na stosowanie wagi ryzyka 50% w stosunku do kredytów niespłaconych na dzień 21 lipca 2000 r., pod warunkiem spełnienia warunków wymienionych w niniejszym ustępie. W takim

przypadku, nieruchomości wycenia się zgodnie z kryteriami wyceny określonymi powyżej, nie później niż do dnia 21 lipca 2003 r.

Kredyty udzielone przed dniem 31 grudnia 2006 r. objęte są wagą ryzyka 50% aż do terminu ich zapadalności, o ile instytucja kredytowa zobowiązana jest do przestrzegania warunków umowy.

Do dnia 31 grudnia 2006 r. właściwe władze Państw Członkowskich mogą upoważnić swoje instytucje kredytowe do stosowania wagi ryzyka 50% również w stosunku do kredytów w pełni i całkowicie zabezpieczonych w stopniu zadowalającym dla tych władz akcjami fińskich przedsiębiorstw budownictwa mieszkalnego działających na mocy fińskiej ustawy o przedsiębiorstwach mieszkalnych z 1991 r. lub późniejszych równoważnych aktów prawnych, pod warunkiem spełnienia warunków określonych w niniejszym ustępie.

Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o korzystaniu przez nie z niniejszego ustępu.

2. Państwa Członkowskie mogą stosować wagę ryzyka 50% w stosunku do transakcji leasingu nieruchomości zawartych przed dniem 31 grudnia 2006 r., które dotyczą nieruchomości przeznaczonych na cele gospodarcze w tym państwie, w którym znajduje się siedziba zarządu, a uregulowane są przepisami ustawowymi, według których leasingodawca zachowuje pełny tytuł własności do nieruchomości będącej przedmiotem transakcji dopóki leasingobiorca nie zrealizuje posiadanej opcji zakupu. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o korzystaniu przez nie z przepisów niniejszego ustępu.

3. Art. 43 ust. 3 nie ma wpływu na uznawanie przez właściwe władze zawartych dwustronnych umów kompensowania przez odnowienie w odniesieniu do:

- Belgii, przed dniem 23 kwietnia 1996 r.,
- Danii, przed dniem 1 czerwca 1996 r.,
- Niemiec, przed dniem 30 października 1996 r.,
- Grecji, przed dniem 27 marca 1997 r.,
- Hiszpanii, przed dniem 7 stycznia 1997 r.,
- Francji przed dniem 30 maja 1996 r.,
- Irlandii przed dniem 27 czerwca 1996 r.,
- Włoch przed dniem 30 lipca 1996 r.,
- Luksemburga przed dniem 29 maja 1996 r.,
- Niderlandów przed dniem 1 lipca 1996 r.,
- Austrii przed dniem 30 grudnia 1996 r.,
- Portugalii przed dniem 15 stycznia 1997 r.,

- Finlandii przed dniem 21 sierpnia 1996 r.,
- Szwecji przed dniem 1 czerwca 1996 r.,
- Zjednoczonego Królestwa, przed dniem 30 kwietnia 1996 r.

Artykuł 63

Przepisy przejściowe dotyczące art. 47

1. Instytucja kredytowa, która w terminie do dnia 1 stycznia 1991 r. nie osiągnęła minimalnego współczynnika na poziomie 8% określonym w art. 47 ust. 1, musi stopniowo, kolejnymi etapami, zbliżyć się do tego poziomu. Do czasu osiągnięcia tego celu instytucja nie może pozwolić na ponowne obniżenie się współczynnika. Jakikolwiek fluktuacje współczynnika powinny mieć charakter tymczasowy, przy czym należy powiadomić właściwe władze o przyczynach takiej fluktuacji.
2. Przez okres nie dłuższy niż pięć lat od dnia 1 stycznia 1993 r. Państwa Członkowskie mogą nadawać wagę ryzyka 10% obligacjom określonym w art. 22 ust. 4 dyrektywy Rady 85/611/EWG i mogą utrzymywać taką wagę dla instytucji kredytowych wówczas, gdy i jeśli uznają to za niezbędne celem unikania poważnych zakłóceń działania rynków tych państw. Takie wyjątki zgłasza się Komisji.
3. Przez okres nie dłuższy niż siedem lat od dnia 1 stycznia 1993 r., art. 47 ust. 1 nie ma zastosowania do Banku Rolnego Grecji. Jednakże, bank ten musi zbliżyć się do poziomu określonego w art. 47 ust. 1 kolejnymi etapami, zgodnie z metodą opisaną w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 64

Przepisy przejściowe dotyczące art. 49

1. Jeśli w dniu 5 lutego 1993 r. instytucja kredytowa już posiadała ryzyko lub zaangażowania przewyższające limit zaangażowań lub łączny limit zaangażowań ustanowiony w art. 49, odpowiednie władze wymagają od tej instytucji podjęcia działań w celu obniżenia tego kredytu lub kredytów do poziomu limitów ustanowionych w art. 49.
2. Proces obniżania tego zaangażowania lub zaangażowań do poziomu obowiązujących limitów jest opracowany, przyjęty, wykonany i przeprowadzony do końca w ciągu okresu uznanego przez odpowiednie władze za zgodny z zasadami bezpiecznego zarządzania i uczciwej konkurencji. Właściwe władze powiadamiają Komisję i Komitet Doradczy ds. bankowości o przyjętym harmonogramie ogólnego procesu.
3. Instytucja kredytowa nie może podjąć żadnych działań powodujących przekroczenie przez zaangażowania określone w ust. 1, wysokości z dnia 5 lutego 1993 r.
4. Okres stosowany zgodnie z ust. 2 wygasa nie później niż do dnia 31 grudnia 2001 r. Zaangażowania o dłuższym terminie zapadalności, w przypadku których instytucja kredytowa jest obowiązana do przestrzegania warunków umownych mogą trwać nadal do

terminu ich zapadalności.

5. Do dnia 31 grudnia 1998 r. Państwa Członkowskie mogą podwyższyć limit ustanowiony w art. 49 ust. 1 do 40% oraz limit ustanowiony w art. 49 ust. 2 do 30%. W takich przypadkach, z zastrzeżeniem ust. 1-4 ostateczny termin dla obniżenia zaangażowań istniejących na koniec tego okresu do poziomu limitów ustanowionych w art. 49 upływa dnia 31 grudnia 2001 r.

6. Jedynie w przypadku instytucji kredytowych, których fundusze własne nie przekraczają 7 mln euro Państwa Członkowskie mogą przedłużyć o pięć lat limity czasowe ustanowione w ust. 5. Państwa Członkowskie korzystające z możliwości przewidzianej w niniejszym ustępie podejmują środki, aby zapobiec zniekształceniom konkurencji i powiadamiają o nich Komisję i Komitet Doradczy ds. bankowości.

7. W przypadkach określonych w ust. 5 i 6 ryzyko można uznać za koncentrację, jeśli jego wartość stanowi co najmniej 15% funduszy własnych.

8. Do dnia 31 grudnia 2001 r. Państwa Członkowskie mogą ustalić, że zgłoszenia w zakresie wysokiego ryzyka przedkładane przynajmniej dwa razy do roku, zamiast z częstotliwością określoną w art. 48 ust. 2 tiret drugie.

9. Państwa Członkowskie mogą w całości lub w części wyłączyć stosowanie art. 49 ust. 1, 2 i 3 zaangażowania instytucji kredytowych w postaci kredytów hipotecznych określonych w art. 62 ust. 1, udzielonych przed dniem 1 stycznia 2002 r. oraz transakcji leasingu nieruchomości określonych w art. 62 ust. 2, zawartych przed dniem 1 stycznia 2002 r., przy czym w obu przypadkach wyłączenie stosuje się do 50% wartości danej nieruchomości.

Podobne zasady stosuje się do kredytów zabezpieczonych w stopniu zadowalającym dla właściwych władz akcjami fińskich przedsiębiorstw budownictwa mieszkalnego działających na mocy fińskiej ustawy o przedsiębiorstwach mieszkalnych z 1991 r. lub późniejszych równoważnych aktów prawnych, które to kredyty są podobne do kredytów hipotecznych określonych w akapicie pierwszym.

Artykuł 65

Przepisy przejściowe dotyczące art. 51

Instytucje kredytowe, które w dniu 1 stycznia 1993 r. przekraczały limity ustanowione w art. 51 ust. 1 i 2, mają obowiązek dostosowania się do nich do dnia 1 stycznia 2003 r.

ROZDZIAŁ 2

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 66

Powiadamianie Komisji

Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej

niniejszą dyrektywą.

Artykuł 67

Dyrektywy tracące moc

1. Tracą moc dyrektywy 73/183/EWG, 77/780/EWG, 89/299/EWG, 89/646/EWG, 89/647/EWG, 92/30/EWG i 92/121/EWG, zmienione dyrektywami wymienionymi w części A załącznika V, bez uszczerbku dla zobowiązań Państw Członkowskich dotyczących harmonogramu transpozycji wspomnianych dyrektyw wymienionego w części B załącznika V.
2. Odniesienia do dyrektyw, które utraciły moc traktowane są jak odniesienia do niniejszej dyrektywy i odczytywane są zgodnie z tabelą zgodności w załączniku VI.

Artykuł 68

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 69

Skierowanie

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 marca 2000 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

N. FONTAINE

Przewodniczący

W imieniu Rady

J.GAMA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

WYKAZ RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PODLEGAJĄCYCH WZAJEMNEMU UZNAWANIU

1. Przyjmowanie od ludności depozytów i innych środków podlegających zwrotowi
2. Udzielanie kredytów²⁰
3. Leasing finansowy
4. Usługi transferu środków pieniężnych
5. Emisja i administrowanie środkami płatności (np. kartami kredytowymi, czekami podróznymi, czekami bankierskimi)
6. Gwarancje i zobowiązania
7. Obrót na własny rachunek lub na rachunek klienta:
  - a) instrumentami rynku pieniężnego (czekami, weksłami, certyfikatami depozytowymi itp.);
  - b) dewizami;
  - c) opcjami i terminowymi umowami na instrumenty finansowe typu „futures”;
  - d) instrumentami stopy procentowej i wymiany walutowej;
  - e) zbywalnymi papierami wartościowymi
8. Uczestniczenie w emisji papierów wartościowych i świadczenie usług związanych z taką emisją
9. Doradztwo dla przedsiębiorstw gospodarczych w zakresie struktury kapitałowej, strategii przemysłowej i kwestii z nimi związanych, jak również doradztwo i usługi dotyczące łączenia się oraz nabywania przedsiębiorstw gospodarczych
10. Pośrednictwo na rynku pieniężnym
11. Zarządzanie portfelem i doradztwo inwestycyjne
12. Przechowywanie i administrowanie papierami wartościowymi
13. Usługi w zakresie opiniowania kredytobiorców

---

²⁰ W tym między innymi:

- kredyt konsumencki,
- kredyt hipoteczny,
- faktoring z regresem lub bez,
- finansowanie transakcji handlowych (w tym forfeiting).

14. Przechowywanie w sejfach

ZAŁĄCZNIK II

KLASYFIKACJA POZYCJI POZABILANSOWYCH

Pozycje pełnego ryzyka

- Gwarancje mające charakter substytutu kredytu
- Akcepty
- Poręczenia wekslowe, gdy na wekslu nie jest podpisana inna instytucja kredytowa
- Transakcje z prawem regresu
- Akredytywy zabezpieczające mające charakter substytutu kredytu
- Rzeczywiste terminowe transakcje zakupu aktywów
- Depozyty termin / termin
- Nispełacona część nie w pełni pokrytych akcji i papierów wartościowych
- Inne pozycje obciążone pełnym ryzykiem

Pozycje średniego ryzyka

- Akredytywy dokumentowe otwarte i potwierdzone (patrz także: pozycje niskośredniego ryzyka)
- Gwarancje jakości odsprzedawanych aktywów i gwarancje zapłaty odszkodowania (w tym gwarancje przetargowe, gwarancje dobrego wykonania umowy, gwarancje zapłaty cła i gwarancje zapłaty podatku), oraz inne gwarancje nie mające charakteru substytutu kredytu,
- Umowy sprzedaży aktywów z prawem odkupu w rozumieniu art. 12 ust. 3 i 5 dyrektywy 86/635/EWG
- Akredytywy zabezpieczające nie mające charakteru substytutu kredytu
- Niewykorzystane zobowiązania kredytowe (zobowiązania udzielenia kredytu, zakupu papierów wartościowych, udzielenia gwarancji lub udzielenia akceptu) z pierwotnym terminem zapadalności powyżej jednego roku
- Odnawialne gwarancje emisji weksli krótkoterminowych (NIF) i średnioterminowych (RUF),
- Inne pozycje obciążone średnim ryzykiem

Pozycje niskośredniego ryzyka

- Akredytywy dokumentowe, przy których wysyłka towaru stanowi zabezpieczenie akredytywy, oraz inne instrumenty, które wygasają z chwilą realizacji transakcji będącej ich podstawą
- Inne pozycje obciążone niskośrednim ryzykiem

Pozycje niskiego ryzyka

- Niewykorzystane zobowiązania kredytowe (zobowiązania udzielenia kredytu, zakupu papierów wartościowych, udzielenia gwarancji lub udzielenia akceptu) z pierwotnym terminem zapadalności do jednego roku, które można bezwarunkowo wypowiedzieć w każdej chwili bez uprzedzenia
- Inne pozycje obciążone niskim ryzykiem

Państwa Członkowskie zobowiązują się powiadomić Komisję, gdy tylko udzielą zgody na zaliczenie nowej operacji pozabilansowej do pozycji w tiret ostatnim każdej kategorii ryzyka. Takie operacje zostaną ostatecznie zaklasyfikowane do odpowiedniej kategorii po podjęciu decyzji zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 60.

ZAŁĄCZNIK III

TRAKTOWANIE POZYCJI POZABILANSOWYCH

1. WYBÓR METODY

Za zgodą właściwych władz instytucje kredytowe mogą wybrać jedną z niżej przedstawionych metod pomiaru ryzyka związanego z transakcjami wymienionymi w pkt 1 i 2 załącznika IV. Instytucje kredytowe, które muszą stosować się do art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/6/EWG²¹, muszą stosować niżej przedstawioną metodę 1. Dla pomiaru ryzyka obciążającego umowy wymienione w pkt 3 załącznika IV wszystkie instytucje kredytowe muszą stosować niżej przedstawioną metodę 1.

2. METODY

Metoda 1: Wycena według „bieżącej wartości rynkowej”

Czynność a): umowom przypisuje się ich bieżącą wartość rynkową (umowy wycenia się według wartości rynkowej), aby określić aktualny koszt odtworzenia wszystkich umów o dodatniej dla danej instytucji wartości.

Czynność b): aby określić wysokość potencjalnego zaangażowania narażonego na ryzyko kredytowe w przyszłości²², referencyjne kwoty kapitału lub wartości bazowe mnoży się przez następujące wskaźniki procentowe:

TABELA 1^{a,b}

Rzeczywisty termin płatności c	Umowy stopy procentowej	Umowy wymiany walutowej i złota	Umowy dotyczące akcji	Umowy dotyczące metali szlachetnych oprócz złota	Umowy dotyczące towarów innych niż metale szlachetne
Do jednego roku	0%	1%	6%	7%	10%
Powyżej jednego roku, jednak mniej niż pięć lat	0,5%	5%	8%	7%	12%
Powyżej pięciu lat	1,5%	7,5%	10%	8%	15%

a) Umowy, które nie mieszczą się w żadnej z pięciu kategorii przedstawionych w powyższej tabeli, należy traktować jako umowy dotyczące towarów innych niż metale szlachetne.

b) Dla umów z wielokrotną wymianą kwoty kapitału, wskaźniki procentowe mnoży się przez liczbę płatności pozostałych do realizacji zgodnie z umową.

c) Dla umów, które są tak skonstruowane, aby rozliczyć aktualne ryzyko po określonych terminach płatności, bądź też takich, które ulegają przeszacowaniu w taki sposób, że wartość rynkowa umowy jest równa zero w określonych terminach, rzeczywisty termin płatności jest równy okresowi pozostającemu do najbliższego terminu przeszacowania. W przypadku umów stopy procentowej, które spełniają powyższe kryteria, a rzeczywisty termin płatności wynosi ponad rok, wskaźnik procentowy nie może być mniejszy niż 0,5%.

²¹ Dyrektywa Rady 93/6/EWG z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie adekwatności kapitałowej przedsiębiorstw inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.U. L 141 z 11.06.1993, str. 1). Dyrektywa zmieniona dyrektywą 98/33/WE (Dz.U. L 204 z 21.07.1998, str. 29).

²² Z wyjątkiem jednowalutowych transakcji zamiany stopy procentowej „stopa zmienna na stopę zmienną”, w przypadku których wyliczane będą jedynie aktualne koszty odtworzenia umów.

Do celów określenia wysokości potencjalnego zaangażowania w przyszłości zgodnie z czynnością b), właściwe władze mogą zezwolić instytucjom kredytowym na stosowanie, do dnia 31 grudnia 2006 r., następujących wskaźników procentowych zamiast tych, określonych w tabeli 1, pod warunkiem jednak, że instytucje te muszą zastosować procedurę określoną w art. 11 dyrektywy 93/6/EWG dla umów określonych w pkt 3 lit. b) i c) załącznika IV:

TABELA 1 a

Rzeczywisty termin płatności	Metale szlachetne (oprócz złota)	Metale nieszlachetne	Produkty rolne (nierwałe)	Inne, w tym surowce energetyczne
Do jednego roku	2%	2,5%	3%	4%
Powyżej jednego roku, jednak mniej niż pięć lat	5%	4%	5%	6%
Powyżej pięciu lat	7,5%	8%	9%	10%

Czynność c): sumę aktualnego kosztu odtworzenia umów i potencjalnego zaangażowania narażonego na ryzyko kredytowe w przyszłości mnoży się przez wagi ryzyka przypisane danym kontrahentom w art. 43.

Metoda 2: „Pierwotna wartość zaangażowania”

Czynność a): referencyjną kwotę kapitału każdego instrumentu mnoży się przez niżej przedstawione wskaźniki procentowe:

TABELA 2

Pierwotny termin płatności ¹	Umowy stopy procentowej	Umowy wymiany walutowej i złota
Do jednego roku	0,5%	2%
Od jednego roku do dwóch lat	1%	5%
Dodatek za każdy następny rok	1%	3%

¹ W przypadku umów stopy procentowej instytucje kredytowe, za zgodą właściwych władz, mogą stosować termin płatności bądź pierwotny, bądź rzeczywisty.

Czynność b): wyliczone w powyższy sposób pierwotne ryzyko mnoży się przez wagi ryzyka przypisane danym kontrahentom w art. 43.

Dla stosowania metody 1 i 2 właściwe władze muszą upewnić się, że ustalona kwota referencyjna stanowi właściwy miernik ryzyka obciążającego daną umowę. Jeżeli na przykład umowa przewiduje zwielokrotnienie przepływów środków pieniężnych, kwota referencyjna musi być odpowiednio skorygowana, aby uwzględnić efekt tego zwielokrotnienia na profil ryzyka tego umowy.

3. UMOWY KOMPENSOWANIA (KOMPENSOWANIE POPRZEZ ODNOWIENIE ZOBOWIĄZAŃ, INNE UMOWY KOMPENSOWANIA)

a) Rodzaje kompensowania, które mogą być uznane przez właściwe władze

Do celów pkt 3 niniejszego Załącznika „kontrahent” oznacza jakikolwiek przedsiębiorstwo (w tym osobę fizyczną) uprawniony do zawierania umów kompensowania.

Właściwe władze mogą uznać za ograniczające ryzyko jedynie następujące rodzaje kompensowania umownego:

- (i) dwustronne umowy kompensowania przez odnowienie zobowiązań zawarte między instytucją kredytową i kontrahentem, zgodnie z którymi wzajemne należności i zobowiązania stron zostają automatycznie połączone w taki sposób, że każdorazowo przy odnowieniu zobowiązań określona zostaje pojedyncza kwota netto, a zatem powstaje nowa, pojedyncza umowa prawnie obowiązująca, która unieważnia umowy poprzednie;
- (ii) inne umowy dwustronne zawarte między instytucją kredytową i kontrahentem.

b) Warunki uznawania umów

Właściwe władze mogą uznać kompensowanie umowne za ograniczające ryzyko jedynie wówczas, gdy spełnione zostały następujące warunki:

- (i) instytucja kredytowa posiada zawartą z kontrahentem umowę kompensowania, która tworzy pojedyncze zobowiązanie prawne obejmujące wszystkie transakcje podlegające kompensowaniu i powoduje, że w przypadku niewykonania zobowiązań ze strony kontrahenta wskutek jego niewywiązania się z warunków umowy, upadłości, likwidacji lub innych okoliczności o podobnym charakterze, kwota należna instytucji kredytowej lub wymagalna od niej stanowić będzie jedynie sumę netto wartości dodatnich i ujemnych poszczególnych transakcji objętych kompensowaniem, wycenionych według ich bieżącej wartości rynkowej;
- (ii) instytucja kredytowa udostępniła właściwym władzom pisemne opinie prawne wraz z uzasadnieniem świadczące o tym, że w przypadku zakwestionowania umowy na drodze sądowej, właściwe sądy i władze administracyjne uznałyby w okolicznościach wyżej opisanych w (i), że na podstawie:
  - przepisów prawa właściwego dla siedziby kontrahenta, a także, jeśli kontrahentem tym jest oddział zagraniczny danego przedsiębiorstwa, stosownie do prawa właściwego dla miejsca, w którym znajduje się ten oddział,
  - przepisów prawa, któremu podlegają poszczególne transakcje objęte kompensowaniem,
  - przepisów prawa, któremu podlegają wszelkie umowy lub umowy niezbędne do wykonania kompensowania umownego,

należności i zobowiązania instytucji kredytowej ograniczają się do sumy netto

opisanej w (i);

- (iii) instytucja kredytowa musi mieć procedury zapewniające monitorowanie mocy prawnej kompensowania umownego w świetle możliwych zmian w odpowiednich przepisach prawnych.

Właściwe władze muszą upewnić się, jeśli to konieczne po konsultacji z zainteresowanymi właściwymi władzami, że kompensowanie umowne zachowuje skuteczną moc prawną stosownie do prawa obowiązującego na każdym z odpowiednich obszarów właściwości sądowej. Jeśli którekolwiek z właściwych władz nie są co do tego przekonane, umowa kompensowania nie zostanie uznana za ograniczającą ryzyko w stosunku do któregośkolwiek z kontrahentów.

Właściwe władze mogą przyjąć opinie prawne wraz z uzasadnieniem sporządzone dla poszczególnych rodzajów kompensowania umownego.

Nie może być uznana za ograniczającą ryzyko żadna umowa zawierająca postanowienie zezwalające kontrahentowi, który wywiązał się ze swoich zobowiązań umownych, na dokonanie jedynie ograniczonych płatności lub żadnych płatności na rzecz majątku pozostałego po stronie, która nie wykonała swoich zobowiązań umownych, nawet wówczas, gdy strona ta jest wierzycielem netto (klauzula jednostronnego odstąpienia od umowy).

Właściwe władze mogą uznać za ograniczające ryzyko umowy kompensowania dotyczące umów wymiany walutowej z pierwotnym terminem płatności nie dłuższym niż 14 dni kalendarzowych, wystawionych umów opcyjnych, lub podobnych operacji pozabilansowych, do których przepisy niniejszego załącznika nie mają zastosowania, gdyż transakcje te obciążone są jedynie minimalnym ryzykiem kredytowym, bądź też w ogóle nie są obciążone takim ryzykiem. Jeśli objęcie tych transakcji inną umową kompensowania mogłoby w zależności od dodatniej lub ujemnej wartości rynkowej tych transakcji spowodować zwiększenie lub zmniejszenie wymogów kapitałowych, właściwe władze muszą zobowiązać podległą im instytucję kredytową do konsekwentnego stosowania określonego podejścia.

c) Skutki uznawania umów

- (i) *Umowy kompensowania poprzez odnowienie zobowiązań*

Ważeniu mogą podlegać pojedyncze kwoty netto wynikające z odnowienia zobowiązań, a nie odpowiednie kwoty brutto. Zatem przy stosowaniu metody 1:

- bieżący koszt odtworzenia określony w ramach czynności a) oraz
- referencyjne kwoty kapitału lub wartości bazowe określone w ramach czynności b)

można ustalić z uwzględnieniem zawartej umowy kompensowania poprzez odnowienie zobowiązań. Przy stosowaniu metody 2 referencyjną wartość kapitału określoną w ramach czynności a) można wyliczyć z uwzględnieniem umowy kompensowania poprzez odnowienie zobowiązań; obowiązują wskaźniki

procentowe podane w tabeli 2.

(ii) *Inne umowy kompensowania*

Przy stosowaniu metody 1:

- w ramach czynności a) bieżący koszt odtworzenia umów objętych umową kompensowania można określić przy uwzględnieniu faktycznego, hipotetycznego kosztu odtworzenia netto wynikającego z umowy; w przypadku, gdy kompensowanie rodzi zobowiązanie netto instytucji kredytowej wyliczającej koszt odtworzenia netto, aktualny koszt odtworzenia umów zostaje określony jako „0”,
- w ramach czynności b) wysokość potencjalnego zaangażowania narażonego na ryzyko kredytowe w przyszłości z tytułu wszystkich umów objętych umową kompensowania można obniżyć zgodnie z następującym równaniem:

$$PCE_{red} = 0,4 * PCE_{gross} + 0,6 * NGR * PCE_{gross}$$

gdzie:

- PCE_{red} = obniżona wysokość potencjalnego zaangażowania narażonego na ryzyko kredytowe w przyszłości z tytułu wszystkich umów z danym kontrahentem objętych prawnie obowiązującą umową kompensowania dwustronnego,
- PCE_{gross} = suma potencjalnych zaangażowań narażonych na ryzyko kredytowe w przyszłości z tytułu wszystkich umów z danym kontrahentem objętych prawnie obowiązującą umową kompensowania dwustronnego, wyliczonych poprzez pomnożenie referencyjnych kwot kapitału tych umów przez wskaźniki procentowe wymienione w tabeli 1,
- NGR = „wskaźnik netto / brutto”, który według uznania właściwych władz może stanowić albo:
  - (i) w wyniku wyliczenia indywidualnego: iloraz kosztu odtworzenia netto wszystkich umów objętych prawnie obowiązującą umową kompensowania dwustronnego zawartą z danym kontrahentem (licznik) oraz kosztu odtworzenia brutto wszystkich umów objętych prawnie obowiązującą umową kompensowania dwustronnego z tymże kontrahentem (mianownik), albo
  - (ii) w wyniku wyliczenia łącznego: iloraz sumy

kosztów odtworzenia netto określonych w ujęciu dwustronnym dla wszystkich kontrahentów z uwzględnieniem umów objętych prawnie obowiązującymi umowami kompensowania (licznik) podzielonej przez koszt odtworzenia brutto wszystkich umów objętych prawnie obowiązującymi umowami kompensowania (mianownik).

Jeśli Państwa Członkowskie zezwalają instytucjom kredytowym na wybór metody, wybraną metodę stosuje się w sposób konsekwentny.

Przy wyliczaniu potencjalnego zaangażowania narażonego na ryzyko kredytowe w przyszłości zgodnie z powyższym wzorem umowy doskonale dopasowane objęte umową kompensowania można uwzględnić jako pojedynczą umowę z referencyjną kwotą kapitału o równowartości wpływów netto. Umowy doskonale dopasowane stanowią terminowe umowy wymiany walutowej lub inne umowy podobne, dla których referencyjna kwota kapitału stanowi równowartość przepływów środków pieniężnych, o ile rozliczenie tych przepływów przypada na tę samą datę waluty i nastąpi w całości lub częściowo w tej samej walucie.

Przy stosowaniu metody 2 w ramach czynności a):

- umowy doskonale dopasowane objęte umową kompensowania można uwzględnić jako pojedynczą umowę z referencyjną kwotą kapitału o równowartości wpływów netto; referencyjne kwoty kapitału mnoży się przez wskaźniki procentowe wymienione w tabeli 2,
- wskaźniki procentowe mające zastosowanie do wszelkich innych umów objętych umową kompensowania można pomniejszyć zgodnie z tabelą 3:

TABELA 3

Pierwotny termin płatności ¹	Umowy stopy procentowej	Umowy wymiany walutowej
Do jednego roku	0,35%	1,50%
Od jednego roku do dwóch lat	0,75%	3,75%
Dodatek za każdy następny rok	0,75%	2,25%

¹ W przypadku umów stopy procentowej instytucje kredytowe, za zgodą właściwych władz, mogą stosować termin płatności bądź pierwotny, bądź rzeczywisty.

ZAŁĄCZNIK IV

RODZAJE POZYCJI POZABILANSOWYCH

1. **Umowy stopy procentowej**
  - a) Jednowalutowe transakcje swapowe na stopach procentowych
  - b) Transakcje zamiany stopy bazowej
  - c) Terminowe umowy stopy procentowej
  - d) Terminowe umowy na stopy procentowe typu „futures”
  - e) Zakupione opcje stopy procentowej
  - f) Inne umowy o podobnym charakterze
2. **Umowy wymiany walutowej i umowy dotyczące złota:**
  - a) Transakcje zamiany walutowo - procentowe
  - b) Terminowe umowy walutowe
  - c) Terminowe umowy giełdowe na waluty typu „futures”
  - d) Zakupione opcje walutowe
  - e) Inne umowy o podobnym charakterze
  - f) Umowy dotyczące złota o charakterze podobnym do lit. a) - e)
3. **Umowy podobne do wymienionych w pkt 1 lit. a) - e) oraz 2 lit. a) - d), a dotyczące innych aktywów bazowych lub indeksów, dotyczące:**
  - a) Akcji
  - b) Metali szlachetnych oprócz złota
  - c) Towarów innych niż metale szlachetne
  - d) Inne umowy o podobnym charakterze

ZAŁĄCZNIK V

CZEŚĆ A

DYREKTYWY UCHYLONE WRAZ Z ICH PÓŹNIEJSZYMI ZMIANAMI

(określone w art. 67)

Dyrektywa Rady 73/183/EWG

Dyrektywa Rady 77/780/EWG

Dyrektywa Rady 85/345/EWG

Dyrektywa Rady 86/137/EWG

Dyrektywa Rady 86/524/EWG

Dyrektywa Rady 89/646/EWG

Dyrektywa 95/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

tylko art. 1 tiret pierwsze, art. 2 ust. 1 tiret pierwsze i ust. 2 tiret pierwsze, art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 2, 3, 4 w nawiązaniu do dyrektywy 77/780/EWG i ust. 6 oraz art. 5 tiret pierwsze

Dyrektywa Rady 96/13/WE

Dyrektywa 98/33/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

Dyrektywa Rady 89/299/EWG

Dyrektywa Rady 91/633/EWG

Dyrektywa Rady 92/16/EWG

Dyrektywa Rady 92/30/EWG

Dyrektywa Rady 89/646/EWG

Dyrektywa Rady 92/30/EWG

Dyrektywa 95/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

tylko art. 1 tiret pierwsze

Dyrektywa Rady 89/647/EWG

Dyrektywa Rady 91/31/EWG

Dyrektywa Rady 92/30/EWG

Dyrektywa Komisji 94/7/WE

Dyrektywa Komisji 95/15/WE

Dyrektywa Komisji 95/67/WE

Dyrektywa 96/10/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

Dyrektywa 98/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

Dyrektywa 98/33/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (art. 2)

Dyrektywa Rady 92/30/EWG

Dyrektywa Rady 92/121/EWG

CZEŚĆ B

TERMINY WYKONANIA

(określone w art. 67)

Dyrektywa		Termin wdrożenia
73/183/EWG (Dz.U. L 194 z 16.07.1973, str. 1)		2.01.1975 r. ²³
77/780/EWG (Dz.U. L 322 z 17.12.1977, str. 30)		15.12.1979 r.
85/345/EWG (Dz.U. L 183 z 16.07.1985, str. 19)		15.07.1985 r.
86/137/EWG (Dz.U. L 106 z 23.04.1986, str. 35)		-
86/524fEWG (Dz.U. L 309 z 4.11.1986, str. 15)		31.12.1986 r.
89/299/EWG (Dz.U. L 124 z 5.05.1989, str. 16)		1.01.1993 r.
89/646/EWG (Dz.U. L 386 z 30.12.1989, str. 1)	art. 6 ust. 2	1.01.1990 r.
	inne przepisy	1.01.1993 r.
89/647/EWG (Dz.U. L 386 z 30.12.1989, str. 14)		1.01.1991 r.
91/31/EWG (Dz.U. L 17 z 23.01.1991 r., str. 20)		31.03.1991 r.
91/633/EWG (Dz.U. L 339 z 11.12.1991, str. 16)		31.12.1992 r.
92/16/EWG (Dz.U. L 75 z 31.03.1992, str. 48)		31.12.1992 r.
92/30/EWG (Dz.U. L 110 z 28.04.1992, str. 52)		31.12.1992 r.
92/121/EWG (Dz.U. L 29, z 5.02.1993, str. 1)		31.12.1993 r.
94/7/WE (Dz.U. L 89 z 6.04.1994, str. 17)		25.11.1994 r.
95/15/WE (Dz.U. L 125 z 8.06.1995, str. 23)		30.09.1995 r.
95/26/WE (Dz.U. L 168 z 18.07.1995, str. 7)		18.07.1996 r.
95/67/WE (Dz.U. L 314 z 28.12.1995, str. 72)		1.07.1996 r.
96/10/WE (Dz.U. L 85 z 3.04.1996, str. 17)		30.06.1996 r.
96/13/WE (Dz.U. L 66 z 16.03.1996, str. 15)		15.04.1996 r.

²³ Jednak jeśli chodzi o zniesienie ograniczeń odnoszących się do art. 3 ust. 2 lit. g), to Niderlandy miały pozwolenie na odroczenie wykonania aż do dnia 2 lipca 1977 r. (patrz: art. 8 akapit drugi dyrektywy 73/183/EWG).

98/32/WE (Dz.U. L 204 z 21.07.1998, str. 26)

21.07.2000 r.

98/33/WE (Dz.U. L 204 z 21.07.1998, str. 29)

21.07.2000 r.

ZALĄCZNIK VI

TABELA ZGODNOŚCI

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 77/780/EWG	Dyrektywa 89/299/EWG	Dyrektywa 89/646/EWG	Dyrektywa 89/647/EWG	Dyrektywa 92/30/EWG	Dyrektywa 92/121/EWG	Dyrektywa 96/10/WE
art. 1 ust. 1	art. 1 tiret pierwsze				art. 1 tiret pierwsze	art. 1 lit. a)	
art. 1 ust. 2	art. 1 tiret drugie						
art. 1 ust. 3			art. 1 ust. 3				
art. 1 ust. 4-8			art. 1 ust. 5-9				
art. 1 ust. 9					art. 1 tiret szóste		
art. 1 ust. 10 i 11			art. 1 ust. 10 i 11				
art. 1 ust. 12			art. 1 ust. 12		art. 1 tiret siódme	art. 1 lit. c)	
art. 1 ust. 13			art. 1 ust. 13		art. 1 tiret ósme	art. 1 lit. d)	
art. 1 ust. 14-17				art. 2 ust. 1 tiret drugie do piątego			
art. 1 ust. 18-20				art. 2 ust. 1 tiret szóste do ósmego			
art. 1 ust. 21-23					art. 1 tiret trzecie do piątego		
art. 1 ust. 24						art. 1 lit. h)	

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 77/780/EWG	Dyrektywa 89/299/EWG	Dyrektywa 89/646/EWG	Dyrektywa 89/647/EWG	Dyrektywa 92/30/EWG	Dyrektywa 92/121/EWG	Dyrektywa 96/10/WE
art. 1 ust. 25						art. 1 lit. m)	
art. 1 ust. 26	art. 1 tiret piąte						
art. 1 ust. 27				art. 2 ust. 1 tiret dziewiąte			
art. 2 ust. 1	art. 2 ust. 1		art. 2 ust. 1	art. 1 ust. 1			
art. 2 ust. 2					art. 2		
art. 2 ust. 3	art. 2 ust. 2						
art. 2 ust. 4	art. 2 ust. 3						
art. 2 ust. 5 akapit pierwszy, drugi i trzeci	art. 2 ust. 4 lit. a)-c)						
art. 2 ust. 6			art. 2 ust. 3	art. 1 ust. 3		art. 2 ust. 2 lit. b)	
art. 3			art. 3				
art. 4	art. 3 ust. 1						
art. 5 ust. 1 akapit pierwszy	art. 3 ust. 2 akapit pierwszy		art. 4 ust. 1				
art. 5 ust. 1 akapit drugi	art. 10 ust. 1 akapit trzeci						
art. 5 ust. 2			art. 4 ust. 2 zdanie wstępne oraz lit. a)-c)				
art. 5 ust. 3-7			art. 10 ust. 1-5				

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 77/780/EWG	Dyrektywa 89/299/EWG	Dyrektywa 89/646/EWG	Dyrektywa 89/647/EWG	Dyrektywa 92/30/EWG	Dyrektywa 92/121/EWG	Dyrektywa 96/10/WE
art. 6 ust. 1	art. 3 ust. 2 akapit pierwszy tiret trzecie i akapit drugi						
art. 6 ust. 2	art. 3 ust. 2 lit. a)						
art. 7 ust. 1 i 2			art. 1 ust. 10 akapit drugi oraz art. 5 ust. 1 i 2				
art. 7 ust. 3	art. 3 ust. 2 akapit trzeci, czwarty i piąty						
art. 8	art. 3 ust. 4						
art. 9	art. 3 ust. 3 lit. a)						
art. 10	art. 3 ust. 6						
art. 11	art. 3 ust. 7						
art. 12			art. 7				
art. 13			art. 6 ust. 1				
art. 14 ust. 1	art. 8 ust. 1						
art. 14 ust. 2	art. 8 ust. 5						
art. 15	art. 5						
art. 16 ust. 1-5			art. 11 ust. 1-5				
art. 16 ust. 6			art. 1 ust. 10 akapit drugi				
art. 17			art. 13 ust. 2				
art. 18			art. 18 ust. 1				

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 77/780/EWG	Dyrektywa 89/299/EWG	Dyrektywa 89/646/EWG	Dyrektywa 89/647/EWG	Dyrektywa 92/30/EWG	Dyrektywa 92/121/EWG	Dyrektywa 96/10/WE
art. 19			art. 18 ust. 2				
art. 20 ust. 1 do 6			art. 19				
art. 20 ust. 7			art. 23 ust. 1				
art. 21 ust. 1 i 2			art. 20				
art. 21 ust. 3			art. 23 ust. 2				
art. 22			art. 21				
art. 23 ust. 1			art. 8				
art. 23 ust. 2 do 7			art. 9				
art. 24	art. 9						
art. 25					art. 8		
art. 26			art. 13 ust. 1 i 3				
art. 27			art. 14 ust. 2				
art. 28	art. 7 ust. 1						
art. 29			art. 15				
art. 30 ust. 1-5	art. 12 ust. 1-5						
art. 30 ust. 6	art. 12 ust. 5 lit. a)						
art. 30 ust. 7	art. 12 ust. 5 lit. b)						
art. 30 ust. 8	art. 12 ust. 6						
art. 30 ust. 9	art. 12 ust. 7						
art. 30 ust. 10	art. 12 ust. 8						
art. 31	art. 12a						
art. 32			art. 17				
art. 33	art. 13						

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 77/780/EWG	Dyrektywa 89/299/EWG	Dyrektywa 89/646/EWG	Dyrektywa 89/647/EWG	Dyrektywa 92/30/EWG	Dyrektywa 92/121/EWG	Dyrektywa 96/10/WE
art. 34 ust. 1		art. 1 ust. 1					
art. 34 ust. 2-4		art. 2 ust. 1-3					
art. 35		art. 3					
art. 36		art. 4					
art. 37		art. 5					
art. 38		art. 6 ust. 1 i 4					
art. 39		art. 7					
art. 40				art. 3 ust. 1-4, 7 i 8			
art. 41				art. 4			
art. 42				art. 5			
art. 43				art. 6			
art. 44				art. 7			
art. 45				art. 8			
art. 46				art. 2 ust. 2			
art. 47				art. 10			
art. 48						art. 3	
art. 49						art. 4 ust. 1-7 lit. r) akapit pierwszy, pierwsze zdanie oraz ust. 7 lit. s) do ust. 12	
art. 50						art. 5 ust. 1-3	
art. 51 ust. 1-5			art. 12 ust. 1-5				
art. 51 ust. 6			art. 12 ust. 8				
art. 52 ust. 1-7					art. 3 ust. 1-7		

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 77/780/EWG	Dyrektywa 89/299/EWG	Dyrektywa 89/646/EWG	Dyrektywa 89/647/EWG	Dyrektywa 92/30/EWG	Dyrektywa 92/121/EWG	Dyrektywa 96/10/WE
art. 52 ust. 8 i 9				art. 3 ust. 5 i 6	art. 3 ust. 8 i 9	art. 5 ust. 4 i 5	
art. 52 ust. 10					art. 3 ust. 10		
art. 53					art. 4		
art. 54					art. 5		
art. 55					art. 6		
art. 56					art. 7		
art. 57	art. 11						
art. 58	art. 3 ust. 5						
art. 59	art. 6						
art. 60		art. 8	art. 22	art. 9		art. 7	
art. 61		art. 4a					
art. 62 ust. 1 i 2				art. 11 ust. 4 i 5			
art. 62 ust. 3							art. 2
art. 63				art. 11 ust. 1-3			
art. 64						art. 6 ust. 1-9	
art. 65			art. 12 ust. 7				
art. 66	art. 14 ust. 2	art. 9 ust. 2	art. 24 ust. 3	art. 12 ust. 2			
art. 67	-	-	-	-	-	-	-
art. 68	-	-	-	-	-	-	-
art. 69	-	-	-	-	-	-	-
załącznik I			załącznik				
załącznik II				załącznik I			
załącznik III				załącznik II			
załącznik IV				załącznik III			
załącznik V	-	-	-	-	-	-	-
załącznik VI	-	-	-	-	-	-	-

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW
DO
PROJEKTU USTAWY
O
ZMIANIE USTAWY
PRAWO BANKOWE

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 16 września 2003 r.

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem jego dostosowawczego charakteru
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem
3.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowanej ustawy z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej (tabela zgodności)
4.	Opinia Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 24 września 2003 r.
5.	Tłumaczenie następującego aktu prawa Unii Europejskiej, w wersji papierowej: Dyrektywa 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. odnosząca się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe